

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta
Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou

Rigorózní práce

Radko Sedláček

Domamyslice. Pohřebiště lidu popelnicových polí

Domamyslice. The Urnfield Culture Cemetery

Praha 2008

Prohlašuji, že jsem rigorózní práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl všechny použité prameny a literaturu.

Domamyslice. Pohřebiště kultury popelnicových polí

Abstrakt

Předkládaná publikace vychází z diplomové práce obhájené na Ústavu archeologie a muzeologie Masarykovy univerzity v Brně v r. 2002. Formálně práci tvoří publikace výzkumu pohřebiště kultury popelnicových polí v Domamyslicích, okr. Prostějov z let 1923-1939 a analýza získaného materiálu. Práce tak navazuje na původní a neúplnou publikaci podanou v minulém století A. Gottwaldem.

Práce rozšířila počet známých hrobů na pohřebišti na 319 celků. Díky tomu vzrůstá i chronologické rozpětí nekropole, která byla souvisle užívána od konce R BD až do R HB3. V rámci pohřebního ritu byla pozorována řada jevů, např. existence tumulu lužické mohyly, jež byla v původní publikaci mylně interpretována jako žároviště. Lokalita byla začleněna do širších geografických souvislostí. Ty naznačují, že domamyslické pohřebiště přímo souvisí s nedalekým pohřebištem v Seloutkách, jehož chronologické těžiště spočívá v lužickém a halštatském období lužického kulturního komplexu. Obě nekropole jsou tak místy posledního odpočinku obyvatel jediného mikroregionu, z něhož Domamyslice chronologicky pokrývají pouze jeho střední část s minimálně dvěma spíše však třemi poměrně samostatnými okrsky.

Analýza materiálu obsaženého v hrobových celcích umožnila charakterizovat pohřebiště jako poměrně bohaté jak na keramiku tak bronzové předměty. I přes několikeré zpracování souboru bronzových jehlic z pohřebiště se v této kolekci podařilo nalézt zcela nový nepoznaný typ, který byl dosud dokonce několikrát nepřesně zdokumentován. Jelikož jehlice s hlavicí tohoto tvaru nebyla až do dneška z jiných lokalit doložena a v Domamyslicích vystupuje ve třech exemplářích v inventáři hned tří hrobových celků, bylo pro ni navrženo označení *typ Domamyslice*.

Zajímavé výsledky přinesla zejména analýza velmi rozsáhlého keramického inventáře. Finální počet dosáhl při vytváření databázového souboru 748 položek, které představují téměř úplně dochované keramické tvary. Právě keramika z Domamyslic sehrála v minulosti zásadní úlohu při formování teorie o kontinuálním vývoji z lužického do slezského období, resp. z lužické do slezskoplatěnické kultury. Prakticky až do současnosti bylo pohřebiště v Domamyslicích považováno za lokalitu, kde je lužicko-slezská vývojová kontinuita přímo doložena prostřednictvím tzv. přechodných hrobů, v nichž měla vystupovat lužická keramika společně se slezskou. Při podrobné analýze keramického materiálu a dostupných terénních informací bylo zjištěno, že případy takto klasifikovaných hrobů lze jednoznačně interpretovat jako doklady superpozic několika nesoučasných hrobů, případně hroby, jejichž inventář po dnešním vyčlenění hrobových celků nepředstavuje nijak nesourodé ani jinak problematické soubory.

Odlišný vzhled hrobových zásypů lužických a slezskoplatěnických hrobů, který se běžně projevuje na lužických pohřebištích, nasvědčuje tomu, že na pohřebišti byly praktikovány dva odlišné přístupy ke kremaci, potažmo tedy i k pohřebnímu ritu. Také přírodovědná analýza keramického materiálu z poloh „Díly“ a „Klíčky“ v Domamyslicích prokázala, že existují významné rozdíly mezi keramickými soubory z obou poloh.

Nové zpracování rozsáhlého materiálu z pohřebiště v Domamyslicích rozšiřuje počet publikovaných památek doby popelnicových polí na střední Moravě. I přes nezanedbatelný čas, jež uplynul od původního archeologického výzkumu a nedostatek relevantních terénních informací práce přispívá k zpřesnění současných představ o pravěkém vývoji v regionu a přináší nová zjištění, která mají dopad na řešení některých zásadních historických otázek.

Domamyslice. The Urnfield Culture cemetery

Abstract

Submitted publication is an issue of the diploma work from the year 2002. The work is formally made by the publication of excavations of the urnfield cemetery in Domamyslice, distr. Prostějov and the analysis of the acquired materials. It follows with the original and incomplete publication set out by A. Gottwald in the past century.

Thanks to this work the number of known graves increased to 319 and also its chronological span became wider (from the end of the phase R BD till R HB3). Several phenomena in the frame of a funeral rite were observed, e.g. the tumulus of a lusatian grave-mound interpreted wrongfully in the original publication as the ustrine. The locality was embodied to the wider geographical context. These connections imply continuity with the near cemetery at Seloutky that was used in the Lusatian Culture and in the hallstatt period of the Silesian-Platěnice Culture. The inhabitants of this microregion had been buried at the both cemeteries so that Domamyslice – with its two or three grave concentrations – is just a middle part in time of one large cemetery.

The analysis of the material contained in the graves describes the necropolis as a rich one in pottery and bronze artefacts. Though several elaboration of the collection of bronze pins from the locality we found one untested type, that had been roughly documented in the past publications. Therefore the pin has never revealed at other localities and there are three known pieces from Domamyslice, we suggest the new term the type Domamyslice.

The assay of the reach pottery material produced very substantial results. Most of 748 items in database belong to the complete vessel. Just the pottery collection from Domamyslice played an important role in the formation of the theory of the Lusatian-Silesian continuity. The cemetery in Domamyslice is considered the locality, where the Lusatian-Silesian continuity is attested thanks to so-called „transitional graves“ practically till today. We can say through detailed analysis of the pottery and reasonable terrain information that these graves we can interpret as the evidences of superpositions of uncontemporary graves or the graves the gravegifts of which mean the normal burial outfit without any chronological problems.

Different appearance of the grave fills of lusatian and silesian-platěnice burials indicates two different kinds of the cremation – maybe two different burial kinds of funeral rite. Also the natural sciences analysis of the pottery from two examined locations „Díly“ and „Klínky“ detected meaningful differences between both locations of the locality.

Amount of published sights of the urnfield period at Central Moravia was extended through this work. In spite of the lack of the terrain information and the long time distance from the excavations the work contributes to specify the contemporary ideas about the primeval development in the region and brings new assignments with an impact for solving of some historical questions.

ÚVODNÍ SLOVO

V předkládaném svazku je podrobně zveřejněn a vyhodnocen nálezový fond několika pohřebišť z katastru Domamyslic u Prostějova, který vyplňuje velkou mezeru v poznání kultury lužických popelnicových polí na střední Moravě. Jde o starší nálezy, získané v letech 1923-39 A. Gottwaldem, K. Dobešem a F. Trčalou, které tehdy jak v poloze "Klíny", tak i "Pod hájem" byly vyvolány stavbami komunikací; dnes s odstupem desetiletí je možno konstatovat, že výkopy na nich a v další poloze "Díly" měly, tehdy pochopitelně neuvědoměle, charakter předstihového záchranného výzkumu. V současné době při razantní kultivaci krajiny je totiž poměrně malá naděje na odkryvy nových žárových nekropolí, a proto pohřebiště z katastrálního území Domamyslic mají trvale značnou vypovídací hodnotu. Největší z nich v trati "Klíny" čítající 241 hrobů se řadí se k největším na moravském území; z větší části bylo alespoň předběžně publikováno již A. Gottwaldem a materiál z něho následně často i používán při hodnocení vývoje lužických popelnicových polí na Moravě. Další dvě pohřebiště zkoumaná K. Dobešem a F. Trčalou o 51 a 26 hrobech dosud publikována nebyla vůbec.

Publikace je upravenou diplomovou prací z okruhu témat, zpracovávajících důležité starší fondy. R. Sedláček ji příkladně pohotově připravil do tisku a předkládá tak odborné veřejnosti rozsáhlý pramenný fond, který spolu s pohřebištěm v Moravičanech náleží na Moravě pro dané období k nejzávažnějším.

EINLEITUNG

In dem vorliegenden Band wird der Fundfonds mehrerer Gräberfelder aus dem Kataster Domamyslice bei Prostějov detailliert publiziert, der eine große Lücke in der Kenntnis Lausitzer Urnenfelder in Mittelmähren ausfüllt. Es handelt sich um ältere Funde, die in den Jahren 1923-39 durch A. Gottwald, K. Dobeš und F. Trčala geborgen wurden und in der Lage "Klíny" und "Pod hájem" beim Straßenbau an den Tag kamen. Heute kann mit dem dem jahrzehntelangen Abstand konstatiert werden, daß die Grabungen in den genannten Fluren sowie weitere in der Flur "Díly" den Charakter einer Vorsprungsgrabung hatten, ohne freilich so genannt zu werden. Heute ist nämlich bei der rasanten Kultivation der Landschaft die Freilegung neuer Brandgräberfelder nur wenig wahrscheinlich, daher besitzen Nekropolen aus dem Kataster von Domamyslice stets einen hohen Aussagewert. Die größte davon in der Flur "Klíny" mit 241 Gräbern reiht sich zu den größten Gräberfeldern auf mährischem Gebiet; ihr Großteil wurde wenigstens vorläufig von A. Gottwald publiziert und das von dort stammende Material wurde später häufig bei der Auswertung der Entwicklung Lausitzer Urnenfelder in Mähren verwendet. Weitere zwei Gräberfelder mit 51 bzw. 26 Gräbern, die von K. Dobeš und F. Trčala untersucht worden waren, wurden bisher überhaupt nicht publiziert.

Die vorliegende Publikation stellt eine nachgearbeitete Diplomarbeit aus dem Themenkreis dar, der wichtige ältere Fundfonds behandelt. R. Sedláček bereitete sie vorbildlich schnell für den Druck und unterbreitet damit der Fachöffentlichkeit einen umfangreichen Quellenfonds, der gemeinsam mit dem Gräberfeld in Moravičany zu den für die gegebene Periode wichtigsten in Mähren gehört.

Miloš Čizmář

1. ÚVOD

Střední Morava představuje v době popelnicových polí oblast se značně intenzivním osídlením a řadou významných archeologických lokalit. Zcela zásadní postavení mezi těmito památkami zaujímají početná a rozsáhlá pohřebiště lužického kulturního komplexu, která se stala předmětem výzkumu již na konci 19. a zejména v počátcích minulého století. Je jistou ironií osudu, že právě v regionu s tak silnou tradicí archeologických výzkumů se současná archeologie doby popelnicových polí potýká s naprostým nedostatkem monografických publikací jednotlivých lokalit. S radostí jsme proto uvítali možnost podat nové zpracování pohřebiště lužické a slezskoplatěnické kultury v Domamyslicích. Bylo tak učiněno v diplomové práci, obhájené na ÚAM FF MU v Brně (SEDLÁČEK 2001), na kterou navazuje tato publikace.

Předkládaná práce vychází z původní a neúplné publikace pohřebiště A. Gottwalda z 20. a 30. let minulého století a z nepříliš rozsáhlé dochované dokumentace dalších dvou autorů výzkumu. Takto získané informace jsou maximálně využity při novém zpracování rozsáhlého materiálu získaného A. Gottwaldem, K. Dobešem a F. Trčalou při archeologických výzkumech v polohách "Díly", "Klíny", "Pod hájem" a "Loukovsky" u Domamyslic, který je dnes uložen ve Vlastivědném muzeu v Olomouci, menší část v Muzeu Prostějovska v Prostějově a nejmenší část v soukromé sbírce z pozůstalosti po F. Trčalovi.

Je mou milou povinností poděkovat hned v úvodu všem, kteří mi přispěli pomocí a poskytli mi neocenitelné zázemí při mém snažení. Zejména děkuji Doc. PhDr. Miloši Čížmářovi, CSc. a PhDr. Miroslavu Šmídovi z ÚAPPB, Mgr. Pavlíně Kalábkové z VMO, Mgr. Miloši Hlavovi a Mgr. Pavlu Mošovi z MPP za cenné informace a ochotné zapůjčení studijního materiálu. Mé poděkování patří také RNDr. Martě Dočkalové a Mgr. Martinu Hložkovi za obě odborné analýzy, které jsou součástí této práce. Za pomoc, cenné rady a podnětné konzultace jsem velmi zavázán zejména Prof. PhDr. Vladimíru Podborskému, DrSc., PhDr. Vítu Vokolkovi, PhDr. Vítu Dohnalovi CSc., PhDr. Jindrovi Nekvasilovi CSc., PhDr. Milanu Salašovi, CSc., Ing. Jiřímu Šůrovi, Ing. Františku Navrátilovi a Mgr. Michalu Soukupovi.

2. PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ A POLOHOPIS

V době archeologického výzkumu ležela obec Domamyslice asi 2 km západně od Prostějova. Dnes jsou Domamyslice městskou částí Prostějova, a tvoří tak jeho západní předměstí. Obec leží na pravém břehu řeky Hloučely, která se v Prostějově slévá s Romží a tvoří řeku Válovou, jež je součástí povodí Moravy. Geologicky Domamyslice náleží do Kojetínské vrchoviny, ta je součástí Prostějovské pahorkatiny a Hornomoravského úvalu jako vyššího geomorfologického celku. Hrobové kumulace v poloze "Klínky" a "Díly" leží na mírné terénní vlně v nadmořské výšce 256 - 262 m n. m. Významnými geomorfologickými body jsou Chlum 411,6 m n. m., Kotouč 358,2 m n. m. Prakticky celý severní obzor vyplňuje masiv Velkého Kosíře 441,9 m n. m. vzdálený asi 7 km od Domamyslic. Z geologického hlediska se všechny čtyři polohy s hrobovými nálezy nacházejí v oblasti tzv. kulmu Dražanské vrchoviny, který je součástí jednotky nazývané "moravskoslezský devon a spodní karbon", náležející ještě k Českému masívu. Skalní podloží v blíže neurčené hloubce, odhadované na několik metrů, je tvořeno pruhy petromiktních slepenců, převládajících nad drobami, laminovanými břidlicemi a prachovci. Skalní podloží je překryto několikametrovou vrstvou sprašových hlín (= více či méně odvápněných spraší) pleistocenního stáří.

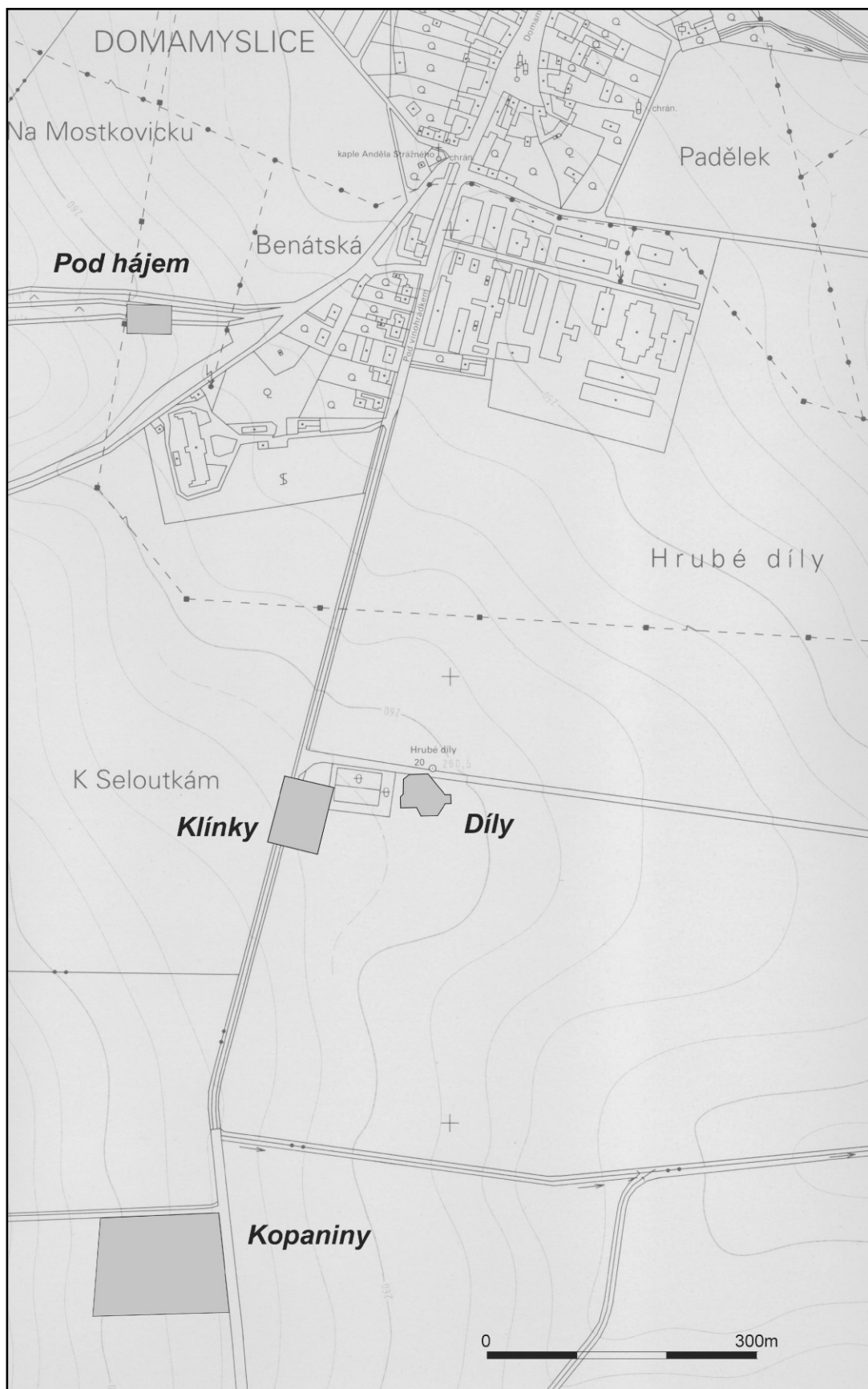
Z hlediska klimatu leží lokalita na západním okraji teplé oblasti T 2 s dlouhým teplým a suchým létem, krátkým přechodným obdobím a krátkou teplou a suchou zimou. Průměrná teplota v červenci je zde 18 - 19 °C. Jedná se o mimořádně úrodnou oblast, dnes zemědělsky hojně využívanou. Pro mladší a pozdní dobu bronzovou, která spadá do holocenního subboreálu, je však třeba počítat s klimatem ještě sušším a o 1 - 2 °C teplejším. (DEMEK a kol. 1987; PODBORSKÝ 1997, 25; QUIT 1971, 13; SVOBODA a kol. 1984; geologická mapa v měřítku 1:50000, list 24-24, Prostějov).

Hroby náležející k pohřebišti v Domamyslicích byly odkryty celkem ve čtyřech polních tratích. Dosud byl publikován pouze materiál z polohy "Klínky" (příp. "Klénky" či "Klénky nad hliníkem"), kterou pozdější silnice mezi Domamyslicemi a Seloutkami přerušila na dvě části. Trať leží západně a v úzkém pruhu východně od této silnice. V současnosti se bývalá plocha výzkumu nachází jižně od polní silnice k Čechovicím na parcelách č. 280/2, 280/3, 280/4 a 290 a je částečně zastavěna silážními jámami. Vzhledem k tomu, že ojedinělé hroby byly autorem výzkumu v této poloze zachyceny také v protilehlém příkopu silnice, je velmi pravděpodobné, že se pod povrchem současné komunikace, na parcele č. 433/2, dosud ukrývá několik neporušených hrobů. Název "Klínky pod hliníkem" trať získala podle trojúhelníkovitého tvaru a nedalekého místa, kde byla v minulosti těžena hlína.

Archeologický výzkum probíhal také v poloze "Díly", přesněji "Hrubé Díly". Poloha leží východně od polohy "Klínky" a za svůj název vděčí největším a také nejúrodnějším lánům v okolí obce. Zde odkrytá plocha se nachází asi 100 m severovýchodně od plochy v poloze "Klínky".

Hrobová kumulace odkrytá F. Trčalou v poloze "Pod hájem" se rozkládá pod polní cestou na parcele č. 469/1 a přilehlé parcele č. 392. Od polohy "Klínky" je kumulace vzdálena přibližně 500 m severoseverovýchodním směrem (viz. mapa č. 2).

Poslední trať z katastru Domamyslice, odkud známe hroby doby popelnicových polí, je poloha "Loukovsky", (příp. "Lucky"). Je situována asi 1 km jižně od Domamyslic, východně od silnice, do Seloutek přibližně v okolí jediné výraznější zatáčky na této komunikaci. Bližší lokalizaci solitérního hrobu L1 již dnes nelze provést (GOTTWALD 1929; VORÁČOVÁ 1996, 53-55).

Poloha lokalit lužického kulturního komplexu na katastru Domamyslice.

3. ARCHEOLOGICKÝ VÝZKUM V DOMAMYSLICÍCH

3.1. OSOBNOSTI ARCHEOLOGICKÉHO VÝZKUMU

Antonín Gottwald (1869-1941), člen Vlasteneckého muzejního spolku v Olomouci a brněnského Moravského archeologického klubu, působil jako učitel v Mostkovicích a později v Prostějově. Byl ústřední postavou archeologického dění na Prostějovsku a jedním z nejvýznamnějších regionálních archeologů na Moravě. Od r. 1886 se systematicky věnoval archeologickým výzkumům na Prostějovsku, např. v Charvátech, Blatci, Horce nad Moravou. Do Vlasteneckého muzea v Olomouci věnoval na sklonku 30. let 20. století větší část své archeologické sbírky čítající na 8000 předmětů. Zbývající část jeho sbírky je uložena v Muzeu Prostějovska v Prostějově (DOBEŠ 1938).

Karel Dobeš (1883-1963) pracoval jako učitel ve Vrbátkách a Dubanech. Při výzkumech spolupracoval s A. Gottwaldem, ale vyvíjel také vlastní výzkumnou činnost, např. v Blatci, Dubanech, Ohrozimi, Slatinkách a Dubu nad Moravou. Svoji sbírku, která obsahovala více než 2000 předmětů, stejně jako A. Gottwald, daroval v roce 1938 Vlastivědnému muzeu v Olomouci.

JUDr. František Trčala (1915-1997) pracoval jako podnikový právník, navázal přátelství s A. Gottwaldem a I. L. Červinkou. Od r. 1935 spolupracoval s A. Gottwaldem na archeologických výzkumech a později vedl také výzkumy vlastní, např. Kostelec na Hané - "Prostřední pololány", Slatinky - "Nivky", Hradčany.

3.2. PRŮBĚH VÝZKUMU

První hrob v katastru Domamyslice byl prozkoumán A. Gottwaldem již někdy před rokem 1924. Hrob se nacházel v polní trati "**Loukovsky**", v podání A. Gottwalda "**Lucky**" (GOTTWALD 1924, 81; 1931, 65). Hrob byl z velké části zničen a zachoval se jen malý okřínek (tab. 104:1).

V r. 1923 byla zahájena stavba dodnes užívané silnice z Domamyslic do Seloutek, která jižně od Domamyslic přetínala polní trať "**Klíny**". Nejprve byl pokládán povrch nové komunikace, takže pod povrch práce výrazně nezasáhly. Až na počátku prosince r. 1924 při prohlubování silničního příkopu došlo k porušení prvních hrobů po obou stranách vozovky. Na průběh těchto prací chodil pravidelně dohlížet A. Gottwald (H 1-10). I přes jeho snahu byla většina nálezů z těchto hrobů v jeho nepřítomnosti zničena.

Domamyslice - "Klíny" a "Díly" v současnosti, pohled od západu.

Následoval archeologický výzkum v r. 1926 (H11-135) a 1927 (H136-157), který z vlastních prostředků prováděl A. Gottwald. Při výzkumu v r. 1926 A. Gottwaldovi pomáhal K. Dobeš, který v poloze Klínky sám odkryl tři hroby (H12, 20, 25), z nichž H12 představoval nejbohatší hrob v Domamyslicích vůbec (GOTTWALD 1929, 3, 4, 17, 20).

Pro nepříznivé klimatické podmínky výzkum dále pokračoval až v r. 1931, kdy A. Gottwald sám prozkoumal hroby H158-199 a K. Dobeš H200-223 (GOTTWALD 1932, 14). Hrob 223 je posledním hrobem zachyceným na jediném publikovaném plánu z Domamyslic, zachycující výzkum v trati "Klínky" (GOTTWALD 1932, 23). Ve výzkumu v "Klínkách" A. Gottwald pokračoval ještě v r. 1932, (H 224-228) (GOTTWALD 1939, 4). Na Gottwaldovy výzkumy v "Klínkách" navázal JUDr. František Trčala, který v letech 1939 a 1940 vykopal dalších 12 hrobů, (H229-241). Tím terénní výzkumy v poloze "Klínky" skončily.

V roce 1934 K. Dobeš prováděl dosud nepublikovaný výzkum v polní trati "**Hrubé Díly**", dále jen "**Díly**". Kromě rukopisu terénního deníku a původního plánu pohřebiště neexistují o výzkumu v poloze "Díly" žádné další informace. K. Dobeš v deníku hovoří pouze o 33 hrobových celcích, na původním plánu výzkumu z "Dílů" přitom vystupují hrobové celky D1-51. V depozitáři VM v Olomouci se nachází keramika z polohy "Díly" vlastnoručně označená K. Dobešem, přičemž nejvyšší číslo hrobového celku uvedené na popiskách je 48.

Této situaci lze rozumět tak, že pro hroby z polohy "Díly", které nesou číselné označení vyšší než 33, se údaj v nálezovém deníku nedochoval, byl-li vůbec kdy pořízen. Hroby, které jsou uvedeny na přiloženém náčrtku, a dnes k nim není dohledatelný jakýkoli materiál, je nutno chápat jako hroby bez vybavy, případně hroby, jejichž obsah nebyl kvůli značnému poškození vyzvednut.

V depozitáři VM v Olomouci jsou kromě toho dochovány tři další rozsáhlé hrobové celky N 1-3 (tab. 105-108), které opět nesou původní Dobešovy popisky s údajem, že se jedná o hroby č. "1, 2, 3" z "Dílů". Jelikož tyto předměty nijak nekorespondují s popisem nálezových situací hrobů D1, D2 a D3, je zřejmé, že jde o dosud neznámé hroby.

Mezi dokumentací dochovanou ve VM v Olomouci je uložen anonymní strojopis, který tyto hroby identifikuje s celky nalezenými v "Dílech". Konkrétně je N1 ztotožněn s D43, N2 - D44 a N3 - D48. Protože se však jedná o velmi nejistý informační zdroj, hrobové celky N1-3 byly pouze nakresleny, zařazeny do tabulek za ostatní materiál (Tab. 105-108) a nejsou již zahrnuty do následujících analýz.

V r. 1939 zachránil JUDr. František Trčala při budování nové polní cesty dalších dalších 26 hrobů v poloze "**Pod hájem**". Z hrobů byly opět vyzvednuty pouze zachovalé nádoby. Při výzkumu F. Trčala pořizoval terénní deník s náčrtu půdorysů hrobových jam, který je i dnes k dispozici (viz. plán č. 3).

Kromě výzkumu pohřebních areálů lužického kulturního komplexu jsou z katastru Domamyslice k dispozici záznamy i o zjištěných sídlištních aktivitách. Keramický materiál zachytil A. Gottwald někdy před r. 1908 u Toufárova mlýna při západním okraji obce Domamyslice (GOTTWALD 1924, 75).

Podstatně rozsáhlejší sídliště z lužického a slezského období se podařilo A. Gottwaldovi prozkoumat před r. 1908 v trati "**Kopaniny**" (příp. "**Kopaninky**"), ležící na méně úrodných svazích pod nejvýchodnějšími výběžky Dražanské vrchoviny asi 500 m jihozápadně od pohřebiště v "Klínkách". V současném katastrálním rozdělení se však sídliště v "Kopaninách" již nachází v katastru obce Krasice. Mocné kulturní souvrství zde obsahovalo kostěnou a parohovou industrii, bronzové předměty, kadluby a poměrně rozsáhlý soubor keramického materiálu (GOTTWALD 1904, 151-154, tab. XVII; GOTTWALD 1924, 88). Dochovaná vyobrazení naznačují, že velkou část tohoto materiálu je možné datovat do fáze R HB2.

Archivní fotografie z archeologického výzkumu v Domamyslicích. A Gottwald šestý zleva.

Archeologický výzkum byl na svou dobu prováděn pečlivě a nelze mu upřít dobrou odbornou úroveň. Všichni tři autoři výzkumu striktně zachovávali hrobové celky. Velkým problémem je však rozsáhlá skartace, prováděná již v průběhu terénního výzkumu. Díky tomu, že byly vyzvedávány pouze dobře zachovalé a rekonstruovatelné nádoby, je dnes k dispozici přibližně 50 - 60% keramického materiálu z pohřebiště.

Vzhledem k tomu, že původní plány jsou spíše schémata půdorysu odkrytých ploch, nebyly dále zpracovávány, ale pouze překresleny, doplněny o orientaci a o alespoň přibližné měřítko.

4. CHRONOLOGIE A PERIODIZAČNÍ SYSTÉMY MLADŠÍ A POZDNÍ DOBY BRONZOVÉ

V průběhu procesu poznávání lužického komplexu bylo vypracováno několik periodizačních systémů. Některé z nich se stále používají. Situace se stala i na tak malém území, jakým je Česká republika, poměrně nepřehlednou. Proto považujeme za účelné a důležité se o existujících systémech alespoň krátce zmínit.

Pro oblast Čech je nejčastěji používán chronologický systém J. Filipa (FILIP 1936-1937; 1936-1938), který byl dále na základě východočeského materiálu rozpracován V. Vokolkem (nejnověji VOKOLEK 2003, 44-46). Systém V. Vokolka reflektuje situaci ve východních Čechách z přelomu mladší a pozdní doby bronzové, kdy je doložen paralelní výskyt nejmladší lužické a nejstarší slezskoplatěnické fáze. Nejmladší lužická fáze (IIIb) je ve východních Čechách doložena pouze v okrajových oblastech, zatímco centrální sídelní východočeské oblasti již osídlila nově příchozí kultura slezskoplatěnická.

Na Moravě se jako první věnoval periodizaci lužické kultury I. L. Červinka a záhy po něm také J. Kvíčala. Periodizace obou badatelů se dnes již nepoužívá, a proto ji neuvádíme. Autorem moderní periodizace na Moravě je V. Podborský, který se přidržel tradiční chronologie J. Böhma, využívající k označení jednotlivých stupňů eponymních lokalit. Oproti původnímu Böhmovu schématu byl vsunut stupeň Hrubčice (R H A1). V. Podborský dále rozčlenil vývoj lužického komplexu do pěti vývojových stupňů na základě historického vývoje: 1. stupeň předlužický - období zrodu (BB2-BC1), 2. stupeň starolužický - obd. stabilizace (BC2-HA1), 3. stupeň středolužický (slezský) - obd. rozkvětu (HA2-HB2/3), 4. stupeň halštatský (platěnický) - obd. surovinové krize (HB3/HC1-HD1/2), 5. stupeň pozdně halštatský - obd. politického ústupu (HD2-LB/C) (PODBORSKÝ 1982, 186).

Chronologické schéma vzešlo také z pera J. Nekvasila (NEKVASIL 1987, 257), který ve svém systému akcentuje zejména uměnovědný přístup. Bohužel je tento přístup aplikován na předměty vytržené z hrobových celků. O třídění materiálu z regionu východní Moravy se opírá systém V. Dohnala (DOHNAL 1977) a poněkud hrubší třídění lužického komplexu pak obsahuje schéma A. Štrofa (ŠTROF 1990).

Naše synchronizační tabulka sleduje také situaci v oblastech, které s Moravou bezprostředně sousedí, a kde se rovněž setkáváme s lužickým komplexem. To znamená Slovensko (periodizace L. Veliačika - VELIAČIK 1983, 172) a Polsko - zejména polské Horní Slezsko coby významný kulturní akcelérátor celého lužického komplexu. V Polsku se pro mladší úseky doby bronzové a dobu halštatskou používají systémy, které jsou v podstatě variací klasického Monteliova schématu (JAŹDŹEWSKI 1967; KOSTRZEWSKI 1949). Naši tabulku ještě doplňuje chronologie pohřebišť v Kietrzy (GEDL 1985, 339), které poskytuje obrovské množství cenného srovnávacího materiálu.

V naší práci používáme periodizační systém V. Vokolka, který je prakticky neustále zpřesňován (VOKOLEK 2003). Systém je dostatečně podrobný a ve srovnání s označením stupňů jmény eponymních lokalit, či převažujícími trendy ve vývoji keramiky, je značně přehlednější. Použití českého periodizačního systému pro moravskou lokalitu se může jevit jako poněkud netradiční, avšak v zásadě neexistují objektivní důvody pro užívání odlišných systémů na Moravě a v Čechách. Značná podobnost severomoravského a východočeského materiálu a úzké vzájemné vztahy mezi oběma oblastmi byly již několikrát zdůrazněny (BOUZEK 2003, 283). Užití chronologického schématu V. Vokolka proto chápeme jako určitý experiment, který si klade za cíl ověřit vzájemnou blízkost obou regionů. Pro třídění materiálu z Domamyslic se systém plně osvědčil, aniž bychom v souvislosti s jeho užitím zaznamenali jakýkoli problém.

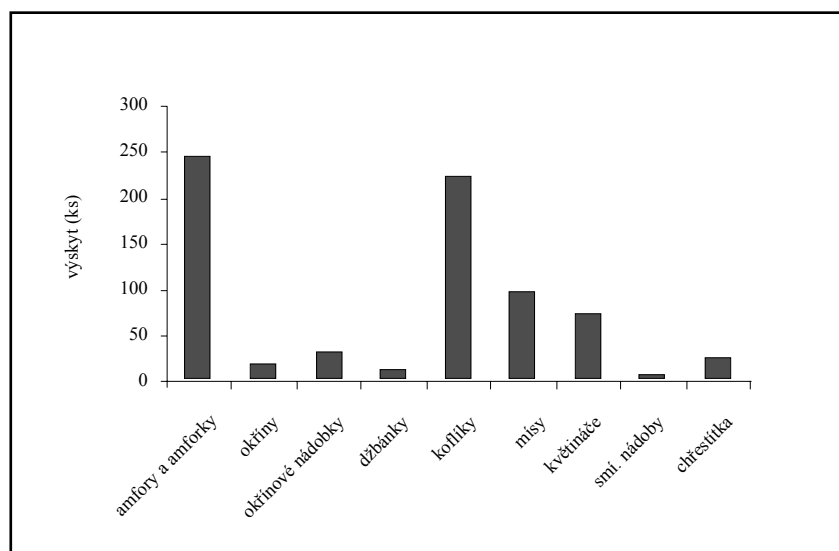
5. ANALÝZA POHŘEBIŠTĚ

5.1.KERAMIKA

5.1.1. AMFORY

Keramické tvary s charakteristickou dvojčlennou stavbou, s odděleným hrdlem od těla a nejčastěji dvojuché, bývaly pro dobu popelnicových polí běžně nazývány jako osudí. Termín osudí je však zejména pod vlivem potřeby harmonizace terminologie se sousedními jazykovými oblastmi postupně opouštěn a v dnešní době jej chápeme jako archaický.

Počátek vývoje amfor doby popelnicových polí bývá spatřován ve střední době bronzové, případně již v mladších stupních únětické kultury (ŠTROF 1990, 145). Geneticky jsou však amfory pouze charakteristickou variací oblíbeného tvaru, se kterým se setkáváme již v neolitu. Z Domamyslic se dochovalo celkem 245 amfor a menších amforek, což je 34% veškeré dochované keramiky (graf č. 1).

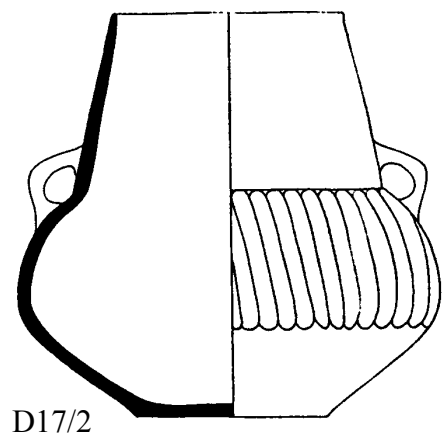
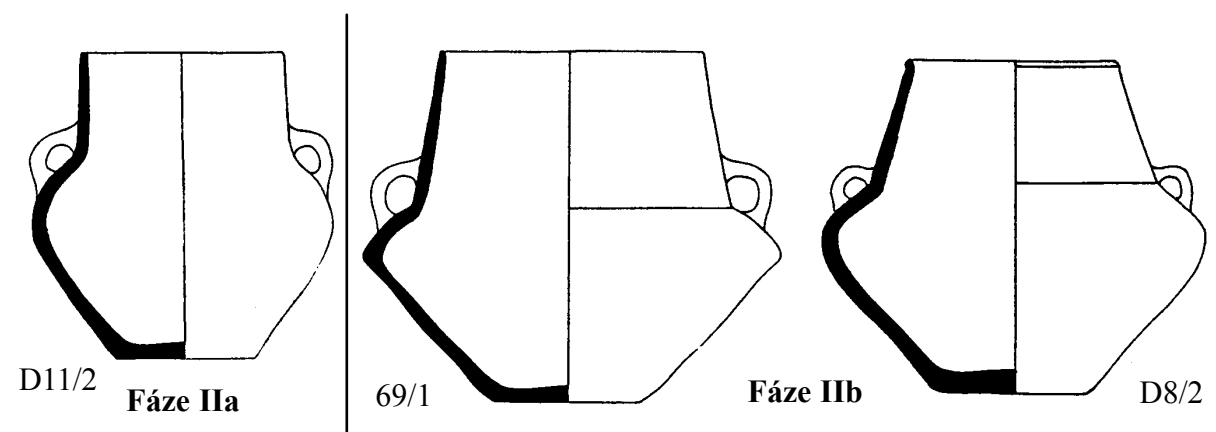

Graf č. 1. Zastoupení keramických tříd.

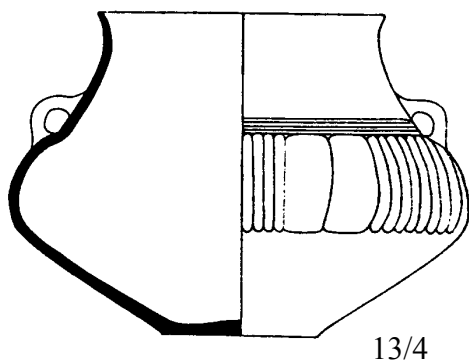
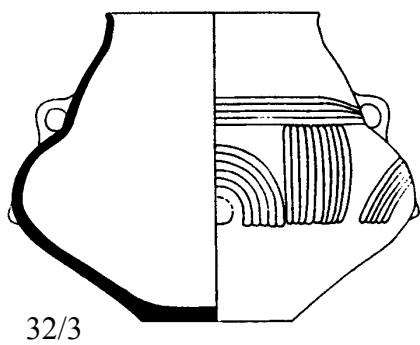
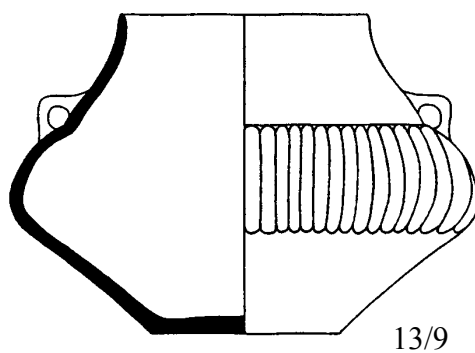
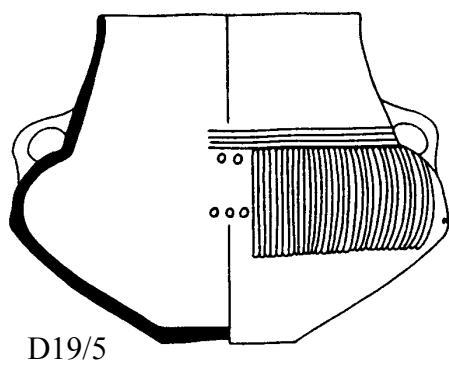
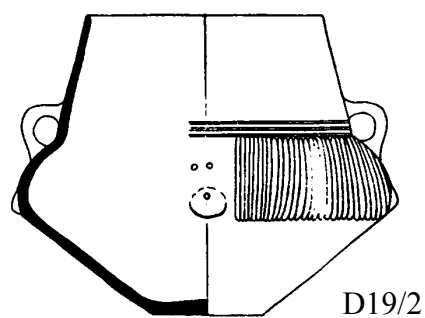
Větších amfor se z Domamyslic dochovalo 155 (cca 20% veškeré keramiky) a tvoří nejrozsáhlejší keramickou třídu. Při úvahách o jejich původním počtu na pohřebišti je třeba si uvědomit, že popelnice z většiny hrobů se nedochovaly a právě amfory sloužily ze všech keramických tvarů nejčastěji jako urny.

Řada chronologicky navazujících typů amfor na pohřebišti začíná ve II. Vokolkově lužickém stupni (R BD-HA1), zejména v hrobové kumulaci v poloze "Díly" (tab. 83:D11/2 a mladší 84:D12/1, 93:D21/4). Do fáze IIb patří také amfora tab. (30:69/1), která je nejstarším keramickým tvarem v poloze "Klíny". Mladoluzické období je na pohřebišti zastoupeno početným souborem nezdobených amfor nejčastěji s esovitě prohnutým hrdlem (tab. 93:D22/1, 1:2/5, 4). Esovitě prohnutí hrdla umožnilo i při jeho značném sklonu udržet výrazné odsazení hrdla od těla nádoby. Obdobnou profilaci vykazují také mladoluzické amfory zdobené žlábkovanou výzdobou, která byla v minulosti dokonce označena jako typická pro domamyslické pohřebiště (ŠTROF 1990, 168) (tab. 21:44/2, 3, 4; 37:80/1, 84:D14/1, 86:D16/3). Tzv. žlábkovaná keramika je příznačná pro závěr lužické kultury a vyskytuje se v tomto období prakticky ve všech sousedních regionech (VOKOLEK 2003, tab. 20:9, 264: 1, 29, 702:1, 18, 20; GEDL 1989, tab. VII, IX.), avšak nikde se s ní nesetkáváme v takovém množství jako právě v Domamyslicích (tab. 2:7/1, 8:13/9, 9:13/21-24, 21:44/2-4, 36:78/4, 37:80/1, 88:D19/2, 89:D19/5,

Paul Reinecke	J. Filip Čechy	V. Vokolek vých. Čechy	V. Podborský sev. Morava	J. Nekvasil sev. Morava	V. Dohnal východní Morava	A. Štrof sev. Morava	L. Veliačik záp.Slovensko	M. Gedl Kietrz	Oscar Montelius					
LA	SP IV	pozdňehalštatské období		laténské období				Kietrz VIb						
HD3					halštatské období	pozdňehalštatský		Kietrz VIa						
HD2						mladohalštatský								
HD1	SP III	SP IIIb	Seloutky	rozvinutý										
HC2			Určice - Kumberky							doplňující				
HC1										klasičky				
									III					
		L Ib	Záhoří	starolutičické období				Kietrz IIb						
B C												L Mikuláš Ondrašová	I	Martin

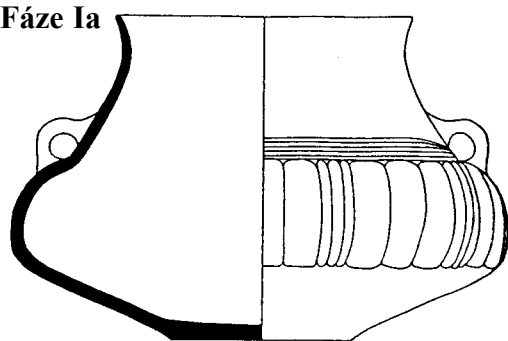

III. stupeň

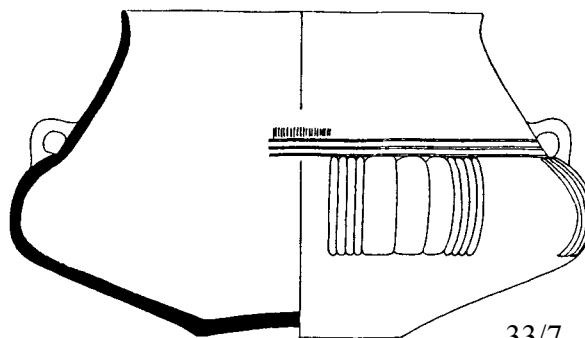

Vývoj lužických amfor z Domamyslic.

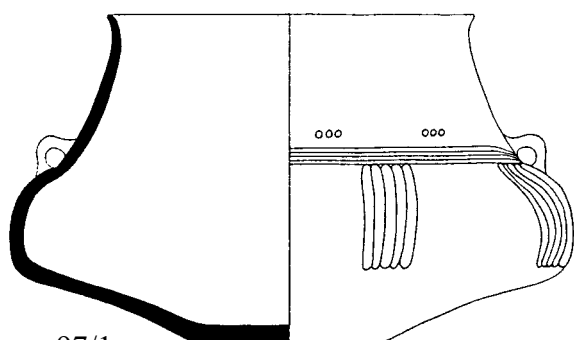
Fáze Ia

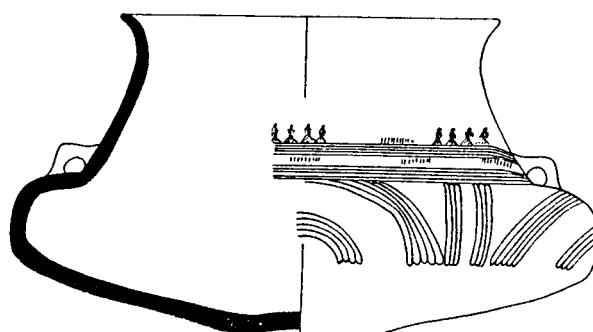
90/2

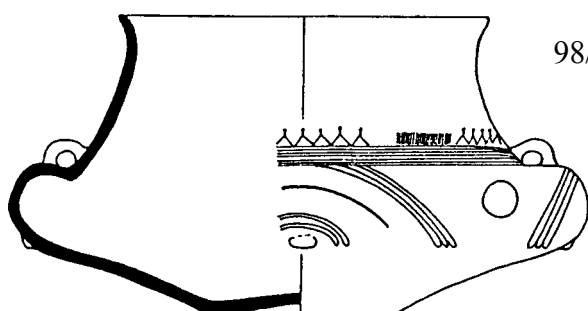
33/7

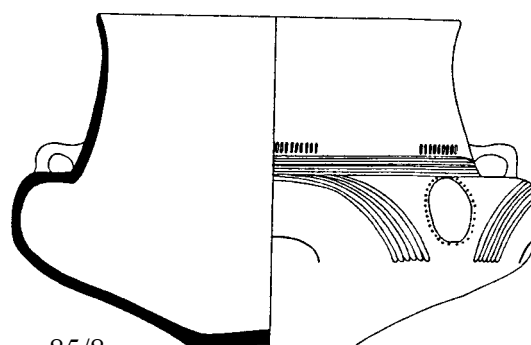
97/1

12/30

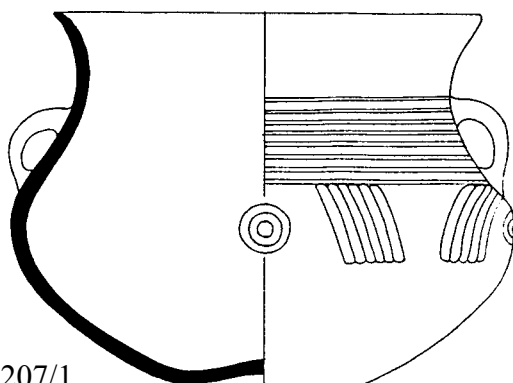

98/5

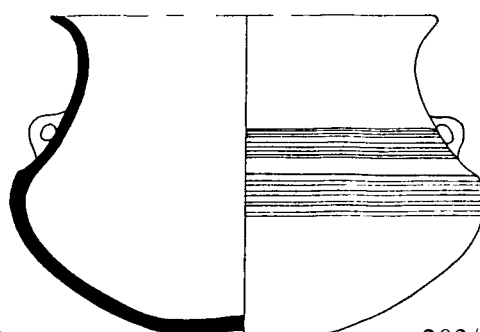
85/8

Fáze Ib

207/1

II. stupeň

203/1

Vývoj slezskoplatěnických (R HB) amfor z Domamyslic.

91:D20/8). Také v trati "Díly" se nachází několik hrobových celků, které obsahují amfory se žlábkovanou výzdobou, avšak ta vystupuje na dosud velmi ostrých lužických tvarech (tab. 81:D2/1, 88:D17/2, 3) výrazně archaičtějších (tab. 96:D39/1), než jak je tomu v poloze "Klínsky". Poslední lužický typ výzdoby dokumentují amfory s nepravidelně širokým žlábkováním (tab. 7:13/4, 43:91/1), případně amfory zdobené svazkem žlábků uspořádaných do oblouku (tab. 14:32/3, 24:42/2, 85:D/1) a doplněné výčnělky na výduti. Tento typ výzdoby lze považovat za reminiscence na starší lužické vypnuliny.

Nejstarší slezskoplatěnické amfory nesou téměř identickou pásovou výzdobu, avšak jejich profilace je již odlišná, zejména jejich výdu je stlačenější (tab. 10:17/2, 37:83/2, 43:90/2, 100:N1/2). Hojně se vyskytují také vertikální svazky žlábků v různém provedení (tab. 5:12/29, 16:33/7, 35:74/18, 46:97/1, 79:221/2, 239/1). Všechny tyto typy výzdoby vyplňují Vokolkův 2. typ slezskoplatěnických amfor (VOKOLEK 2002, 117). Kromě ojedinělých nezdobených tvarů (tab. 64:177/5, 80:228/1) tvoří druhou velkou skupinu slezskoplatěnických amfor nádoby zdobené obloukovým motivem (tab. 20:42/6, 7, 60:155/5, 62:171/4) často rozvitým do honosných forem (tab. 5:12/30, 19:41/6, 48:98/5, 59:152/9). Z těchto tvarů zaujme zvláště nádoba (tab. 27:59/7) svým žlábkovaným dnem, které je běžné například na miskách, avšak u amfor k němu neznáme analogií.

Keramika ze stupně R HB3 podstatně mění své proporce i výzdobu. Na rozdíl od typicky slezského stlačení mají amfory výrazně zvýšený profil, ve výzdobě převažuje horizontální členění rýhou, žlábkem či hranou (tab. 101:P10/1) a poprvé se zde ve větší míře setkáváme se žlábkovým kolečkem (tab. 73:203/1, 207/1, 101:P12/1).

Bezuchých amfor se z Domamyslic dochovalo pouze 9, z nichž 3 mají ve skutečnosti ucha přeměněná ve výčnělky (tab. 61:157/4). Jejich morfologie ani typologický vývoj (tab. 75:212/5, 90:D20/1, 3) se od dvojuchých v podstatě neliší.

5.1.2. DROBNÉ AMFORKY

Ke konci lužické kultury, a pak zejména na pohřebištích stupně R HB, se setkáváme s obrovským množstvím drobnotvaré keramiky. Velkou část z této skupiny tvoří drobné amforky, které napodobují profilaci i výzdobu velkých amfor. Z pohřebiště se dochovalo 90 těchto tvarů (12% veškeré doch. keramiky), které mají jak výzdobou tak profilaci velmi blízko k okřínovitým nádobkám. Od okřínovitých nádobek se odlišují pouze zřetelnějším oddělením hrdla od těla nádoby. Jejich výzdoba je častější a oproti větším předlohám jednodušší a jemnější. Ouška na rozhraní jsou miniaturní nebo přímo degenerovala v pouhé výčnělky. Velmi často se nevyskytují vůbec. Bylo učiněno několik pokusů o jejich dělení (NEKVASIL 1970; VOKOLEK 2003), které v podstatě vycházejí ze členění velkých amfor. Nejstarší amforky z Domamyslic jsou již mladolužické (tab. 1:2/6, 7, 2:7/3, 10:17/3, 38:84/3). Na konci lužického období se začal objevovat motiv do sebe vklíněných šrafovaných trojúhelníků (Wolfzahnmuster) (tab. 13:26/1), který se později v kultuře slezskoplatěnické stal naprosto vůdčím nejen na amforkách (tab. 28:60/1, 75:212/5, 98:48/2, 5), ale také na okřínovitých nádobkách. Motiv se uplatnil zejména na bezuchých amforkách, méně pak na dvojuchých (tab. 2:5/1, 28:6/1). Na slezskoplatěnických amforkách se hojně užíval jak ornament vertikálních svazků rýžek či žlábků (tab. 13:28/2, 47:97/14, 235/4), někdy značně komplikovaný (tab. 3:12/1, 2; 47:97/12), tak obloukový motiv nejrozličnějších variant (tab. 5:12/27, 47:97/13, 16, 52:121/1, 59:152/3, 7). Ten je někdy doplněn rozeklanými výčnělky pod výduti (tab. 2:6/1, 45:95/2). Drobné amforky II. Filipova stupně jsou charakteristické výrazným horizontálním členěním, které je provedeno rytými liniemi (tab. 3:11/1, 49:99/2) či efektním hraněním výdutě nádobek (tab. 63:175/3). Vyskytují se také kombinace s nepravým šňůrovým ornamentem (tab. 50:109/1, 61:159/1, P24/3). Na amforce (tab. 49:101/1) značně zdegenerovaných proporcí se objevilo i žlábkové kolečko. Poněkud zvláštním tvarem je mísovitá amforka (tab. 24:51/4) z mladolužického celku s ostře odsazenou redukovanou výduti a úzkým dnem. Nádoba je zdobena střechovitě uspořádanými rytými frásněmi, do nichž jsou na výduti zapracovány čtyři větší jednoduché výčnělky. Tento typ výzdoby se vyskytl např. v Kietrzy na džbánu z hr. celku 1851 společně se starou

lužickou keramikou s vypnulínami (GEDL 1991, tab. LX). Zvláště časté jsou střežovitě uspořádané výzdobné motivy na slovenské lužické keramice (VELIAČIK 1983, Taf. XX, XXII, XXIV). Tvarovou analogii by mohla představovat miska z obj. XXVII z Brna-Obřan (ADÁMEK 1961, tab. XVII:1).

5.1.3. OKŘÍNY

Okřín, neboli dvojkónická nádoba, se na pohřebištích lužického komplexu vyskytuje pravidelně, od stupně R BD přímo masově (VOKOLEK 2003, 33). Vzhledem k užívání pohřebiště v Domamyslicích se absence okřínů v nejstarším lužickém stupni, známá z jiných pohřebišť, nemohla nijak projevit. Dvacet dochovaných okřínů a drobnějších okřínků (2,7% keramiky) v hrobech často sloužilo jako popelnice. Nejstarším exemplářem na pohřebišti je pravděpodobně okřínek ze solitéru v poloze "Loukovsky" s masivní horní částí (tab. 104:1) datovatelný do lužické fáze IIa. Okřín (tab. 92:D21/2) již náleží lužické fázi IIb (R HA1). Od této fáze se již vyskytují okříny s oblým lomem (tab. 92:D20/11), který má tendenci se v průběhu vývoje posouvat směrem dolů (tab. 10:17/5, 25:55/4, 71:197/5, 28:63/1, 45:96/5, 47:97/18). Varianta s jazykovitými výčnělky na spodní části objevující se od R HB2 (FILIP 1936-37, 52; VOKOLEK 1999, 20) se vyskytla v Domamyslicích pouze jednou (tab. 78:220/1). Okříny se vyskytovaly i ve zdobenějších variantách (tab. 82:D5/1, 97:D42/1). Zejména výzdoba v podobě vstřícných šrafovaných trojúhelníků (tab. 69:195/2) našla uplatnění na podobných ale menších okřínovitých nádobkách. Poměrně zajímavým jevem je okřín opatřený dvěma uchy (tab. 97:D44/1), který má morfologicky velmi blízko k amforám. Tvar ukazuje na nebezpečí schematizace a vtěsnání pravěkých artefaktů do popisných kategorií za každou cenu. Ve II. slezskoplatěnickém stupni se okříny již nevyskytují.

5.1.4. DROBNÉ OKŘÍNOVITÉ NÁDOBKY

Jde o skupinu drobnotvaré keramiky, která má zejména svoji výzdobou velmi blízko k drobným amforám. Od amforek se však odlišuje neodděleným hrdlem od těla nádoby, čímž je přibližně naplněn dojkónický profil nádobek. Tento typ keramiky je totiž genetickým pokračováním tvaru okřínu, byť v pozměněné a zejména miniaturizované podobě. Z Domamyslic se jich dochovalo 32 (4,3% dochované keramiky). Naprosto převažujícím ornamentem na okřínovitých nádobkách jsou vstřícné šrafované trojúhelníky, které vystupují v mnoha podobách jak na zcela okřínovitých tvarech (tab. 12:20/3, 12:25/1, 17:35/1, 31:72/1, 3, 46:97/3, 9, 51:119/3), tak tvarech lahvovité profilace (tab. 39:85/4). Užívány byly také souvislé pásy rýžek a žlábků, případně jejich svazky (3:12/1, 4). Pro zdůraznění vodorovného členění, populárního ve II. slezskoplatěnickém stupni, se uplatnily výzdobné prvky jako nepravý šňůrový ornament (tab. 66:183/1), oběžné rýhy (3:11/1, 63:175/2) a efektní fasetování (tab. 18:36/1, 63:175/1).

5.1.5. DŽBÁNKY

Džbánky mají hrdla zřetelně oddělena od těla a jsou pokryty také obdobnými výzdobnými motivy jako amfory. Od morfologické stavby amfor se odlišují pouze jediným větším uchem na místo dvou menších. Z pohřebiště se dochovalo 14 džbánek (1,9% keramiky). Nejstarší z nich (tab. 83:D10/1) můžeme datovat do lužické fáze IIa (R BD). Mladolužické džbánky jsou až na výjimky (90:D19/15) pravidelně žlábkovány na výduti (tab. 28:64/1, 84:D14/3, 97:D42/2), drobnější exempláře jsou souvisle rýžovány (tab. 89:D19/6). Tradiční žlábkovaná výzdoba zejména ve svazcích se udržuje i na slezskoplatěnických tvarech, které jsou opatřeny vyšším uchem a jsou stlačenější, tedy velmi podobné koflíkům (tab. 15:33/2, 23:45/7, 38:84/8). Vyskytly se také vstřícné šrafované trojúhelníky (tab. 76:218/1, 77:219/2).

5.1.6. KOFLÍKY

Koflíky jsou velmi početnou skupinou keramických tvarů na všech pohřebištích doby popelnicevých polí. Z Domamyslic jich známe 226 (30,2% dochované keramiky). Jedná se převážně o drobnotvarou keramiku, mezi kterou najdeme jak hrubší tvary, tak velmi jemné a bohatě zdobené nádoby. Podle jejich tvaru je lze rozdělit do několika dílčích skupin.

Kónické a polokulovité koflíky představují zejména hrubší, jen výjimečně zdobené varianty koflíků (tab. 42:89/1, 48:98/117, 75:209/1), pro které je příznačná kónická nebo polokulovitá profilace stěn (tab. 1:2/8, 4:12/15, 68:186/1, 72:199/5, 201/1, 2, 90:D20/4). I když, jako koflíky obecně, mají jen omezenou chronologickou hodnotu, lze u slezskoplatěnických koflíků vysledovat snížení profilu a ucho výrazně převyšující okraj (tab. 4:12/16, 32:74/4).

Esovité koflíky jsou charakteristické vykloněným hrdlem, které se vyčleňuje z jednoduché koncepce nádoby. Tím představují pojítko mezi jednoduchými kónickými či polokulovitými variantami a složitějšími tvary členěných koflíků (tab. 93:D21/6). Prosté esovité tvary pochází z lužického období (tab. 26:57/1, 8:13/10, 12, 13; 3:9/1, 81:D2/2); na některých esovitých koflicích slezskoplatěnické kultury jsou již patrné nenápadné lomy oddělující hrdlo (tab. 11:18/1, 9:13/17, 38:84/4). Také esovité koflíky patří k hrubšímu zboží, u něhož se jen zřídka setkáváme s výzdobou (tab. 31:71/2).

Členěné koflíky, jejichž profil je výrazným lomem rozdělen na hrdlo a tělo, jsou genetickým pokračováním esovitých tvarů a představují řemeslně nejpropracovanější variantu. Zcela běžná je komplikovaná výzdoba doplněná precizně upraveným povrchem, který dokonale imituje kovový vzhled. Nejstarší koflíky jsou dosud hrubší a nezdobené (tab. 36:78/1, 70:196/1, 93:D21/6, 239/2), někdy se objevuje jednodušší výzdoba (tab. 10:17/1). Bohatě zdobené koflíky nesou nejčastěji oválné plošky na lomu, který bývá zdůrazněn tzv. stromečkovým motivem (tab. 3:12/7, 9; 6:12/35). Prostor nad i pod lomem je pravidelně členěn oběžnými rýhami či žlábkami, které jsou často doplňovány soustavou vertikálních nebo šikmých rýžek (tab. 65:182/7, 78:220/4, 5; 72:199/11). V případě vyšších tvarů členěných variant poskytujících více prostoru pro výzdobu se setkáme se vstřícnými šrafovanými trojúhelníky na těle nádob (3:12/4). Na konci I. a zejména ve II. slezskoplatěnickém stupni se uplatňuje jednodušší horizontální členění (tab. 59:152/6, 12:25/4, 74:207/3, 208/2). Na žádném jiném keramickém tvaru se nesetkáváme s výzdobou vnitřních stěn nádob tak běžně jako právě u členěných koflíků (tab. 287:63/3, 32:74/5, 59:152/6, 52:126/1). Ve II. stupni se ve vnitřní výzdobě uplatnila také žlábková kolečka (tab. 52:125/1, 74:207/3).

Hrnkovité koflíky se od ostatních variant odlišují nápadně vyšším profilem, v němž výška domínuje nad šířkou. Na pohřebišti se objevily tvary ze všech zastoupených lužických i slezskoplatěnických stupňů v celkem 6 kusech. Z výzdobných motivů se na hrnkovitých koflicích uplatnilo výhradně horizontální žlábkování (tab. 82:D8/3, 6:13/1, 19:41/4, 21:44/6, 49:99/3).

5.1.7. MÍSY

Mísy v hrobech často překrývaly nádoby, zejména popelnice. Z Domamyslic se jich dochovalo 98 (13,1%), což je pouze zlomek původního počtu mís na pohřebišti. Vzhledem k funkci mís v hrobech, byly totiž právě mísy nejvíce vystaveny účinkům orby. Zvláště špatný stav mís v hrobech konstatuje i A. Gottwald (1929, 24). Mísy můžeme podle typu jejich stavby rozdělit do několika typů v zásadě velmi podobných typům koflíků.

Kónické a polokulovité mísy jsou charakteristické jednoduchou stavbou těla; jejich stěny jsou rovné kónické (tab. 9:13/20, 89:D19/11), nebo více či méně prohnuté (tab. 89:D19/8, 18:37/3, 56:142/8). Tato skupina mís představuje převážně hrubší, pouze výjimečně zdobené tvary (tab. 17:34/1), které z většiny spadají do lužické kultury. Z 18 mís této skupiny jen čtyři s jistotou náleží slezskoplatěnické kultuře, vesměs se jedná o tenkostěnné mísy a misky s upraveným povrchem (tab. 17:34/1, 68:185/3, 72:199/8, P10/3).

Členěné misky se vyznačují dvojčlennou profilací dělenou ostrým lomem na hrdlo a vlastní tělo nádoby. 65 těchto mis na pohřebišti představuje největší skupinu mezi dochovanými miskami. Do této skupiny řadíme také lužické krajáčové misky (tab. 91:D20/9, 92:D21/1), které lze označit za přímé předchůdce členěných mis. Krajáčový typ přežíval do slezskoplatěnické kultury (tab. 63:177/2, 99:235/1). Již od mladolužického stupně se však paralelně objevují tenkostěnné jemnější misky často s jedním uchem (tab. 14:32/1). Ouška mis se postupně zmenšují (tab. 15:33/5, 63:177/3) a později se mění v pouhé výčnělky (tab. 20:42/5). V jednom případě byla na výčnělku imitována perforace (tab. 16:33/9). Reakcí na nárůst drobnotvaré keramiky ve slezskoplatěnické kultuře jsou značně miniaturizované členěné tvary (tab. 27:59/5, 42:88/7). Výzdoba vnějších stěn misek není častá, vyskytuje se zejména na drobnějších tvarech, přičemž výzdobné prvky jsou identické jako u členěných koflíků (tab. 51:117/3, 70:196/12, 13). Samostatným typem výzdoby jsou motivy užívané na vnitřních stěnách a dnech členěných misek. Ústředním motivem jsou soustředné kruhy tvořené žlábků (tab. 51:117/3, 75:212/3), které byly doplňovány o další výzdobné prvky (tab. 67:183/5, 22:45/3, 24:51/3, 26:55/5, 79:221/1).

Misky se zataženým okrajem se na pohřebišti vyskytly pouze ojediněle. Mísa 82:D5/4 náleží II. a mísa 84:D14/5 III. lužickému stupni. Bezúhelný tvar (tab. 58:149/1) z II. slezskoplatěnického stupně předznamenává masivní výskyt obdobných typů v následujícím halštatském období.

5.1.8. KVĚTINÁČE

Za květináče označujeme větší hrubé a špatně vypálené hrncovité nádoby často se zdrsňným povrchem. I když se jedná spíše o sídlištní typ keramiky, jsou květináče zcela běžné na všech pohřebištních doby popelnicových polí a vyskytují se prakticky v každém hrobě. Vzhledem ke kvalitě jejich výpalu je nacházíme v hrobech pravidelně silně poškozené. V několika případech sloužily jako popelnice, často obsahovaly další menší nádobky, zvláště koflíky (NEKVASIL 1970, 37). Z Domamyslic se jich dochovalo 75 (10% keramiky). Chronologické vypovídací schopnosti květináčů jsou dosti omezené. Za starší lze označit květináče s dobře patrným více či méně rozevřeným hrdlem s nízko posazeným maximem výdutí. Ucha větších rozměrů jsou umístěna vysoko, někdy vycházejí přímo z okraje nádob (tab. 83:D8/4, D11/1). Mladolužické tvary mají dosud odlišené kalichovitě rozevřené hrdlo, tělo je kóničtější a ucha dosud poměrně velká a plně funkční (tab. 3:9/2). Vývoj květináčů na pohřebišti uzavírají typy soudkovité profilace bez naznačeného hrdla s miniaturizovanými, směrem dolů posunutými oušky (tab. 52:121/4, 74:207/4, 208/1). Prostor mezi uchy býval doplněn drobnými (tab. 50:117/2), často rozeklanými výčnělky (tab. 50:107/2). Ucha postupně zcela odpadla, zatímco je v jejich funkci nahradily lištovité horizontální výčnělky (tab. 101:P10/4).

5.1.9. AMFOROVITÉ NÁDOBY

Amforovitá nádoba se na pohřebišti objevila pouze sporadicky v 6 kusech, z toho v 5 případech sloužila prokazatelně jako urna. I pro tyto nádoby této keramické třídy je charakteristický dvojčlenný profil s jasným odsazením hrdla od těla. Odsazení bylo pravidelně zvýrazněno plastickou páskou, případně doplněnou plastickými výčnělky (tab. 53:128/5, 62:171/3). Jen jednou se objevila nádoba bez plastické pásky (tab. 1:2/1). Ucha se nevyskytují, okraj je zřetelně vyhnut ven, případně vodorovně seříznut (tab. 96:D32/1, 95:D29/1).

5.1.10. POKLIČKY

Pokličky se v Domamyslicích vyskytly pouze ve čtyřech kusech. To je v porovnání s množstvím odkrytých hrobů značný nepoměr, neboť na jiných nekropolích této doby je výskyt pokliček mnohem četnější. Domníváme se, že výklad této skutečnosti uložením pokliček v horních partiích hrobů, tedy větší pravděpodobností poškození orbou, není postačující. Příčiny bude třeba hledat spíše v odlišných pravidlech pro výběr hrobového inventáře. Ze starších typů plochých pokliček známe z pohřebiště pouze jeden nedochovaný fragment (GOTTWALD 1929, 29) a zřejmě také nedochovanou pokličku z P19. Posledně jmenovanou pokličku je však třeba brát s rezervou, neboť z dochovaného vyobrazení na půdorysu hrobu se jeví jako nezvykle velká. Je otázkou, zda nedošlo k záměně termínu poklička a mísa při popisu hrobu v terénním deníku. Dvakrát se objevily mladší kuželovité tvary (tab. P12/6, P15/2), které oba hrobové celky datují do slezskoplatěnické fáze Ib (R HB2) (VOKOLEK 2002, 128).

5.1.11. CHŘESTÍTKA

Technicky jde o duté uzavřené keramické tvary, v nichž se nachází několik kaménků či hliněných kuliček. Chřestítka se vyskytují zcela běžně na všech nekropolích slezskoplatěnické kultury. Z lužických pohřebišť je dosud neznáme, s výjimkou pohřebiště v Malé Bělé (FILIP 1936-38). Tvrzení J. Kvíčaly o výskytu chřestítka v mladolužickém hrobovém celku č. 196 v Domamyslicích (KVÍČALA 1950, 3) je nutno zcela odmítnout, neboť tento hrob obsahuje v důsledku nerozeznané superpozice sekundárně sloučený lužický a slezskoplatěnický materiál (viz kap. 7.2.). Z Domamyslic se dochovalo 26 chřestítek, které dělíme do tří základních typů.

Nejpočetnější byla **hruškovitá chřestítka** mnoha variant, jejichž stavba i výzdoba kopíruje vzhled drobných amforek. Nejčastější výzdobou vyskytující se na hrškovitých chřestítkách jsou jednotlivé varianty motivu šrafovaných trojúhelníků (tab. 31:73/1, 39:85/4, 50:110/1, 102:14/4). Na chřestítkách nalezneme také pokročilé tvary v podobě různého provedení vodorovného členění (tab. 27:59/4, 46:97/8). Hruškovitá chřestítka z Domamyslic obsahovala zásadně hliněné kuličky (viz kap. 5.2.2.).

Méně častá byla **cívkovitá chřestítka**, dochovala se ve čtyřech kusech a jednom fragmentu. Jednoduchá oběžná žlábkovaná výzdoba (tab. 6:12/33, 12:25/3, 42:88/3, 6), která se na nich vyskytuje, i hrobové celky, z nichž pochází, naznačují, že ve srovnání s hrškovitými chřestítky představují cívkovité tvary vývojově pokročilejší variantu, která se na pohřebišti objevuje od slezskoplatěnické fáze Ib (R HB2). Na rozdíl od hrškovitých ukrývala v sobě cívkovitá chřestítka drobné kaménky, viz. níže.

Jediné **ptáčkovité chřestítko** z pohřebiště (tab. 59:152/2) představuje nejeфекtější formu chřestítka. I na tomto nepravidelném tvaru se uplatnily vstřícné šrafované trojúhelníky.

Poměrně rozsáhlou skupinu problémů představují názory na interpretaci těchto předmětů. Diskuse na toto téma již probíhá dlouhou dobu /nejnověji stručně shrnul V. VOKOLEK (2002, 129)/ a někdy také nad rámec možností, které archeologie svými metodami poskytuje. Vzhledem k častému výskytu chřestítek v hrobech se kloníme k názoru, který v diskusi převládl, tedy že chřestítka sloužila k rytmiickému doprovodu pohřebních obřadů.

5.1.12. ATYPICKÉ KERAMICKÉ TVARY

K předmětům, které nelze zařadit do běžných keramických tříd, bezpochyby patří **válcovitá nádoba** (tab. 93:D21/5) zdobená jednoduchým horizontálním žlábkováním z hrobového celku datovaného do lužické fáze IIb. K tomuto tvaru neznáme analogii.

Společně se silným výskytem drobnotvaré keramiky se ve slezskoplatěnické kultuře častěji objevují také méně obvyklé typy předmětů, jakým je např. **keramické kolo** (tab. 4:12/20). Původně H12,

největší hrob na pohřebišti, obsahoval tato kola dvě (PODBORSKÝ 1970, taf. 16:7, 8), druhý exemplář se však nedochoval. Obě kola byla uprostřed perforována, takže původně mohla být spojena osou z organického materiálu a mohla sloužit jako součást snad také organického vozíku. Toto řešení však vzhledem k asymetrickému umístění otvoru nelze přijmout bez výhrad. Nejbližší analogie, i když v poněkud drobnějším a v méně zdobném provedení, pochází z Brna-Obřan (ADÁMEK 1961, 154). Velmi podobná kolečka obřanskému exempláři známe také ze sídlištního prostředí v Pobedimi (STUDENÍKOVÁ - PAULÍK 1983, tab. LII). Zde, v obj. 64/16, byl nalezen mnohem masivnější hliněný kruh s větším otvorem (STUDENÍKOVÁ - PAULÍK 1983, 27). Fragment jednoduchého hliněného kolečka je znám také z lužického hrobového celku č. 1977 v Kietrzy (GEDL 1991, tab. LXXXVI). Exemplář z Domamyslic však zůstává zdaleka nejzdobnějším a nejlépe provedeným keramickým předmětem tohoto typu.

Ve stejném hrobě byl nalezen, již také ztracený, **picí roh** (tab. 4:1), který dnes známe pouze ze starších vyobrazení (GOTTWALD 1929, 7, obr. 7:3; PODBORSKÝ 1970, Taf. 17:20). Picí rohy se objevily i na jiných nekropolích, i když jejich výskyt není nijak hojný. Picí roh byl nalezen na východočeských nekropolích v H 69 v Třebešově (VOKOLEK 1966, 87, tab. XXIII:3), ve dvou exemplářích ve Skalici (VOKOLEK 2002, Taf. 8:6, 167:6), z nichž zvláště první jmenovaný představuje nejbližší analogii.

Za určitou zajímavost lze považovat také **závěsnou nádobku** (tab. 39:85/3) s jemnými šrafovanými trojúhelníky na své horní části. Určitou podobu s touto nádobkou vykazuje nezdobený tvar z Tršic u Lipníka (KVÍČALA 1950, 9). Závěsné nádoby se v tomto období vyskytují poměně často v různých obměnách, např. Třebešov H 21 (VOKOLEK 1966, 87, tab. V:2; FILIP 1934-1935, 103-109).

5.2. BRONZOVÉ PŘEDMĚTY

Pohřebiště v Domamyslicích poskytlo více než dvě stě bronzových předmětů a jejich zlomků. U většiny různě poškozených a rozlámaných předmětů již nelze s jistotou rozhodnout, zda k tomuto poškození došlo bezprostředně před jejich uložením do hrobu či při nešetrné manipulaci v průběhu archeologického výzkumu. Zvláštní typ poškození představují stopy žaru na některých předmětech, které lze jednoznačně přičíst působení ohně při kremaci. Zvláště u bronzového inventáře, který se nacházel přímo mezi kosterními pozůstatky v urnách, je toto poškození velice časté. Popelnice však obsahovaly také bronzové předměty, které stopy žaru nevykazují. Tyto předměty byly k nedopáleným lidským kostem přidány až po kremaci.

5.2.1. BRONZOVÉ OZDOBY A SOUČÁSTI ODĚVU

Bronzové jehlice

Nejrozsáhlejší skupinou bronzových předmětů v Domamyslicích jsou jehlice. Bylo jich nalezeno 69 v kompletním stavu či fragmentu, který dovoľoval určit příslušnost ke konkrétnímu typu. Dále se dochovalo devět zlomků bronzových zahrocených tyčinek různé tloušťky, o kterých se lze oprávněně domnívat, že se jedná o zlomky jehlic. Vyobrazení většiny exemplářů z lokality přinesl již A. Gottwald (1929, 5, obr. 1). Podrobný průzkum jehlic však i přesto přinesl některá nová zjištění.

Tři typy jehlic se nacházely pouze v lužických hrobových celcích a to vždy po jednom exempláři. Jednou z nejstarších jehlic na pohřebišti vůbec je jehlice (92:D21/2a) tzv. **české profilace - varianta Mostkovice**, kterou J. Říhovský datuje do stejnojmenného stupně, tedy stupně R BD (ŘÍHOVSKÝ 1979, 154). Kdybychom mohli uvažovat o datování H21 do lužické fáze IIa, bylo by možné tento názor přijmout. H21 však zřejmě náleží až fázi IIb, čímž se posouvá i datování naší jehlice.

Na Moravě se jedná o méně známý typ, který pochází téměř bez výjimky z nálezů bez dochovaných nálezových celků. Jedním z mála datovaných nálezů je jehlice z Podolí z pozdní fáze stupně R HB (PODBORSKÝ 1970, 132). Jiný exemplář z Hodonic dokonce ukazuje, že se typ dožil až počátku halštatského období (ŘÍHOVSKÝ 1979, 154).

Další jehlicí známou na pohřebišti z jediného exempláře je jehlice typu **Fels am Wargan** (tab. 2:2/1a), kterou J. Říhovský - (1979, 170) datoval do R HA1. Silně mladoluzický charakter keramiky z H2 však nasvědčuje, že datování bude nutné posunout až do R HA2. Z moravského prostředí tento typ známe z mnoha dalších lokalit, např. exemplář datovaný taktéž do R HA2 z Kostelce a jehlici z Lužic, která by měla patřit až do R HB1 (ŘÍHOVSKÝ 1979, 170).

Jednou se v Domamyslicích vyskytl fragment jehlice s **mističkovitou hlavicí** (tab. 83:D8/5a) datovaný J. Říhovským - (1979, 210) do mladoluzického stupně. Keramika však celek datuje již do lužické fáze IIb. Jedná se o zřejmě nejstarší jehlici tohoto typu na Moravě. Většina ostatních datovaných exemplářů patří až do R HB1, Drnovice, Kletnice, Lužice (ŘÍHOVSKÝ 1979, 210).

Jehlice s **roztepanou hlavicí a svinutou v očko** je průběžným tvarem a vyskytla se jak v lužických (tab. 81:D2/3, D3/3), tak ve slezskoplatěnických hrobových celcích (tab. 12:25/9, 68:185/4, 73:205/1) v celkem pěti kusech. J. Říhovský mezi domamyslické exempláře tohoto typu řadí také dva předměty (tab. 36:78/5 a 57:146/3) (ŘÍHOVSKÝ 1979, 138), které však ve skutečnosti představují zlomky nákrčníků s konci roztepanými a svinutými v očko. Svědčí o tom ostatní bronzové předměty nalezené společně se spornými bronzovými zlomky v H78 a H146.

Častý byl výskyt jehlice s **dvojkónickou hlavicí** (8 ks). Ta se v jednom případě objevila také v mladoluzickém celku (tab. 7:13/6b) s hlavicí členěnou oběžnými rýhami. Obdobná jehlice pochází z hrobového celku bez doprovodné keramiky (tab. 100:1). Klička vytvořená na jejím krčku sloužila k zajištění jehlice proti vypadnutí z místa jejího užití, a nelze jí zaměňovat s deformacemi směřujícími ke změně funkce předmětu (tab. 95:D30/1a), či natěsnání do urny (tab. 40:85/8a, 83:D8/5a). Kličku sloužící stejnému účelu lze pozorovat například na jehlici z Moncucca (CARANCINI 1973, Taf. 52:1655). Oběžnými rýhami byla zdobena také hlavice jehlice (tab. 23:45/7a), která se však tvarem velmi blíží kulovitém hlavicím. Prosté dvojkónické hlavice jsou pak na exemplářích (tab. 59:152/10, 61:163/1, 98:D48/8), z nichž jehlice z H163 má velmi blízkou analogii v jehlici z H11 z Ostroměře (VOKOLEK 1999, 32). Do skupiny jehlic s prostou dvojkónickou hlavicí lze řadit také tvar (tab. 48:97/18a), který J. Říhovský snad omylem zařadil k jehlicím s kulovitou hlavicí (ŘÍHOVSKÝ 1979, 125). Zvláštním tvarem mezi dvojkónickými jehlicemi byla jehlice s **hlavicí členěnou vývalky** (tab. 25:55/4a). Podle J. Říhovského (1979, 122) měl téměř identickou jehlici obsahovat v Domamyslicích ještě H89. Zde však došlo k omylu na základě tiskové chyby v první publikaci pohřebiště z r. 1929. Zde A. Gottwald (s. 15) odkazuje na vlastní vyobrazení (1929, 5, obr. 1:5), přičemž mělo být správně vtištěno obr. 1:15, tedy jehlice s kyjovitou hlavicí, která do hrobového celku skutečně patří (tab. 42:89/3a). Bronzová jehlice vyobrazená J. Říhovským (1979, Taf. 37:746) je tedy nikdy neexistující exemplář, který byl nakreslen pouze podle staršího vyobrazení A. Gottwalda (1929, 5, obr. 1:5). Jediná jehlice tak byla vyobrazena dvakrát.

Jehlice s **vřetenovitou hlavicí - varianta Kletnice**, (8 ks) se v jednom případě také vyskytla v mladoluzickém hrobovém celku a to hned ve dvou exemplářích (tab. 86:D15/1a, 2a). Ostatní jehlice jsou datovány do I. slezskoplatěnického stupně (ŘÍHOVSKÝ 1979, 176, 177). Jehlici (tab. 64:178/1) bez datovatelného keramického inventáře nelze zařadit přesněji. Zbývající jehlice (tab. 64:177/6, 69:195/6, 7; 76:215/1a) spadají do slezskoplatěnické fáze Ia. Snad pouze u jehlice (tab. 17:33/14) z H33 s pomíchaným materiálem, avšak nalezené v bezprostřední blízkosti jehlice s miniaturní vázičkovitou hlavicí (tab. 17:33/13), lze oprávněně usuzovat na datování do slezskoplatěnické fáze Ib.

Jehlice s **kulovitou hlavicí** (8 ks), která se objevila v mladoluzickém hrobovém celku (tab. 86:D15/2a) má téměř neznatelnou plošku na obvodu kulovité hlavice, takže se v jistém smyslu nepatrně přibližuje vřetenovitému tvaru. Ostatní jehlice s kulovitou hlavicí lze datovat buď pouze přibližně do I. slezskoplatěnického stupně (tab. 42:89/3a), či do jeho mladší fáze (tab. 41:86/8, 9; 45:96/5a, 61:157/6). Stejně stárí je také fragment jehlice s kulovitou hlavicí a nástavkem (tab. 53:126/5). Snad

opět omylem byly J. Říhovským do tohoto typu zařazeny jehlice se značně odlišnými hlavicemi (tab. 41:86/8, 48:97/18a, 55:140/2 - viz. typ s dvojkónickou hlavicí a typ Domamyslice).

Z jehlic s kulovitou hlavicí se postupně vyvinuly jehlice s **vázičkovitou hlavicí**, které jsou v Domamyslicích početně nejlépe zastoupeny (20 ks). Jehlice v tzv. protovázičkovité podobě se poprvé objevují již v mladoluzickém stupni a přežívají až do slezského období (tab. 44:93/5) (PODBORSKÝ 1970, 129). Masivně se jehlice s vázičkovitou hlavicí vyskytují až ve slezském období, kdy vystřídaly v lužickém období hojně užívané jehlice s bohatě profilovanou hlavicí. Jsou doslova příznačné pro celý stupeň R HB, v jehož průběhu má být patrná postupná miniaturizace vázičkovitého tvaru hlavice (FILIP 1936-37, 59; PODBORSKÝ 1970, 130). Nálezy z Domamyslic však v mnoha případech tento vývoj nepotvrzují a spíše hovoří pro skeptický přístup k velikosti vázičkovité hlavice jako chronologickému znaku (ADAMCZYKOVÁ 1953, 672)

Na pohřebišti se objevily vázičkovité jehlice s nezdobenou i rytou hlavicí, přítomnost výzdoby však není chronologickým znakem. Mezi nejstarší exempláře tohoto typu patří jehlice z mladoluzického hrobu (tab. 28:64/3). Je třeba poukázat na malý rozměr její hlavice, který kontrastuje s výše uvedeným pravidlem o miniaturizačních tendencích (srov. tab. 6:12/36). Následuje řada, někdy poškozených jehlic, které nebylo možné zařadit přesněji než do I. slezského stupně (tab. 1:1/1, 20:42/7a, 42:89/3a, 63:177/4-5a, 70:196/15, 100:2), a dále skupina vázičkovitých jehlic, která patří do slezskoplatěnické fáze Ib (tab. 6:12/36, 23:45/8, 28:63/1a, 40:85/9, 8a; 48:98/6, 53:126/5, 57:146/3, 2x 59:152/9a). Do mladších fází je však třeba řadit jehlice se silně miniaturizovanou vázičkovitou hlavicí (tab. 17:33/13 a 73:206/1).

Posledním typem jehlice, který byl nalezen jak v hrobovém celku z lužického tak slezskoplatěnického období, je jehlice s **kyjovitou hlavicí** (8 ks). Jehlice (tab. 95:D30/1a) v hrobě datovaném do lužické fáze IIIa byla ohnuta do kruhu a dále sloužila jako náramek. Tento případ není ojedinělý, viz. kap. Bronzové náramky. Zbývající jehlice patří I. stupni slezskoplatěnické kultury (tab. 20:42/6a, 42:89/3a), nebo je jejich datování znemožněno nepřítomností chronologicky využitelných předmětů (tab. 50:106/2, 53:127/1, 63:172/1). Jehlice (tab. 99:235/6) je jediným exemplářem tohoto typu, jehož hlavice je zdobena vývalky. Jsou známy obdobné tvary jak s kratší, Dětkovice (ŘÍHOVSKÝ 1979, Taf. 27:496), tak delší hlavicí, Milešovice (ŘÍHOVSKÝ 1979, Taf. 27:493). Varianta z Domamyslic náleží spíše ke kratším typům. Datování obdobné jehlice, např. Chodouny - R BD (HRALA 1981), svědčí o minimální chronologické využitelnosti. Jednou nalezená varianta s čepcem (tab. 69:192/1) náleží k I. stupni slezskoplatěnické kultury.

Jehlice s **cibulovitou hlavicí** se na pohřebišti vyskytly ve čtyřech kusech (tab. 6:12/37, 13:30/1, 17:33/12, 65:182/9). Všechny, až na jehlici z H30, která je bez dalšího hrobového inventáře, je lze řadit do mladší fáze I. slezskoplatěnického stupně. Jehlice vyniká svojí zdobností i poměrně neobvykle velkou hlavicí. Datování do slezskoplatěnické fáze Ib by mohla nasvědčovat také velice blízká analogie Podunajského okruhu z Klentnice (ŘÍHOVSKÝ 1979, 185). Na častý výskyt jehlice tohoto typu v kombinaci s vyvinutou slezskoplatěnickou keramikou v Domamyslicích upozornil již V. Podborský (1970, 129).

Dvakrát se objevila jehlice s **hřebíkovitou hlavicí**. V jednom případě s **uzlíkem na krčku** (tab. 45:96/5a). Jehlice tohoto typu dokonce J. Nekvasil považuje za genetické předchůdce slezskoplatěnických vázičkovitých typů (NEKVASIL 1982a, 160). Ve druhém případě (tab. 20:41/8) se ukázalo, že ani A. Gottwald (1929, 5, obr. 1:11) ani J. Říhovský (1979, Taf. 8:138) nepublikovali zcela přesnou podobu jehlice. Její krček je totiž hraněn způsobem, pro který neznáme analogie a snad nejvýstižněji jej lze charakterizovat jako **hranění diamantové**. Obě jehlice můžeme prostřednictvím keramického inventáře datovat do slezskoplatěnické fáze Ib.

Jehlice s **hlavicí členěnou a s nástavkem** (tab. 41:86/8) a jehlice s **žebrovanou hlavicí** (tab. 59:152/9a) se obě vyskytly pouze po jednom exempláři a obě lze poměrně spolehlivě datovat do mladší fáze I. slezskoplatěnického stupně. Druhá jmenovaná jehlice je v nálezech z našich zemí hojně zastoupena, typologicky vykazuje největší podobnost, např. exemplář ze Slatinek (ŘÍHOVSKÝ 1979, Taf. 66:1810), méně podobné jsou pak nálezy ze vzdálenějších oblastí, např. z lužického a slezskoplatěnického pohřebiště v Rosicích nad Labem (VOKOLEK 1994, 31, obr. 21:7).

Studium bronzových předmětů z Domamyslic také odhalilo přítomnost jehlic s dosud nepoznaným typem hlavic (ESSEN 1985; GEDL 1983; ŘÍHOVSKÝ 1979). Jehlice se na pohřebišti vyskytují ve třech exemplářích, které se v detailech provedení mírně liší, avšak společným znakem jsou drobné laloky, které horizontálně ovíjejí hlavici jehlice (tab. 13:28/5). Druhý exemplář (tab. 41:86/8) je také zdoben dvojicí laloků, avšak ve srovnání s prvním z H28 je hlavice podstatně nižší a dosahuje téměř kulovité proporce. Třetí jehlice tohoto typu (tab. 55:140/2) kulovitou koncepci zachovává, avšak hlavicí již ovíjí pouze jeden lalok. Hlavice a stejně laloky jsou vytvořeny technikou lití, nejnápadnější exemplář této jehlice (tab. 13:28/5) je ještě přitepán, aby výzdobný motiv lépe vynikl. Exempláře z hrobů 28 a 86 lze datovat do slezskoplatěnické fáze Ib. Hrob 140 je zcela prostý jakéhokoli datovatelného inventáře.

Při publikaci byly jehlice nepřesně nakresleny bez charakteristických znaků, a proto nesprávně zařazeny k jiným typům bronzových jehlic (ŘÍHOVSKÝ 1979, 125, 185). Domníváme se, že tyto jehlice se natolik odlišují od již existujících typů, že představují dostatečně opodstatněný důvod pro vytvoření nové skupiny typů bronzových jehlic. Navrhujeme pro ně označení: **jehlice typu Domamyslice**.

Jehlice typu Domamyslice (146/2, 28/4, 86/8).

Bronzové náramky

Náramky se dochovaly ze 34 hrobových celků. Ve třech hrobech se prokazatelně objevil jeden typ náramku v páru, H2, 8, 134 aj. V jiných případech pár tvořily náramky různého provedení, H152, D44. Ve třech celcích byly náramky nalezeny v početnějších kolekcích (H86, 195, 219, D15).

Nejpočetnější na pohřebišti byly prosté tyčinkové náramky bez výzdoby s průřezem oválným (tab. 42:89/3a, 77:219/5), případně se zploštělou vnitřní stěnou o průřezu ve tvaru písmene D (tab. 42:88/9, 59:152/10). Dva kusy měly jeden z konců roztepán a svinut v očko (tab. 86:D15/2a). Nabízí se však i možnost, že jde ve skutečnosti o rozlomený a druhotně použitý nákrčník s hladkým tělem. Méně obvyklé byly průřezy obdélníkového tvaru (tab. 55:140/1). V jednom slezskoplatěnickém hrobovém celku se objevil průřez kosočtverečný (tab. 57:146/3). Masivní náramky byly pravidelně zdobeny rytou výzdobou. Častý byl motiv vícenásobné obrvené klikatky (tab. 2:6/3, 81:D4/2, 93:D23/2), případně několikanásobné příčné obrvené rýhy (tab. 44:93/5, 68:189/4).

Jiným typem byly prosté drátěné náramky, které jsou vlastně svitky bronzového drátku (tab. 2:2/9) případně jednoduché tyčinkovité náramky ze silnějšího drátu (tab. 2:2/1b, 48:97/18a, 65:182/9). Tyto typy byly ve dvou případech ukončeny drobnými kuličkami (tab. 2:6/3, 20:41/7a).

Zaznamenány byly také náramky tordované (tab. 41:86/8, 77:219/5) s konci roztepanými a svinutými v očko (tab. 97:D44/5). Zejména v případech, kdy máme k dispozici pouze zlomkový materiál těchto předmětů, odlišuje náramky od tordovaných nákrčníků pouze jejich výraznější prohnutí (tab. 2:6/2).

V jednom případě byla v lužickém hrobě jako náramek použita ohnutá jehlice s kyjovitou hlavicí. Stejně byla upravena například jehlice s vřetenovitou hlavicí ze slezskoplatěnického pohřebiště v Postoupkách (PODBORSKÝ 1970, 40, Abb. 6:23).

Bronzové nákrčníky

Bronzové nákrčníky se objevily kompletní či v torzech v osmi hrobových celcích. Vždy byly konce nákrčníků upraveny roztepáním a svinutím v očko. Až na jednu výjimku (tab. 57:146/3) mají všechny domamyslické exempláře mezi hladkými konci tělo členěné tordováním (tab. 26:55/6, 40:85/9, 44:93/5, 49:102/2). Obdobné typy se vyskytly i na jiných pohřebištích popelnicových polí, např.: Určice, Svijany (FILIP 1936-1937, 67). V případě, kdy se dochoval pouze fragment nákrčníku (tab. 10:15/1, 36:78/5, 72:201/4), nelze s jistotou rozhodnout, zda se jedná o jehlici s roztepanou hlavicí svinutou v očko či zlomek tordovaného náramku.

Bronzové náušnice

K náušnicím řadíme kroužky z jemného bronzového drátku, ve dvou případech včetně zapínacího mechanismu využívajícího napružení drátěného kroužku (tab. 28:59/9, 86:D15/2a). U těchto nálezů nelze rozhodnout, zda se jedná o jednouchou samostatnou ozdobu nebo pouze torzo jiných typů (SKLENÁŘ 1992, 31), v našem případě typů s korálkem. Některé z těchto nalezených prostých kroužků dosahují pouze nepatrných rozměrů a to zejména v celcích, kdy A. Gottwald (1929) zmiňuje nálezy "dětských nedopálených kústek" (tab. 50:109/2, 59:152/10, 60:155/6, 77:219/5).

Pět bronzových kroužků je opatřeno dalšími prvky, nejčastěji korálky. Ty se objevily hliněné (tab. 48:97/18a), řezané z kosti (tab. 54:134/2) či skleněné (tab. 62:171/5). Skleněné korálky se vyskytují na celém území střední Evropy; od stupně R BD pak ve značně vysoké frekvenci. Jejich výskyt v naší oblasti je přičítán obchodnímu styku se severoitalským prostředím, hypoteticky je uvažováno také o východní cestě vedoucích přes Balkán až do asijského prostředí (VENCLOVÁ 1989, 234). Obdobné

typy se vyskytují prakticky všude, také ve východních Čechách (VOKOLEK 1996, 35; 1999, 83; 2003, 44) a např. v Kietrzi (GEDL 1989, tab. XXI).

Na jednom exempláři tvořil výzdobu kroužku ovinutý drátek (tab. 28:59/9). Jednou se objevil navlečený kroužek s dnes již nerozlišitelnou bronzovou ozdobou (tab. 48:97/18a).

Bronzové spirálky

Ze 16 hrobů se dochovalo více jak 20 bronzových spirálek různých velikostí i provedení. Tyto bronzové předměty sloužily pravděpodobně jako vlasové ozdoby (FILIP 1936-1937, 67). V hrobových celcích se objevovaly po dvou (tab. 44:93/5, 48:98/7, 63:172/1, 64:177/6), což nasvědčuje tomu, že se jednalo o párový šperk.

Na pohřebišti byly nejobvyklejší větší svitky o \varnothing kolem 30 mm stočené z jemných dvojitých bronzových drátů. Na jednom konci pravidelně ukončené tordovanou klíčkou (tab. 25:55/4a, 48:98/7, 63:172/1, 64:177/6, 69:195/7), díky které můžeme k těmto spirálkám přiřadit některé, jinak těžko rozlišitelné fragmenty (tab. 6:12/38, 28:59/10, 49:102/2, 56:142/10). Nálezy svitků ve stejném provedení jsou zcela běžné i na jiných pohřebištích, jako např. Třebešov, hr. č. NM 23, NM 25 (VOKOLEK 1966, tab. XL, XLI) nebo Moravičany H682 (NEKVASIL 1982b, tab. 180).

Jiným typem byly v průměru menší jednoduše točené svitky (tab. 53:126/5, 69:195/7) někdy ze silnějšího bronzového drátu (tab. 26:55/7, 72:201/4). V jednom hrobovém celku se objevil drobnější svitek z jemného hraněného drátku (tab. 63:177/4-5a). Tyto svitky mohly sloužit jako vlasové ozdoby - záušnice či jako prsteny (tab. 35:74/19, 39:84/11, 44:93/5, 86:15/1a). Jako prsteny sloužily velmi pravděpodobně také masivnější bronzové předměty (tab. 84:D13/2, 86:D15/2a).

V Domamyslicích se ve dvou hrobech setkáváme se spirálkami stočenými do trubičky (tab. 20:42/7b, 96:33/3), které jsou opět běžným jevem na nekropolích již od starší doby bronzové. Z prostředí popelnicových polí jsou známy ze všech oblastí, např.: (GEDL 1991, H 813, tab. XX; NEKVASIL 1982b, H 244, tab. 72, H 934, tab. 250; VOKOLEK 1966, H 55, tab. XIX).

Bronzové knoflíky

Běžným bronzovým doplňkem byly jednoduché bronzové knoflíky, které se ve stejné podobě objevují i na jiných pohřebištích (VOKOLEK 1966, tab. XIX:9). Knoflíky zcela postrádají chronologický význam.

V Domamyslicích se vyskytly knoflíky dvou velikostí. Menší z nich jsou tvořeny zásadně dutým plechovým kloboučkem (tab. 2:6/3, 28:59/9), v hrobě D38 se dokonce vyskytly v páru (tab. 96:D38/1). Větší knoflíky byly opatřeny jak dutým (tab. 20:42/8, 44:92/5, 59:152/10, 64:178/1), tak plným kloboučkem ze silnějšího bronzového plechu s prožlabením provedeným kolmo na ouško (tab. 51:119/11). Jeden z těchto větších typů (tab. 44:92/5, druhý shora) nese na kloboučku špatně zřetelnou důlkovou výzdobu.

Bronzové puklice

Bronzové puklice sloužily jako ozdoby na koňských postrojích, případně na jiných kožených či textilních výrobcích. Z Domamyslic se dochovaly dva exempláře puklic (tab. 83:D8/5a, 58:148/2). První z nich, která byla původně na vrcholu opatřena trnem, datujeme do II. lužického stupně.

Druhá dochovaná puklice se dvěma velkými uchy pochází ze slezskoplatěnického hrobového celku, v němž se vyskytl jediný hrot oštěpu na pohřebišti. V obou případech se jedná o velmi masivní, tedy cenné bronzové výrobky ukazující na sociální status zemřelého.

Bronzové závěšky

V Domamyslicích byly nalezeny dva bronzové závěšky. Měsícovitý závěsek (tab. 48:97/18a) datujeme do slezskoplatěnické fáze Ib (R HB2). Analogie k němu můžeme spatřovat v měsícovitých idolech mladšího halštatského období.

Druhý ze závěšků (tab. 57:146/3) je tvořen čtyřmi výběžky, které vzdáleně připomínají lidskou postavu bez hlavy s pozvednutýma rukama. Je však otázkou, zda byl přívěsek vůbec kdy opatřen ouškem, takže původně nemusel vůbec sloužit k zavěšení. A. Gottwald tento předmět charakterizuje jako měsícovitý závěsek (GOTTWALD 1929, 22). V. VOKOLEK (1966, 88) v předmětu spatřuje analogii k závěsku z H41 z Třebešova. Jistou podobnost lze však také spatřovat s obdélníkovitými závěšky s vykrojenými stěnami, které se v lužickém a zejména pak ve slezskoplatěnickém prostředí vyskytují mnohem častěji (FILIP 1936-1937, 67).

Bronzové drátěné kroužky

Jedná se o různě provedené předměty vyrobené z jemného bronzového drátku (tab. 25:52/1a, 31:72/3a, 51:119/10, 86:D15/1a). Jsou to zlomky bronzových spirálek či jiného typu bronzového šperku či doplňků oděvu. Vzhledem k tomu, že všechny tyto předměty byly nalezeny mezi nedopálenými kostmi zemřelých, musíme u nich předpokládat těsnou přímou vazbu k pohřbeným osobám.

5.2.2. MILITÁRIA

Hrot oštěpu

Jedním ze dvou typů militárií na pohřebišti byl hrot oštěpu s tulejí (tab. 58:148/2). V hrobovém celku společně s bronzovou puklicí a květináčem s drobnými pupíčky pod hrdlem patří do mladší fáze I. slezskoplatěnického stupně. Tulej hrotu je opatřena otvorem k upevnění ratiště kopí; mírné zdeformování hrotu lze přičíst žáru pohřební hranice. Hroty oštěpů nepatří k běžnému inventáři žárových hrobů, avšak ojediněle se na pohřebištích popelnicových polí objevily. Nejbližší analogii k oštěpu z Domamyslic představuje nález z Tovačova (ŠTROF 1993, 326, obr. 214:46).

Hroty šípů

V hrobě H63 byly nalezeny dva hroty šípů s křídélky (tab. 28:63/1a). I když se hroty šípů objevují zřídka, známe je z mnoha dalších lokalit, např. Postoupky (PODBORSKÝ 1970, 40, Abb. 6:9-13). Stejně hroty šípů se objevily již v lužických hrobech na Královéhradecku (FILIP 1936-1938, 15, obr. 1), Pardubicku (VOKOLEK 1996a, 13 obr. 8:3-5) a mohylách na Slovensku (VELIAČIK 1988, 234, Abb. 4:7, 8). Bronzové šípky nejsou chronologicky citlivé.

5.2.3. OSTATNÍ BRONZOVÉ PŘEDMĚTY

Bronzové břitvy

Jedinými toaletními předměty na pohřebišti jsou půlměsícovité břitvy a jejich zlomky. První ze dvou kompletně dochovaných exemplářů (tab. 2:6/3, 48:98/6) patří k typu Oblekovice (JOCKENHÖVEL 1971, 206). Typ Oblekovice na Moravě známe samozřejmě z eponymní lokality a dále např. Štramberka (JOCKENHÖVEL 1971, 205, 206). K tomuto typu bude zřejmě nutné řadit také domamyslický fragment s odlomenou rukojetí (tab. 10:17/2a).

Druhá kompletní břitva s kratší rukojetí, ještě výraznějším vykrojením hřbetu a hrotem směřujícím vzhůru, patří typu Herrnbaumgarten (JOCKENHÖVEL 1971, Taf. 30:402). Tento typ se na pohřebišti objevil ještě jednou a to ve dvou fragmentech čepele s tordovanou rukojetí (tab. 13:28/5). Na příslušnost k tomuto typu ukazuje malá délka rukojeti a dva drobné výčnělky na koncovém kroužku, které jsou pro tento typ břitev příznačné (JOCKENHÖVEL, Taf. 30). Další moravský exemplář typu Herrnbaumgarten je znám z Brna - Králova Pole a další fragment s tordovanou rukojetí z Milovic (JOCKENHÖVEL, Taf. 30).

Na pohřebišti se ve třinácti hrobech vyskytly **lité bronzové kroužky** (např. tab. 12:25/9, 48:97/18a, 59:152/10, 86:D15/1a, 3a). Objevily se ve dvou základních typech. Drobnější typ má v podstatě oválný průřez, druhý má průřez kapkovitý - díky neodstraněným nálitkům na vnitřní hraně. Oba typy se vyskytly společně, např. v H152; pravděpodobně se jedná o součásti koňských postrojů. Výskyt těchto kroužků na pohřebišťích popelnicových polí byl zcela běžným jevem (VOKOLEK 1966, 87; 2002, 131).

V Domamyslicích byly zachyceny dva exempláře **trubiček ze svinutého bronzového plechu** (tab. 45:96/5a) v okřínu, který sloužil jako popelnice a jeden další nepatrný fragment (tab. 77:219/5). Existuje početná řada analogií (VOKOLEK 1966, tab. VI:15), trubičky zřejmě sloužily jako součásti náhrdelníků.

V H96 bylo nalezeno šest zlomků **bronzového plechu** (tab. 45:96/5), z nichž tři jsou protěpány třemi řadami drobných dírek. Z dochovaného reliktu není možné určit původní předmět. Podle tvaru a výzdoby se zdá nepravděpodobné, že jde o zbytek štítkové spony. Skutečnost, že plech je protěpán skrz, nenasvědčuje ani tomu, že se jedná o zlomek bronzové nádoby, i když na první pohled jeví plíšek skutečně podobnost s nálezy zlomků bronzových nádob (KYTLICOVÁ 1982, 353, obr. 3:1 a následující). Předmět lze interpretovat jako ozdobný tepaný štítek, který sloužil jako součást oděvu, příp. koženého výrobku.

5.3. PŘEDMĚTY Z OSTATNÍCH MATERIÁLŮ

Kostěné předměty byly na pohřebišti zastoupeny v podobě drobných korálků, které mohly mít nepravidelný kulovitý (tab. 25:55/4a), častěji však jednoduchý válcovitý tvar (tab. 53:126/5).

Dosud nejasnému účelu sloužil kostěný předmět (tab. 84:D13/1), který se dochoval ve čtyřech zlomcích. Byl vyroben z nepravidelné kostěné destičky. Po obvodu jejího okraje jsou vyvrtány drobné otvory. Snad se jedná o určitý typ závěsku.

Stejnému účelu pravděpodobně sloužily také tři kostěné kroužky (tab. 48:97/18a), které i tvarově souvisí s některými kamennými předměty z Domamyslic, (viz. níže).

Kamenné předměty byly na pohřebišti nalezeny jen třikrát. Patří mezi ně kamenný sekeromlat z pískovce (tab. 62:164/2). Broušené sekeromlaty se na pohřebišťích popelnicových polí někdy vyskytují (KOSTRZEWSKA 1953), často v nich bývá spatřován symbolický význam, někdy dokonce bez přiměřených důvodů význam kultovní (ŠTROF 1993, 304, tab. 194:13, 14).

Druhý broušený předmět představuje drobný kamenný kroužek (tab. 12:25/8) řezaný z pískovce, který je na svém vnějším obvodu zdoben drobnými zářezy. Tyto, a podobné kroužky i z jiných materiálů jako je kost (tab. 48:97/18a) a hlína (Třebešov H 16), se hojně vyskytují na pohřebištích popelnicových polí, např. Březina, Svijany. Nejběžněji jsou vykládány jako závěsky (VOKOLEK 1966, 88).

Skleněným předmětům jsme se věnovali v kapitole 5.2.1. Bronzové ozdoby a součásti oděvu v souvislosti s bronzovými náušnicemi.

Jediným zástupcem **štípané industrie** na pohřebišti je zlomek pazourkové čepelky (tab. 99:15) bez čísla hrobového celku i bližších nálezových okolností.

Jednou se na pohřebišti objevilo **tuhové kolečko** (tab. 96:D33/3), na jedné straně mírně poškozené.

6. PŘÍRODOVĚDNÉ ANALÝZY KERAMICKÉHO MATERIÁLU

Martin Hložek

6.1. APLIKACE MĚŘENÍ MAGNETICKÉ SUSCEPTIBILITY U KERAMICKÝCH NÁDOB

Metodika

Soubor keramiky z Domamyslic tvoří několik stovek nádob, které byly hodnoceny pomocí keramické deskripce. Získané údaje jsme se pokusili doplnit fyzikálně-chemickými vlastnostmi keramiky. U sledovaného souboru nebylo možné využít mikropetrografický rozbor, protože většina nádob byla vyzvednuta neporušená. Odebrání vzorku z neporušených nádob pro výbrusový preparát je příliš destruktivní zásah a navíc u tak početného souboru by byl velmi finančně nákladný.

Aby byly získány informace o všech nádobách, aplikovali jsme měření magnetické susceptibility, které není destruktivní. Pomocí přenosného kapametru, kterým je měřena magnetická susceptibilita, můžeme provést neomezený počet měření a na keramické nádobě kapametr můžeme přikládat k nejruznějším částem.

Magnetické vlastnosti keramických materiálů

Pevné látky se z hlediska magnetických vlastností dělí na diamagnetika, paramagnetika a feromagnetika. Keramické suroviny a výrobky lze zařadit do první nebo druhé skupiny. Diamagnetické a paramagnetické látky se obecně považují za slabě magnetické a zjišťování jejich magnetických vlastností se omezuje na měření magnetické susceptibility. Magnetická susceptibilita je definována jako poměr přírůstku indukce, vyvolaného polarizací, k indukci, která by při stejné intenzitě magnetického pole byla v prázdně. Pro stanovení magnetické susceptibility keramických látek se používá téměř výhradně metod, založených na měření síly, kterou působí nehomogenní magnetické pole na zkoumaný vzorek, metod využívajících platnosti přímé úměrnosti mezi touto silou a susceptibilitou daného vzorku.

KERAMICKÝ TYP	DOMAMYSLICE - „Klínky“				DOMAMYSLICE - „Díly“			
	Max.	Min.	Poč. j.	Prům. h.	Max.	Min.	Poč. j.	Prům. h.
<i>dvojuchá amfora</i>	9,04	0,41	53	2,94	6,04	1,73	20	3,36
<i>bezuchá amfora</i>	2,81	2,81	1	2,81	3,75	2,0	2	2,87
<i>dvojuchá amforka</i>	3,81	1,36	6	2,76	4,28	3,16	2	3,72
<i>bezuchá amforka</i>	3,77	0,36	8	1,48				
<i>okřín</i>	4,2	2,6	3	3,38	4,35	0,93	5	2,47
<i>okřínovitá nádoba</i>	3,75	0,33	7	2,35				
<i>džbáněk</i>	2,87	1,79	2	2,33	2,45	1,16	3	1,62
<i>koflík</i>	6,67	0,32	72	1,8	3,74	0,78	18	1,75
<i>mísa</i>	8,34	1,28	26	2,75	4,9	1,71	10	2,95
<i>květináč</i>	11,6	2,26	22	5,61	6,33	2,09	13	3,86
<i>amforovitá nádoba</i>	5,01	5,01	1	5,01				
<i>chřestítka</i>	0,58	2,84	5	1,5				
<i>keramické kolo</i>								
<i>závěsná nádoba</i>								
<i>válcovitá nádoba</i>					3,81	3,81	1	3,81

Tabulka shrnuje naměřené hodnoty magnetické susceptibility dvou sledovaných souborů [$n \cdot 10^{-4}$ SI]. U keramických tvarů uvádí maximální a minimální naměřenou hodnotu, dále počet keramických jedinců u kterých bylo provedeno měření a průměrná hodnota z měření v rámci jednotlivých keramických typů.

Závěr

Naměřené hodnoty magnetické susceptibility můžeme doplnit o některé technologické závěry získané makroskopickým studiem keramiky. Patrně celý keramický soubor z Domamyslic je vyroben ze sprašových hlín, o čemž svědčí poměrně lehký, porézni střep s kousky karbonátů a lesklými šupinkami biotitu. Ostřívo bylo makroskopicky pozorovatelné zejména u květináčů, které nemají povrchovou úpravu. Jako ostřívo byly zaznamenány úlomky hornin: svory a křemence, ale nejčastěji se vyskytovaly hrubě drcené střepy. Povrch většiny nádob je leštěn. Patrně nebylo k povrchové úpravě použito grafitu, ale bylo využito poznatku grafitizace uhlíku na povrchu nádob v redukčním prostředí vypalovacího zařízení. V souboru se vyskytlo i několik keramických exemplářů, které nebyly vypáleny. Taktéž soubor obsahuje keramiku, která byla deformována žářem. Zde se nabízí možnosti deformace během výpalu keramiky nebo nádoba prošla vysokou teplotou při spalování zemřelého. Jinak se většina souboru jeví vypalována v redukčních podmínkách při teplotách mezi 500-600°C. Výjimku tvoří květináče, které byly páleny oxidačně a při evidentně vyšší teplotě.

Měření magnetické susceptibility naznačuje rozdíl mezi dvěma sledovanými soubory z poloh "Díly" a "Klíny" a můžeme se tedy domnívat, že keramika pravděpodobně nepocházela z jednoho surovinového zdroje. První soubor je patrně vyroben z jednoho zdroje sprašové hlíny a rozdíly v magnetické susceptibilitě mohou být způsobeny úpravami suroviny (plavení a přidávání ostřív). Měření potvrdilo, že čím byla keramika jemnozrnnější, menších tvarů a tenkostěnná tím byla magnetická susceptibilita nižší. Naopak u rozměrných tvarů jako osudí, okřínů a zejména květináčů byla naměřena vyšší magnetická susceptibilita. Vyslovené úvahy o technologických vlastnostech souboru by bylo vhodné na vybraných exemplářích ověřit mikropetrografickými rozborů.

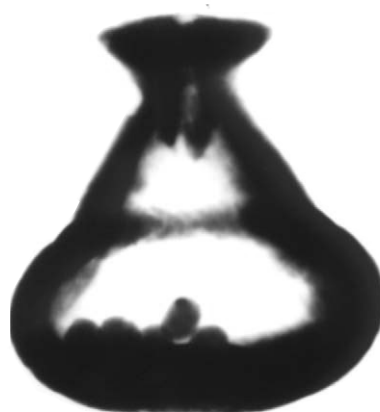
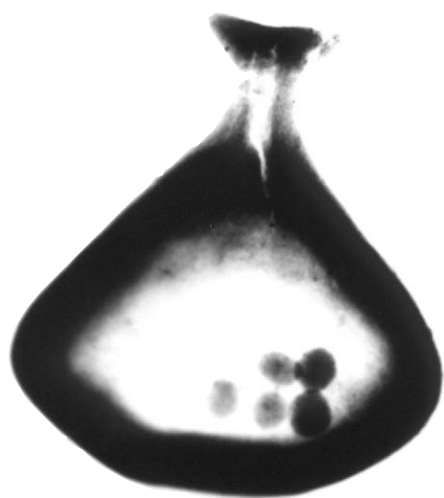
6.2. RENTGENOGRAFIE KERAMICKÝCH CHŘESTÍTEK Z POHŘEBIŠTĚ V DOMAMYSLICÍCH

Rentgenografie patří mezi prozařovací metody, jejichž princip spočívá na schopnosti pronikavého záření procházet zkoušeným materiálem a na účinku prošlého záření na citlivou vrstvu fotografického materiálu. Při průchodu zkoumaným materiálem dochází k různému stupni zeslabení záření podle tloušťky materiálu, případně podle rozdílných specifických hmotností nehomogenit (vad), které se ve zkoušeném materiálu vyskytují. Homogenní svazek záření se po průchodu snímkováným předmětem stává nehomogenní. Z praktického hlediska metoda funguje tak, že svazek záření vycházející z ohniště jeho zdroje prochází prozařovaným předmětem a s příslušným reliéfem kontrastu dopadá na film, ve kterém vzbuzuje latentní obraz (expozice).

Cílem rentgenografie keramických chřestítek z Domamyslic bylo zjištění obsahu dutého prostoru, a to konkrétně přítomnosti keramických kuliček nebo kamínků, stanovení jejich velikosti, tvaru a počtu. Rentgenografie potvrdila, že hruškovité chřestítka obsahují keramické kuličky (velikost kolem 6 mm), zatímco cívkovitá chřestítka obsahují kaménky malých rozměrů, pocházející pravděpodobně ze šterku.

Dále bylo možné na rentgenových snímcích pozorovat otvory, umožňující při výpalu odchod plynů, které by uzavřený keramický výrobek destruovaly. U cívkovitých chřestítek jsou tyto otvory umístěny v zúžených částech výrobku z boku, u hruškovitých chřestítek je jeden kolmý otvor v knoflíku chřestítka. Tento otvor bývá tak malých rozměrů, že se během výpalu téměř uzavře.

Rentgen pracoval při nastavení 100 mV, 4 mA, 5 s; bylo použito radiologických filmů firmy FOMA Hradec Králové.

Rentgenografické snímky chřestítek z Domamyslic.

7. ANTROPOLOGICKÝ POSUDEK

Marta Dočkalová

K posouzení byl předložen antropologický materiál ze čtyř žárových hrobů H13, H78, H97 a H152.

Hrob H13 (celkové množství - ccm 350 = 230 g).

Šedobíle vyžíhané zlomky kostí vykazují různý stupeň spálení. Z lebky jsou nepatrné zlomky, část pravé kosti skalní (*pars petrosa*). Z dolní čelisti je zachována kloubní hlavice mandibuly z pravé části vzestupného ramena (*caput mandibulae*) a zubní kořen z třetího moláru (M3), dva kořeny z premolárů (P1, P2). Z postkraniálního skeletu lze identifikovat tělo krčního obratle (*corpus vertebrae C3*), neúplnou kloubní hlavici kosti pažní (*caput humeri*) a horní konec kloubní plochy z kosti holení (*facies articularis superior*).

Závěr: Adultní jedinec. Věk 20 - 30 let.

Hrob H78 (celkové množství kostí - ccm 610 = 250 g).

Černě-šedé zlomky spálených kostí. Kostí jsou silně vyžíhané, zachovány jsou obě kosti skalní (*pars petrosa dx. et sin.*) a část lebeční báze (*pars basilaris*). Z mléčných zubů jsou jen nepatrné drobné zlomky většinou dětských stoliček - molárů. Stav zachovalosti ostatních zubů odpovídá počátečnímu stádiu růstu vývoje u založených trvalých zubních korunek, tedy věku malého dítěte. U všech zubních korunek je patrný různý stupeň spálení. Nasvědčuje tomu zbarvení bílé, šedobílé a černé. Rovněž postkraniální skelet má zachovanou neosifikovanou pravou kost sedací (*os ischii*), spolu s proximální částí pravé kosti stehenní (*os femoris*) u které není přirostlá epifyza v oblasti trochanterů odpovídající věku tohoto dítěte.

Závěr: Malé dítě. Věk 3 - 4 roky.

Hrob H97 (celkové množství - ccm 730 = 350 g)

Světle vyžíhané zlomky spálených kostí. Lebka je zachována ve velkém množství různých zlomků částí kosti temenních, týlních a kosti klínové (*os parietale dx. et sin.*, *os occipitale*, *pars basilaris sin.*). Horní čelist (*maxilla*) má zachován zlomek patrového výběžku z pravé strany s částí zubních alveol. Jednotlivé zuby jsou neúplné. Ve zlomcích zůstaly zachovány kořeny z jednotlivých zubů.

Z postkraniálního skeletu jsou dvě obratlová těla (*corpus vertebrae thoracical*). Z předloktí je část těla kosti vřetenní (*corpus radii*), která má výraznější hranu úponu membrány. Z pánve je zlomek osifikované kloubní jamky kyčelního kloubu (*acetabulum dx.*). Z dolní končetiny je zachován horní konec kloubní plochy z kosti holení (*facies articularis superior*) a část přední plochy (*tuberositas tibiae*).

Závěr: Juvenil - Adult. Věk jedince do 20ti let.

Hrob H152

Zachovány jsou gracilní světle vyžíhané drobné zlomky kostí lebečních. Ze spánkových kostí jsou dvě kosti skalní (*pars petrosa dex. et sin.*), zuby nejsou zachovány. Z dolních končetin je proximální část pravé stehenní kosti bez přirostlých trochanterů (*trochanter major et minor*) a část těla kosti holenní (*tibia*). Z pánve je neosifikovaná kost sedací (*os ischii*). Velikostí a stavem růstu pozůstatky odpovídají věku staršího dítěte.

Závěr: Starší dítě. Věk 5 - 7 let.

Souhrn:

U čtyř hrobů z lokality Domamyslice byly determinovány kosterní pozůstatky, které náležely dvěma dospělým jedincům a dvěma dětem. Nejstarší jedinec z H13 dosáhl adultního věku 20 - 30 let, druhý dospělý jedinec z H97 byl mladšího věku a dle stavu osifikace kostí téměř nedospělého spíše juvenilního stáří tj. do 20ti let. Pohlaví u obou jedinců nelze stanovit.

Zajímavou skutečností je dobrý stav zachovalosti kosterních pozůstatků u dvou dětských hrobů H72 a H152, který je odlišný od hrobů dvou dospělých jedinců. Chemické složení kosti je základním faktorem ovlivňujícím průběh termických pochodů podmiňujících morfologické změny: velikost, tvar, konzistence, lomivost, zbarvení kosti aj. Vypálením při teplotě 600? - 1200?C se vyžijí všechny organické látky, kost mění svou barvu, stává se křehkou a tvarově se zřetelně mění. Kosti z prehistorických žárových hrobů nejsou zpravidla úplně spálené vlivem různých stupňů organických fází - různé odstíny zbarvení bílého a šedého jsou odlišné. I když kosti dětí mají jinou charakteristickou skladbu, stav jejich spálení je odlišný od kostí dospělých z lokality Domamyslice. Stupeň spálení a vyžihání zachovalých kostí je odlišný a patrně se jedná o sekundární přemístění kosterních pozůstatků.

8. CHRONOLOGIE POHŘEBIŠTĚ

8.1. HROBOVÉ CELKY

Rozbor materiálu získaného při archeologickém výzkumu v Domamyslicích je podstatně ztížen jeho značnou fragmentarizací. Její příčinou je skartace prováděná při terénním výzkumu bez jakékoli dokumentace skartovaného materiálu. Některé hroby se tak ocitly zcela bez doprovodného inventáře, v jiných případech zbyl třeba i jediný chronologicky méně citlivý předmět. I přesto analýza materiálu prokázala velmi široké chronologické rozpětí hrobů na pohřebišti. Oproti starším předběžným studiím, které se otázce chronologie pohřebišť doby popelnicových polí na střední Moravě věnovaly s poněkud globálnějším přístupem (PODBORSKÝ 1956, 24, obr. 3), se podařilo jednak doložit užívání nekropole v delším časovém úseku a dále bylo možné upřesnit i novější názory na chronologické postavení pohřebiště (NEKVASIL 1964, 234). Z 319 hrobů objevených v Domamyslicích se dochoval inventář z 217, z nichž se podařilo spolehlivě datovat 61 (19,1% všech hrobů) do lužického a 125 (39,2%) do slezského období. Nové poznatky přineslo studium dosud nepublikovaného materiálu z polohy "Pod hájem" a zvláště pak polohy "Díly", na níž můžeme oprávněně předpokládat koncentraci nejstarších hrobů na pohřebišti zejména z II. a III. lužického stupně.

Nejstarší hroby v "Dílech" lze datovat do lužické fáze IIa (R BD - HA1), tedy do staršího období Reineckova stupně BD. Jedná se o D11, starší část pomíchaného inventáře hrobového celku D20 a zřejmě také D10, který však obsahuje pouze jediný keramický tvar a necitlivý bronzový náramek. Do této fáze patří i ojedinělý okřínek z polohy Loukovsky L1.

Rozsáhlejší je počet hrobů datovatelných do lužické fáze IIb (R HA1 - HA2). Jejich naprostá většina opět pochází z hrobové koncentrace v poloze Díly: D5, D7, D8, D12, D21, D27, D33 a náleží sem také zřejmě nejstarší hrob z polohy "Klínský" H69.

Jedním z početně nejlépe zastoupených období na pohřebišti je III. lužický stupeň (R HA 1). Lze do něj zahrnout H2, 7, 9, 13, 21, 26, 27, 32, 44, 47, 48, 49, 51, 52, 53, 54, 57, 58, 64, 66, 67, 68, 70, 71, 76, 78, 80, 91, 187, 223; D2, D3, D13, D14-D17, D19, D24, D30, D39, D42, D45. Dále sem patří starší část pomíchaného materiálu z H74, 84, 196, snad také H14, 19 a D29 s ojedinělými předměty s menší datovací schopností. Tyto hrobové celky představují poslední, čistě lužickou složku na pohřebišti.

Zbývající hrobové celky s dochovaným datovatelným inventářem lze poměrně bez potíží vřadit do slezskoplatěnické kultury, u většiny z nich je tak dokonce možné učinit s přesností na jednotlivé fáze. Do slezskoplatěnické fáze Ia (R HB1) tak můžeme počítat H17, 18, 37, 55, 60, 90, 92, 93, 142, 143, 195, 215, 218, 223, 228; D4, D44, D48 a mladší část pomíchaného materiálu z H84, 182.

Dva z hrobových celků, H37 a D48, by mohly při zařazení do této fáze představovat jistou obtíž. Výbava H37 představuje nezdobený, nevýrazný keramický soubor, u hrobu D48 pro změnu neznáme bližší nálezové okolnosti.

Mladší fázi Ib (R HB2) náleží H6, 12, 28, 40, 41, 45, 59, 63, 85, 86, 88, 95, 96, 98, 105, 129, 146, 150, 152, 157, 171, 79, 185, 206, 219, 220, 239; P14, P15, P21, P25 a mladší část pomíchaného materiálu z H74. Určitý nepoměr mezi počtem hrobů fáze Ia a Ib naznačuje, že větší část hrobů, jejichž inventář nedovoluje přesnější zařazení než do I. slezskoplatěnického stupně, bude ve skutečnosti náležet právě starší fázi I. stupně. Alespoň rámcově lze do I. stupně (R HB1-2) zařadit hroby H5, 20, 22, 31, 34, 35, 42, 73, 87, 89, 94, 102, 110, 114, 119, 121, 124, 126, 134, 137, 138, 144, 145, 148, 154, 163, 164, 182, 183, 186, 190, 201, 212, 233, 235, 241; D23, D25, D32, P26.

II. slezskoplatěnický stupeň (R HB3), který vyplňuje Reineckeho fázi HB3, chápáný jako určité přechodné období k době halštatské, je v Domamyslicích zastoupen hroby H11, 36, 99, 101, 103, 109, 117, 123, 125, 149, 159, 166, 175, 203, 207, 208, 209; P10, P12, P24 a mladší část pomíchaného materiálu z H196.

H240, P16, P17, P18, P19, P23 nelze zařadit přesněji než do slezskoplatěnické kultury.

8.2. CHRONOLOGIE V ŠIRŠÍCH SOUVISLOSTECH

Novým a velmi zajímavým zjištěním na pohřebišti byl výskyt 12 hrobů z II. lužického stupně, které byly až na jeden odkryty v poloze "Díly". I když byly ojedinělé hroby z této polohy již známy, vystupovaly v literatuře někdy vyobrazeny jako součást chybných hrobových celků. V některých případech byly uváděny jako doklad kontinuálního vývoje do slezskoplatěnické kultury, přičemž jejich skutečný chronologický význam nebyl rozeznán. Těchto dvanáct hrobových celků dokládá však zejména to, že počátky užívání pohřebišť v Domamyslicích je nutné posunout již do lužické fáze IIa, tedy na konec Reineckova stupně BD.

Na tomto místě se nelze nedotknout obsáhlého okruhu otázek, které souvisejí s problematikou kontinuity či diskontinuity vývoje lužické kultury do kultury slezskoplatěnické a případným přílivem nového lidu ze Slezska (ČERNÝ 1909, 29). Právě v souvislosti s řešením těchto otázek vyzdvihl význam pohřebišť v Domamyslicích již J. Filip (1936-1938, 38) či J. Böhm (1937, 71). K Domamyslicím se také upírala pozornost mnohých zastánců kontinuálního vývoje z řad moravských badatelů a archeologů amatérů (J. Kvíčala). Nověji to byl zejména V. Podborský, který v domamyslickém materiálu vyznačil několik hrobových celků, které na základě přítomnosti jak lužické tak slezskoplatěnické keramiky měly vystupovat jako důkaz pro kontinuitu vývoje. Konkrétně se jedná o H84, 96, 128, 196 a D2 (PODBORSKÝ 1956, 28 obr. 4; 1970, 41). Nové studium materiálu však ukázalo, že tyto závěry nejsou opodstatněné. V případě H96 a 128 se jedná o zcela běžný keramický inventář, který lze při současném rozlišení hrobových celků jednoznačně a bez problémů zařadit do slezskoplatěnické fáze Ib. Keramický soubor těchto celků neobsahuje ani náznak přítomnosti lužické složky (viz. tab. 45, 53). H84, 196 a D2 představují materiál sloučený z několika hrobových celků. V případě hrobů 84 a 196 došlo k jejich smíšení již při výzkumu A. Gottwalda a ve skutečnosti jde v obou případech o doklad superpozice dvou hrobů rozdílného stáří. Nasvědčuje tomu skutečnost, že v obou hrobech byly nalezeny dvě popelnice a v hrobě H84 bylo dokonce již A. Gottwaldem konstatováno, že milodary byly rozděleny do dvou výrazných skupin. Nález dvou popelnic v hrobě nelze interpretovat jako jednoznačný důkaz existence dvou samostatných pohřbů, avšak lze tak usuzovat s velkou pravděpodobností vzhledem k nehomogennímu materiálu rozdílného stáří. V případě H196 byla dokonce zastoupena složka lužická (tab. 70:196/3, 7, 11) a slezskoplatěnický II. stupeň (tab. 70:196/8, 12, 13), což interpretovat jako hrob tzv. přechodného období skutečně nelze. Také hrob D2 v podání V. Podborského (PODBORSKÝ 1956, 28, obr. 4) představuje sloučení dvou různých celků. Ve VM v Olomouci se totiž hroby 1, 2 a 3 z "Dílů" vyskytují celkem dvakrát. Ne zcela šťastně bylo užito dvou číselných řad, které K. Dobeš použil pro šest rozdílných hrobů z jedné polohy. V našem katalogu jsou uvedeny jednak v řazení hrobů z polohy "Díly" a dále jako celky bez lokalizace N1-3 (tab. 100-103). Jako oporu pro toto tvrzení lze uvést nesouvislé číslování inventárními čísly a záznam v původním deníku, který si K. Dobeš vedl při výzkumu v "Dílech" (DOBEŠ 1934, 26) (více kap. 3.2.).

Existence hrobů, které by obsahovaly lužickou a zároveň slezskoplatěnickou keramiku, nebyla novým rozbořem materiálu z Domamyslic potvrzena.

Domamyslice vystupují také jako eponymní lokalita pro označení vývojového stupně pozdní doby bronzové na střední Moravě v periodizačním schématu V. Podborského. Tento badatel ve svém chronologickém systému rozlišil na pohřebišti v Domamyslicích dvě vývojové fáze: Domamyslice 1 a Domamyslice 2, které zároveň datoval do Reineckovi fáze HB1 (PODBORSKÝ 1970, 16). Bohužel náplň těchto fází již nebyla přesněji definována. Tyto vývojové fáze lze identifikovat s keramickou náplní našeho III. lužického stupně a slezskoplatěnické fáze Ia.

Materiál, který řadíme do II. slezskoplatěnického stupně, můžeme ztotožnit s tzv. "konečným stupněm" J. Nekvasila, který jej vyčlenil na základě analýzy materiálu z velkých středomoravských nekropolí, Domamyslice nevyjímaje (NEKVASIL 1970). Oproti uvedené studii se však domamyslický materiál náležející II. slezskoplatěnickému stupni podařilo značně rozšířit.

Při potřebě srovnání pohřebišť v Domamyslicích se současnými lokalitami podobného charakteru se nabízí pohřebiště v Moravičanech (NEKVASIL 1982a; 1982b). Bohužel zde mladolužický stupeň

a slezské období slezskoplatěnické kultury nejsou zastoupeny, takže případné srovnání s pohřebištěm v Domamyslicích není zcela na místě. Také nově zpracované pohřebiště v Přáslavicích (ŠABATOVÁ - VITULA, 2002) představuje soubor podstatně starších hrobových celků. Jako mnohem vhodnější se jeví nově zpracované pohřebiště ve Slatinkách i přesto, že pohřbívání na něm trvalo i v následujícím halštatském období (PŘICHYSTAL 2003). U ostatních pohřebišť střední Moravy jsme dosud odkázali buď na starší informační zdroje z doby jejich výzkumů (GOTTWALD 1914; GOTTWALD 1924; GOTTWALD 1931 aj.), krátké zmínky spíše informativního charakteru například v Přehledech výzkumů nebo na práce globálnějšího charakteru, které se na základě rozboru pouze několika vybraných hrobových celků pokoušejí řešit některé zásadní okruhy otázek historického vývoje doby popelnicových polí v širším geografickém kontextu (NEKVASIL 1970; PODBORSKÝ 1956). Zejména díky těmto studiím lze na Moravě vyznačit několik nekropolí, jejichž chronologické rozpětí je podle předběžných analýz současné, nebo značně podobné jako v případě Domamyslic. Jedná se zejména o pohřebiště v Domaželicích, Hlušovicích, Krumsíně, Postoupkách a Vlachovicích. Dále je zde další skupina pohřebišť, která stejně jako ta předešlá začíná svůj vývoj před mladolužickým stupněm, avšak jejich vývoj pokračuje dále až do platěnického období slezskoplatěnické kultury jako např. Horka n. Moravou, Mohelnice a Slatinky. Dnes je zřejmé, že některá ze zachycených pohřebišť představují pouze dílčí okruhy mnohem větších vzájemně souvisejících pohřebních komplexů, jejichž některé části byly již zničeny či dosud nebyly objeveny. Rekonstrukce původních funkčních pohřebišť je přitom ještě ztížena tím, že dnes známá pohřebiště jsou označována jinými názvy, které určuje současné katastrální rozdělení. Je velmi pravděpodobné, že takovým případem by mohla být také dvojice pohřebišť v Domamyslicích a Seloutkách (viz. kap. 8.).

Velmi vhodný komparační materiál, který vyhovuje jak po stránce chronologické, tak co se týče finálního vyhodnocení, poskytuje oblast východních Čech, která je ostatně v době popelnicových polí moravskému prostředí kulturně velice blízká (BÖHM 1937, 68). Zde bylo v letech 1962-1964 prokopáno lužické a slezskoplatěnické pohřebiště v Ostroměři (VOKOLEK 1999). Ve dvou sezónách se zde podařilo odkrýt žároviště a celkem 100 hrobů, které však tvoří pouze část původního, zřejmě z 2/3 zničeného pohřebiště. Stejně jako v Domamyslicích (H 196) i zde bylo zachyceno narušení lužických hrobů mladšími slezskoplatěnickými hroby. Těžiště výskytu lužických hrobů však v Ostroměři spočívá ve fázi IIb. Fáze IIa a III. lužický stupeň je v ostroměřském materiálu jen velmi řídko zastoupena. Většina hrobů je zde datována do I. stupně slezskoplatěnické kultury, II. slezskoplatěnický stupeň je zastoupen pouze čtyřmi hrobovými celky. Keramika na pohřebišti vykazuje značnou podobu s moravským materiálem poznaným na pohřebišti v Domamyslicích. Jistá odlišnost je patrná ve frekvenci výskytu bronzového inventáře v hrobech, kdy se výbava hrobů v Ostroměři jeví jako podstatně chudší. I přes nevelký počet bronzových předmětů z Ostroměře poukázal již V. Vokolek na tvarové souvislosti s moravským bronzovým inventářem, jmenovitě z Domamyslic (VOKOLEK 1999, 32). Ve srovnání s Ostroměří však v Domamyslicích bronzové předměty převažují ve slezskoplatěnických hrobech. I v Ostroměři je známo 500 m vzdálené sídliště, dnes zničené pískovnou. Na základě hmotných pramenů lze konstatovat současnost obou lokalit v rozmezí Reineckových stupňů BD - HB3. Možný komparační materiál by bylo možné získat také z další současné východočeské nekropole ve Skalici, jejíž užívání začíná také v R BD. Nejmladší hroby ze Skalice jsou řazeny až do R HD1 (VOKOLEK 2002, 138). Jak v případě Ostroměře tak Skalice jde o pohřebiště vykazující nemálo styčných momentů, které nabízejí příležitost k podrobnějším srovnáním s moravským materiálem. Svým rozsahem však detailnější komparace značně převyšují možnosti této práce.

Při pokusu o srovnání s velmi blízkou kulturní oblastí polského Horního Slezska se nabízí materiál, který v 50. až 80. letech nashromáždil M. Gedl na kompletně prokopaném a dobře publikovaném pohřebišti a sídlištích v Kietrzi (GEDL 1979). Nejstarší nálezy z Domamyslic, zejména pak hrobové celky z II. lužického stupně z polohy Díly, lze synchronizovat s fází IIc M. Gedla v Kietrzi. Fáze III téhož periodizačního systému by odpovídala početně silně zastoupeným mladolužickým hrobům v Domamyslicích a Gedlova fáze IV domamyslickým hrobům I. a II. stupně slezskoplatěnické kultury.

9. POHŘEBNÍ RITUS

Poznatky k pohřebnímu ritu jsou v tomto případě značně ztíženy skutečností, že první hrob byl v Domamyslicích otevřen již před třičtvrtě stoletím. Přitom právě oblast poznání pohřebního ritu je z většiny závislá na terénních informacích, kterých je v případě našeho pohřebiště k dispozici minimum. A. Gottwald zanechal jen velmi hrubý popis nálezových situací, přičemž velkou část své pozornosti věnoval spíše výbavě hrobu, než popisu terénní situace. Pro studium pohřebního ritu má zcela zásadní význam také studium lidských pozůstatků. Je určitou ironií osudu, že právě na jednom z největších pohřebišť doby popelnicových polí na Moravě se nám dochovaly pozůstatky pouze čtyř jedinců (viz kap. 5.3).

Z katastru Domamyslic je do dneška známo 319 hrobů. Při uvádění statistických údajů týkajících se pohřebního ritu je třeba brát v úvahu, že z celkem 23 hrobů se nedochoval ani hrobový inventář ani jakákoli dokumentace. Při skartaci prováděné při archeologickém výzkumu to však nemusí nutně znamenat, že hrob byl zcela bez nálezů.

V Domamyslicích byly nalezeny pouze tři hroby (H160, H173 a D31), které byly prokazatelně bez jakéhokoli inventáře a obsahovaly pouze lidské ostatky uložené v prosté zemi. Žádný inventář se do dneška nedochoval u 74 hrobů. Toto vysoké číslo lze přičíst úrovni prováděných výzkumů.

Kosterní pozůstatky zemřelých jedinců byly zaznamenány v drtivé většině hrobů. Pouze v 17 případech, což představuje 5,3% všech hrobů, byla již při výzkumu konstatována jejich nepřítomnost. Toto pozorování však ve všech případech nemusí nutně znamenat hrob kenotafický. Je zcela dobře možné, že v některých z těchto hrobů byly pohřbeni velmi mladí jedinci, případně novorozenci, jejichž skelet s nedokončenou osifikací snadněji podléhal rozkladu. Drobné kůstky uložené v prosté zemi byly částečně rozplaveny a v často zničených hrobech mohly být také velmi snadno přehlédnuty. Podle nejnovějších poznatků bude třeba počítat také se skupinou nádob uloženou na bázi mohyl, které bývaly často nesprávně interpretovány jako hroby. Tak tomu bylo např. na lužickém pohřebišti v Malé Bělé, kde byl podíl tohoto jevu mezi hroby značně vysoký (30-35% - HRALOVÁ 1962, 63; VOKOLEK 2002, 113).

Ve 41 hrobech byly kosti uloženy bez zjištěné popelnice. V jednom z těchto hrobů (D14) byly lidské ostatky zjištěny jak v popelnici, tak mimo ni. Někteří badatelé se pokusili o podrobnější třídění hrobů podle druhu uložení lidských ostatků (NEKVASIL 1982, 9, 10). Na našem pohřebišti však nebude použitelné, protože dnes již nelze s jistotou rozhodnout, v kolika případech hrob skutečně nebyl vybaven popelnici a kdy se jednalo o hrob zničený orbou či samotným výzkumem. Z často užívaného spojení A. Gottwalda v jeho publikaci pohřebiště "změň střepů a kostí" se lze jen domnívat, že podíl bezurnových hrobů bude výrazně vyšší. Z těchto 41 hrobů lze podstatně vážněji brát informaci o třech z nich, kde byly kosti naskládány na hromadě (hrob typu H - hromádkový - NEKVASIL 1982b, 10). V osmi případech byly kůstky nalezeny pod mísou (hrob typu M, týž), jednou pod koflíkem a jednou pod mísou i koflíkem zároveň. V jednom hrobě byly uloženy na míse. Hromádka kostí byla nalezena také na větších střepích (P13 a P20), střepem byla také šestkrát podložena celá popelnice (H235, D12, 24, 30, 32, 33).

Hrobů, v nichž byly lidské ostatky prokazatelně uloženy v popelnici, je na pohřebišti celkem 199. Jako popelnice sloužilo původně minimálně 221 nádob, z nichž 60 byly amfory. V jiných případech tohoto účelu sloužilo 12 okřínů, 7 amforovitých nádob, 3 mísy, 3 koflíky a 2 květináče. V ostatních případech nejsme o konkrétním keramickém tvaru popelnice informováni, avšak dá se předpokládat, že ve většině těchto případů šlo pravděpodobně o amfory. Termín popelnice totiž A. Gottwald používal často jako synonymum právě pro amfory. Zvyk překrývat popelnici mísou byl zaznamenán celkem v 73 případech, přičemž toto číslo muselo být vzhledem k orbě původně podstatně vyšší. Na pohřebišti byly nalezeny čtyři pokličky, z nichž se dochovaly dvě (P12 a P15). 63 uren bylo překryto mísou, z toho 3x (H76, H120, H156) dokonce dvěma mísami. 3x byla urna zakryta koflíkem a 5x střepem

z jiné nádoby. V hrobě č. 109 se nacházely dvě popelnice, z nichž jedna obsahovala podle informací A. Gottwalda kosti zajíce (GOTTWALD 1929, 25). Kromě toho, že je dobře možná záměna s jiným hlodavcem, lze jev vyložit jako důsledek postdepozičních biologických procesů.

Z pohřebiště pocházejí celkem 3 urny s otvorem pro duši - dušníkem (H27, D29, D30), které se stejně jako na všech ostatních pohřebištích objevují v lužických hrobech. V kultuře slezskoplatěnické je již neznáme.

Zajímavým jevem je velmi nízký počet dochovaných popelnic, kterých je dnes z Domamyslic již jen 63. To představuje maximálně 28,5% původního počtu, což je přibližně 2x méně než v případě ostatních dochovaných nádob. Tento fakt souvisí s téměř naprostou absencí kosterního materiálu, který byl prokazatelně nalezen, avšak nedochoval se. Autoři výzkumu pravděpodobně ukládali lidské ostatky znovu a s pietou do země, přičemž k tomu používali původní urny.

Na pohřebišti bylo odkryto celkem 37 hrobů se dvěma urnami, 3 hroby se 3 urnami (H178, 183 a 220) a v jednom hrobě byly lidské ostatky nalezeny v 5 urnách (H171). Po rozboru keramického inventáře je zřejmé, že určitá část z těchto několikanásobných pohřbů představuje nerozeztané superpozice více různých hrobů. Zda-li šlo skutečně o pohřby několikanásobné, jak uvádí v 21 případech A. Gottwald, nelze dnes bez antropologické analýzy rozhodnout. Ve většině těchto případů pravděpodobně šlo spíše o rozdělení ostatků jednoho zemřelého do více nádob.

Z 319 hrobů v Domamyslicích obsahovalo bronzové předměty 104 hrobů. Z toho je 18 lužických a 60 slezskoplatěnických. Zbývajících 29 hrobů s bronzovými milodary nelze přesněji datovat. I když vezmeme v úvahu značně početnější zastoupení hrobů slezskoplatěnické kultury (19,1% lužických na 37,9% slezskoplatěnických), je zřejmé, že slezskoplatěnické hroby jsou vybaveny bronzovými předměty mnohem častěji než hroby lužické.

Další odlišnost mezi hroby obou období byla vypořádána již A. Gottwaldem v rozdílném charakteru zásypu hrobové jámy. Zatímco v případě slezských hrobových celků byl zásyp velmi tmavě zabarven se silnou příměsí popela a uhlíků, starší lužické hroby byly mnohem méně nápadné. Odlišné zabarvení nebylo u lužických hrobů pozorovatelné až na několik případů, kdy byla hlína tmavějších odstínů nalezena v okolí hrobu (GOTTWALD 1929, 24). Jde o důsledek odlišného postupu při ukládání mrtvých do země a snad i jiné technologie kremace zemřelých. Jev je pozorovatelný na všech pohřebištích lužického komplexu.

Z touto problematikou bezprostředně souvisí otázka přítomnosti žároviš^í na pohřebištích doby popelnicových polí. I když podle informací A. GOTTWALDA (1929, 21, 25) bylo žároviště zachyceno i v Domamyslicích, novější studie ukazují, že tento názor bude nutno přehodnotit. Podle zpráv A. Gottwalda bylo "žároviště" v hloubce asi 60 cm, jeho rozměry byly 4 x 5,5 m a bylo tvořeno popelovitou vrstvou o mocnosti 30 cm, která ležela na přepálené vrstvě. Na jeho ploše byly zaznamenány přepálené kameny a zbytky bronzových předmětů v podobě bronzových slitků, úlomků jehlic a zlomku čtyřhranného náramku. Okolo této plochy byly zjištěny H138, 140, 141 a 142, které lze řadit do slezskoplatěnické kultury (GOTTWALD 1929, 21). Žároviště se na pohřebištích této doby běžně vyskytovala, avšak byla mnohem menších rozměrů než údajné žároviště v Domamyslicích. Měla spíše podkovovitý půdorys s vypálenou plochou pokrytou vrstvičkou uhlíků a ojedinělými spálenými kůstkami (VOKOLEK 1999, 17). Již právě V. Vokolek jako první upozornil na značnou podobnost nálezů v Domamyslicích s mohylami, které prozkoumal při svých terénních výzkumech (VOKOLEK - RATAJ 1964; VOKOLEK 1996b) a přímo vyslovil domněnku, že ve skutečnosti byla v Domamyslicích A. Gottwaldem skutečně zachycena mohyla (VOKOLEK 1999, 17). Stejný názor přitom zastává i J. Nekvasil na základě svých zkušeností z výzkumu lužických mohyl v Tišnově a Moravičanech (osobní sdělení J. Nekvasila). K tomuto názoru se přikláníme i my. Jedná se o mohylu, jejíž původní lužický pohřeb byl zapuštěn do tumulu mohyly tak, že spočíval v menší hloubce než ostatní ploché hroby na pohřebišti, a proto byl po zplanýrování tumulu zcela zničen. Ve slezském období pak byly do okolí mohyly zahloubeny další hroby, částečně i do zbytků jejího samotného tumulu (H141). Velmi podobně vyhlíželo také pět situací odkrytých na pohřebišti v "Nivkách" u Slatinek o rozměrech 1,5x2 - 2x3m (PŘICHYSTAL 2003, 111), ve kterých však autor spatřuje žároviště. Domníváme se, že pří-

tomnost kamene a absence většího počtu kostí by opět mohla nasvědčovat právě zbytkům mohylového tumulu.

Zajímavá jištění přinesla analýza horizontální stratigrafie v obou polohách. V poloze "Díly" se koncentrovaly nejstarší hroby z II. lužického stupně v největší kumulaci v severozápadní části. Mezi ně byly později zahloubeny hroby mladolužické. Druhá zjištěná kumulace se nacházela v jihovýchodním cípu zkoumané plochy, obsahovala většinu nedatovatelných hrobů, jen dva prokazatelně náležely do mladolužického stupně. Tento jihozápadní cíp již zřejmě nebude patřit k nejstaršímu hrobovému okrsku v "Dílech". Mnohem pravděpodobněji jde o samostatnou skupinu mladších hrobů, snad výběžek z polohy "Klínský" (viz. plán 1).

V poloze "Klínský" se hroby z mladolužického stupně koncentrovaly v jihozápadní části. Tyto hroby ve slezském období téměř obklopily hroby I. slezskoplatěnického stupně v půlkruhu od severu k jihu, částečně zasáhly i do samotného mladolužického okrsku. Byly zahloubeny mezi starší lužické hroby, a díky tomu došlo i ke vzniku několika zjištěných superpozic. Nejmladší hrobový horizont z II. slezskoplatěnického stupně se nejvýrazněji projevil na severním a zejména severozápadním okraji pohřebiště. Hroby z tohoto období představovaly nejvzdálenější pohřby od původní koncentrace mladolužických hrobů a tvořily zřejmě přirozený okraj původního pohřebiště (viz. plán 2). Poloha "Pod hájem" ukrývala pouze hroby slezskoplatěnické kultury zejména fáze Ib a II. slezskoplatěnického stupně.

Značná zlomkovitost dochovaného materiálu, zejména téměř naprostá absence materiálu antropologického, zcela znemožňuje jakákoliv demografická hodnocení pohřebiště. Pouze bohatá výbava některých hrobů naznačuje, že v několika případech byla i v Domamyslicích narušena jinak značně nivelizovaná sociální struktura lidu popelnicových polí. Zejména 2 hroby vybočovaly z obvyklého standardu a to zejména početnou hrobovou výbavou. Jednak H13 s bohatou kolekcí mladolužické žlábkované keramiky a dále H12 datovaný do slezskoplatěnické fáze Ib. Právě druhý ze jmenovaných celků obsahoval předměty jako picí roh, keramická kolečka a chřestítka, které někdy bývají spojovány s kultovními aktivitami. Interpretace účelu uložených předmětů je zcela samostatným problémem. Nelze však oběma celkům upřít určité zvláštní postavení na pohřebišti, ani zřejmý vyšší sociální statut, z něhož se jedinci pohřbení v těchto hrobech za svého života velmi pravděpodobně těšili.

10. VZTAH POHŘEBIŠTĚ K OSÍDLENÍ MIKROREGIONU

Jak je patrné již z našeho plánu, na pohřebišti v Domamyslicích lze pozorovat celkem tři odkryté koncentrace hrobů. Poloha "Díly" je od polohy "Klínky" vzdálena asi 100 m a poloha "Pod hájem" od "Klínků" asi 500 m. Díky označení různými názvy trati nebyla vždy souvislost mezi všemi částmi pohřebiště zcela zřejmá. Ani sám autor výzkumu, A. GOTTWALD (1939, 5), se ve své dodatečné publikaci posledních pěti prozkoumaných hrobů z "Klínků" o výzkumu v poloze "Díly" nijak nezmiňuje. A to i přesto, že v době publikace těchto hrobů uplynulo od Dobešova výzkumu teprve pět let.

Zcela zřejmá je souvislost, a dokonce částečná současnost v užívání obou hrobových okrsků v "Dílech" a "Klínkách". Zatímco v "Dílech" se koncentrují nejstarší hroby z II. až III. lužického stupně, "Klínky" představují kumulaci největšího počtu mladolužických hrobů III. stupně a kompletní vývoj slezskoplatěnické kultury do jejího II. stupně. Na nutnou vzájemnou souvislost ukazuje přítomnost lužického hrobu H69 z II. stupně v "Klínkách" stejně jako slezskoplatěnické hroby D4 a D44 v "Dílech". Je přitom zřejmé, že mezi oběma okrsky původně existovaly dnes již zničené hrobové celky, což dokazuje možnost k dosud systematicky neprováděným povrchovým sběrům. Zcela prokazatelně tak lze obě polohy v "Dílech" i "Klínkách" považovat za dva okrsky jednoho velkého pohřebiště.

Jako poněkud problematičtější se jeví vztah hrobové kumulace z polohy "Pod hájem" ke zbývajícím hrobovým kumulacím v obou tratích. Slezskoplatěnické hroby, které se zde nacházejí, datujeme převážně do slezskoplatěnické fáze Ib, případně II. stupně. Hroby z těchto časových období se hojně vyskytují také v poloze "Klínky" a to na okrajích zachycené kumulace. Současnost poloh "Klínky" a "Pod hájem" je tedy historickým faktem a to i přes poměrně velkou vzájemnou vzdálenost. Zde je třeba si uvědomit, že naše znalosti o skutečném původním rozsahu lužických pohřebišť jsou značně neúplné. Hrobové celky zachycené na dosud známých lužických pohřebištích představují v drtivé většině případů pouze část původních nekropolí. Dokládá to asi jediné kompletně prokopané pohřebiště v Kietrzy, které se bez jižního halšatského okrsku rozprostírá do délky 500 m (GEDL 1979, 13, Abb. 2).

S problematikou souvisí také skutečnost, že další pohřebiště lužického komplexu v okolí Domamyslic se nachází na severním okraji obce Seloutky. Jeho střed leží severně od obce v poloze "na Štastných" (GOTTWALD 1928; 1931, 70), přibližně pod povrchem dnešní silnice do Domamyslic, té samé, která v r. 1924 porušila také pohřebiště v Domamyslicích (GOTTWALD 1929, 3). Střed pohřebiště s nejvýraznější koncentrací hrobů je od poloh "Klínky" a "Díly" vzdálen asi 1300 m jižním směrem.

Při předběžném hodnocení chronologického rozpětí moravských pohřebišť doby popelnicových polí byla největší frekvence v užívání pohřebiště v Seloutkách datována přibližně do lužického stupně I a II s následným výrazným poklesem užívání, které trvalo až do III. slezskoplatěnického stupně, kdy je v Seloutkách patrný druhý z vrcholů užívání pohřebiště. Při pohledu na chronologii pohřbívání v Domamyslicích je pak zřejmé, že domamyslické hroby vyplňují právě ta vývojová období, která jsou v Seloutkách zachycena jen velmi sporadicky (PODBORSKÝ 1956, 24, obr. 3). Kromě této skutečnosti je ještě třeba upozornit na existenci solitérního hrobu z II. lužického stupně v poloze "Loukovsky", která leží přesně v polovině cesty mezi Seloutkami a Domamyslicemi. Tento hrob by mohl znamenat určité geografické pojítko mezi oběma nekropolemi, přičemž lze oprávněně předpokládat původně mnohem větší počet dnes již zničených hrobů v tomto prostoru.

Je tedy velmi pravděpodobné, že nejen polohy "Klínky", "Díly" a "Pod hájem" u Domamyslic, ale také poloha "na Štastných" u Seloutek je součástí velkého plně funkčního funerálního mikroregionu, který se rozpadá na dílčí okrsky (a celá pohřebiště) z jednotlivých vývojových období lužického kulturního komplexu. Pohřbívání v tomto regionu bylo zahájeno již na počátku lužického období v Seloutkách, krátce před začátkem mladolužické fáze byl z neznámých příčin hřbitov přenesen do "Dílů" u Domamyslic a od mladolužického období jsou využívány polohy "Klínky" a "Pod hájem". Ve II. slezskoplatěnickém stupni je ze stejně neznámých důvodů pohřebiště přeloženo zpět do tratě "na Štastných" u Seloutek, kde se dále pohřbívá až do počátku nejmladšího slezskoplatěnického stup-

ně. Bohužel dosud systematicky nezpracovaný materiál z výzkumu v Seloutkách staví toto tvrzení pouze na úroveň hypotézy.

Její platnosti nasvědčují obdobné a již prokázané okrsky různých velikostí z jiných moravských lokalit jako jsou Bolelouc, Slatinky, Uničov, Určice - "Kumberky". (NEKVASIL 1964). Ve východních Čechách Kunětice, Platěnice (VOKOLEK 2003, 141, 256) a zejména již zmíněné pohřebiště v Kietrzi.

I nadále otevřenou zůstává otázka příslušného sídliště k oběma nekropolím. Zde opět narážíme na stav poznání, tentokrát sídlištní archeologie doby popelnicových polí, kdy jsme nuceni konstatovat ještě nižší úroveň než v případě pohřebišť. Naše představy o lužických sídlištích jsou značně zkreslené přístupem k památkám tohoto typu v minulosti. Početný keramický materiál získaný při sídlištních výzkumech staršího data dnes podává značně zdeformovaný obraz doby, neboť většina nezdobeného - atypického - na sídlištích převažujícího střepového materiálu vzala za své při neuvážených skartacích již v době výzkumů. A tak nám téměř nepostřehnutelně zmizela ze sídlištních keramických souborů velká část lužického materiálu, který ve srovnání se slezskoplatěnickým mnohem častěji vystupuje bez výzdoby.

Z dosud provedených výzkumů se lze domnívat, že příslušející sídliště k pohřebištím v Domamyslicích i Seloutkách leží v poloze "Kopaniny" či "Kopaninky" asi 1 km severoseverozápadně od obce Seloutky na východním svahu nejvýchodnějších výběžků Dražanské vrchoviny. Již ze zmíněného A. GOTTWALDA (1904; 1924, 88) vyplývá, že je současné s oběma pohřebišti. Sídlíště je vzdáleno 500 m od hrobových kumulací v "Dílech" a "Klínkách" u Domamyslic a 1 km od kumulací v Seloutkách a v poloze "Pod hájem" v Domamyslicích. Polohu sídliště k oběma pohřebištím lze označit za strategickou i bez ohledu na to, že tato vzdálenost mezi sídlištěm a pohřebišti překračuje zvyklosti známé z jiných mikroregionů lužického komplexu, např. Ostroměř, Skalice. (VOKOLEK 1999; 2002). Nelze vyloučit ani existenci dalších, menších sídlišť, které mohly s uvedeným sídlištěm paralelně koexistovat stejně, jako tomu bylo v polském Kietrzi (GEDL 1979, 11, Abb. 1B).

Obě pohřebiště, jak v Domamyslicích tak v Seloutkách, představují společně se sídlištěm v poloze "Kopaniny" jeden z nejzápadnějších výběžků osídlení středomoravského regionu v době popelnicových polí. Osídlení zde na základě rozsáhlosti domamyslické nekropole bylo značně intenzivní, a i když se nachází na samé hranici sídelního území, v žádném případě nešlo o okrajovou oblast druhotného významu. Naopak osídlení zde vystupuje ve své plné síle a pouze přirozená překážka v podobě svahů Dražanské vrchoviny zabránila v dalším rozšiřování sídelního regionu.

11. ZÁVĚR

Nové zpracování rozsáhlého materiálu z pohřebiště v Domamyslicích si kladlo za cíl rozšířit počet publikovaných památek doby popelnicových polí na střední Moravě. Práce přispěla k zpřesnění současných představ o pravěkém vývoji v regionu a přinesla nová zjištění, která mají dopad na řešení některých zásadních historických otázek.

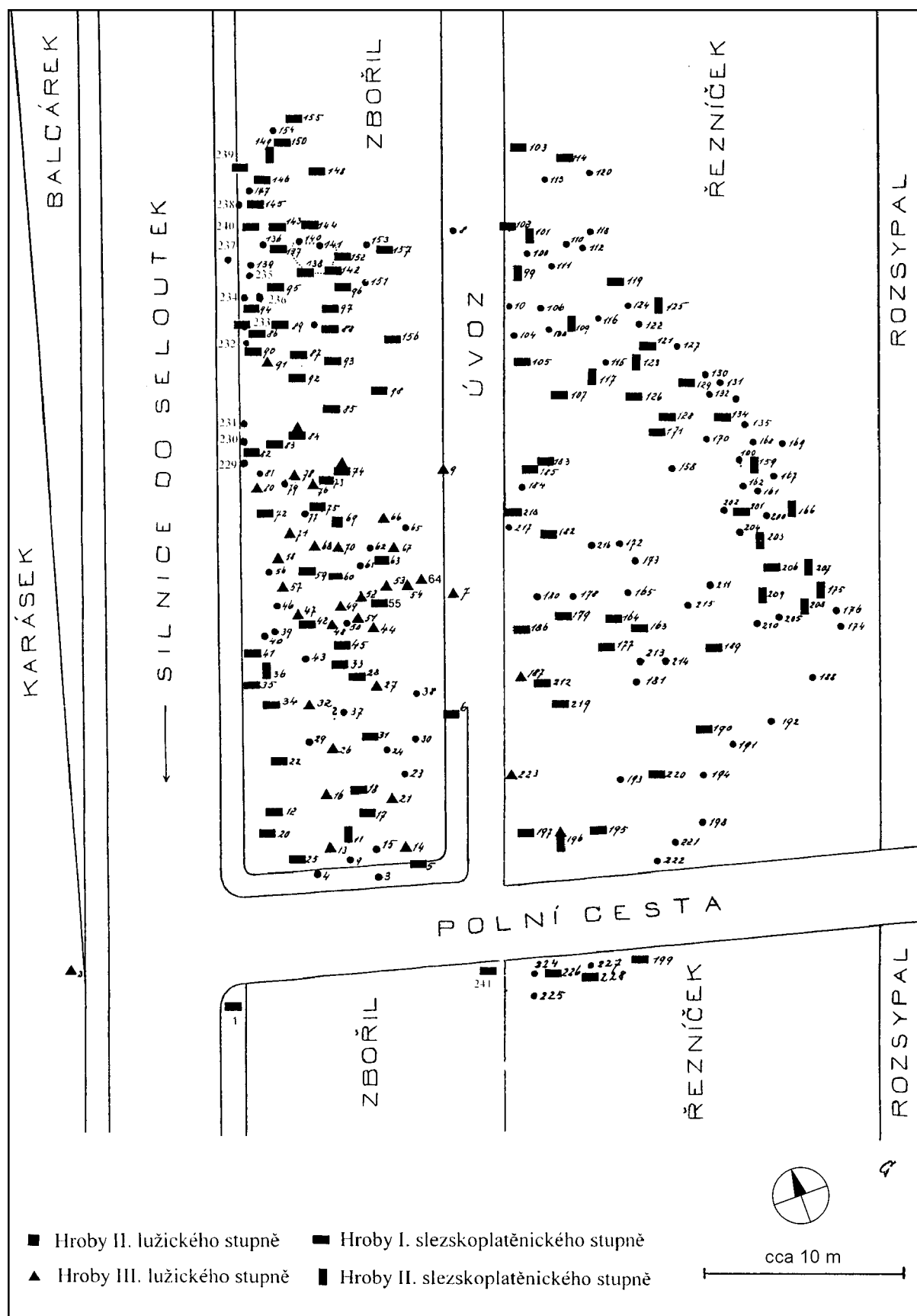
Především se podařilo značně rozšířit počet známých hrobů na pohřebišti na 319 celků a to zejména díky zpracování dosud nepublikovaných částí pohřebiště v polohách "Díly" a "Pod hájem". Díky tomu se také podstatně rozšířilo chronologické rozpětí nekropole, která byla souvisle užívána od konce Reineckova stupně BD až do fáze R HB3. Obsah jednotlivých hrobů byl v některých případech upřesněn, takže pouze nepočetnou část hrobového inventáře nebylo možné zařadit do žádného z hrobových celků. V rámci pohřebního ritu byla pozorována řada jevů, z nichž k nedůležitějším bezesporu patří rozeznání zbytků tumulu lužické mohyly. Tato nálezová situace byla v původní publikaci výzkumu mylně interpretována jako žároviště.

Lokalita byla začleněna do širších geografických souvislostí. Ty ukazují na to, že domamyslické pohřebiště přímo souvisí s nedalekým pohřebištem v Seloutkách, jehož chronologické těžiště spočívá v lužickém a halštatském období lužického kulturního komplexu. Obě nekropole jsou tak místy posledního odpočinku obyvatel jediného mikroregionu, z něhož Domamyslice chronologicky pokrývají pouze jeho střední část s minimálně dvěma spíše však třemi poměrně samostatnými okrsky. Odkrytá hrobová koncentrace v poloze "Díly" obsahuje zejména lužické hroby v chronologickém rozpětí R BD - HA2. Na větším okrsku v poloze "Klínky" se v jihozápadní části koncentrují zejména mladolužické hroby, kolem nichž se v půlkruhu rozkládají slezskoplatěnické hroby ze stupně R HB. V severní a zejména severovýchodní části odkryté plochy se nachází většina nejmladších hrobů z II. slezskoplatěnického stupně. Chronologické rozpětí hrobů zachycených v poloze "Klínky" lze vymezit fázemi R HA2 - HB3. Také hrobová kumulace v poloze "Pod hájem" ukrývala nejmladší hroby z R HB2 - 3. Sídliště příslušející k pohřebišti v Domamyslicích a snad i k pohřebišti v Seloutkách se nachází v poloze "Kopaniny". Všechny tyto památky dokládají v době popelnicových polí značně intenzivní osídlení na samotném okraji středomoravského sídelního regionu.

Analýza materiálu obsaženého v hrobových celcích umožnila charakterizovat pohřebiště jako poměrně bohaté jak na keramiku tak bronzové předměty a to i ve srovnání s jinými pohřebišti tohoto období pravěkého vývoje. I přes několikeré zpracování souboru bronzových jehlic z pohřebiště se v této kolekci podařilo nalézt zcela nový, dosud nepoznaný typ, který byl dosud nepřesně zdokumentován. Jelikož se jehlice s hlavicí tohoto tvaru dosud nevyskytla, bylo pro ni navrženo označení: jehlice typu Domamyslice. Na základě dvou datovatelných celků z celkem tří, v nichž se jehlice vyskytla, je datována do Reineckova stupně HB2.

Zajímavé výsledky přinesla zejména analýza velmi rozsáhlého keramického inventáře, který při vytváření databázového souboru dosáhl 748 položek, které představují téměř úplně dochované keramické tvary. Byla to právě keramika z Domamyslic, která sehrála zásadní úlohu při formování teorií o kontinuálním vývoji z lužického do slezského období, resp. z lužické do slezskoplatěnické kultury. Prakticky až do současnosti bylo pohřebiště v Domamyslicích považováno za lokalitu, kde je tzv. vývojová kontinuita přímo doložena. I když od archaického označení tzv. "přechodných hrobů", bylo již upuštěno, dodnes je všeobecně přijímáno tvrzení o zdejším výskytu hrobů, v nichž měla vystupovat lužická keramika společně se slezskoplatěnickou. Při podrobné analýze keramického materiálu bylo zjištěno, že ve skutečnosti se v případě takto klasifikovaných hrobů jedná o doklady superpozic několika nesoučasných hrobů, případně hroby, jejichž inventář po dnešním vyčlenění hrobových celků nepředstavuje nijak nesourodé ani jinak problematické soubory.

Odlišný vzhled hrobových zásypů lužických a slezskoplatěnických hrobů, který se běžně objevuje na lužických pohřebištích, nasvědčuje tomu, že na pohřebišti byly praktikovány dva odlišné přístupy ke kremaci, potažmo tedy i k pohřebnímu ritu. Také přírodovědná analýza keramického materiálu z obou poloh v Domamyslicích zjistila prokazatelné rozdíly mezi keramickými soubory z obou poloh.

Domamyslice - „Klínský“. Náčrt A. Gottwalda (archiv VM v Olomouci).

Zjištěny byly dva různé surovinové zdroje; starší, vázaný na hrobové celky zejména z II. lužického stupně v poloze "Díly" a mladší užívaný pro mladolužický a zejména slezskoplatěnický keramický soubor z polohy "Klínky". Tato skutečnost, společně se zjištěnou rozdílnou úpravou keramického těsta z obou poloh, nasvědčuje tomu, že v Domamyslicích existovaly dvě odlišné tradice keramické výroby.

Zásadní pro pohřebiště v Domamyslicích, stejně jako pro téměř všechny dosud provedené výzkumy lokalit doby popelnicových polí na střední Moravě, je absence terénních informací - v lepších případech jejich krajně omezené zdroje. Tomuto stavu se nelze divit, pohlédneme-li na stáří prakticky všech výzkumů velkých pohřebišť lužického kulturního komplexu na Moravě. Jakkoli jsou důležité a nenahraditelné rozbory materiálu z těchto lokalit, nepředstavují statistické metody zpracování, uměnovědné přístupy a konstrukce vývojových typologických řad zdaleka jedinou cestu pro řešení historických otázek. V tomto směru nemohou přinést výraznější pokrok ani nová a moderní zpracování starších výzkumů. Toho dokladem je odlišný pohled na tzv. lužicko-slezskou kontinuitu ve východních Čechách, jejichž materiál nevykazuje od moravského v zásadě žádné odlišnosti a v současnosti je považován za prakticky identický. Jediný rozdíl spočívá v intenzivnější terénní činnosti a aplikaci soudobých terénních výzkumných metod na systematických výzkumech lokalit lužického komplexu ve východních Čechách.

Jsou-li oprávněné předpoklady, že východní Čechy a střední Morava tvoří v době popelnicových polí velmi úzce příbuzné oblasti se vzájemnými neobyčejně živými kulturními styky (BOUZEK 2003, 283), je pak zcela nasnadě otázka, zda vznik slezskoplatěnické kultury pod přílivem nového lidu ze Slezska nedoloží v budoucnu také výzkumy na Moravě.

12. KATALOG HROBOVÝCH CELKŮ

12.1. KOMENTÁŘ

Pramenem k sestavení popisu hrobů v katalogu byly zejména terénní deníky autorů archeologického výzkumu. Pouze popis větší části hrobů z polohy "Klíny" (H1-11, 13-19, 21-24, 26-199, 224-228) byl vytvořen pouze na základě Gottwaldových publikací (GOTTWALD 1929, 1932, 1939). Tyto publikace až na výjimku hrobu H157 neobsahují půdorysy hrobů. Půdorysy, které uvádíme v katalogu jsou výsledkem digitálního zpracování všech náčrtů, které jsou k dispozici v původních nálezových denících. Bohužel schémata půdorysů nebyla opatřena měřítkem, takže rozměry jednotlivých nádob a vzdálenosti mezi nimi je nutno i v našem katalogu chápat jako přibližné. Popis půdorysů je do značné míry poplatný popisům v původních náčrtech. Proto není u popelnice uváděna keramická třída. Je-li známa, je uvedena v popisu hrobu.

Termín miska, příp. mistička, byl původně autory terénního výzkumu používán nejen pro mísy, ale také pro koflíky. Termín byl ze systematických důvodů použit také na digitalizovaných půdorysech hrobů.

Do soupisu předmětů obsažených v jednotlivých hrobech byly zařazeny pouze artefakty, které se podařilo dohledat a jejichž příslušnost ke konkrétnímu hrobu je zcela evidentní či vysoce pravděpodobná.

12.2. DOMAMYSLICE - "KLÍNY"

Hrob H1 (Tab.1)

Při prohlubování silničního příkopu až na jehlici /1/ zcela zničen.

1. Bronzová jehlice (MP 023667) s vázičkovitou hlavicí.

Hrob H2 (Tab. 1, 2)

Obsahoval 11 nádob. Zachováno 8 kusů. Popelnice /1/ obsahovala bronzы /1a, 1b/. Druhá popelnice byla tvořena nezdobenou amforou, kolem níž se seskupovaly ostatní amfory.

1. Amforovitá nádoba (MP 011920). 1a. Bronzová jehlice (MP 023668) typu Fels am Wargan. 1b. Dva bronzové náramky ze silného drátu. Jeden pouze ve zlomku o kulovitém průřezu (MP 023671) a druhý kompletní o čtvercovém průřezu (MP 023669). 2. Dvojuchá nezdobená amfora (MP 011921). 3. Dvojuchá nezdobená amfora (MP 011896) 4. Dvojuchá nezdobená amfora (MP 011910). 5. Dvojuchá nezdobená amfora (MP 007426). 6. Dvojuchá nezdobená amforka (MP 007414). 7. Dvojuchá nezdobená amfora (MP 007416). 8. Kónický koflík (MP 007420). 9. Fragment náramku ze svitku čtyřhranného drátu (MP 023675) a čtyři menší zlomky druhého obdobného (MP 023670, 023672, 023673, 023674). 10. Dva bronzové svitky z točeného drátu (MP 023676, MP 23677). 11. Zdeformovaný zlomek těla bronzové jehlice (MP 23696).

Hrob H3

Obsahoval zcela rozpadlou popelnici překrytou mísou. Nedochovalo se.

Hrob H4

Obsahoval zcela rozpadlou popelnici překrytou mísou. Nedochovalo se.

Hrob H5 (Tab. 2).

Obsahoval nedochovanou popelnici a dvojuchou zdobenou amforku 1. (MP 011893)

Hrob H6 (Tab. 2)

Z velké části porušen, zasahoval do bývalé úvozové cesty. Obsahoval nedochovanou popelnici s bronzí /3/ a vedle amforky /1, 2/.

1. Bezuchá zdobená amforka (MP 007419). 2. Fragment bezuché zdobené amforky (MP 031133). 3. Zlomky náramku oválného průřezu zdobeného jemně rytými svazky rýh (MP 023678, 023679, 023680, 023681), dva zl. náramků z tyčinky oválného průřezu (MP 023684) a plochého drátu (MP 023686), dva bronzové knoflíky (MP 023695), tři zl. tordovaného nákrčníku (MP 023682, 023688, 023689). Vedle této popelnice byla nalezena bronzová břitva (MP 036738) typu Oblekovice, zlomky bronzových tyčinek (MP 023691, 023687, 023685) v jednom případě hraněné (MP 023683), zl. bronzového drátu s kuličkou na konci (MP 023692), zl. bronzového drátu (MP 023693) a těla jehlice (MP 023690).

Hrob H7 (Tab. 2)

Uložen "mělce". Obsahoval popelnici /1/ překrytou mísou /2/ s amforkou /3/ vedle.

1. Původně dvojchá amfora (MP 011899). 2. Jednouchá mísa (MP 34975). 3. Dvojchá zdobená amforka (MP 07417).

Hrob H8 (Tab. 2)

Obsahoval rozdrčené nádoby a náramek z bronzové tyčinky o oválném průřezu 1. (MP 033437) a další ve fragmentu (MP 023698) zdobené rytým ornamentem.

Hrob H9 (Tab. 3)

Částečně zasahoval do úvozové cesty. Nádoby uspořádány do řady. Obsahoval popelnici, květináč /2/ překrytý mísou /3/, dvě amfory a dvě amforky nad nimi. Na "druhé straně, nejhlouběji v hrobě" koflík /1/.

1. Esovitý koflík (MP 07412). 2. Dvojchý květináč (MP 011919). 3. Jednouchá mísa (MP 012327).

Hrob H10

Obsahoval urnu krytou mísou, květináč a amforku. Nechováno.

Hrob H11 (Tab. 3)

Obsahoval keramiku /1, 2/ a nedochovanou mísu. Kostí nebyly nalezeny.

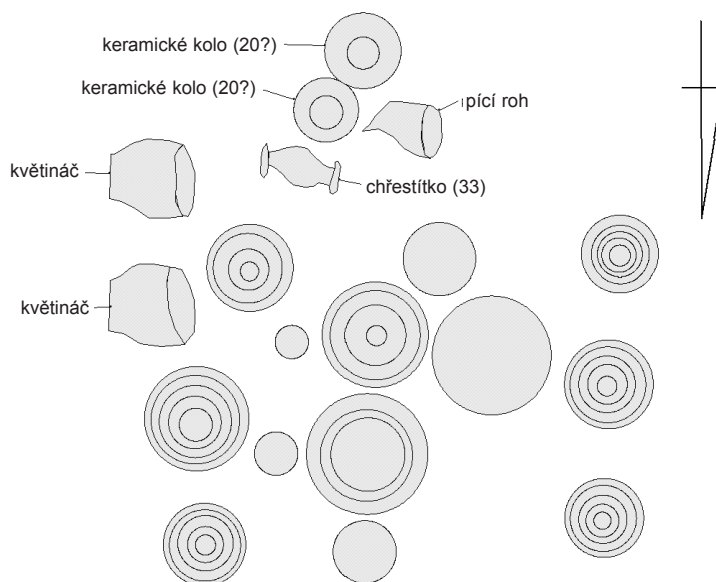
1. Okřínovitá nádobka (MO A48627). 2? Zlomek kruhového zakončení cívkovitého chřestítka (MO A49471).

Hrob H12 (Tab. 3 - 6)

Hrob byl vykopán K. Dobešem. Nejvýše položené předměty v hloubce 40 cm. Původně obsahoval asi 50 keramických tvarů, z nichž bylo rekonstruováno pouze 39 a pouze 35 se dochovalo. Uprostřed hrobu byly koncentrovány větší nádoby a popelnice obsahující zbytky nespálených kostí. Mezi kostmi se nacházely bronzové náramky. Západně od této koncentrace stály tři misky, v nichž se nalézaly vždy čtyři až pět menších misek případně menších nádobek. Stejně naplněné tři mísy byly umístěny i ve

východní části hrobu, za nimi se ještě nacházely dva květináče. Jižně od koncentrace se nalézala dvě keramická kola, chřestítka a picí roh. Severně od středu byla nalezena většina zde přítomných bronzů. Jmenovitě nerekonstruováno: květináč, amforka, "typická nádoba", ostatní misky (DOBEŠ 1926, 2). Ani všechny bronzové předměty, o nichž hovoří A. Gottwald (1929, 6), nezachovány. Jmenovitě nerekonstruováno: květináč, amforka, "typická nádoba", ostatní misky (DOBEŠ 1926, 2). Ani všechny bronzové předměty, o nichž hovoří A. Gottwald (1929, 6), nezachovány.

1. Okřínovitá nádobka (MO A48 628). 2. Bezuchá zdobená amforka (MO A48629). 3. Okřínovitá nádobka (MO A48630). 4. Koflík (MO A48631). 5. Nízký koflík (MO A48532). 6. Koflík (MO A48633). 7. Koflík (MO A48634). 8. Nízký koflík (MO A48635). 9. Nízký koflík (MO A48636). 10. Koflík (MO A48637). 11. Koflík (MO A48638). 12. Zdobený koflík (MO A48639). 13. Fragment kónického koflíku (MO A48640). 14. Nízký koflík (MO A48641). 15. Nízký koflík (MO A48642). 16. Kónický koflík (MO A48643). 17. Kónický koflík (MO A48644). 18. Kónický koflík (MO A48645). 19. Koflík (MO A48646). 20. Původně dvě (MO A48647 a pův. snad také dnes neexistující "A 48648") dnes pouze jedno keramické kolo. 21. Bezuchá zdobená amfora (MO A48649). 22. Dvojuchá zdobená amforka (MO A48650). 23. Nízký koflík (MO A48651). 24. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48652). 25. Dvojuchý květináč (MO A48653). 26. Dvojuchý květináč (MO A48654). 27. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48656). 28. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48657). 29. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48658). 30. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48659). 31. Mísa (MO A48660) s výčnělkem a laloky. 32. Nízký zdobený koflík (MO A48662). 33. Cívkovité chřestítka (MO A48663). 34. Dvojuchá zdobená amforka (MO A48664). 35. Asymetrický zdobený koflík (MO A48665). 36. Bronzová jehlice (MO A48672) s velkou vázičkovitou hlavicí. 37. Bronzová jehlice (MO A48669) s jednoduchou cibulovitou hlavicí. 38. Bronzový kroužek (MP A48668, 3x zl. bronzové tyčinky (MO A48670), 3x zl. bronzových drátů (MO A48667) ve dvou případech tordovaných, zlomky bronzových drátků, snad zbytků vlasových ozdob (MO A48666), očko z bronzového drátu (MO A5814) a zl. bronzového ohnutého tordovaného drátu (MO A48671).

Hrob H13 (Tab. 6 - 9)

Původně obsahoval 31 nádob, které byly seskupeny do řady ve směru V-Z. Uprostřed stála popelnice /6/ s nespálenými kostmi obsahující bronzové milodary /6a, b/. Koflíky byly často vloženy do amfory (GOTTWALD 1929, 7).

1. Hrnkovitý koflík (MO A48673). 2. Fragment hrdla květináče (MO A48674). 3. Dvojuchý květináč (MO A48675). 4. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48676). 5. Hrnkovitý koflík (MO A48677).

6. Amforovitá nádoba (MO A48678). 6a. Dva bronzové tordované náramky (MO A 48698). 6b. Bronzová jehlice (MO A48697) s dvojkónickou horizontálně rýhovanou hlavicí - var. II. 7. Fragment misky (MO A48679). 8. Dvojuchá amfora (MO A48680). 9. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48681). 10. Koflík (MO A48682). 11. Kónický koflík (MO A48683). 12. Esovité koflík (MO A48684). 13. Esovité koflík (MO A48685). 14. Dvojuchý květináč (MO A48866). 15. Dvojuchý květináč (MO A48687). 16. Dvojuchá amfora (MO A48688). 17. Koflík (MO A48689). 18. Kónický koflík (MO A48690). 19. Fragment okraje "koflíku"? (MO A48592). 20. Kónická mísa (MO A48691). 21. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48693). 22. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48694). 23. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48695). 24. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48696).

Hrob H14 (Tab. 10)

Zničen. Původně obsahoval popelnici neznámého tvaru, vedle amfora s koflíkem uvnitř, 1. dvojuchý květináč (MO A48699) překrytý miskou a amforka.

Hrob H15 (Tab. 10)

Zničen. Obsahoval zlomky keramiky, 1. dva zlomky pravděpodobně tordovaného nákrčníku (MO A48700, A48701). a zbytky nespálených kostí.

Hrob H16 (Tab. 10)

Původně obsahoval dva koflíky. 1. esovité koflík (MO A48702). Druhý společně s popelnicí se nedochoval.

Hrob H17 (Tab. 10)

Popelnice /2/ obsahující nespálené kosti a břitvu /2a/ byla překryta mísou /4/. Pod popelnicí ležel převrácený koflík /1/. U popelnice stála další amfora /3/, nedochovaný květináč a rozbitý okřín /5/.

1. Nízký zdobený koflík (MO A4703). 2. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48838). 2a. Čepel břitvy (MO A48707). 3. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48704). 4. Jednouchá mísa (MO A48705). 5. Okřín s kulatým lomem (MO A 48706).

Hrob H18 (Tab. 11)

Hrob obsahoval také mísu, která se nezachovala. Koflík /1/ se nalézal v jedné ze dvou amfor /2, 4/, které stály vedle sebe. Kosti nenalezeny.

1. Koflík (MO A48708). 2. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO 48709). 3. Bezuchá mísa (MO A48710). 4. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO 49441).

Hrob H19 (Tab. 11 - 12)

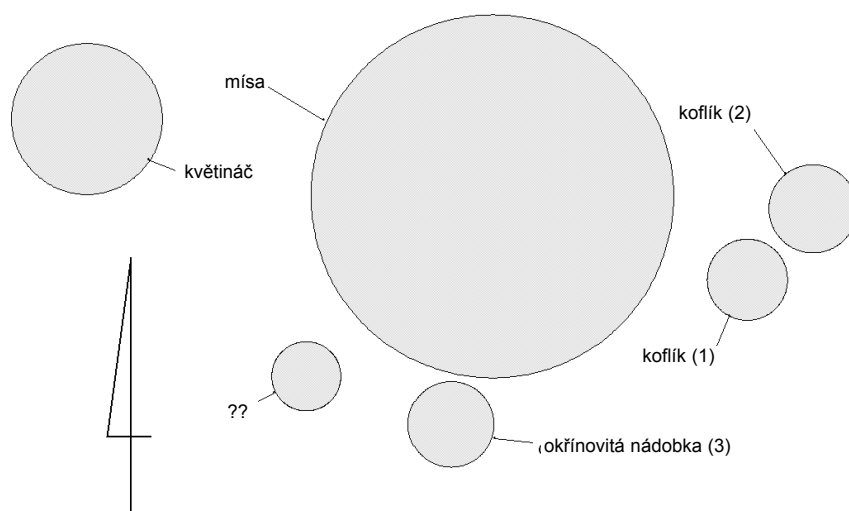
Každá z amfor obsahovala jeden z koflíků. Kosti nebyly nalezeny.

1. Kónický koflík (MO A48711). 2. Kónický koflík (MO A712). 3. Dvojuchá amfora (MO A48713). 4. Dvojuchá amfora (MO A48714) s jedním ulomeným uchem.

Hrob H20 (Tab. 12)

Vykopal K. Dobeš. Původně nespálené kosti kryty nerekonstruovanou mísou. Hrob obsahoval dále květináč a menší mísu, taktéž nerekonstruovány. (DOBEŠ 1925, 5).

1. Koflík (MO A48715). 2. Asymetrický koflík (MO A48716). 3. Okřínovitá nádobka (MO 48717).

Hrob H21 (Tab. 12)

1. Kónický koflík (MO A48718). U něj nedochovaná popelnice.

Hrob H22 (Tab. 12)

Popelnice překrytá mísou. Z jedné strany amfora z druhé koflík 1. (MO A48719).

Hrob H23 (Tab. 12)

Hrob zničen. Obsahoval popelnici snad překrytou mísou. V tmavé intaktní vrstvě tři bronzové knoflíky, kroužek a původně dvě hrudky bronzoviny 1. (MO A48720).

Hrob H24

Obsahoval popelnici s odtrženým okrajem a kůstkami. Nechováno.

Hrob 25 (Tab. 12)

Vykopán K. Dobešem. Nerekonstruováno několik velkých misek, dvě velké amfory. Jedna z nich sloužila jako popelnice. Dále nedochován jeden z nalezených koflíků. (DOBES 1926, 5).

1. Okřínovitá nádobka (MO A48723). 2. Bezuchá zdobená amfora (MO A48724). 3. Cívkovité chřestítka (MO A48725). 4. Nízký zdobený koflík (MO A48726). 5. Fragment koflíku (MO A48727). 6. Fragment koflíku (MO A48728). 7. Nízký koflík (MO A48730). 8. Keramický ozubený kroužek (MO A48732). 9. Bronzová jehlice (MO A48733) s hlavicí roztepanou a svinutou v očko, 3x zl. bronzového náramku (MO A48734) se sporadickým rytým ornamentem, bronzový kroužek (MO A48731).

Hrob H26 (Tab. 13)

Popelnice - 1. dvojchá zdobená amfora (MO A48735) s kůstkami. Vedle ní větší stěp z mísy.

Hrob H27 (Tab. 13)

Kosti nenalezeny. Nádoby v řadě.

1. Dvojchý květináč (MO A48735). 2. Dvojchá amfora (MO A48737) s dušníkem. 3. Dvojchá amfora (MO A48738).

Hrob H28 (Tab. 13)

Původně obsahoval dvě popelnice s kůstkami a zl. bronzového náramku v jedné z nich.

1. Hruškovité chřestítka (MO A48739). 2. Bezuchá žlábkovaná amfora (MO A48740). 3. Zdobený koflík (MO A48741). 4. Fragment hruškovitého chřestítka (MO A48742). 5. Tělo bronzové jehlice (MO A48743), zl. trojhranné tyčinky (MO A48744), 2x zl. bronzového drátku (MO A48745), zl. bronzové tyčinky (MO A48746), zl. bronzového plechu (MO A48747), kruhová rukojeť bronzové břitvy (MO A48748), bronzová jehlice typu Domamyslice (MO A48749).

Hrob H29

Zcela zničen. Obsahoval popelnici přikrytou mísou.

Hrob H30 (Tab. 13)

Popelnice s utrženým hrdlem obsahovala kosti, zbytek koflíku a pod krčkem přelomenou bronzovou jehlici 1. (MO A48750) s rytou cibulovitou hlavicí. Keramický inventář nedochován.

Hrob H31 (Tab. 14)

1. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48751) sloužila jako popelnice. Byla otočena dnem vzhůru na střepch z většího koflíku.

Hrob H32 (Tab. 14 - 15)

Amfora /4/ sloužila jako popelnice. Květináč /2/ překryt mísou /1/. Džbáněk /5/ překlopen.

1. Jednouchá mísa (MO A48762). 2. Dvojuchý soudkovitý květináč (MO A48753). 3. Žlábkovaná dvojuchá amfora (MO A48754). 4. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A48755). 5. Žlábkovaný džbáněk (MO A48756). 6. Fragment bronzové jehlice (MO A48757) s ulomenou hlavicí.

Hrob H33 (Tab. 15 - 17)

Obsahoval dvě popelnice /7, 11?/ překryté mísami /5/. V jedné z popelnic se nacházela bronzová jehlice /14/ a bronzový kroužek /15/. Ve druhé popelnici dvě další jehlice a tordovaný náramek /12, 13 a 15/. Další inventář umístěn od popelnic směrem k východu.

1. Dvojuchý květináč (MO A48758). 2. Esovitě profilovaný koflík (MO A48759). 3. Dvojuchý květináč (MO A48760). 4. Bezuchá amfora (MO A48761). 5. Jednouchá mísa (MO A48762). 6. Nízký koflík (MO A48763). 7. Dvojuchá amfora (MO A48764). 8. Mísa s výčnělkem a dvěma laloky (MO A48765). 9. Mísa (MO A48766) s drobným ouškem. 10. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A48767). 11. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48768). 12. Bronzová jehlice s jednoduchou cibulovitou hlavicí (MO 48771), 13. Bronzová jehlice s drobnou vázičkovitou hlavicí (MO 48772). 14. Bronzová jehlice s vřetenovitou hlavicí - var. Klentnice (MO 48773). 15. Bronzový kroužek (MO 48 769), bronzový, tordovaný náramek (MO 48770).

Hrob H34 (Tab. 17)

Obsahoval misku /1/ s nespálenými kůstkami sloužící jako popelnice. Koflík /2/ ji překrýval. Třetí, menší koflík se nedochoval.

1. Jednoduchá miska (MO 48774) s vnitřní výzdobou na dně. 2. Koflík (MO 48775) s vnitřní výzdobou na dně a laloky.

Hrob H35 (Tab. 17)

Původně obsahoval popelnici se zbytky kůstek. Ta překryta mísou. Nedochováno.

1. Okřínovitá nádobka (MO A48776). 2. Nízký koflík (MO A48777) s vnitřní výzdobou. 3. Nízký koflík (MO A48778). 4. Nízký koflík (MO A48779).

Hrob H36 (Tab. 18)

Všechny nádoby pod mísou /4/. Jedna amforka nerekonstruována, jeden koflík a popelnice nedochovány.

1. Okřínovitá nádobka (MO A48780). 2. Nízký koflík (MO A48781). 3. Okřínovitá nádobka (MO A48782). 4. Jednouchá mísa (MO A48783).

Hrob H37 (Tab. 18, 19)

Žlábkovaná amfora, která sloužila jako popelnice, se nedochovala. Též mísy /3/ původně tři. Jedna překrývala amforu /6/ a další dvě kryly původně dva květináče /2/. V jednom z květináčů koflík /1/.

1. Esovitý koflík (MO A48784). 2. Dvojuchý květináč (MO A48765). 3. Jednouchá mísa (MO A48785). 4. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A48787). 5. Nízký koflík (MO A48788). 6. Dvojuchá amfora (MO A48789).

Hrob H38

Zničen orbou. Zachyceno pouze dno popelnice se zbytky kostí.

Hrob H39

Obsahoval popelničku překrytou mísou, vedle amforka. Nedochováno.

Hrob H40 (Tab. 19)

Urna obsahující chřestítka /1/ se nedochovala, stejně jako miska, která ji překrývala.

1. Hruškovité chřestítka (MO A48790). 2. Nízký asymetrický koflík (MO A48791). 3. Zdobený koflík se dvěma laloky (MO A48793).

Hrob H41 (Tab. 19, 20)

Obsahoval dvě popelnice /7?/ a druhá neznámá, obě překryté nedochovanými mísami. Nedochovaná popelnice byla plná kostí a mezi nimi fragment jehlice /8/. Druhá popelnice /7/ obsahovala mnoho velkých kostí, bronzový náramek /7a/ a zlomky bronzu /7b/. Zbývající keramika se koncentrovala severně od popelnic. Hrdlo amfory /6/ překryto jedním ze tří květináčů. Dva květináče se nedochovaly.

1. Nízký zdobený koflík (MO A48793). 2. Dvojuchý květináč (MO A48794). 3. Bezuchá amforka (MO A48795). 4. Hrnkovitý koflík (MO A48796). 5. Nízký zdobený koflík (MO A48797). 6. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48798). 7. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48799). 7a. Bronzový drátěný náramek (MO A48803) s kuličkou na konci. 7b. Zlomky bronzové tyčinky (MO A48801, A48802, A48805). 8. Fragment hřebíkovité jehlice (MO A48804) s trychtýřovitou hlavicí a diamantově hraněným krčkem.

Hrob H42 (Tab. 20)

Obsahoval dvě popelnice /6/ a /7?/ zakryté mísami /5/. V urně /6/ jehlice /6a/. V urně /7/ uvedený bronzový inventář /7a - c/. Nezachovány dva nízké koflíčky a zdobená amforka.

1. Bezuchá zdobená amforka (MO A48806). 2. Bezuchá zdobená amforka (MO A48807). 3. Nízký koflík (MO A48908). 4. Bezuchá zdobená amforka (MO A48809). 5. Miska (MO A48810) s laloky a vnitřní výzdobou dna. 6. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48800). 6a. Fragment jehlice (MO A48817) s kyjovitou hlavici a rytou výzdobou na její spodní části. 7. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48811?). 7a. Fragment jehlice (MO A48812) s velkou vázičkovitou hlavici s ulomenou horní částí. 7b. 7x zl. bronzové spirálky (MO A48815). 7c. Bronzový kroužek (MO A48813). 8. Dva bronzové knoflíky (MO A48814). 9. Fragment jehlice (MO A48816).

Hrob H43

Obsahoval pouze nezdobenou popelnici. Nedochováno.

Hrob H44 (Tab. 21)

Hrnkovitý koflík /6/ sloužil jako popelnice. Vedle původně čtyři amfory /2- 4/ a květináč /5/ překryt nedochovanou miskou. Opodál koflík /1/ dnem vzhůru.

1. Nezdobený koflík (MO 48818). 2.- 4. Tři dvojuché žlábkované amfory (MO A48819-A48821). 5. Dvojuchý květináč (MO A48822). 6. Hrnkovitý koflík (MO A48823).

Hrob H45 (Tab. 22, 23)

Koflík /7/ popelnici, obsahoval 7a-c. Překryt mísou /3/. Vedle amfory /1 a 5/. Hrob obsahoval druhou neznámou popelnici s bronzou /8/. Jižně stál nedochovaný květináč překrytý miskou /4/.

1. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48824). 2. Nízký koflík (MO A48825). 3. Dvojuchá miska (MO A48826) s vnitřní výzdobou. 4. Jednouchá miska (MO A48827) se třemi výčnělky. 5. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48828). 6. Jednouchá miska (MO A48829) se třemi laloky. 7. Zdobený džbán (MO A48830). 7a. Bronzová jehlice (MO A48835) s dvojkónickou horizontálně rýhovanou hlavici. 7b. Zl. hraněné tyčinky (MO A48833). 7c. Zl. bronzového drátku (MO A48834). 8. Čtyři zl. bronzových tyčinek (MO A48832) a hlavice bronzové jehlice (MO A48831) s vázičkovitou hlavici.

Hrob H46 (Tab. 23)

Obsahoval pouze překlopenou mísu /1/, pod níž se nacházelo malé množství kůstek.

1. Jednouchá mísa (MO A48836).

Hrob H47 (Tab. 23)

Obsahoval popelnici velmi podobnou amfoře stojící vedle /1/.

1. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48837).

Hrob H48 (Tab. 23)

Nedochovaná popelnice v podobě bezuché amforky se dvěma řadami vstřícných šrafovaných trojúhelníků (GOTTWALD 1929, 34, obr. 9) překryta koflíkem /1/.

1. Koflík (MO A48839).

Hrob H49 (Tab. 24)

Původně čtyři stejně velké amfory, z nichž rekonstruovány pouze dvě /1, 2/. Východně od nich květináč překrytý miskou, vedle hromádka kostí.

1. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48846).
2. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48841).

Hrob H50

Pod kamenem ležela mísa dnem vzhůru, pod ní kůstky. Nedochováno.

Hrob H51 (Tab. 24)

Nedochovaný žlábkovaný džbánek s poloviny kryt miskou /3/. Vedle něho stály nádoby /1, 2, 4/. Kostí nenalezeny.

1. Žlábkovaná amfora (MO A48842).
2. Dvojuchý květináč (MO A48843).
3. Uvnitř žlábkovaná mísa (MO A48844).
4. Zdobená mísovitá amforka (MO A48845).

Hrob H52 (Tab. 25)

Pouze popelnice 1. dvojuchá nezdobená amfora (MO A48846). 1a. Dva drátěné bronzové kroužky různé tloušťky (MO A48847).

Hrob H53 (Tab. 25)

Pouze popelnice 1. dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48848) s kostmi.

Hrob H54 (Tab. 25)

Pouze popelnice 1. dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48849) s kostmi.

Hrob H55 (Tab. 25, 26)

Okřín /4/ popelnici s bronzovým inventářem a KPI. Východně od ní v půlkruhu uspořádány další nádoby. Květináč /2/ překryt miskou /5/. Pod okřínovitou nádobou /1/ nákrčník /6/ a další bronzový inventář /7/.

1. Okřínovitá nádoba (MO A48850).
2. Dvojuchý květináč (MO A48851).
3. Nízký nezdobený koflík (MO A48852).
4. Velký okřín (MO A48853) s kulatým lomem.
- 4a. Přelomená bronzová jehlice (MO A48861) s dvojkónickou vývalkovitě členěnou hlavici - var. II, dva svitky bronzového drátu (MO A48857) s tordováním na smyčce, kostěný (parohový) korálek (MO A48855).
5. Uvnitř žlábkovaná mísa (MO A48854) s dvěma laloky.
6. 2x zlomek tordovaného nákrčníku (MO A48860).
7. Zl. jehlice (MO A48859), bronzových tyčinek (MO A48858) a bronzová spirálka (MO A48856).

Hrob H56 (Tab. 26)

Zničen. Mělce uložen. Obsahoval popelnici krytou miskou, koflík a svitek bronzového drátku /1/.

1. Svitek bronzového drátku (MO A48862).

Hrob H57 (Tab. 26)

Pouze 1. překlopený hrnkovitý koflík (MO A48863), u něj malé množství kůstek.

Hrob H58 (Tab. 26, 27)

Květináč /5/ překryt mísou /2/. Původně dvě, dnes jedna dochovaná amfora /5/, každá obsahovala jeden koflík /1, 3/. Kostí nenalezeny.

1. Nezdobený koflík (MO A48864). 2. Dvojuchá mísa (MO A48865) se čtyřmi laloky. 3. Nezdobený koflík (MO A48866). 4. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A48867). 5. Dvojuchý květináč (MO A48868).

Hrob H59 (Tab. 27, 28)

Neznámá popelnice překrytá mísou /6/ obsahovala kromě bronzů /9/ nedochovaný bronzový prsten. Květináč /2/ překryt mísou /8/. Amfora /7/ obsahovala oba koflíky /1, 3/ a pravděpodobně mističku /5/.

1. Nízký koflík (MO A48869) s dvěma laloky. 2. Dvojuchý květináč (MO A48870). 3. Nízký koflík (MO A48871). 4. Fragment hruškovitého chřestítka (MO A48872). 5. Drobná mistička (MO A48873). 6. Jednouchá mísa (MO A48874) se třemi laloky. 7. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48875). 8. Bezuchá mísa (MO A48876) s výčnělkem na lomu a třemi laloky. 9. Dvě bronzové náušnice (MO A48878, A48879), bronzový knoflík (MO A48877) a hrot jehlice (MO A48880). 10. Zl. bronzového tordovaného drátku (MO A48881).

Hrob H60 (Tab. 28)

Popelnice /1/ obsahující bronz /1a/ překryta mísou /2/.

1. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48882). 2. Dvojuchá mísa (MO A48889) se čtyřmi laloky. 1a. 2x zl. úzkého zdeformovaného bronzového pásku (MO A48884, A48885).

Hrob H61

Obsahoval dvě amfory a střepy květináče. Kostí nenalezeny. Nechováno.

Hrob H62

Obsahoval popelnici zakrytou polovinou květináče. Nechováno.

Hrob H63 (Tab. 28)

Okřín /1/ sloužil jako popelnice, v níž bronzový inventář /1a/.

1. Velký okřín (MO A48886). 1a. Dvě bronzové šipky (MO A48889) a vázičkovitá hlavice bronzové jehlice (MO A48890). 2. Koflík (MO A48887) s uraženým uchem. 3. Zdobený koflík (MO A48888) s vnitřní výzdobou.

Hrob H64 (Tab. 28)

Obě nádoby překlopené. Nad nimi mnoho drobounek kostí a zlomek jehlice /3/.

1. Žlábkovaný džbánek (MO A48891). 2. Nízký koflík (MO A48892). 3. Zlomek bronzové jehlice (MO A48893) s vázičkovitou hlavicí.

Hrob H65

Obsahoval jen větší nedochovanou popelnici. Nechováno.

Hrob H66 (Tab. 29)

Nedochovaná část spodku nádoby sloužila jako popelnice.

1. Jednouchá mísa (MO A48894) 2. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A48895). 3. Dvojuchý květináč (MO A48896). 4. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A48897).

Hrob H67 (Tab. 29)

Obsahoval pouze popelnici /1/ s kostmi.

1. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48898).

Hrob H68 (Tab. 29)

Obsahoval pouze popelnici /1/ s dětskými kostmi a bronzem, ukrytým pod dnem z větší nádoby.

1. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A48899).

Hrob H69 (Tab. 30)

Obsahoval pouze popelnici /1/ umístěnou mezi roztroušenými střepy a kůstkami.

1. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A48901).

Hrob H70 (Tab. 30)

Milodary uspořádány do řady orientované V-Z: Amfora /1, 2?/ sloužila jako popelnice, koflík /5?/, nedochovaná amfora, květináč /3/, amfora /1, 2/ dva koflíky, z nichž dochován jen jeden /4/. Na střed řady přiléhala velká amfora /1, 2?/, nad ní koflík /5?/.

1. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A48902). 2. (viz. 1.) (MO A48903). 3. Dvojuchý květináč (MO A48904). 4. Kulovitý koflík (MO A48905). 5. Esovitý koflík (MO A48906).

Hrob H71 (Tab. 31)

Obsahoval střepy z popelnice, nízkého koflíku a zdobených amforek. Vedle stál květináč /1/ obsahující koflík /3/, překrytý velkým koflíkem /2/.

1. Dvojuchý květináč (MO A48907). 2. Esovitý koflík (MO A48908). 3. Kónický koflík (MO A48909).

Hrob H72 (Tab. 31)

Popelnice /3/ obsahovala dětské kůstky a bronzové šperky /3a/. Společně s nádobkou /1/ překryta mísou /2/.

1. Okřínovitá nádobka (MO A48910). 2. Jednouchá mísa (MO A48911) se třemi laloky. 3. Okřínovitá kulovitá nádobka (MO A48912). 3a. Drátěné bronzové šperky (MO A48913) (prstýnek, náušničky?).

Hrob H73 (Tab. 31)

Obsahoval nedochovanou převrácenou mísu s tordovaným okrajem (GOTTWALD 1929, 38, obr. 3) a u ní chřestítka /1/.

1. Hruškovité zdobené chřestítka (MO A48914).

Hrob H74 (Tab. 32 - 35)

Pravděpodobně dva pohřby, etažovitě nad sebou. I. V hloubce cca 75 cm se nacházela amfora /18?/ a květináč /1/ překrytý koflíkem /6/. II. Ostatní nádoby uložené výrazně hlouběji až 140 cm hluboko. Vedle spodní části amfory a květináče se nacházely čtyři amfory /8, 10, 13, 16/ a tři do sebe vložené koflíky /4, 5, 12/ a překlopený květináč /11/. Východně čtyři mísy vložené do sebe po dvou (nelze identifikovat, o které z pěti nalezených se jedná), vedle květináč /7/, na druhé straně popelnice /15?/ plná kostí překrytá neidentifikovanou mísou. Vedle ní bronzý /19/.

1. Dvojuchý květináč (MO A48915). 2. a 3. Jednouché mísy (MO A48916 a MO A48917). 4. Nízký nezdobený koflík (MO A48918). 5. Nízký zdobený koflík (MO A48920) s vnitřní výzdobou. 6. Zdobený koflík (MO A48921). 7. Dvojuchý květináč (MO A48922). 8. Zdobená dvojuchá amfora (MO A48923). 9. Jednouchá miska (MO A48924). 10. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48925). 11. Dvojuchý květináč (MO A48926). 12. Nízký zdobený koflík (MO A48927) s vnitřní výzdobou. 13. Bezuchá zdobená amfora (MO A48928). 14. Jednouchá esovitá miska (MO A48929). 15. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48919). 16. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48930). 17. Jednouchá mísa (MO A48931). 18. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48932). 19. Zl. bronzové tordované tyčinky (MO A48933) a bronzový drátovitý prsten (MO A48934).

Hrob H75 (Tab. 35)

Obsahoval nedochovanou žlábkovanou popelnicí překrytou miskou 1. (MO A48935) se čtyřmi laloky.

Hrob H76 (Tab. 35)

Pod dvěma na sobě ležícími mísami /3, 5/ popelnice /1/ s jemnými kůstkami krytá mísou /4/. U okraje jedné z mís amfora /2/.

1. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48936). 2. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A48937). 3. Bezuchá mísa (MO A48938). 4. Jednouchá hrncovitá mísa (MO A48939). 5. Dvojuchá mísa (MO A48940) se čtyřmi laloky.

Hrob H77

Pouze "jakoby na sebe naskládané střepy" a mezi nimi rozptýlené kosti.

Hrob H78 (Tab. 36)

Popelnice /2/ uložená mělce s většími kostmi a vedle ní amfora /4/. Druhá menší (nedochovaná?) popelnice s dětskými kůstkami a bronzý /5/ byla uložena výrazně hlouběji, byla překryta nízkým rovněž nedochovaným koflíkem. Vedle ní amfora /3?/ a koflík /1/.

1. Nezdobený koflík (MO A48941). 2. Bezuchá zdobená amfora (MO A48942). 3. Dvojuchá zdobená zdeformovaná amfora (MO A48943). 4. Původně dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48944). 5. Dva zlomky bronzového nákrčníku (MO A48945, A48946).

Hrob H79 (Tab. 36)

U rozptýlených střepů a kůstek se nacházel esovitý koflík 1. (MO A48947).

Hrob H80 (Tab. 37)

Popelnice /1/ překryta nedochovanou překlopenou mísou, vedle stojící amfora /2/ překryta nedochovaným květináčem obráceným dnem vzhůru.

1. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48948). 2. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A48949).

Hrob H81

Obsahoval pouze nezdobenou popelnici. Nerekonstruováno.

Hrob H82 (Tab. 37)

Obsahoval pouze překlopenou mísu 1. (MO A48950) s lalokem. Kostí nenalezeny.

Hrob H83 (Tab. 37)

Obsahoval popelnici /2/, vedle převrhnutou mísu /1/. U popelnice nalezena jehlice /3/.

1. Jednouchá mísa (MO A48951). 2. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48952). 3. Bronzová jehlice (MO A48953) s vázičkovitou hlavicí zdobenou dvěma pásy šikmých rýžek.

Hrob H84 (Tab. 38, 39)

V hloubce cca 70 cm amfora /1/, květináč /5/ a koflík /8?/. Více než 1m hluboko další skupina se dvěma amforami /2, 3/ a dvěma koflíky /4?, 8/ uprostřed. Po stranách dvě nedochované popelnice, jedna s kostmi dospělého jedince a bronzý /11/ a druhá menší s kostmi dítěte krytá nedochovanou miskou a též nedochovanou mísou. Opodál stály samostatně dvě amfory /6, 10/ a mísa /9/.

1. Dvojuchá amfora (MO A48954). 2. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48955). 3. Původně dvojuchá zdobená amforka (MO A48956). 4. Esovitý koflík (MO A48957). 5. Dvojuchý květináč (MO A48958). 6. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48959). 7. Koflíkovitý džbán (MO A48960). 8. Nízký esovitý koflík (MO A48961). 9. Jednouchá mísa (MO A48962?). 10. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A48963). 11. 2x zl. bronzového drátku (MO A48964) a jedna kompletní bronzová spirálka (MO A48965) snad prstýnek.

Hrob H85 (Tab. 39, 40)

Obsahoval dvě popelnice /8 a ?/. Větší popelnice /8/ obsahovala kosti dospělého jedince a bronzý /8a/. Ve druhé menší, dětské kůstky, bronzý /9/ a zřejmě nedochovaná část "náramku z oblého drátu".

1. Bezuchá zdobená amforka (MO A48965). 2. Hruškovité zdobené chřestítko (MO A48967). 3. Závěsná nádobka (MO A48968). 4. Okřínovitá kulovitá nádobka (MO A48969). 5. Zdobený nízký koflík (MO A48970) s výzdobou uvnitř. 6. Nízký nezdobený koflík (MO A48971). 7. Zdobený nízký koflík (MO A48972) s výzdobou uvnitř. 8. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48973). 8a. 3x zlomek bronzové jehlice (MO A48976) s vázičkovitou hlavicí zdobenou rytým ornamentem. 9. Bronzový tor-dovaný nákrčník (MO A48977), 2x zlomek bronzového kroužku (MO A48979), 2x zlomek bronzového drátku (MO A48978), zl. bronzové jehlice (MO A48975) s vázičkovitou hlavicí, 2x zlomek bronzové tyčinky.

Hrob H86 (Tab. 41)

Obsahoval popelnici překrytou mísou, jež obsahovala koflík /3/ a bronzý /8/. Ostatní nádoby rozmístěny jižním směrem do půlkruhu. Květináč byl překryt mísou (oba nedochovány) a obsahoval koflík /4/. Dále nedochovaná převrácená mísa, tři amfory /5, 7 a ?/, nedochovaný zdobený hrncovitý koflík, dva další koflíky /1, 2/ dochovány a bronzý /9/.

1. Zdobený koflík (MO A48981). 2. Nízký zdobený koflík (MO A48982). 3. Nízký nezdobený koflík (MO A48983). 4. Nízký nezdobený koflík (MO A48984). 5. Dvojuchá zdobená amfora (MO A48985). 6. Zdobený koflík (MO A48986). 7. Bezuchá amfora (MO A48987). 8. Bronzová jehlice (MO A48991) s členěnou hlavicí s nástavkem, bronzová jehlice (MO A48988) typu Domamyslice a kulovitá hlavice (MO A48994) bronzové jehlice, 3x bronzový hladký náramek (MO A48989), bronzový tor-dovaný náramek (MO A48675). 9. Jehlice (MO A48990) s kulovitou hlavicí a bronzový prstýnek (MO A48993).

Hrob H87 (Tab. 42)

U překlopené nedochované mísy stál nízký nezdobený koflík 1. (MO A48995). Kostí nenalezeny.

Hrob H88 (Tab. 42)

Nedochovaná popelnice obsahovala větší kosti a bronz /9/. Okolo další nádoby včetně druhé popelnice /8/ s drobnými kůstkami a nedochovaným bronzovým drátem.

1. Okřínovitá kulovitá nádoba (MO A48996). 2. Hruškovité zdobené chřestítko (MO A48997). 3. Cívkovité žlábkované chřestítko (MO A48998). 4. Bezuchá zdobená amforka (MO A48999). 5. Zdobený okřínek (MO A49000). 6. Cívkovité žlábkované chřestítko (MO A49001). 7. Drobná mísečka (MO A49002). 8. Dvojuchá zdobená amfora (MO A49003). 9. Bronzový náramek (MO A49004) z tyčinky o půlkruhovém průřezu. 10. Tělo jehlice (MO A49005).

Hrob H89 (Tab. 42)

Obsahoval popelnici /3/ s bronz /3a/. Východně původně dva koflíky /1/ a nedochovaný květináč, amfora /2/ a nedochovaný nízký koflík s výzdobou uvnitř.

1. Nízký koflíček (MO A49006) s vnitřní výzdobou. 2. Dvojuchá zdobená amfora (MO A49007). 3. Dvojuchá zdobená amfora (MO A49008). 3a. Dva bronzové náramky (MO A49010 a A49011), bronzová jehlice (MO A49015) s kulovitou hlavicí (ŘÍHOVSKÝ 1979, 183 - "s prostou cibulovitou"), druhá s vázičkovitou hlavicí s chybějící horní částí (MO A49013) a třetí (MO A49014) s kyjovitou hlavicí zdobenou horizontálním rytím, dva zlomky bronzové tyčinky (MO A49009, A48012). 4. Prstýnek z točeného drátu (MO A49016).

Hrob H90 (Tab. 43)

Nádoby v řadě neznámé orientace: Nedochovaná popelnice a zbývající dvě nádoby /1, 2/.

1. Dvojuchý květináč (MO A49017). 2. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A49018).

Hrob H91 (Tab. 43)

Popelnice /2/ obsahovala dětské kůstky. Žlábkované amfory /1/ původně dvě.

1. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A49019). 2. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A49020).

Hrob H92 (Tab. 43 - 44)

V popelnici /1/ tři knoflíky /5/ (později přidán čtvrtý z jiného místa v hrobě. Dnes nelze oddělit). Severně od popelnice převržený květináč /2/ a původně tři, dnes jen dvě zachovalé amfory /3, 4/. U nich bronz /6/ a jeden z knoflíků /5/.

1. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A49021). 2. Dvojuchý květináč (MO A49023). 3. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A49023). 4. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A49024). 5. Čtyři bronzové knoflíky (MO A49027). 6. Zl. bronzového náramku (MO A49026), zl. bronzového tordovaného nákrčníku (MO A49025).

Hrob H93 (Tab. 44)

Popelnice zakrytá mísou (obě nedochovány) obsahovala bronz /5/, bronzové náramky byly původně dva. Severně se nelézal květináč /3/ a původně šest podobných amforek /2, 4/.

1. Bezuchá zdobená amforka (MO A49028). 2. Bezuchá zdobená amforka (MO A49027). 3. Dvojuchý květináč (MO A49030). 4. Bezuchá zdobená amforka (MO A49031). 5. Bronzový náramek (MO

A49034), bronzová jehlice (MO A49039) s velkou vázičkovitou hlavicí zdobenou rytým ornamentem, bronzové spirálky (MO A49035, A49036), bronzový nákrčník (MO A49033), zl. bronzového řetízku (MO A49037), dva tordované bronzové kroužky (MO A49038).

Hrob H94 (Tab. 45)

Obsahoval dvě nedochované popelnice, jednu z nich, s většími kostmi, krytou koflíkem /3/. Druhá menší a s menšími kůstkami dítěte kryta jedním z koflíků /1, 2/. K popelnicím přistaven druhý z koflíků a dále nedochovaná mísa a květináč.

1. Nízký nezdobený koflík (MO A49040). 2. Nízký nezdobený koflík (MO A49041). 3. Nezdobený koflík (MO A49042).

Hrob H95 (Tab. 45)

Vedle překlopené nedochované mísy amforka /1/ a nad ní chřestítka /3/. Pod mísou překlopená amforka /2/ a kosti.

1. Bezuchá zdobená amforka (MO A49043). 2. Bezuchá zdobená amforka (MO A49044). 3. Hruškovité zdobené chřestítka (MO A49045).

Hrob H96 (Tab. 45)

Okřín /5/ sloužil jako popelnice s bronzou /5a/. Obsahoval velké kosti, překryt mísou, vedle amfora, též překrytá mísou, a též nedochovány. Stejně tak dva květináče a velká amfora. Pod touto skupinou nádob dětský pohřeb s nádobami /1-4/ a dalšími nedochovanými: koflík, mísa, tři amforky.

1. Okřínovitá nádoba (MO A49048). 2. Hruškovité zdobené chřestítka (MO A49046). 3. Zdobený koflík (MO A49047). 4. Bezuchá zdobená amforka (MO A49049). 5. Velký okřín (MO A49050) s kulatým lomem. 5a. Fragment bronzové jehlice (MO A49052) s hřebíkovitou hlavicí a uzlíkem na krčku, kulovitá hlavice bronzové jehlice (MO A49051), zbytky bronzové pukličky (MO A49054) a bronzová hrudka (MO A49055), dva bronzové plechy svinuté do trubičky (MO A49078). 6. Šest zl. bronzového plechu (MO A49053), z toho tři s probitými otvory ve třech řadách nad sebou.

Hrob H97 (Tab. 46 - 48)

Obsahoval popelnici /1/ s kostmi dospělého jedince a zlomek jehlice /1a?/. Druhá popelnice /18/ kromě dětských kostí obsahovala bronzou /18a/ a nedochovaný fragment nákrčníku. Z popisu A. Gottwalda (1929, 16) zcela jasně nevyplývá, zda-li se v hrobě vyskytovala ještě třetí popelnice a jaké nádoby se konkrétně nedochovaly.

1. Dvojuchá zdobená amfora (MO A49074). 1a. 3x zl. bronzové jehlice. 2. Nízký nezdobený koflík (MO A49059). 3. Okřínovitá kulovitá nádoba (MO A49056). 4. Hruškovité zdobené chřestítka (MO A49057). 5. Nízký zdobený koflík (MO A49060). 6. Dvojuchý květináč (MO A49061). 7. Dvojuchý květináč (MO A49062). 8. Fragment hruškovitého chřestítka (MO A49063). 9. Okřínovitá nádoba (MO A49064). 10. Bezuchá zdobená amforka (MO A49065). 11. Zdobený koflík (MO A49067). 12. Bezuchá zdobená amforka (MO A49068). 13. Fragment bezuché amforky (MO A49066). 14. Dvojuchá zdobená amforka (MO A49069). 15. Bezuchá zdobená amforka (MO A49070). 16. Dvojuchá zdobená amforka (MO A49071). 17. Dvojuchá zdobená amforka (MO A49072). 18. Velký okřín s oblým lomem (MO A49073). 18a. Bronzový náramek z vinutého drátu, dvě náušnice (MO A49084, A49085), 5x bronzový kroužek (MO A49076?, MO A49077), bronzový svitek z dvojitého drátu (MO A49080), bronzová jehlice (MO A49081) s dvojkónickou (ŘÍHOVSKÝ 1979, 125 - "s kulovitou") hlavicí, měsícovitý závěsek (MO A49083), bronzová spirálka (MO A49081), tři kostěné kroužky (MO A49082, A49087, A49088), 3x zlomek bronzové tyčinky (MO A49090). 19. Mísa se čtyřmi laloky (MO A49075).

Hrob H98 (Tab. 48)

Obsahoval dvě nedochované popelnice překryté pův. mísami /2/. V jedné bronzy /6/. Ve druhé bronzy /7/.

1. Nízký koflík (MO A49091) s vnitřní výzdobou. 2. Jednouchá mísa (MO A49092). 3. Nezdobený koflík (MO A49093). 4. Nezdobený koflík (MO A49095). 5. Dvojuchá zdobená amfora (MO A49094). 6. Bronzová břitva (MO A49099) typu Herrnbaumgarten, bronzová jehlice (MO A49100) s vázičkovitou hlavicí zdobenou rytým ornamentem. 7. Bronzová ohnutá jehlice (MO A49096) bez hlavice, 2x bronzová ozdoba (MO A49097) v podobě dvou svitků drátu a pravděpodobně bronzová náušnice (MO A49098).

Hrob H99 (Tab. 49)

Ve zmeti kostí a střepů stála amfora /2/ a květináč /1/ se koflíkem /3/ uvnitř.

1. Dvojuchý květináč (MO A49101). 2. Bezuchá zdobená amfora (MO A49102). 3. Hrnkovitý zdobený koflík (MO A49105).

Hrob H100 (Tab. 49)

Uprostřed stála popelnice s bronzy /1/ a velká amfora. Obě nádoby kryty mísami. Po stranách se dále nacházely amforka překrytá koflíkem, amforka, koflík a květináč s překlopenou miskou.

1. Dvě bronzové ozdoby (MO A49104) z drátěných svitků.

Hrob H101 (Tab. 49)

Zničen. Ve shluku střepů a kostí amforka /1/.

1. Bezuchá zdobená amforka (MO A49105).

Hrob H102 (Tab. 49)

Pod převrácenou mísou /1/ popelnice s bronzy /2/.

1. Mísa (MO A49106) s osmi laloky na okraji. 2. 6x zl. bronzového tordovaného nákrčníku (MO A49107), zl. bronzové tordovaného drátku (MO A49108), zl. hrotu bronzové jehlice? (MO A49109).

Hrob H103 (Tab. 49, 50)

Obsahoval popelnici s bronzem /3/ překrytou mísou. Vedle květináč /2/ amforka překrytá též nedochovanou miskou se zataženým okrajem.

1. Nízký nezdobený koflík (MO A49110) s laloky. 2. Dvojuchý květináč (MO A49111). 3. Zl. bronzové jehlice (MO A49112).

Hrob H104

Nedochován. Obsahoval menší popelnici s kostmi a koflíkem uvnitř.

Hrob H105 (Tab. 50)

U popelnice mísou překryté stály původ. dva koflíky /3/, vedle překlopený koflík /2/ a pod ním amforka /1/.

1. Bezuchá zdobená amforka (MO A49113). 2. Nízký zdobený koflík (MO A49114). 3. Nízký nezdobený koflík (MO A49115) se dvěma laloky.

Hrob H106 (Tab. 50)

Uprostřed popelnice s kůstkami a bronzem /2/. Z jedné strany stál květináč, z druhé fragment amfory a mísa /1/.

1. Mísa (MO A49116). 2. Bronzová jehlice (MO A49117) s kyjovitou hlavicí.

Hrob H107 (Tab. 50)

Ve shluku kostí a střepů se nacházel dvojuchý květináč /2/ s nedoch. koflíkem uvnitř. Opodál koflík /1/.

1. Nízký nezdobený koflík (MO A49119). 2. Dvojuchý květináč (MO A49118).

Hrob H108

Nedochován. Obsahoval dvě popelnice, větší s většími kostmi, překrytá dvěma mísami a menší s dětskými, překrytá převráceným koflíkem.

Hrob H109 (Tab. 50)

Pod převrácenou mísou popelnice v podobě zdobené okřínovité nádoby (GOTTWALD 1929, 32, obr. 21) s "dětskými" kůstkami a bronzem /2/. Vedle pod stejnou mísou amfora /1/ se spálenými "zaječímí" kostmi (GOTTWALD 1929, 18).

1. Dvojchá zdobená amfora (MO A49120). 2. Bronzová náušnička (MO A49121).

Hrob H110 (Tab. 50)

Zcela zničen. Zachovalo se pouze 1. hruškovité zdobené chřestítko (MO A49122).

Hrob H111

Pouze shluk střepů a kostí na velké ploše.

Hrob H112

Shluk kostí a střepů z větších nádob.

Hrob H113

Asi z poloviny zničen. Obsahoval popelnici překrytou mísou a květináč vedle nich. Nedochováno.

Hrob H114 (Tab. 50)

Obsahoval popelnici překrytou mísou a dva koflíky, z nichž zachován pouze jeden 1. nezdobený exemplář (MO A49123).

Hrob H115

Obsahoval pouze překlopenou mísu, pod kterou se nacházelo několik kůstek. Nedochováno.

Hrob H116

Rozpadlá popelnice s množstvím kostí. Nedochováno.

Hrob H117 (Tab. 50 - 51)

Uprostřed stála amfora pod převrácenou miskou, na které ležely původně dvě převrácené misky /3/. Ostatní nádoby umístěny v půlkruhu, hrob obsahoval také rozptýlené kosti. Nedochováno jedna amfora,

dvě amforky a bronzová jehlice s neznatelnou hlavicí a jejím vrcholem odděleným rýhou. (GOTTWALD 1929, 5, obr. 14).

1. Dvojuchá zdobená amforka (MO A49124). 2. Dvojuchý květináč (MO A49125). 3. Uvnitř zdobená miska (MO A49126) zdobená se třemi laloky. 4. Nízký nezdobený koflík (MO A49127).

Hrob H118

Zcela zničen. Shluk střepů a kostí.

Hrob H119 (Tab. 51)

V hloubce 80 cm se nacházela překlopená mísa a pod ní koflík překrytý nízkým koflíkem. K míse přiléhaly původně dvě nádoby /7/. V hloubce přesahující 1 m druhá skupina nálezů: překlopená mísa, květináč /5/, nádoba /7/, původ. dva koflíky /1, 2/, převrácená mísa /8/ a pod ní kůstky, v nichž bronz /10/. Na nich dvě amforky /6, 4?/, z nichž jedno kryto dvěma nedochovanými koflíky. V zemině nad pohřbem bronz /11/.

1. Nízký nezdobený koflík (MO A49128). 2. Nízký uvnitř zdobený koflík (MO A49129). 3. Okřínovitá nádoba (MO A49130). 4. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A49131). 5. Dvojuchý květináč (MO A49132). 6. Bezuchá zdobená amforka (MO A49133). 7. Okřínovitá nádoba (MO A49134). 8. Mísa (MO A49135) se čtyřmi laloky. 9. Nízký zdobený koflík (MO A49136). 10. Bronzová drátěná náušnice (MO A49137). 11. Bronzový knoflík (MO A49138), zl. bronzového náramku (MO A49139).

Hrob H120

Obsahoval popelnici krytou dvěma mísami. Ve špatném stavu. Nerekonstruováno.

Hrob H121 (Tab. 52)

Vybaven /nedochovanou?/ popelnicí. Vedle květináč /4/ se koflíkem /2/ uvnitř. Vedle dvě amforky /1, 3?/.

1. Bezuchá zdobená amforka (MO A49140). 2. Nízký nezdobený koflík (MO A49141) s dvěma laloky. 3. Bezuchá zdobená amfora (MO A49142). 4. Dvojuchý květináč (MO A49143).

Hrob H122

Popelnice, překrytá mísou, uložena pod čtyřmi kusy kulmového pískovce. Nedochováno.

Hrob H123 (Tab. 52)

Obsahoval dva dětské pohřby. Jednu větší popelnici s menšími kůstkami a menší popelničku /3?/, k níž byly přistaveny koflíky /1, 2/.

1. Nízký nezdobený koflík (MO A49144) s dvěma laloky. 2. Nízký nezdobený koflík (MO A49145). 3. Původně dvojuchá zdobená amfora (MO A49146).

Hrob H124 (Tab. 52)

Ve zmeti střepů a kostí nádoba /1/ a bronz /2/.

1. Okřínovitá nádoba (MO A49147). 2. Zl. bronzového náramku (MO A49148).

Hrob H125 (Tab. 52)

V popelnici stály na kostech dvě amfory pod koflíkem /1/. V půlkruhu ostatní nádoby: tři koflíky, nádobka /2/, květináč zakrytý mísou a amfora. Mezi koflíky a popelnicí nalezen zlomek jehlice??

1. Nízký i uvnitř zdobený koflík (MO A49149). 2. Okřínovitá nádobka (MO A49150).

Hrob H126 (Tab. 52, 53)

První popelnice obsahovala kosti, bronz a KPI /5/. Byla zakryta mísou /3/. Druhá popelnice /4/ s dětskými kůstkami stála v míse /2/. U popelnic původně dva koflíky /1/, druhý nedochovaný s vnější výzdobou.

1. Nízký koflík (MO A49152) zdobený uvnitř. 2. Mísa (MO A49153) s laločnatě zvlněným okrajem. 3. Mísa (MO A49154) s laloky. 4. Dvojchá zdobená amfora (MO A49155) s utrženým okrajem. 5. Bronzová jehlice (MO A49164) s vázičkovitou hlavicí, fragmenty jehlic (MO A49157, A49158), hlavice jehlice s nástavkem (MO A49156), bronzová drátovitá ozdoba (MO A49159, A49161), bronzový knoflík (MO A49160), 26x kostěný korálek (MO A49163), 5x hliněný korálek.

Hrob H127 (Tab. 53)

Ve zmrsti střepů a kostí pouze převrácená mísa a 1. zl. bronzové tordované tyčinky (MO A49151) a fragment jehlice (MO A49165) s kyjovitou hlavicí.

Hrob H128 (Tab. 53)

Uložen hluboko. Popelnice /5/ krytá mísou, vedle pův. dvě mísy /9/. Z jedné strany vedle nich amfora /3/, z druhé pův. dvě amfory /8/ a koflíky /1?, 2?/, koflík s vloženou amforkou /7/ a květináč /4/ se dvěma koflíky /1?, 2?/.

1. Nízký nezdobený koflík (MO A49166). 2. Nízký nezdobený koflík (MO A49167). 3. Bezuchá zdobená amfora (MO A49168). 4. Dvojchý květináč (MO A49169). 5. Amforovitá zásobnice (MO A49170). 6. Okřínovitá kulovitá nádobka (MO A49171). 7. Bezuchá amfora (MO A49172) se silně zúženým hrdlem. 8. Bezuchá zdobená amfora (MO A49173). 9. Mísa (MO A49174) s laloky.

Hrob H129 (Tab. 54)

U zmrsti střepů a kůstek se nacházelo chřestítka /3/. Vedle koflík /2/, květináč /4/ s koflíkem /1/ uvnitř.

1. Nezdobený koflík (MO A49175). 2. Nízký zdobený koflík (MO A49176). 3. Hruškovité nezdobené chřestítka (MO A49177). 4. Dvojchý květináč (MO A49178).

Hrob H130 (Tab. 54)

Velmi mělce uložen. Obsahoval popelnici překrytou mísou. V popelnici: 1. 3x zl. bronzové tyčinky (MO A49179), (nákrčník?).

Hrob H131 (Tab. 54)

Velmi mělce uložen. Obsahoval převrácenou mísu a vedle květináč. Kosti se nacházely vedle obou nádob. Mezi nimi zl. bronzového náramku 1. (MO A49180) s téměř neznatelnou rytou výzdobou.

Hrob H132

Velmi mělce uložen. Obsahoval střepy naskládané na sebe z několika různých nádob, zlomek koflíku. Kosti nebyly zjištěny. Nedochováno.

Hrob H133

Velmi mělce uložen. Popelnice překrytá mísou. Vedle květináč se dvěma do sebe vloženými koflíky. Nedochováno.

Hrob H134 (Tab. 54)

Velmi mělce uložen. Popelnice obsahovala bronzы /2/ byla překryta mísou /1/, vedle nedochovaný oboustranně zdobený koflík.

1. Mísa (MO A49181) se šesti laloky. 2. Svitek úzkého bronzového plíšku (MO A49182), bronzová náušnice (MO A49183) se dvěma kostěnými korálky, zlomky dvou bronzových náramků (MO A49184).

Hrob H135

Velmi mělce uložen. Obsahoval množství kostí a dva střípky.

Hrob H136

Obsahoval pouze převrácenou mísu bez zbytků kůstek.

Hrob H137 (Tab. 54, 55)

Obsahoval květináč /1/ překrytý nedochovanou mísou. K němu bokem přikloněný koflík /2/. Bez kostí.

1. Dvojuchý květináč (MO A49185). 2. Nízký nezdobený koflík (MO A49186).

Hrob H138 (Tab. 55)

Ve zmrsti střepů se nalézala popelnice s malými kůstkami překrytá mísou. Na dně mísy stály tři amfory /1, 2, 3/.

1. Bezuchá zdobená amforka (MO A49187). 2. Bezuchá zdobená amforka (MO A49188). 3. Bezuchá zdobená amforka (MO A49189).

Hrob H139

Květináč s nízkým koflíkem uvnitř. Vedle menší množství roztroušených kostí. Nedochováno.

Hrob H140 (Tab. 55)

Obsahoval popelnici s drobnými kůstkami a bronzы /1/, včetně nedochované jehlice s kulovitou příčně rýhovanou hlavicí. Popelnice překryta miskou. Vedle nedochovaná amforka a jehlice /2/

1. Zl. bronzového náramku (MO A49190), bronzový knoflík (MO A49192), dva zl. bronzové tyčinky. 2. Bronzová jehlice (MO A49191) typu Domamyslice.

Hrob H141

Nacházel se na ploše údajného žároviště. Obsahoval pouze popelnici, které scházelo téměř celé hrdlo. Z publikovaného vyobrazení (GOTTWALD 1929, 32, obr. 22) vyplývá, že se jednalo o amforovitou nádobu.

Hrob H142 (Tab. 55, 56)

Asi 20 cm od údajného žároviště. Nad hrobem nalezen kámen větších rozměrů. Uprostřed popelnice - okřín /2/ krytý mísou /9?/. V popelnici větší kosti a bronzы /10/. Vedle dvě nedochované amfory

a převržený koflík /7 nebo 1?/. Na druhé straně vedle popelnice amfora /4, 5?/ a položený květináč /6/. Pod popelnicí koflíky /3 a 1 nebo 5?/ a mísa /8/.

1. Nízký nezdobený koflík (MO A49194). 2. Velký okřín (MO A49195). 3. Nízký zdobený koflík (MO A49196). 4. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A49197). 5. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A49198). 6. Dvojuchý květináč (MO A49199). 7. Nezdobený koflík (MO A49200). 8. Jednouchá mísa (MO A49201). 9. Bezuchá mísa (MO A49202). 10. Drobné úlomky drátků, snad vlasových ozdob (MO A49203).

Hrob H143 (Tab. 56)

Popelnice /3/ obsahovala pův. dvě drátové bronzové náušničky /5/. Ostatní nádoby v okolí včetně jednoho nedochovaného koflíku.

1. Nízký nezdobený koflík (MO A49204). 2. Nezdobený koflík (MO A49205). 3. Bezuchá zdobená amfora (MO A49206). 4. Bezuchá zdobená amforka (MO A49207). 5. Úlomek drátku, snad vlasové ozdoby (MO A49203, A49208).

Hrob H144 (Tab. 57)

Nedochovaná popelnice v podobě bezuché zdobené amfory. Okolo ostatní nádoby včetně nedochovaného koflíku s hvězdicovou výzdobou uvnitř.

1. Nízký džbánek (MO A49209). 2. Nízký koflíček (MO A49210).

Hrob H145 (Tab. 57)

Obsahoval popelnicí zakrytou mísou, amforku a 1. květináč (MO A49211) s dvěma výčnělky pod hrdlem.

Hrob H146 (Tab. 57)

Pod původně dvěma mísami /1/ popelnice v podobě bezuché zdobené amfory s bronzou /3/ včetně nedochované bronzové jehlice s vázičkovitou hlavicí. Vedle další nádoby.

1. Jednouchá mísa (MO A49212). 2. Dvojuchá zdobená amfora (MO A49213). 3. 9x zl. bronzové tyčinky (MO A49214), 2x fragment nákrčníku (MO A49215, A49221), vázičkovitá hlavice bronzové jehlice (MO A49218), bronzové kování, snad závěsek (MO A49220), zl. bronzového náramku (MO A49217), amorfní hrudka bronzoviny (MO A49219).

Hrob H147

Zničen. Pouze shluk střepů a kostí.

Hrob H148 (Tab. 58)

Obsahoval popelnicí a původně dva květináče /1/, z nichž jeden obsahoval koflík. Poblíž bronzou /2/.

1. Dvojuchý květináč se šesti pupíky (MO A49222). 2. Bronzový hrot kopí (MO A49223), bronzová puklice (MO A49216).

Hrob H149 (Tab. 58)

Pod 1. bezuchou mísou (MO A49224) popelníčka překrytá miskou.

Hrob H150 (Tab. 58)

Obsahoval popelnici zakrytou mísou, vedle 1. dvojuchá zdobená amfora (MO A49225).

Hrob H151

Obsahoval pouze kosti na hromádce. Nedochováno.

Hrob H152 (Tab. 59)

Dvě popelnice. Jedna z nich /9/ byla překrytá mísou a obsahovala bronzы /9a/. V přiléhající popelnici dětské kůstky a bronzы /10/. Severně od popelnic další nádoby, miska s vloženým chřestítkem /5/, amforka /?/ v koflíku /1/, miska /6/ kryjící dvě do sebe vložené amforky /?/, dvě opět do sebe vložené amforky /7, 8/ a ostatní nádoby včetně nedochovaného květináče.

1. Nízký zdobený koflík (MO A49226). 2. Bezuchá zdobená amforka (MO A49224). 3. Bezuchá zdobená amforka (MO A49228). 4. Bezuchá zdobená amforka (MO A49229). 5. Ptáčkovité zdobené chřestítko (MO A49230). 6. Oboustranně zdobený nízký koflík (MO A49231) se dvěma laloky. 7. Bezuchá zdobená amforka (MO A49232). 8. Dvojuchá zdobená amforka (MO A49233). 9. Dvojuchá zdobená amforka (MO A49234). 9a. Bronzová jehlice s žebrovanou hlavicí (MO A49238), dvě bronzové jehlice s vázičkovitou hlavicí (MO A49244, MO A49236). 10. 2x bronzový náramek (MO A49240, A49241), 6x bronzový kroužek (MO A49242, A48243), bronzový knoflík (MO A49239), bronzová jehlice s dvojkónickou hlavicí (MO A49237), drátěná náušnice (MO A49243).

Hrob H153

Obsahoval drobnou popelničku pod koflíkem. Nedochováno.

Hrob H154 (Tab. 60)

Pouze 1. mísa (MO A49246) s výčnělkem a třemi laloky. Na míse uloženy dětské kůstky.

Hrob H155 (Tab. 60)

Dvojhrob. Mísou krytá popelnice /5/ s bronzы /6/ na povrchu kostí. V půlkruhu kolem: Koflík /2/ v nedochovaném květináči, popelničku s kůstkami dítěte a ostatní nádoby.

1. Nízký zdobený koflík (MO A49247). 2. Nízký nezdobený koflík (MO A49248) se dvěma laloky. 3. Nízký nezdobený koflík (MO A49240). 4. Nízký zdobený koflík (MO A49250). 5. Dvojuchá zdobená amfora (MO A49251). 6. Zlomky drátěných náušnic (MO A49252).

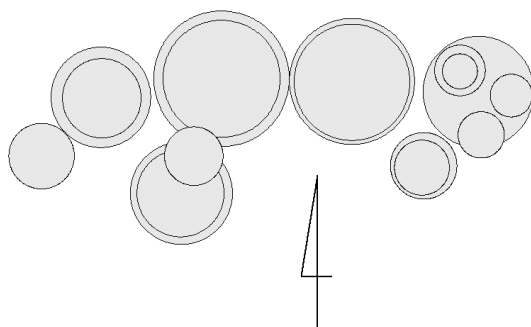
Hrob H156 (Tab. 60)

Pod dvěma mísami 1. bezuchá zdobená amfora (MO A49253) sloužící jako popelnice. Obsahovala dále nízký koflík.

Hrob H157 (Tab. 61)

Dvojhrob. Jedna z popelnic /5/ plná velkých, druhá /?/ menších kostí. Okolo ostatní nádoby včetně bronzы /6/. Kromě druhé popelnice se nedochovaly tři amforky, květináč, koflík a dvě misky.

1. Nízký oboustranně zdobený koflík (MO A49254). 2. Nízký zdobený koflík (MP 00415). 3. Bezuchá zdobená mísa (MO A49255). 4. Bezuchá zdobená amfora (MO A49256). 5. Bezuchá zdobená amfora (MO A49257). 6. Fragment bronzové jehlice (MO A49258) s kulovitou hlavicí.

Hrob H158 (Tab. 61)

Zničen. Pouze střepy z popelnice, květináče, koflíku a kůstky dítěte. Mezi nimi kus žarem poškozeného bronzového drátu 1. (MO A49259).

Hrob H159 (Tab. 61)

Obsahoval dvě amfory pod převrácenou miskou. U ní okřínovitá nádoba 1. (MO A49260). Kostí nebyly nalezeny.

Hrob H160

Pouze shluk kostí, uložený v prosté zemi.

Hrob H161 (Tab. 61)

Pouze spodek popelnice drobnějšími kostmi a bronzovým plechovým náramkem 1. (MO A49261).

Hrob H162 (Tab. 61)

Obsahoval popelnici s drobnými kůstkami "nemluvněte", 1. bronzovým kroužkem (MO A49262) a zl. bronzové tyčinky (MO A49263) překrytou nezdobenou mísou. Vedle květináč se koflíkem uvnitř.

Hrob H163 (Tab. 61)

Obsahoval květináč, amfory a popelnici /1?/ zakrytou mísou. Uvnitř bronzový /1a/. Východně od popelnice shluk střepů, dva koflíky a květináč.

1. 3x fragment dvojuché zdobené amfory (MO A49265). 1a. Bronzová jehlice (MO A49267) s dvojkónickou hlavicí, zlomky drátovité ozdoby s tordovanou kličkou (MO A49260).

Hrob H164 (Tab. 62)

Dvě skupiny nádob: I. popelnice (okřín) vyplněná do 2/3 velkými zlomky kostí, u ní sekeromlat /2/ a koflík. II. květináč /1/, překlopená miska a koflík.

1. Dvojuchý květináč (MO A49264). 2. Pískovcový vrtaný sekeromlat (MO A49268).

Hrob H165

Pouze značně rozpadlá popelnice s menším množstvím kostí. Nedochováno.

Hrob H166 (Tab. 62)

Obsahoval popelnici s kůstkami bronzem /2/ překrytou miskou. Vedle amfory a nádoby /1/.

1. Okřínovitá nádoba (MO A49269). 2. Zl. bronzového náramku (MO A49270).

Hrob H167

Zničen. Pouze shluk střepů a kostí.

Hrob H168

Obsahoval pouze rozpadlou popelnici s dětskými kůstkami. Nedochováno.

Hrob H169 (Tab. 62)

Mezi kostmi v popelnici 1. svitek bronzového drátu (MO A49271) s tordovanou kličkou.

Hrob H170

Obsahoval pouze část popelnice a na jejím dně několik kůstek.

Hrob H171 (Tab. 62)

V hrobě nalezeno pět popelnic, které nelze identifikovat s výjimkou 1. /4/ a 2. urny /3/. K popisu využívám číslování A. Gottwalda: Ve středu se nacházely dvě největší popelnice 1, 2 překryté mísami 3, 4. Vedle popelnice 2 stál květináč 5 obsahující fragment chřestítka překrytý koflíkem 6. Vedle mísa 7 kryla popelničku 8 s dětskými kůstkami a dva koflíky 9, 10. Pod druhým z nich amforka 11. Vedle popelnice 1 dvě misky 12, 13 kryjící popelnice 14, 15, které obsahovaly dětské kosti. V popelnici 15 bronz /5/. Nad miskou 13 stála amforka 16 a úplně na kraji květináč 17. (GOTTWALD 1932, 15, 16).

1. Nízký nezdobený koflík (MO A49272). 2. Nízký zdobený koflík (MO A49273). 3. Amforovitá zásobnice (MO A49274). 4. Dvojuchá zdobená amfora (MO A49275). 5. Bronzová náušnice (MO A49276) s fialovým skleněným korálkem.

Hrob H172 (Tab. 63)

Větší nedochovaná tuhovaná popelnice obsahovala menší množství kostí a bronzové předměty:

1. Bronzová jehlice (MO A49278) s kyjovitou hlavicí členěnou rytou výzdobou, dvě drátovité ozdoby s tordovanou kličkou (MO A49279), druhá pouze ve fragmentech (MO A49280).

Hrob H173

Obsahoval pouze kosti uložené na hromádce.

Hrob H174 (Tab. 63)

Pod velkým střepem květináče drobná popelnička s kůstkami malého "dítěte" a 1. fragmentem bronzové jehlice (MO A49281).

Hrob H175 (Tab. 63)

Popelnička s kůstkami a bronzem /4/ zakrytá koflíkem a ještě pod překlopenou mísou u níž nádobka /1/ a dvě amfory /?/, z nichž jedna spočívala na amforce /?/.

1. Okřínovitá nádobka (MO A49282). 2. Mísovitá amfora (MO A49283) podobné profilace jako /1/. 3. Dvojuchá zdobená amforka (MO A49284). 4. Bronzový tyčinkový náramek (MO A49285).

Hrob H176

Velké kosti uložené v prosté zemi kryty pouze několika střepy z velkého květináče. Nedochováno.

Hrob H177 (Tab. 63, 64)

Obsahoval tři velké popelnice /1, 4, 5/ seskupené do rovnostranného trojúhelníku. Jedna byla kryta mísou /3/ dvě ostatní kryly střepy mís typu /2/. Urny /4 a 5/ vyplněny kostmi téměř po okraj, největší urna /1/ obsahovala kosti pouze do poloviny svého objemu. Ve všech třech nalezeny bronzы /1a, 4-5a/. Z původního popisu totiž nebylo možné rozlišit obsah uren /4 a 5/. Mezi popelnicí /4 a 5/ bronzы /6/.

1. Dvojchá zdobená amfora (MO A49286). 1a. 3?x zl. bronzové tyčinky (MO A49299?). 2. Dvojchá mísa (MO A49287). 3. Mísa (MO A49288) s malým ouškem. 4. Vysoký okřín (MO A49289) s kulatým lomem. 5. Dvojchá nezdobená amfora (MO A49290). 4-5a. Bronzová jehlice (MO A49295) s vázičkovitou hlavicí, 2x žárem porušená bronzová tyčinka (MO A49292), bronzový tyčinkový náramek (MO A49277), 2x svitek bronzového drátu (MO A49297), bronzový kroužek (MO A49298), nedochovaný bronzový náramek s rytým ornamentem. 6. 4x zl. jehlice s věténovitou hlavicí - var. Klentnice (MO A49294, A49295), dva rozlámané bronzové náramky (MO A49291) s rytým ornamentem a porušené žárem a dva svitky bronzového drátu (MO A49293) s tordovanou kličkou.

Hrob H178 (Tab. 64)

Keramická výbava sice bohatá, ale pouze ve střepovém materiálu. Střepy údajně navršeny téměř do výše 30 cm. Na dně hrobu bronzы: 1. Kroužek z bronzového drátu (MO A49300), zlomek bronzového náramku (MO A493001), věténovitá hlavice bronzové jehlice - var. Klentnice (MO A49302), fragment bronzového knoflíku (MO A49303).

Hrob H179 (Tab. 64)

Orientován SV-JZ. Uprostřed popelnice /snad 3?/ obsahující velké kosti krytá dvěma mísami. U ní mísa a popelníčka s dětskými kůstkami. Z druhé strany květináč, mísa a koflík /1/. Nádoby nebylo možné podle původního popisu identifikovat.

1. Nízký nezdobený koflík (MO A49305). 2. Bezchá mísa (MO A49306). 3. Dvojchá zdobené amfora (MO A49307).

Hrob H180

Pouze popelnice bez kostí překrytá větším střepem květináče.

Hrob H181 (Tab. 64)

Za popelnicí sloužil nedochovaný okřín do 3/4 vyplněný kostmi. Uvnitř tělo bronzové jehlice (MO A49308).

Hrob H182 (Tab. 65)

Orientován Z-V. Na kraji dvě popelnice. Jedna z nich obsahovala "dětské" kůstky a bronzы /9/ u ní koflík. Druhá, největší na pohřebišti, byla krytá dvěma mísami, u ní amfora. Uprostřed "popelníčka nemluvněte" překrytá překlopeným květináčem a miskou. Kolem ní překlopený květináč, amfora pod větším koflíkem /4?/, další květináč a amfora s jehlicí /?/. Dále k východu dvě převrácené amfory.

1. Dvojchá nezdobená amfora (MO A49309). 2. Okřínovitá nádobka (MO A49310). 3. Nízký nezdobený koflík (MO A49311). 4. Nízký nezdobený koflík (MO A49312). 5. Dvojchá zdobená amfora (MO A49213). 6. Dvojchá zdobená amfora (MO A49214). 7. Nízký zdobený koflík (MO A49315). 8. Dvojchá žlábkovaná amfora (MO A49317). 9. Bronzový drátovitý náramek (MO A49319), bronzová jehlice (MO A49318) s cibulovitou hlavicí.

Hrob H183 (Tab. 66, 67)

Orientován V-Z. Velká popelnice /6?/ plná kostí s bronzý /6a/ byla překryta mísou. U popelnice několik kostí s kroužkem /7/ a neúplnou amforkou. U popelnice dvě překlopené mísy pod jednou z nich drhá popelnice /3?/ plná kostí, pod druhou se nacházel květináč. Pak ostatní nádoby se třetí neznámou popelnicí. Nedochováno minimálně pět mís, koflík a dvě amforky.

1. Okřínovitá kulovitá nádobka (MO A49320). 2. Dvojuchý květináč (MO A49321). 3. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A49322). 4. Dvojuchý květináč (MO A49323). 5. Mísa (MO A49324) s vnitřní výzdobou. 6. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A49325). 6a. Úlomky bronzového svitku s tordovanou kličkou (MO A49326, A49327). 7. bronzový kroužek (MO A49322).

Hrob H184

Popelnice měla utržené hrdlo. Dále amfora a květináč. Nedochováno.

Hrob H185 (Tab. 68)

Nádoby v řadě S-J. Dvě překlopené mísy vedle sebe, pod jednou amfora. Květináč s koflíkem uvnitř, dvě velké amfory za nimi amforka /1/ dále koflík a popelnice s kostmi a jehlicí /4/ překrytá mísou.

1. Široká hrncovitá amforka (MO A49330). 2. Dvojuchý květináč (MO A49331). 3. Bezuchá miska (MO A49332). 4. Bronzová jehlice (MO A49333) s hlavicí roztepanou a svinutou v očko.

Hrob H186 (Tab. 68)

Obsahoval popelnici s kostmi mladšího jedince v podobě okřínu bez horní částí. U ní květináč, amfora a opodál původně dva koflíky.

1. Nezdobený koflík (MO A49334).

Hrob H187 (Tab. 68)

Velká popelnice zničena orbou. Květináč nedochován.

1. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A49335).

Hrob H188

Pod překlopenou mísou popelnice s kůstkami. Nedochováno.

Hrob H189 (Tab. 68)

Květináč uprostřed nad třemi překlopenými mísami. Pod dvěma z nich se nacházely popelnice. Jedna popelnice obsahovala velké kosti, druhá "dětské". U třetí mísy původně dva koflíky /3/ a za ní květináč s amforkou uvnitř. Náramek /4/ - ?

1. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A49336). 2. Bezuchá mísa (MO A49337) s laloky. 3. Nezdobený koflík (MO A49338). 4. Zl. bronzového náramku (MO A49339) s rytou výzdobou.

Hrob H190 (Tab. 69)

Obsahoval 20 cm vysokou "hromadu" střeptů. Pod ní "dětské" kosti a 1. bezuchá zdobená amforka (MO A49340).

Hrob H191

Pouze shluk střepů a "dětských" kůstek

Hrob H192 (Tab. 69)

Obsahoval pod překlopenou mísou amforku a popelníčku s "dětskými" kůstkami. Mezi nimi se nacházela rozlomená jehlice 1. (MO A49341, MO A49342) s kyjovitou hlavicí s kloboukovitým ukončením.

Hrob H193

Shluk větších kostí a střepů z pěti nádob. Nedochováno.

Hrob H194

V hrobě květináč, vedle amforka s převrácenou popelníčkou přiléhající ke květináči z druhé strany. V ní dvě kůstky. Nedochováno.

Hrob H195 (Tab. 69)

Orientován Z-V. Obsahoval dvě popelnice. Větší z nich obsahovala hrubší kosti, mezi nimi koflík, amfora a bronz /6/. Ostatní nádoby byly seskupeny kolem menší popelnice obsahující drobné "dětské" kůstky překryté mísou /3?, 4?, 5?/. Mezi kůstkami bronz /7/. Původně v hrobě 12 nádob.

1. Bezuchá zdobená amfora (MO A49343). 2. Bezuchý zdobený okřínek (MO A49344). 3. Jednouchá mísa (MO A49345). 4. Dvojuchá mísa (MO A49346). 5. Jednouchá mísa (MO A49347). 6. Zl. jehlice (MO A49352) s vřetenovitou hlavicí - var. Klentnice, zlomky drátovité ozdoby (MO A49350, A49355). 7. Zlomky jehlic (MO A49349, A49351, A49357), 3x zlomek bronzového náramku (MO A49384), 2x zlomek bronzového náramku (MO A49359), přelomená jehlice (MO A49353) s vřetenovitou hlavicí - var. Klentnice, svitek bronzového drátku (MO A3677), bronzový kroužek (MO A49348), svitek dvojitého bronzového drátku (MO A49356) s tordovanou kličkou.

Hrob H196 (Tab. 70)

Nedochovaná popelníčka obsahující drobnější kůstky překryta překlopenou mísou /13/, na které stál květináč /6/. Pod mísou /12/ nedochovaná velká popelnice (okřín) s velkými kostmi jehlicí /15/. Severně od popelnic stály umístěny ostatní nádoby. Nedochováno amforka a dva koflíky.

1. Nízký koflík (MO A49360). 2. Zdobený koflík (MO A49361). 3. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A49362). 4. Nezdobený koflík (MO A49374). 5. Dvojuchá nezdobená amforka (MO A49364). 6. Dvojuchý květináč (MO A49365??). 7. Dvojuchá žlábkovaná amforka (MO A49365??). 8. Hruškovité nezdobené chřestítko (MO A49366). 9. Nízký nezdobený koflík (MO A49367). 10. Nezdobený koflík (MO A49368). 11. Dvojuchý květináč (MO A49369). 12. Bezuchá zdobená mísa (MO A49370). 13. Jednouchá zdobená mísa (MO A49371). 14. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A49372). 15. Bronzová jehlice se šikmo rýhovanou vázičkovitou hlavicí (MO A49375).

Hrob H197 (Tab. 71)

Jedna popelnice s drobnými, druhá s většími kostmi. Východně ostatní nádoby včetně třetí popelnice s nevelkými kostmi. V jedné z uren nedochovaná drátovitá ozdoba a bronzový kroužek /9/. Mezi nádobami střepy z velkého okřínu /7/. V případě popelnic jde pravděpodobně o některé z dochovaných amfor /1, 3, 5/, avšak nelze je s jistotou identifikovat.

1. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A49376). 2. Nezdobený koflík (MO A49377) s odlomeným uchem. 3. Původně dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A49378). 4. Dvojuchá zdobená amfora (MO A49379). 5. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A49380). 6. Původně dvojuchá žlábkovaná amforka

(MO A49381) 7. Velký nezdobený okřín (MO A49392). 8. Nezdobený koflík (MO A49385)
9. Bronzový kroužek (MO A49383).

Hrob H198

Nedochován. Původně čtyři nádoby. Popelnice, překlopená miska vedle, amfora a květináč.

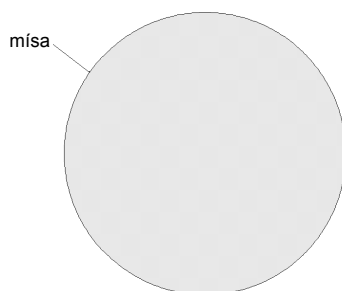
Hrob H199 (Tab. 72)

V hloubce cca 140 cm obsahoval původně 26 drobných nádobek mezi, nimiž byla drobná popelnice /13/, která byla největší nádobou v hrobě. Kromě 14 nádob se nedochovalo také hruškovité chřestítko se vstřícnými šrafovanými trojúhelníky na výduť (GOTTWALD 1932, 20, 43, obr. 8).

1. Nezdobený koflík (MO A49386) s dvěma laloky. 2. Bezuchá nezdobená amfora (MO A49387). 3. Nízký nezdobený koflík (MO A49388). 4. Hruškovité zdobené chřestítko (MO A49389). 5. Nezdobený koflíček (MO A49390). 6. Nízký nezdobený koflík (MO A49391). 7. Zdobený koflíček (MO A49392). 8. Bezuchá nezdobená mistička (MO A49393). 9. Nízký nezdobený koflík (MO A49394) s dvěma laloky. 10. Nízký nezdobený koflík (MO A49395). 11. Zdobený koflík (MO A49396). 12. Zdobený koflík (MO A49397) s odlomeným uchem. 13. Původně dvojuchá zdobená amfora (MO A49398).

Hrob H200

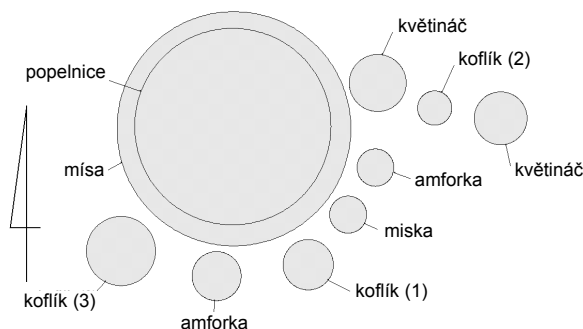
"Dětské" kůstky na rozpadlé míse. Nedochováno.

Hrob H201 (Tab. 72)

Původně obsahoval 10 nádob. Popelnice byla překryta mísou, obsahovala větší kosti a bronz /4/.

1. Nezdobený koflík (MO A49399) s odlomeným uchem. 2. Nízký nezdobený koflík (MO A49400). 3. Nízký nezdobený koflík (MO A49401). 4. 2x spirálka z bronzového drátku (MO A49402), zl. tor-dovaného nákrčníku (MO A49403), bronzový plechový náramek (MO A49404), 2x zl. bronzové tyčinky (MO A49405).

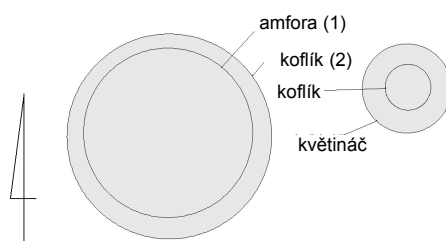
Hrob H202

Nalezena pouze mísa s kostmi na dně. Nechováno.

Hrob H203 (Tab. 73)

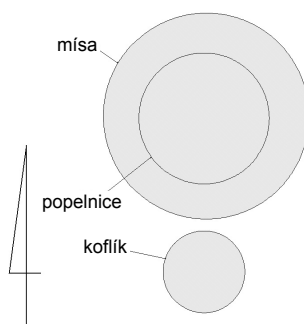
Pod mísou /koflíkem ?/ spočívala popelnice /1/ s velkými kostmi. Vedle nedochovaný květináč s taktéž nedochovaným menším koflíkem uvnitř.

1. Dvojchá žlábkovaná amfora (MO A49406). 2. Velký nezdobený koflík (MO A49407).

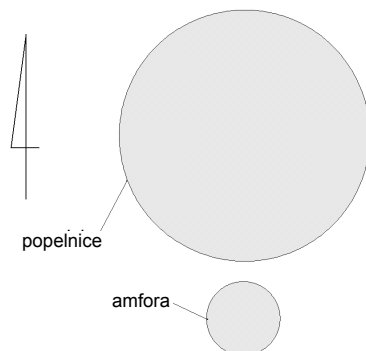
Hrob H204

Obsahoval popelnici překrytou mísou. Vedle koflík. Nechováno.

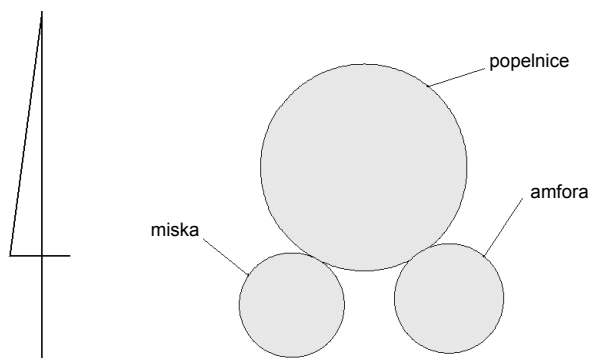
Hrob H205 (Tab. 73)

Obsahoval popelnici s "dětskými" kostmi a amfora vedle. Mezi kůstkami v popelnici 1. bronzová jehlice (MO A49408) s hlavicí roztepanou a svinutou v očko.

Hrob H206 (Tab. 73)

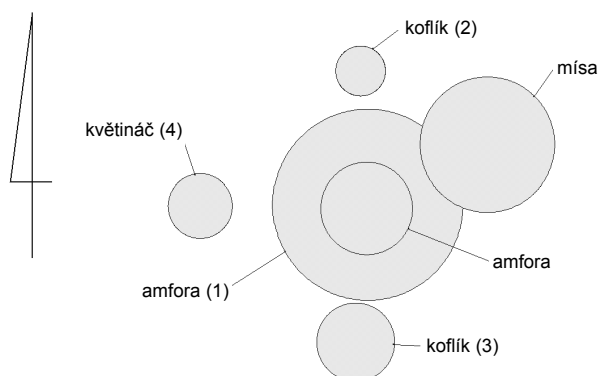
V popelnici "dětské" kůstky. Vedle amforka a zdobená miska. Nádoby nedochovány. "Poblíž" nádob pohozena 1. bronzová jehlice (MO A49409) s malou vázičkovitou hlavicí.

Hrob H207 (Tab. 73, 74)

Obsahoval popelnici /1/ s amforkou uvnitř překrytou mísou. Vedle popelnice květináč /4/ a oba koflíky /2, 3/. Mezi nádobami obklopujícími popelnici bronzý /5/.

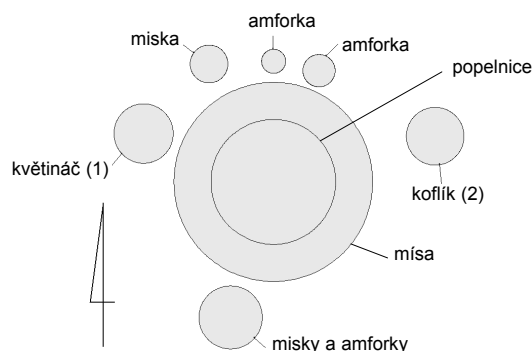
1. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A49410). 2. Nízký uvnitř zdobený koflík (MO A49411). 3. Nízký oboustranně zdobený koflík (MO A49412). 4. Dvojuchý květináč (MO A49413). 5. 2x fragment tor-dovaného nákrčníku.

Hrob H208 (Tab. 74)

Původně obsahoval minimálně deset nádob. Uprostřed popelnice s bronzý /3/ překrytá mísou. Vedle popelnice se kromě nádob /1, 2/ nacházela miska, dvě amforky a dvě skupiny koflíků a amforek.

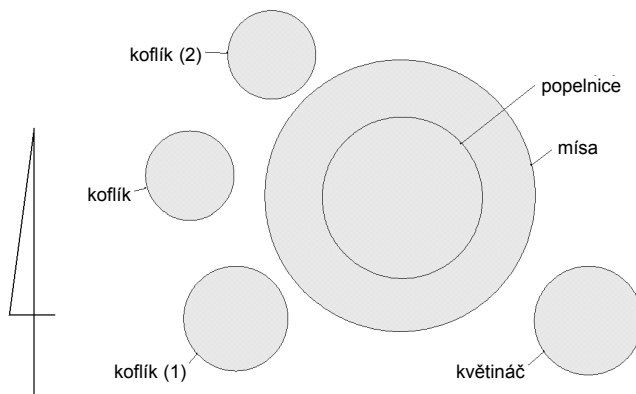
1. Dvojuchý květináč (MO A49415). 2. Nízký oboustranně zdobený koflík (MO A49416) s uraženým uchem. 3. Zl. bronzové tyčinky (MO A49417), zl. bronzové hraněné tyčinky (MO A49418), 2x zl. bronzové tyčinky (MO A49419), bronzový kroužek (MO A49420).

Hrob H209 (Tab. 75)

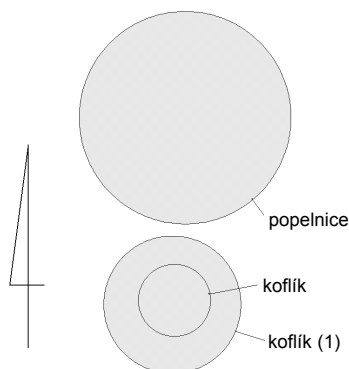
Ve středu popelnice s kostmi. Vedle popelnice původně tři koflíky /1, 2/ květináč, bronz /3/ a nedochovaný zl. bronzové tyčinky, údajně náramku.

1. Nízký uvnitř zdobený koflík (MO A49421). 2. Nízký nezdobený koflík (MO A49422). 3. Zl. bronzového drátu (MO A49423).

Hrob H210 (Tab. 75)

Obsahoval popelničku a vedle dva koflíky vložené do sebe, z nichž dochován pouze jeden 1. nízký nezdobený koflík (MO A49424).

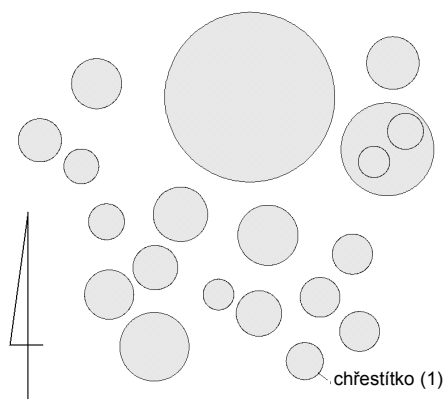
Hrob H211

Popelnice překryta mísou. Nerekonstruováno.

Hrob H212 (Tab. 75)

Obsahoval původně dvacet nádob převážně velmi malých rozměrů a chřestítka /1/. Popelnice byla nádobkami naprosto obklopena s výjimkou severní strany. Nedochovalo se pravděpodobně 5 koflíků, 2 amfory?, 2 amforky, popelnice? a květináč.

1. Hruškovité zdobené chřestítka (MO A49425). 2. Dvojchá žlábkovaná amforka (MO A49426). 3. Jednouchá mísa (MO A49427). 4. Jednouchá mísa (MO A49428). 5. Bezucha zdobená amfora (MO A49429) s ulomeným okrajem. 6. Nezdobený koflík (MO A49430). 7. Nízký nezdobený koflík (MO A49431). 8. Nízký nezdobený koflík (MO A49432). 9. Okřínovitá zdobená nádoba (MO A49433).

Hrob H213

Obsahoval pouze kumulaci velkých kostí. Nedochováno.

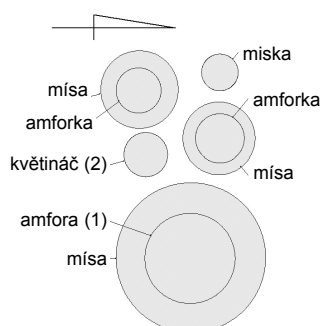
Hrob H214

Vedle shluku kostí stála poškozená amforka. Nedochováno.

Hrob H215 (Tab. 75)

V popelnici /1/ se nacházely větší kosti a na nich jehlice /1a/. Západně od popelnice dvě amforky překryté dvěma koflíky nebo miskami. Vedle nich koflík a květináč /2/.

1. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A49434). 1a. Bronzová jehlice (MO A49436) s vřetenovitou hlaví - var. Klentnice. 2. Dvojuchý květináč (MO A49435).

Hrob H216

Obsahoval pouze shluk kostí. Nedochováno.

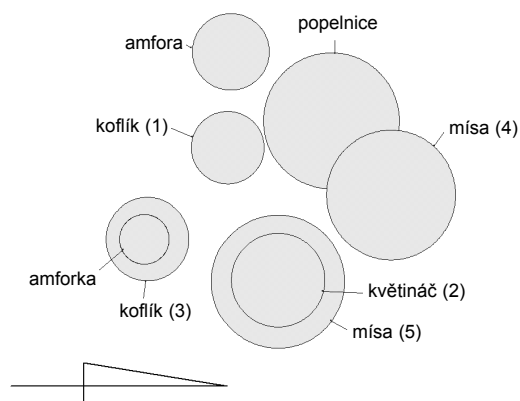
Hrob H217

Shluk kostí a střepe. Uložen velmi mělce, proto zničen orbou.

Hrob H218 (Tab. 76, 77)

Nedochovaná popelnice s většími kostmi překryta mísou /4?/. Východně od ní květináč /2/ překrytý mísou /5?/. Jižně od popelnice amfora, koflík /1/ a amforka překrytá koflíkem /3/.

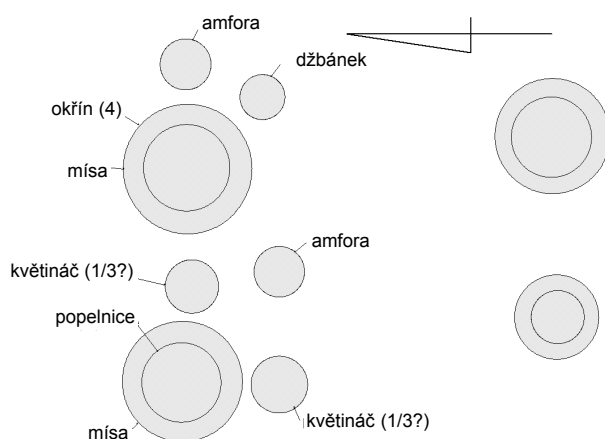
1. Zdobený džbánek (MO A49437). 2. Dvojuchý květináč (MO A49438). 3. Nezdobený koflík (MO A49439). 4. Jednouchá mísa (MO A49440). 5. Dvojuchá hrncovitá mísa (MO A49442).

Hrob H219 (Tab. 77)

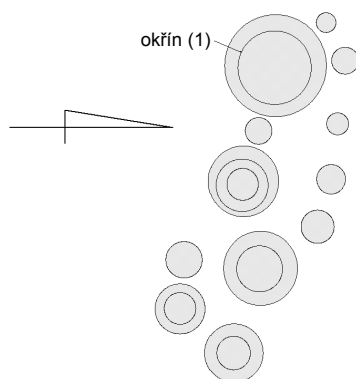
Pravděpodobně dva pohřby. Výše uložený pohřeb se skládal z drobné popelnice s bronzou /5/ překryté mísou. Vedle dva květináče /1, 3/ a amfora. Hluběji uložený pohřeb obsahoval okřín /4/ sloužící jako popelnice překrytý mísou, vedle amfora a malý koflík /2/.

1. Dvojuchý květináč (MO A49443). 2. Malý zdobený džbánek (MO A49444). 3. Dvojuchý květináč (MO A49445). 4. Velký nezdobený okřín (MO A49446). 5. 2x bronzový tyčinkovitý náramek (MO A49447), 2x zl. tordovaného náramku (MO A49448), 3x bronzový kroužek (MO A49449, A49451), zl. bronzového plechu (MO A49450) stočeného do trubičky, 3x zl. dvou náušniček (MO A49452).

Hrob H220 (Tab. 78)

Uložen hluboko, orientován Z-V. Obsahoval tři popelnice s "dětskými" pohřby. První z nich /6?/ překryta mísou, východně dvě mísy s další vloženou miskou, západně od popelnice dva nízké koflíky. Západně druhá popelnice /6?/ také překrytá mísou, západně od ní mísa s dvěma vloženými koflíky. Dále k západu amfora a ještě dále popelnice /1/ překrytá překlopenou mísou. Na severní straně řada pěti amfor.

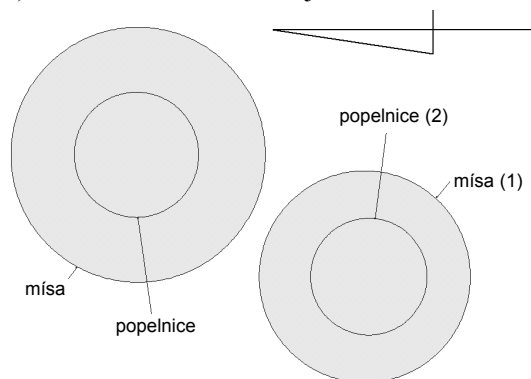

1. Velký okřín (MO A49453). 2. Nezdobený koflík (MO A49454). 3. Nezdobený koflík (MO A49455). 4. Zdobený koflík (MO A49456). 5. Zdobený koflík (MO A4945457). 6. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A49458).

Hrob H221 (Tab. 79)

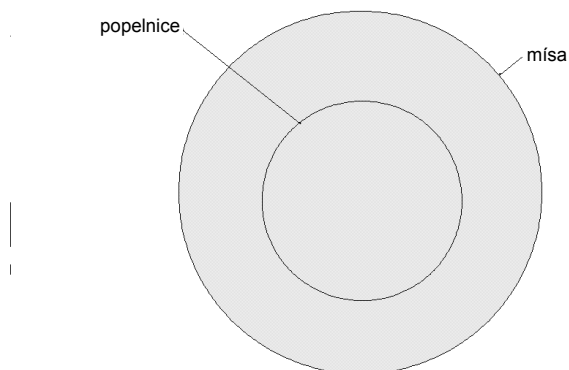
Dvě popelnice překryté dvěma mísami. Dochována pouze polovina.

1. Bezuchá mísa (MO A49459) zdobená uvnitř. 2. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A49460).

Hrob H222

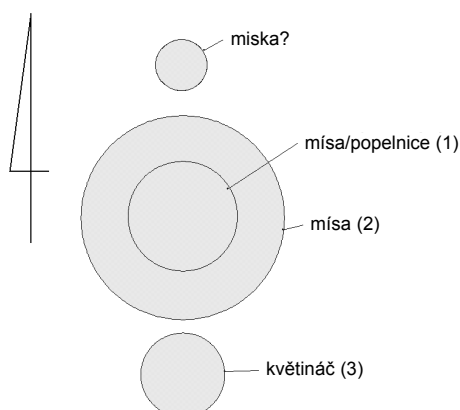
Obsahoval pouze popelnici překrytou mísou. Nerekonstruováno.

Hrob H223 (Tab. 80)

Popelnici zde byla mísa /2/ překrytá mísou /1/. Jižně květináč /3/, severně nedochovaný koflík.

1. Jednouchá mísa (MO A49461). 2. Dvojuchá mísa (MO A49462). 3. Dvojuchý květináč (MO A49463).

Hrob H224

Uložen velmi mělce, porušen orbou. Patrný pouze spodek popelnice s drobnými kůstkami a fragment květináče. Nedochováno.

Hrob H225

Zcela zničen orbou. Nalezeny pouze rozházené kosti mezi střepy z misky a koflíku (?). Nedochováno.

Hrob H226 (Tab. 80)

Obsahoval rozpadlou popelnici částečně krytou fragmentem květináče. Uvnitř popelnice kůstky a amforka /1/. Vedle stálo nedochované hruškovité chřestítko a amforka /2/.

1. Bezuchá zdobená amforka (MO A49464). 2. Dvojchá zdobená amforka (MO A49465).

Hrob H227

Ve shluku kostí nalezen úlomek bronzového náramku, střepy z misky a květináče. Nedochováno.

Hrob H228 (Tab. 80)

Obsahoval popelnici: 1. Dvojchá nezdobená amfora (MO A49466) překrytá nedochovanou mísou.

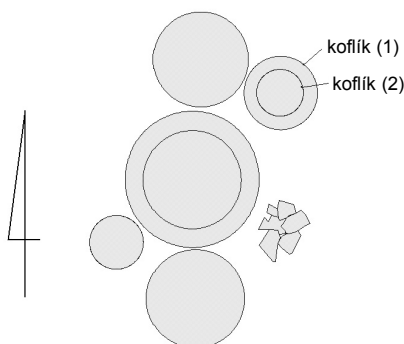
Hrob H229 - 232 (Tab. 99)

Zcela bez dokumentace. Zničeny při rozšiřování příkopu. Dochován pouze jeden květináč

Hrob H233 (Tab. 99)

V hloubce cca 90 cm. Popelnice přikryta mísou, vedle amfora a severovýchodně dva do sebe vložené koflíky /1, 2/. Jihozápadně od popelnice zbytky rozbitého květináče.

1. Koflík. 2. Esovitý koflík.

Hrob H234

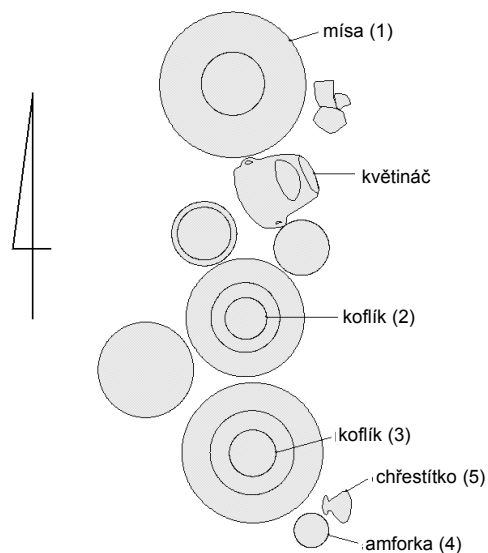
V hloubce 80 cm, zcela zničen. Zjištěny pouze zbytky dvou amfor.

Hrob H235 (Tab.99)

V hloubce 30 cm, značně poškozen. Urna nedochována. Nádob v řadě orientované S-J. Pod překlopenou mísou /1/ menší popelnice umístěná na střepu z květináče. Druhá urna obsahovala bronzovou jehlici s vroubkovanou hlavici, dvě bronzové spirálky a dva menší bronzové kroužky /6/. Východně střepy z květináče, jižně další květináč obsahující amforku. Vedle amfora a květináč s koflíkem uvnitř,

dále amfora s amforkou a překlopeným koflíkem /2/ uvnitř. Nejjižněji pod mísou květináč, pod nímž koflík /3/. JZ amforka a chřestítko.

1. Profilovaná mísa. 2. Koflík. 3. Koflík. 4. Zdobená amforka. 5. Zdobené chřestítko. 6. Bronzová jehlice s vroubkovanou kyjovitou hlavicí, dvě bronzové spirálky, dva bronzové kroužky.

Hrob H236

Zničen, bez dokumentace.

Hrob H237

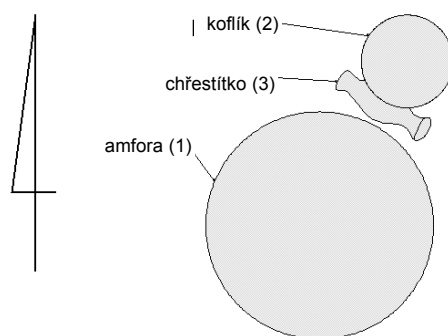
Hrob zasahoval pod silnici. Odkryta pouze urna s většími kostmi. Nedochováno.

Hrob H238

Zjištěna pouze popelnice překrytá mísou. Nedochováno.

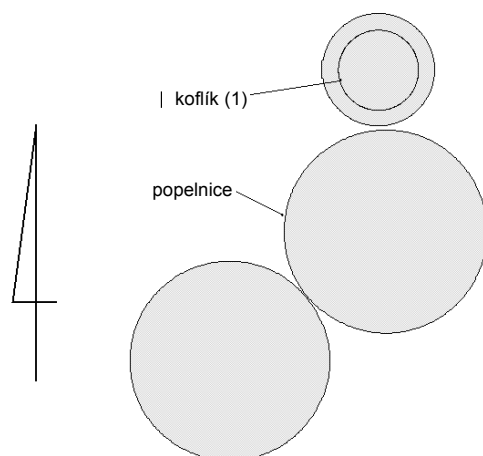
Hrob H239 (Tab. 100)

1. Zdobená amfora. 2. Horizontálně žlábkovaný koflík. 3. Zdobené chřestítko. 4. Drobný bronzový hraněný klínek.

Hrob H240 (Tab.100)

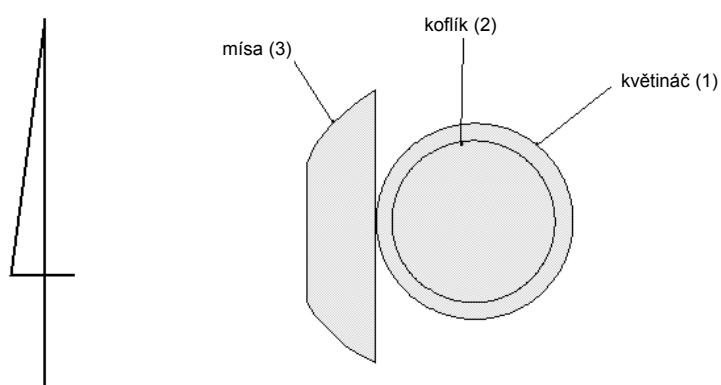
1. Polokulovitý koflík se dvěma laloky.

Hrob H241 (Tab.100)

V hloubce asi 95 cm. Nedobraný označen velkým kamenem v místě nálezu květináče, zahrnut a následně nedokopán.

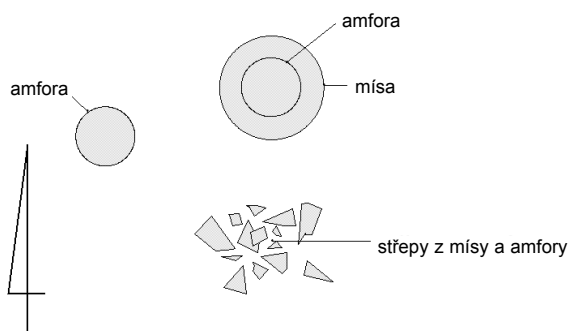
1. Květináč. 2. Polokulovitý nezdobený koflík. 3. Mísa esovité profilace.

12.3. DOMAMYSLICE - "DÍLY"

Hrob D1

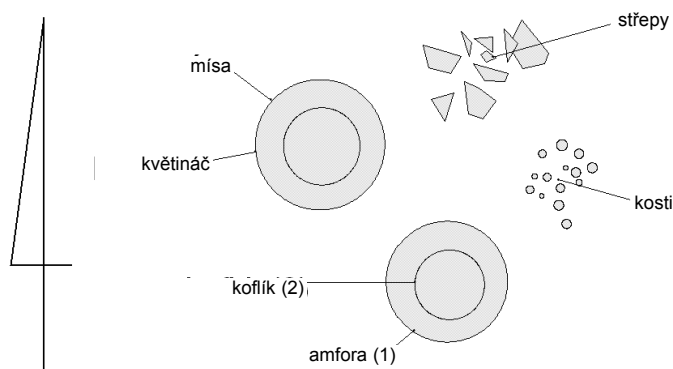
Obsahoval popelnici s nevelkým množstvím kostí překrytou mísou. Jihozápadně od popelnice amfora. Z dochované dokumentace vyplývá, že popelnice a amfora zůstaly zachovány. Nebylo možné je identifikovat.

Hrob D2 (Tab. 81)

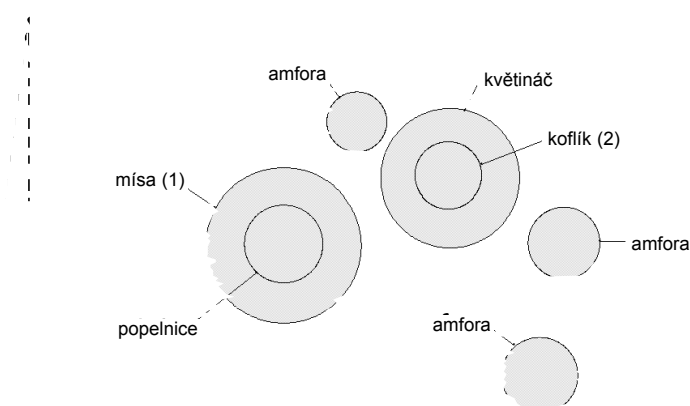
Asi 60 cm pod povrchem kumulace střeptů. Západně od nich se nacházel květináč překrytý mísou. Jižně amfora /1/ s koflíkem /2/ uvnitř. JV od střeptů "dětské" kosti s bronzem /3/.

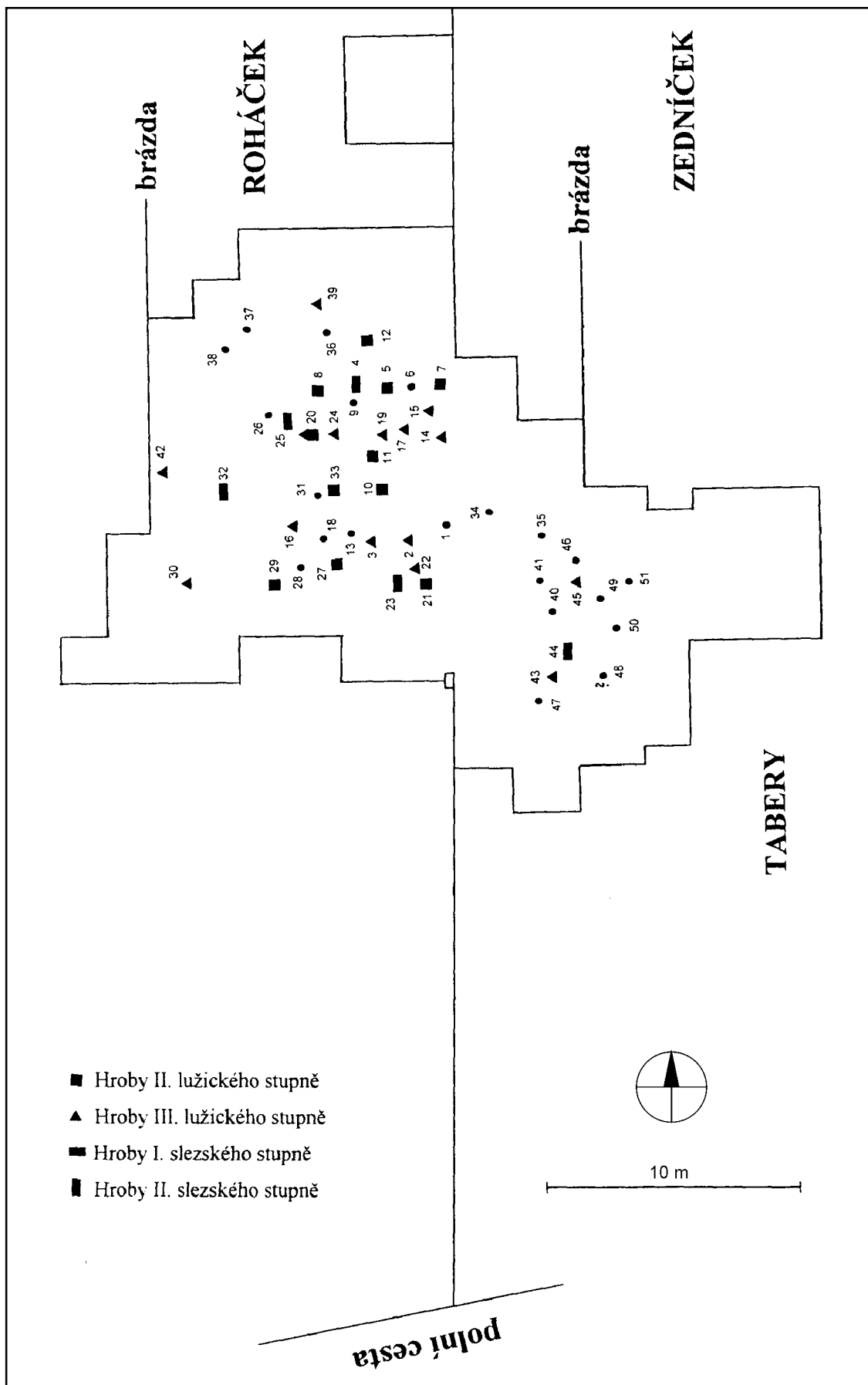
1. Dvojchá žlábkovaná amfora (MO A5778).
2. Koflík (MO A5779) s uraženým uchem.
3. Fragment bronzové jehlice (MO A5780) s roztepanou hlavicí svinutou v očko.

Hrob D3 (Tab. 81)

Obsahoval 7 nádob. Popelnice obsahující bronzy /3/ byla překryta mísou /1/, SV od ní se nacházel květináč se koflíkem /2/ uvnitř. Vedle něj dvě amfory a v JV části hrobu se našla amforka. Z dokumentace vyplývá, že se dochovala mísa kryjící popelnici a květináč s koflíkem uvnitř.

Domamyslice - „Díly“. Kopie náčrtku K. Dobeše podle Z. Trňáčekové (archiv VM v Olomouci).

1. Bezuchá mísa (MO 5781). 2. Nezdobený koflík (MO 5782). 3. Bronzová jehlice (MO 5784) s roztepanou hlavicí a svinutou v očko, zl. bronzového drátku (MO 5785).

Hrob D4 (Tab. 81)

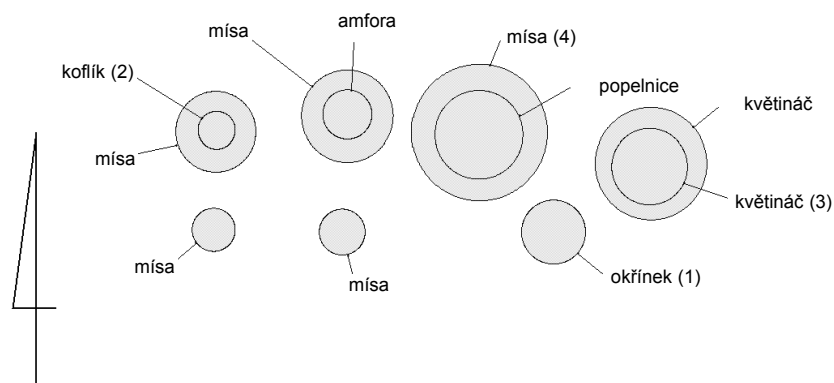
V nerekonstruovatelné popelnici větší počet kostí a bronz /2/. Vedle popelnice koflík /1/.

1. Nezdobený koflík (MO A5786). 2. Zl. bronzového náramku (MO A5787) s rytým ornamentem.

Hrob D5 (Tab. 82)

Původně obsahoval 11 nádob. Popelnice s přilehlými nádobami byla o 25 cm niž než ostatní nádoby. Stála uprostřed překrytá mísou /4/ a obsahovala bronz /5/. Východně od ní květináč překryt květináčem /3/. JV od popelnice okřínek /1/. Západně amfora překrytá miskou a dále k západu koflík /2/ překrytý mísou. V JZ rohu hrobu dvě misky.

1. Zdobený okřínek (MO A5788). 2. Nízký nezdobený koflík (MO A5789). 3. Dvojuchý květináč (MO A5780). 4. Dvojuchá mísa (MO A5791). 5. Zl. bronzové jehlice (MO A5792), zlomky bronzových tyčinek (MO A5793?? či A595794??).

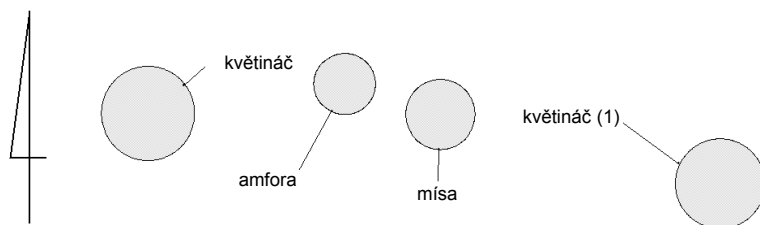

Hrob D6

Popelnice na dně mísy. Vedle se nacházel okřínek. Nerekonstruováno.

Hrob D7 (Tab. 82)

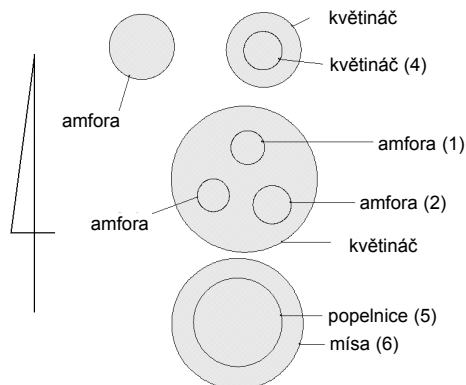
Nádoby v řadě s orientací Z-V. Na západním okraji květináč s malým množstvím kůstek vedle. Pak amfora, miska a 1. dvojuchý květináč (MO A5794), jediný dochovaný z celého hrobu.

Hrob D8 (Tab. 82, 83)

Nádoby v hrobě orientovány J-S. Na J okraji skupiny se nacházela popelnice /5/ pravděpod. s bronz /5a/ překrytá mísou /6/. Severně v nedochovaném květináči dvě amforky /1, 2/ a koflík /3/ - nesouhlasí s popisem (DOBEŠ 1934, 29). Dále k severu květináč /4/ překryt květináčem. Západně od nich nedoch. amfora.

1. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A5795). 2. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A5796). 3. Nezdobený koflík (MO A5797). 4. Dvojuchý květináč (MO A5798). 5. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A5799). 5a. Bronzový drátěný svitek (MO A 5801), zl. bronzové jehlice s mističkovitou hlavicí (MO A5802) s odlomenou horní částí, bronzová zdeformovaná puklice (MO A 5803) s trnem. 6. Jednouchá mísa (MO A5800).

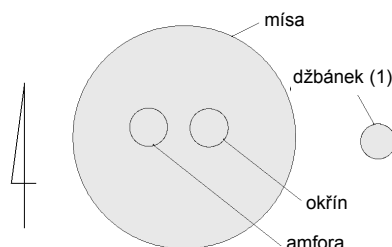
Hrob D9

Ve shluku střepů z amfory, misek a květináče dvě kumulace kostí. Vyzdvižen koflík, avšak nedochován.

Hrob D10 (Tab. 83)

Pod mísou okřín sloužící jako popelnice s kůstkami a bronz /2/. Pod touž mísou, západně od okřínu, nedochované amfora, východně od mísy džbánek /1/.

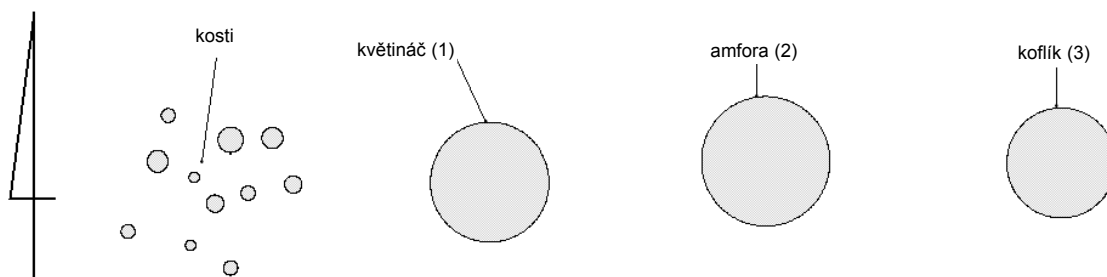
1. Nezdobený džbánek (MO A5804). 2. Očko z bronzového drátu (MO A5805) - nárameček?, zl. bronzového kroužku (MO A5806).

Hrob D11 (Tab. 83)

Uspořádán do řady orientované Z-V. Na západním okraji kůstky uložené v prosté zemi. Východně květináč /1/, amfora /2/ a koflík /3/.

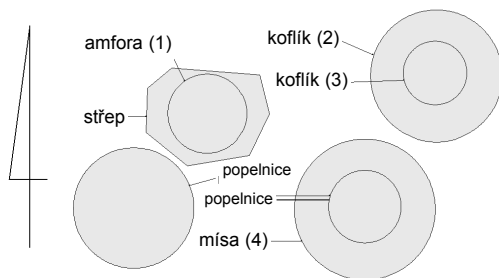
1. Dvojuchý květináč (MO A5807). 2. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A5808). 3. Kónický koflík (MO A5809).

Hrob D12 (Tab. 84)

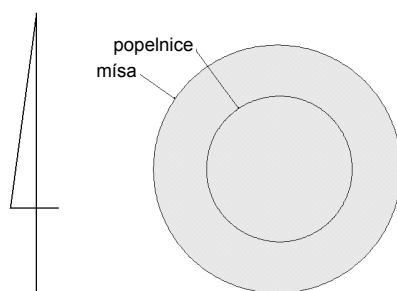
Nalezeny dvě urny, podle Gottwalda "dětský dvojhrob". První nedochovaná popelnice v podobě okřínu umístěna v JZ rohu hrobu. Severně amfora /1/ na velkém střepu. Východně koflík /3/ vložený do koflíku /2/. Jižně druhá nedochovaná popelnice s bronz /5/ překrytá mísou /4/. Nádoby uspořádány do čtverce.

1. Velká nezdobená amfora (MO A5810). 2. Nezdobený koflík (MO A5811). 3. Nezdobený koflík (MO A5812). 4. Jednoduchá mísa (MO A5813).

Hrob D13 (Tab. 84)

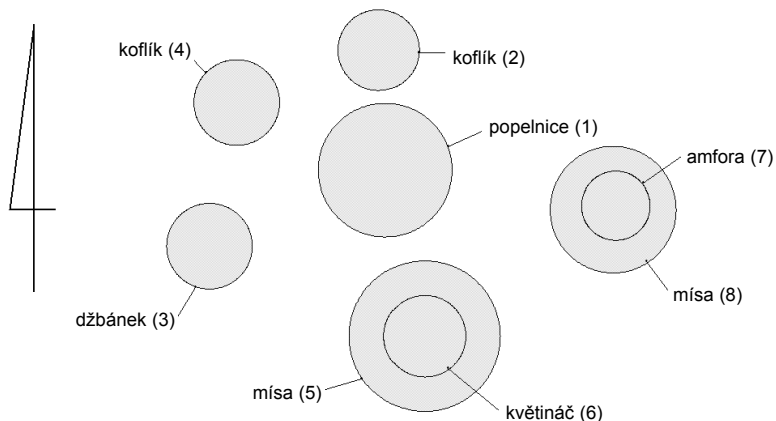
Pouze nedochovaný okřín sloužící jako popelnice, krytý mísou. V hrobě též 1. úlomky kostěného hřebenu (MO A5818a, b, c, d), 2. bronzový nárameček (MO 5816) a zlomek jednoduchého kroužku (MO 5817).

Hrob D14 (Tab. 84, 85)

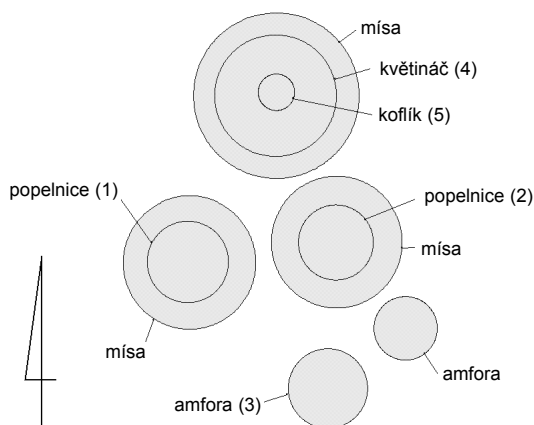
Obsahoval "dětské" kůstky uložené více v prosté zemi než v popelnici /1/, mezi nimi bronz /1a/. Všechny nádoby se dochovaly a byly rozmístěny okolo urny.

1. Dvojchá žlábkovaná amfora (MO A5819). 1a. Zl. bronzové tyčinky (MO A5827) - jehlice. 2. Nezdobený koflík (MO A5820). 3. Žlábkovaný džbánek (MO A581). 4. Malý nezdobený koflík (MO A5822). 5. Jednoduchá mísa (MO A5823). 6. Dvojchý květináč (MO A5824). 7. Dvojchá nezdobená amfora (MO A5825). 8. Nízká nezdobená mistička (MO A5826).

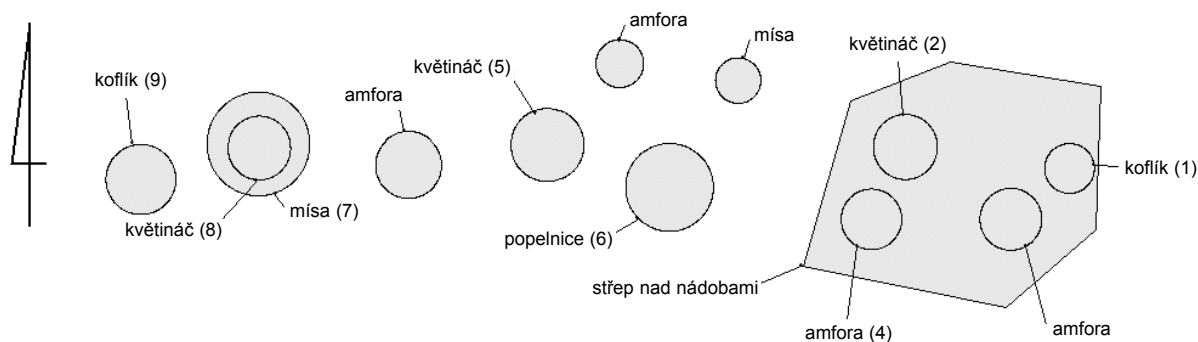
Hrob D15 (Tab. 85, 86)

1. Dvojchá žlábkovaná amfora (MO A???? - D827). 1a. 2x zl. bronzové jehlice (MO A5830a, b), 4x zl. bronzové jehlice s větvenitou hlavici (MO A5831?) - var. Klentnice, svitek bronzového drátu (MO A5832), svitek bronzového drátu (MO A5833), 4x zl. poškozeného bronzového drátu (MO A5834), 5x bronzový kroužek (MO A5835-A5839), dvě spojená očka z bronzových drátů různé tloušťky (MO A5840), bronzové drátěné očko (MO A5841). 2. Dvojchá nezdobená amfora (MO A5842). 2a. Bronzová jehlice (MO A5843) s větvenitou hlavici - var. Klentnice, bronzová jehlice (MO A5844) s kulovitou hlavici, tělo bronzové jehlice (MO A5845), svitek bronzového drátu (MO A5846) - náramek, svitek bronzového drátu (MO A5847) - prsten, svitek bronzového drátu s navlečeným očkem (MO A5848), 2x zl. bronzového nákrčníku s roztepanými kličkami na koncích (MO A5849, A5850) upravené jako dva náramky, bronzová náušnice (MO A5851), zl. bronzového náramku? (MO A5852), 4x zl. bronzových hraněných drátů (MO A5853), 2x zl. bronzového drátku (MO A5854), 2x bronzová náušnice (MO A5855), 1x zlomek a 1x celý nedovřený bronzový kroužek (MO A5856a, b), zl. bronzového kroužku (MO A5857). 3. Dvojchá nezdobená amfora (MO A5860). 3a. Bronzový kroužek. 4. Dvojchý květináč (MO A5862). 5. Nezdobený koflík (MO A58863).

Hrob D16 (Tab. 86, 87)

Orientován V-Z. Západně koflík /9/. Dále k východu: květináč /8/ pod mísou /7/, nedoch. amfora, květináč /5/, nedoch. amfora, popelnice /6/, nedoch. miska. Ve V části skupina: koflík /1/, květináč /2/, a dvě amfory /3, 4/ pod velkým střepe.

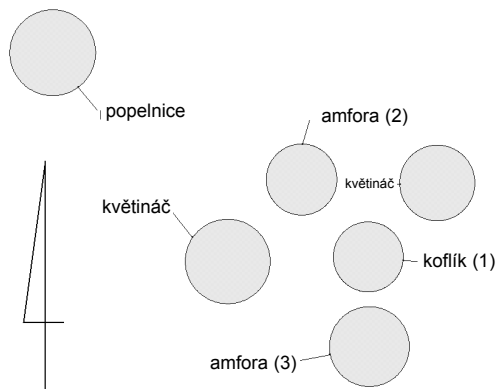
1. Esovitý koflík (MO A5864). 2. Dvojchý květináč (MO A5865). 3. Dvojchá žlábkovaná amfora (MO A5866). 4. Dvojchá nezdobená amfora (MO A5867). 5. Dvojchý květináč (MO A5868). 6. Dvojchá nezdobená amfora (MO A5869). 7. Jednochá mísa (MO A5870). 8. Dvojchý květináč (MO A5871). 9. Nízký esovitý koflík (MO A5872).

Hrob D17 (Tab. 88)

Mělece uložen se zničenou popelnicí. JV od ní skupina ostatních nádob: dvě amfory /2, 3/, malý koflík /1/ a dva nedochované květináče.

1. Nezdobený koflík (MO A5873). 2. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A5874). 3. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A5875).

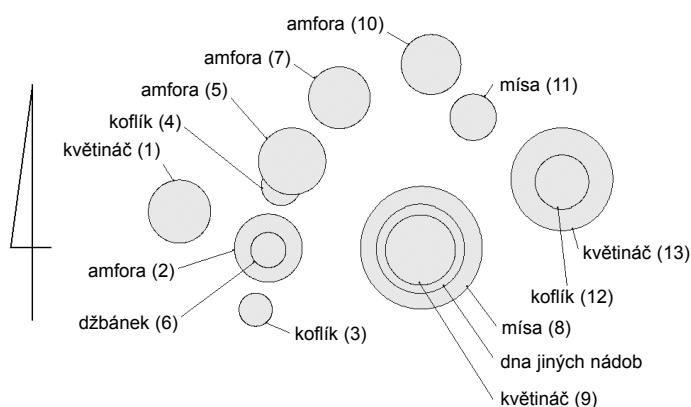
Hrob D18

Rozrušen orbou. Z popelnice zbylo pouze dno a 1. tělo bronzové jehlice (MO A5876).

Hrob D19 (Tab. 88 - 90)

Neobsahoval popelnicí. V ústředí květináč /9/ na dnech z cizích nádob překrytý mísou /8/. V půlkruhu kolem od JZ až k SV ostatní nádoby. Džbánek /6/ v amfoře /2/. Květináč /13/ překryt mísou /12/. Nádobý /14, 15/ nalezeny mimo, ale pravděpodobně v blízkosti hrobu.

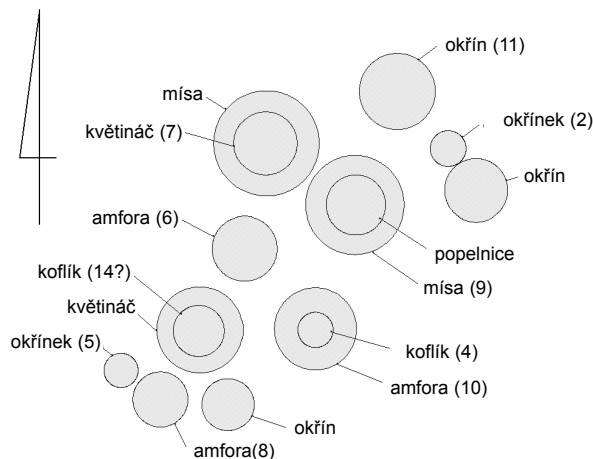
1. Dvojuchý květináč (MO A5877). 2. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A5878). 3. Nezdobený koflík (MO A5879). 4. Malý esovitý koflík (MO A5880). 5. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A5881). 6. Zdobený džbánek (MO A5882). 7. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A5883). 8. Jednouchá mísa (MO A5884). 9. Dvojuchý květináč (MO A5885). 10. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A5886). 11. Jednouchá mísa (MO A5887). 12. Koflík (MO A5888). 13. Dvojuchý květináč (MO A5889). 14. Esovitý koflík (MO A5890). 15. Hrncovitý džbánek (MO A5891).

Hrob D20 (Tab. 90 - 92)

Asi 50 cm pod povrchem. Nádobý nakumulovány ve tvaru oválu protaženého ve směru JZ-SV. Nedochovaná amforovitá zásobnice s plastickou páskou (DOBEŠ 1934, 36) sloužící jako popelnice stála uprostřed, obsahovala větší množství kostí a byla překryta mísou /9/. Ostatní nádoby okolo. Květináč /7/ překryt nedochovanou mísou. Koflík vložený do květináče též nedochován.

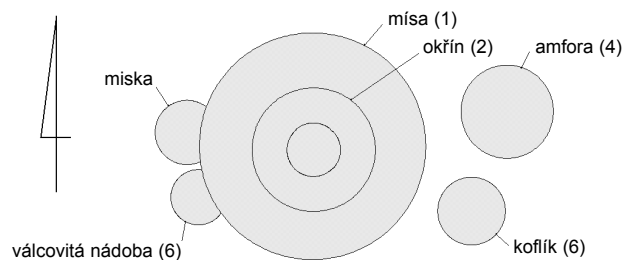
1. Bezuchá nezdobená amfora (MO A5892). 2. Nezdobený okřínek (MO A5893). 3. Bezuchá amfora (MO A5894). 4. Kónický koflík (MO A5895). 5. Nezdobený okřínek (MO A5896). 6. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A5897). 7. Dvojuchý květináč (MO A5898). 8. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A5899). 9. Dvojuchá mísa (MO A5900). 10. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MO A5901). 11. Velký okřín (MO A5902). 12. Jednouchá mísa (MO A5903). 13. Malý koflík (MO A5904).

Hrob D21 (Tab. 92, 93)

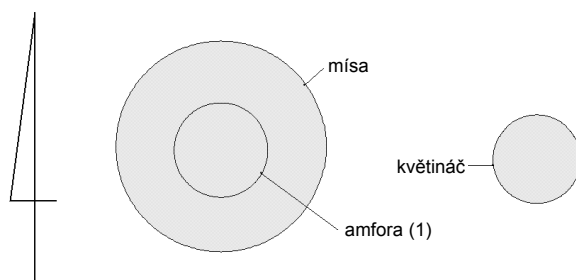
Spočíval v hloubce 1 m pod kamenným příkrovem. Popelnice /2/ obsahovala velké kosti, koflík /3/, jehlici /2a/ a byla překryta mísou /1/. Okolo rozmístěny ostatní nádoby.

1. Původně dvojuchá prstovaná mísa (MO A5905). 2. Okřín (MO A5906). 2a. Bronzová jehlice (MO A5911) s českou profilací hlavice - typ Mostkovice. 3. Esovitý koflík (MO A5907). 4. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A5908). 5. Válcovitá nádoba (MO A5909). 6. Esovitý koflík (MO A5910).

Hrob D22 (Tab. 93)

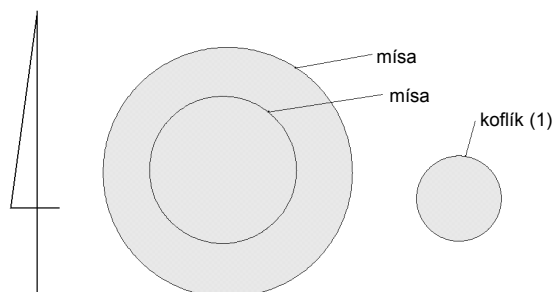
Rozrušen orbou. Popelnice nezachycena, pouze menší množství kůstek. Dále obsahoval květináč, východně koflík uložený v 1. dvojuché nezdobené amfoře (MO A5912).

Hrob D23 (Tab. 93)

Mísa sloužila jako popelnice. Byla překryta jinou mísou. Obě zničeny orbou. Východně koflík /1/, na J straně bronz /2/.

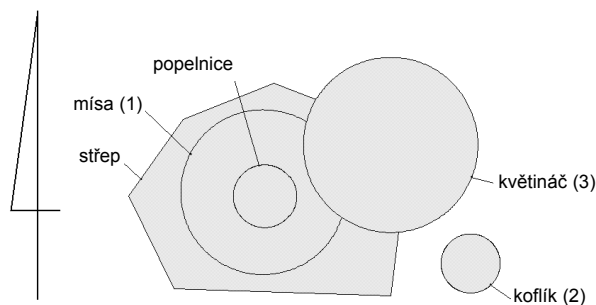
1. Esovitý koflík (MO A5913). 2. Bronzový náramek zdobený rytým ornamentem (MO A5914a) a zl. hraněného drátu (MO A5914b).

Hrob D24 (Tab. 94)

Na silnostěnném dně spočívala rozpadlá popelnice s drobnými kůstkami překrytá mísou /1/, východně koflík /2/. Na krycí míse v několika kusech květináč /3/.

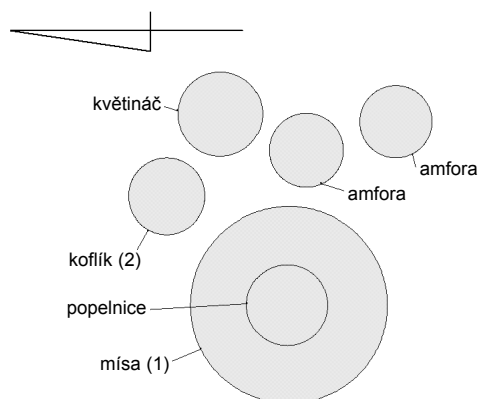
1. Jednoduchá mísa (MO A5915). 2. Esovitý koflík (MO A5916). 3. Dvojuchý květináč (MO A5917).

Hrob D25 (Tab. 94)

Zničen orbou. V nedochované popelnici koflík /1/. Východně řada nádob orientovaná S-J, od jihu: dvě amfory, květináč a jediná dochovaná mísa /2/. Na jižní straně hrobu bronz /3/.

1. Nízký zdobený koflík (MO A5918). 2. Bezuchá mísa (MO A5919) s výčnělkem a laloky. 3. Zl. bronzové tyčinky (MO A5919).

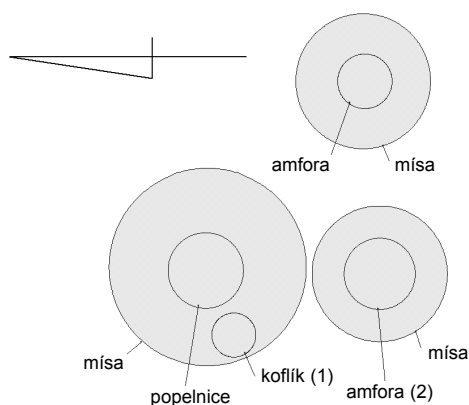
Hrob D26

Pouze rozsáhlý shluk kostí. Mimo nalezen koflík s větším počtem střepů. Nedochováno.

Hrob D27 (Tab. 94)

Za popelnici sloužila amfora překrytá mísou, která zastřešovala také koflík /1/. Jižně miskou překrytá amfora /2/. Východně od nich opět amfora překrytá mísou.

1. Kónický koflík (MO A5921). 2. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A5922).

Hrob D28

Pouze kosti uložené v prosté zemi. Nedochováno.

Hrob D29 (Tab. 95)

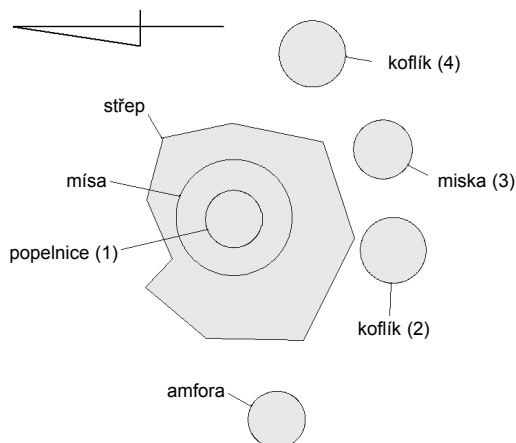
Obsahoval pouze urnu /1/ s "dětskými" kostmi a bronzý /1a/.

1. Amforovitá nádoba (MO A5923). 1a. Bronzový tyčinkový náramek (MO A5924), tělo jehlice (MO A5925).

Hrob D30 (Tab. 95)

Popelnice /1/ stála na velkém střepu z prstované nádoby a překryta mísou. Obsahovala náramek /1a/. Západně nedochovanou amforu. JV od popelnice: koflíky /2, 3, 4/.

1. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A5926). 1a. Bronzový náramek (MO A5930) z ohnuté jehlice s kyjovitou hlavicí s kloboukovitým ukončením. 2. Kónický koflík (MO A5927). 3. Nízký koflík (MO A5928). 4. Nezdobený koflík (MO A5929).

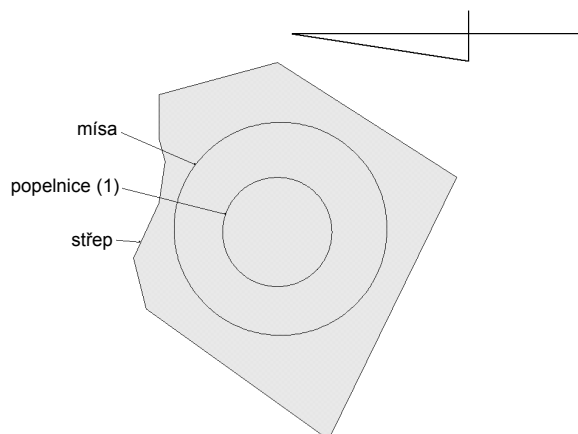

Hrob D31

Obsahoval pouze kosti v prosté zemi.

Hrob D32 (Tab. 96)

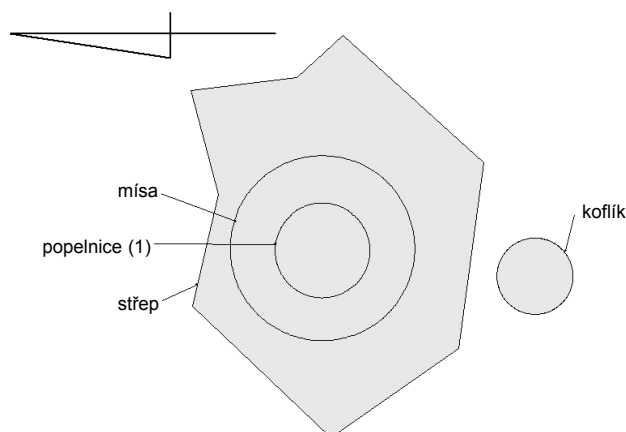
Popelnici tvořila 1. amforovitá nádoba (MO A5931) umístěná na velkém střepu a překryta mísou. V popelnici byly přítomny kosti.

Hrob D33 (Tab. 96)

1 m pod povrchem. Na velkém červeně zbarveném střepu se nacházela popelnice /1/ se zl. jehlice /1a/. Pod ní, na střepu, bronzý /2/. Jižně se nacházel nedochovaný koflík.

1. Dvojuchá nezdobená amfora (MO A5932). 1a. Zl. bronzové jehlice (MO A5933). 2. Dlouhá úzká spirálka z bronzového drátu (MO A5934), zl. bronzové jehlice (MO A5935) (asi 1a?). 3. Tuhové ko-
lečko (MO A5936).

Hrob D34

Dokumentace neexistuje.

Hrob D35

Dokumentace neexistuje.

Hrob D36

Dokumentace neexistuje.

Hrob D37

Dokumentace neexistuje.

Hrob D38 (Tab. 96)

Dokumentace neexistuje.

1. 2x bronzový knoflík (MP 011691).

Hrob D39 (Tab. 96)

Dokumentace neexistuje.

1. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MP 011922).
2. Jednouchá mísa (MP 007428).

Hrob D40

Dokumentace neexistuje.

Hrob D41

Dokumentace neexistuje.

Hrob D42 (Tab. 97)

Dokumentace neexistuje.

1. Zdobení okřín (MP 011892).
2. Žlábkovaný džbánek (MP 011900).
3. Bezucha zdobená amfora (MP 011894).

Hrob D43 (Tab. 97)

Dokumentace neexistuje.

1. Kónický koflík (MP 007424) s odlomeným uchem.

Hrob D44 (Tab. 97)

Dokumentace neexistuje.

1. Dvojuchý nezdobený okřín (MP 11903).
2. Dvojuchá nezdobená amfora (MP 011902).
3. Nízký nezdobený koflík (MP 007247) s odlomeným uchem.
4. Nezdobený koflík (MP 007421).
5. 2x tordovaný náramek (MP 011692, 011693).

Hrob D45 (Tab. 98)

Dokumentace neexistuje.

1. Dvojuchá nezdobená amfora (MP 007429).
2. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MP 011901).

Hrob D46

Dokumentace neexistuje.

Hrob D47

Dokumentace neexistuje.

Hrob D48 (Tab. 98)

Dokumentace neexistuje.

1. Dvojuchá nezdobená amfora (MP 011909). 2. Bezuchá zdobená amfora (MP 011898). 3. Dvojuchá žlábkovaná amfora (MP 011975). 4. Dvojuchý květináč (MP 011915). 5. Dvojuchá zdobená amforka (MP 011897). 6. Bezuchá mísa (MP 007425). 7. Nízký nezdobený koflík (MP 011395). 7. Bronzová jehlice (MP 011699) s cibulovitou hlavicí.

Hrob D49

Dokumentace neexistuje.

Hrob D50

Dokumentace neexistuje.

Hrob D51

Dokumentace neexistuje.

12.4. DOMAMYSLICE - "POD HÁJEM"

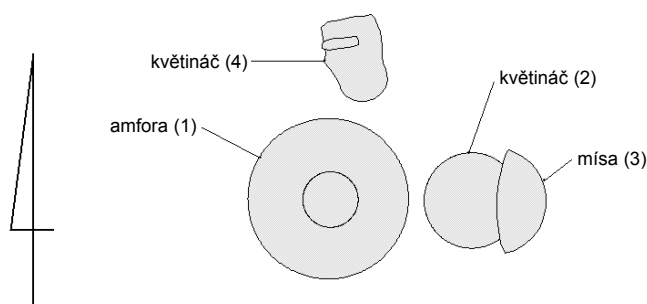
Hrob P1 - P9 (Tab. 101)

Odkryty 25.4.1939. Zcela zničeny při hloubení příkopu. Zachována pouze 1. nezdobená amforka.

Hrob P10 (Tab.101)

Odkryt 25.4.1939. Amfora /2/ sloužila jako urna, obsahovala zlomky kostí a nedochovanou amforku. Severně od hrobové kumulace fragmenty květináče, z nichž se dochoval pouze jediný /4/.

1. Dvojuchá amfora. 2. Dvojuchý květináč. 3. Mísa. 4. Fragment květináče s horizontální lištou.

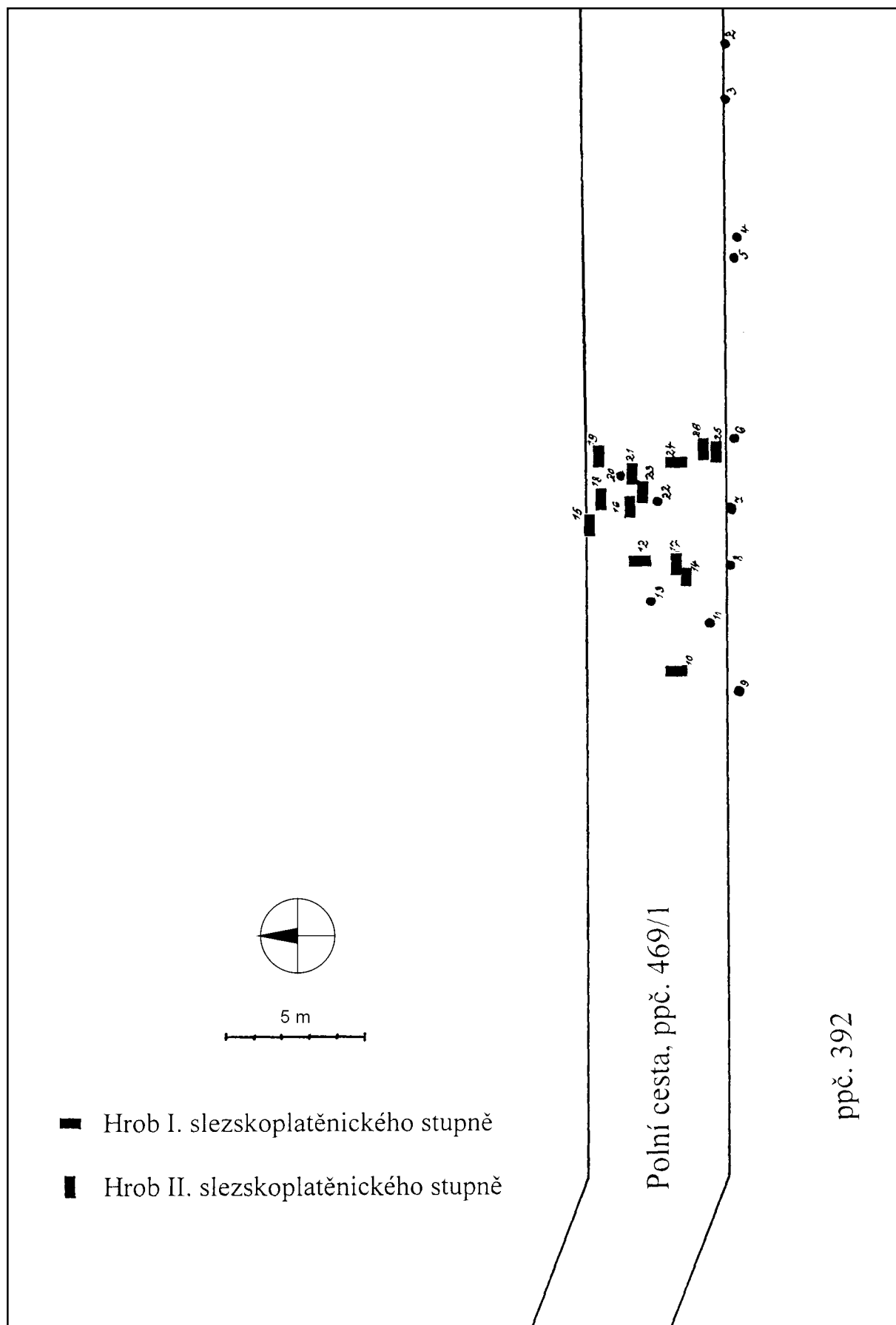
Hrob P11

Odkryt 25.4.1939. Pod destruovanou miskou rozpadlá urna. Nechováno.

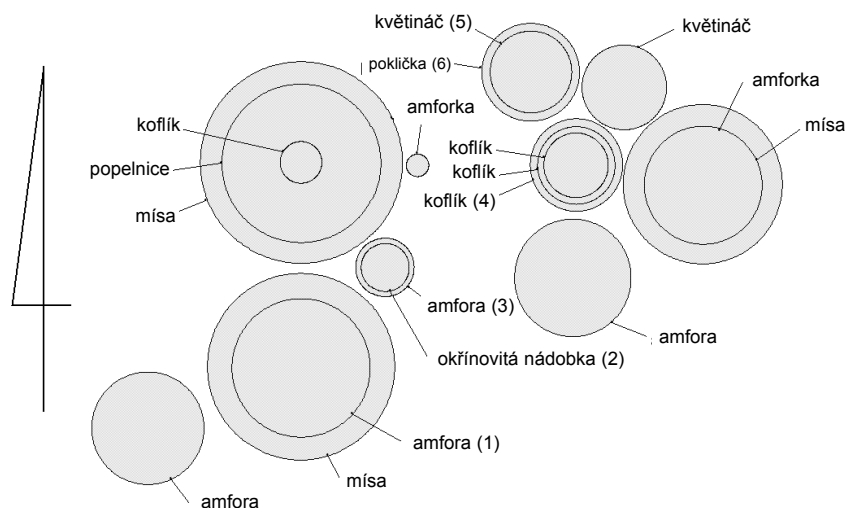
Hrob P12 (Tab. 101, 102)

Odkryt 2.10.1939.

1. Dvojuchá zdobená amfora. 2. Zdobená okřínovitá nádobka. 3. Zdobená amforka. 4. Koflík se soustřednými žlábkami na dně a uraženým uchem. 5. Dvojuchý květináč. 6. Fragment pokličky.

Domamyslice - „Pod hájem“. Náčrt F. Trčaly (archiv ÚAPP Brno).

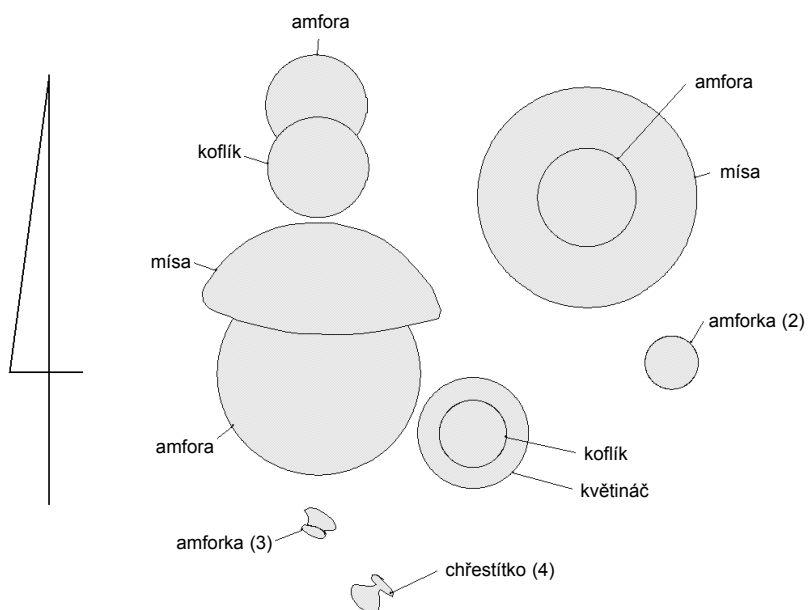
Hrob P13

Odkryt 29.9.1939. V hloubce 1 m byly kosti uloženy na hromádku na větším stěpu. V okolí do 50 cm roztroušeny stěpy. Nechováno.

Hrob P14 (Tab. 102)

Odkryt 29.9.1939.

1. Kónický koflík s dvěma laloky. 2. Zdobená amfora. 3. Zdobená amfora. 4. Zdobené hruškovité chřestítko.

Hrob P15 (Tab. 102)

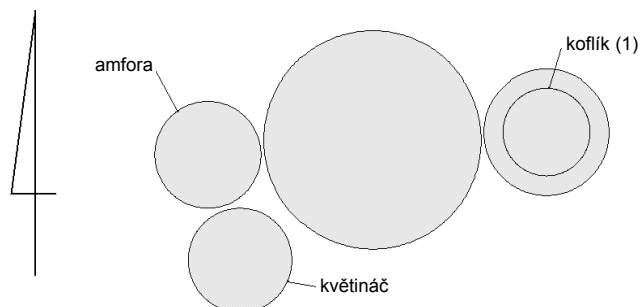
Odkryt 2.10.1939. V hloubce 70 cm tmavý promíšený zásyp hrobové jámy. Ve východní části květináč /1/ a uvnitř poklička /2/. Dále se v hrobě nacházely pouze fragmenty čtyř nádob. Rozeznatelné pouze zlomky amfory a květináče. Nechováno.

1. Květináč s rozeklaným výčnělkem pod hrdlem. 2. Poklička s válcovitým držadlem.

Hrob P16 (Tab. 103)

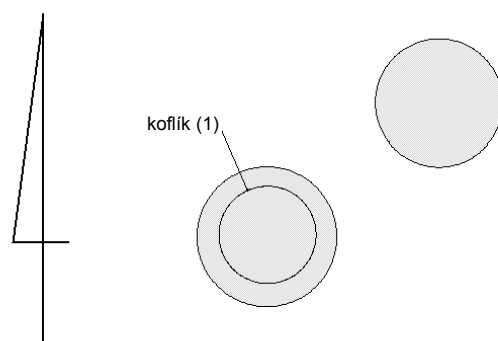
Odkryt 2.10.1939. V hloubce 90 cm

1. Polokulovitý koflík s laloky.

Hrob P17 (Tab. 103)

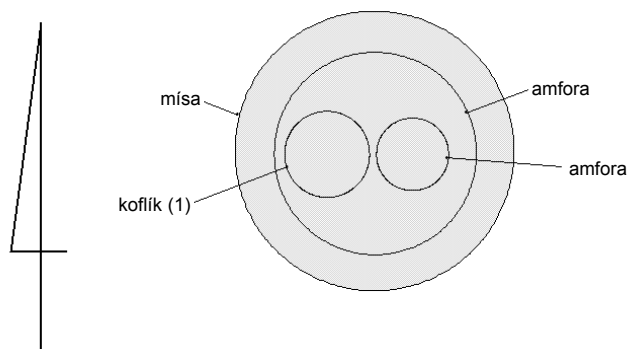
Odkryt 2.10.1939. Nechovaná urna obsahovala větší kosti, koflík /1/ a náramek.

1. Kónický koflík s ulomeným uchem a torzo bronzového náramku.

Hrob P18 (Tab. 103)

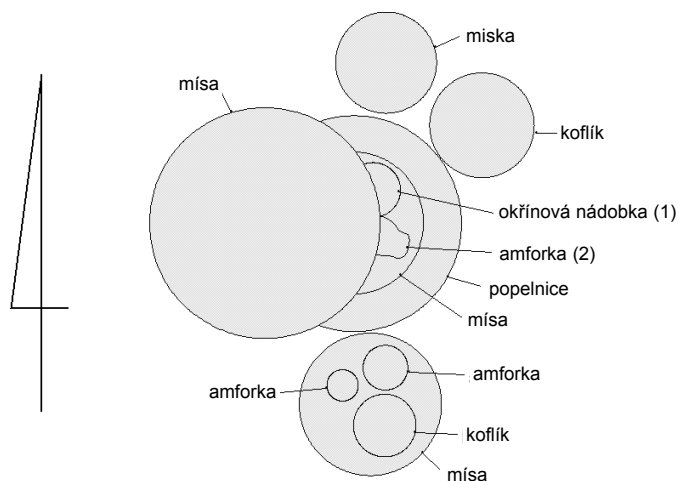
Odkryt 2.10.1939 v hloubce 75 cm. Pod mísou amfora (urna) obsahující kosti, amforku a koflík /1/.

1. Polokulovitý koflík.

Hrob P19 (Tab. 103)

Odkryt 2.10.1939 v hloubce 70 cm.

1. Zdobená okřínovitá nádobka. 2. Bezuchá amforka.

Hrob P20

Odkryt 2.10.1939 v hloubce 1 m. Na větším střepu z květináče hromádka kostí krytá převráceným koflíkem. Nedochováno.

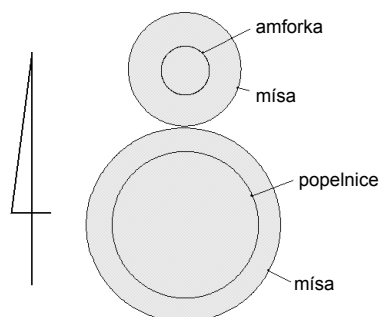
Hrob P21 (Tab. 103)

Odkryt 2.10.1939. Obsahoval amforu, která sloužila jako urna a koflík /1/.

1. Zdobení koflík s odsazeným hrdlem.

Hrob P22

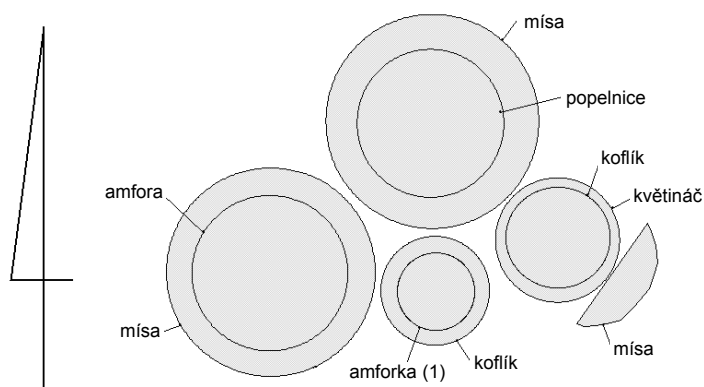
Mělece uložen, nedochován.

Hrob P23 (Tab. 103)

Odkryt 5.10.1939 v hloubce 75 cm.

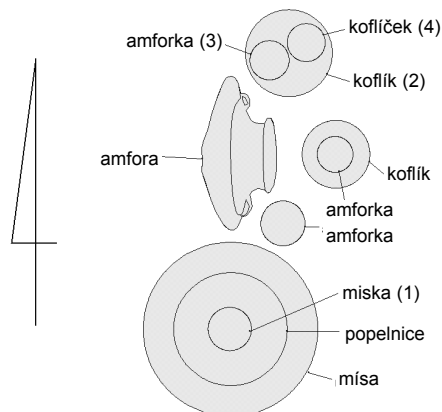
1. Nezdobená bezuchá amforka.

Hrob P24 (Tab. 103)

Odkryt 5.10.1939 v hloubce 75 cm.

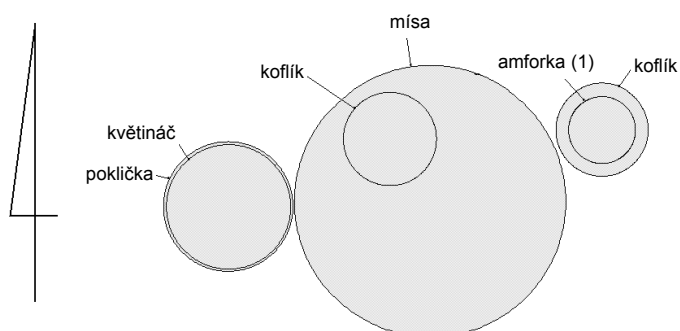
1. Zdobená mistička s odsazeným hrdlem.
2. Kónický koflík s laloky a uraženým uchem.
3. Bezuchá zdobená amforka.
4. Malý kónický koflík.

Hrob P25 (Tab. 103)

Odkryt 5.10.1939, uložen velmi mělce. Tmavý zásyp hrobové jámy. Kostí uloženy na hromádce a přiklopeny koflíkem a mísou.

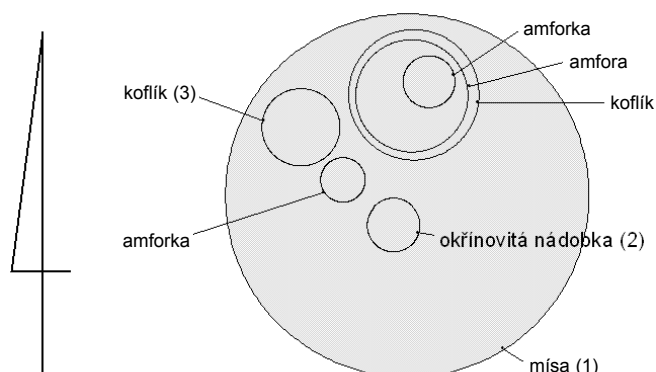
1. Zdobená bezuchá amforka.

Hrob P26 (Tab. 103)

Odkryt 5.10.1939. Veškerý inventář hrobu pod velkou překlopenou mísou /1/. Pouze malá amforka na míse /1/.

1. Dvojuchá profilovaná mísa s výčnělky pod uchy.
2. Zdobená okřínovitá nádoba.
3. kónický koflík s laloky.

12.5. DOMAMYSLICE - "LOUKOVSKY"

Hrob L1 (Tab. 104)

Dokumentace neexistuje.

1. Nezdobený okřínek (MP 007422).

SEZNAM ZKRATEK

AR.....	Archeologické rozhledy, Praha
AÚB.....	Archeologický ústav Brno
ČVMSO.....	Časopis Vlasteneckého musejního spolku v Olomouci, Olomouc
ČMMZ.....	Časopis Moravského muzea zemského, Brno
FAM.....	Fontes Archaeologiae Moravicae, Brno
FAP.....	Fontes Archaeologici Pragenses, Praha
KPI.....	kostěná a parohová industrie
MO.....	muzeum v Olomouci, neoficiální zkratka v katalogu
MP.....	Muzeum Prostějovska, Prostějov
PA.....	Památky archeologické, Praha
PV.....	Přehled výzkumů Brno
PBF.....	Prähistorische Bronzefunde
SPFFBU.....	Sborník prací Filozofické fakulty MU, řada E - archeologicko-klasická, Brno
ÚAM FF MU.....	Ústav archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně
VM.....	Vlastivědné muzeum, Olomouc
VSH.....	Východočeský sborník historický, Pardubice

SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY

- ADAMCZYKOVÁ, J. 1953: Chronologická průkaznost vázičkovité jehlice v Československu, AR V, 666-672.
- ADÁMEK, F. 1961: Pravěké hradisko u Obřan. Brno.
- BLAJER, W. 1984: Die Arm- und Beinbergen in Polen. PBF X/2. München.
- BÖHM, J. 1937: Základy halštatské periody v Čechách. Praha.
- BÖHM, J. 1941: Kronika objeveného věku. Praha.
- BOUZEK, J. 2003: Lužická kultura na Opavsku a její vztah k lokalitám v polském Horním Slezsku, AR LV, 272-284.
- BUCHTELA, K. 1906: Die Lausitzer und Schlesiischen Brandgräber in Böhmen, Jahrbuch der Zentral-Kommission, N. F. IV/1, Wien, 1-52.
- CARANCINI, G. L. 1973: Die Nadeln in Italien, Gli spilloni nell'Italia continentale, PBF XIII/2. München.
- COBLENZ, W. 1977: Zu den Anfängen der Lausitzer Kultur im Süden der DDR. In: Geneza kultury łużyckiej na terenie Nadodrza. Wrocław, 79-96.
- ČERVINKA, I. L. 1910: Nový typ popelnicových polí na Moravě, Pravěk IV, 140-148.
- ČERVINKA, I. L. 1911: Kultura popelnicových polí na Moravě, ČMMZ XI, 30-68, 166-192.
- ČERVINKA, I. L. 1925: Böhmen - Mähren. In: Ebert, M.: Reallexikon der Vorgeschichte, Band 2. Berlin, 82-96.
- ČERNÝ, F. 1909: Popelnicová pole na Moravě, Zprávy komise na přírodovědecké přezkoumání Moravy, Oddělení prehistorické 1. Brno, 1-33.
- DEHNEROVÁ, H. 1990: Osídlení lokality Úvalno-Cvilín v době popelnicových polí, (rkp. diplomové práce uložené na ÚAM FF MU). Brno.
- DEMEK, J. a kol. 1987: Zeměpisný lexikon České socialistické republiky. Hory a nížiny. Praha.
- DOBEŠ, K. 1926: Kultura slezská. Nepublikovaný rukopis nálezového deníku, Archiv VM v Olomouci.
- DOBEŠ, K. 1934: Domamyslice, Hrubé Díly. Nepublikovaný rukopis nálezového deníku, Archiv VM v Olomouci.
- DOBEŠ, K. 1938: Antonín Gottwald, ČVMSO LI, 174-180.
- DOHNAL, V. 1977: Kultura lužických popelnicových polí na východní Moravě, FAM X.
- ESSEN, R. 1985: Die Nadeln in Polen II. PBF XIII/9. München.
- FILIP, J. 1934-1935: Kultovní předměty v pravěku, PA IV/V, 103-109.
- FILIP, J. 1936-1937: Popelnicová pole a počátky železné doby v Čechách. Praha.
- FILIP, J. 1936-1938: Lužická kultura v Československu, PA XLI, 14-51.
- GEDL, M. 1979: Stufengliederung und Chronologie des Gräberfeldes der Lausitzer Kultur in Kietrz, Prace archeologiczne 27. Warszawa-Kraków.
- GEDL, M. 1983: Die Nadeln in Polen. PBF 13/7. München.
- GEDL, M. 1985: Archeologia pierwotna i wczesnosrednowieczna III. Epoka brązu i wczesna epoka żelaza na terenie Europy. Kraków.
- GEDL, M. 1987: Cmentarzysko ze schyłku brązu w Kietrzu, tom II. Wrocław - Warszawa - Kraków - Gdańsk - Łódź.
- GEDL, M. 1989: Groby z młodszego okresu epoki brązu na cmentarzysku w Kietrzu. Kraków.
- GEDL, M. 1991: Wczesnołużyckie cmentarzysko w Kietrzu I. Kraków.
- GOLEC, M. 2001: Horákovská keramika, (rkp. diplomové práce, uložené na ÚAM FF MU). Brno.

- GOLLUB, S. 1960: Endbronzezeitliche Gräber in Mittel- und Oberschlesien. Ein Beitrag zur Gliederung der Lausitzer Kultur. Bonn.
- GOTTWALD, A. 1904: Sídliště u Domamyslic, ČVMSO XXI, 151-154.
- GOTTWALD, A. 1914: Předhistorické nálezy z okolí Určic, ČMMZ XIV, 25.
- GOTTWALD, A. 1924: Pravěká sídliště a pohřebiště na Prostějovsku. Prostějov.
- GOTTWALD, A. 1928: Žárové hroby od Seloutek, Ročenka Národopisného a průmyslového musea města Prostějova a Hané V, 7-20.
- GOTTWALD, A. 1929: Pohřebiště u Domamyslic, Ročenka Národopisného a průmyslového musea města Prostějova a Hané VI, 3-40.
- GOTTWALD, A. 1930: Příspěvky k praehistorii Prostějovska, Ročenka Národopisného a průmyslového musea města Prostějova na Hané VII, 3-52.
- GOTTWALD, A. 1931: Můj archeologický výzkum. Prostějov.
- GOTTWALD, A. 1932: Archeologický výzkum na Prostějovsku v roku 1931, Ročenka Národopisného a průmyslového musea města Prostějova na Hané IX, 5-46.
- GOTTWALD, A. 1939: Doplnky k prehistorickým nálezům na Prostějovsku, ČVMSO LII, 1-10.
- HRALA, J. 1981: Datierungskomplexe der altlausitzer Phase auf dem Brandgräberfeld in Chodouny (Nordwestböhmen). In: Beiträge zur Ur- und Frühgeschichte, Teil I. Berlin, 271-284.
- HRALOVÁ, J. 1962: Das Lausitzer Gräberfeld in Malá Bělá, FAP 5. Praha.
- JISL, L. 1955: K počátkům lužické kultury v Československu. In: Česko-polský sborník vědeckých prací, 9-44.
- JAŹDŹEWSKI, K. 1967: Tabele chronologiczne do pradziejów Europy środkowej i środkowowschodniej (w szczególności Polski). Prace i materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi. Seria Archeologiczna, t. 14, 5-16.
- JOCKENHÖVEL, A. 1971: Die Rasiermesser in Mitteleuropa. PBF VIII/1. München.
- KOSTRZEWSKA, M. 1953: Wyroby kamienne kultury lužickiej w Wielkopolsce w epoce brązu i wczesnożelaznej, Przegląd archeologiczny IX, 214.
- KOSTRZEWSKI, J. 1949: Pradzieje Polski. Poznań.
- KVÍČALA, J. 1948: O vzniku a vývoji lužické kultury na Hané, Ročenka Národopisného a průmyslového musea města Prostějova na Hané XVIII, 71-77.
- KVÍČALA, J. 1950: Příspěvek ke kultovním poměrům mladší bronzové doby na Hané, ČVMSO LIX, 3-11.
- KVÍČALA, J. 1954: Vznik slezské kultury na Moravě, PA XLV, 263-275.
- KYTICOVÁ, O. 1988: K sociální struktuře kultury popelnicových polí, PA LXXIX, 342-389.
- MERTINS, O. 1906: Wegweiser durch die Urgeschichte Schlesiens und die Nachbargebiete. Breslau.
- MÜLLER-KARPE, H. 1959: Beiträge zur Chronologie der Urnenfelderzeit nördlich und südlich der Alpen. Berlin.
- NEBELSICK, L. D. - EIBNER, A. - LUERMANN, E. - NEUGEBAUER, J. W. 1997: Hallstattkultur im Osten Österreichs. St. Pölten - Wien.
- NEKVASIL, J. 1958a: Eine Begräbnisstätte der Urnenfelderkultur in Moravičany, PV 1958, 41-43.
- NEKVASIL, J. 1958b: Nové nálezy kultury lidu popelnicových polí z Tovačova, PV 1957, 107.
- NEKVASIL, J. 1958c: Zachraňovací práce na popelnicovém pohřebišti v Mohelnici, PV 1958, 45-47.
- NEKVASIL, J. 1960: Poslední stopy lužického lidu popelnicových polí na Moravě. In: Sborník AÚB I, 50-54.
- NEKVASIL, J. 1964: K otázce lužické kultury na severní Moravě, AR XVI, 225-264.
- NEKVASIL, J. 1968: Zachraňovací výzkum na pohřebišti lužické kultury v Rájci (okr. Šumperk), PV 1967, 43.

- NEKVASIL, J. 1970: Konečný vývojový stupeň středního (slezského) období lužické kultury na Moravě, PA LXVI, 15-92.
- NEKVASIL, J. 1971: Zachraňovací výzkum u Skrbně (okr. Olomouc), PV 1970, 26-29.
- NEKVASIL, J. 1977: K migraci lužické kultury na Moravě. In: Geneza kultury lużyckiej na terenie Nadodrza. Wrocław, 61-78.
- NEKVASIL, J. 1978: Mohylníky lužické kultury na Moravě, PA LXIX, 52-116.
- NEKVASIL, J. 1982a: Mohyly s kamennými konstrukcemi na pohřebišti v Moravičanech. In: Południowa strefa kultury lużyckiej i powiązania tej kultury z południem. Kraków - Przemysł.
- NEKVASIL, J. 1982b: Pohřebiště lužické kultury v Moravičanech. FAM XIV/1, 2.
- NEKVASIL, J. 1987: Der gegenwärtige Forschungsstand der Lausitzer Kultur während der Urnenfelderperiode in Mähren. In: Die Urnenfelderkulturen Mitteleuropas. Praha, 255-262.
- NIEDERLE, L. 1893: Lidstvo v době předhistorické. Praha.
- NIEDERLE, L. 1909: O původu kultury lužické, Pravěk V, 70-71.
- PÍČ, I. L. 1905: Žárové hroby v Čechách a příchod Čechů. Starožitnosti země České II/3. Praha.
- PEŠKAŘ, I. 1953: Lid s lužickou kulturou na Moravě (rkp. diplomové práce uložené na ÚAM FF MU). Brno.
- PLESL, E. 1961: Lužická kultura v severozápadních Čechách. Praha.
- PODBORSKÝ, V. 1956: K otázce kontinuity vývoje lidu popelnicových polí na Moravě, SPFFBU E1, 20-41.
- PODBORSKÝ, V. 1970: Mähren in der Spätbronzezeit und an der Schwelle der Eisenzeit. Brno.
- PODBORSKÝ, V. 1982: Vztah lužického a podunajsko-karpatského komplexu popelnicových polí jako historický problém. In: Południowa strefa kultury lużyckiej i powiązania tej kultury z południem. Kraków - Przemysł, 183-189.
- PODBORSKÝ, V. 1997: Dějiny pravěku a rané doby dějinné. Brno.
- PRUDKÁ, A. 1991: Lužické sídlištní objekty ze Slatinek, PV 1988, 30-31.
- PRUDKÁ, A. 1993: Nález pece a lužické keramiky z trati Záolešní u Smržic (okr. Prostějov), PV 1989, 50-51.
- PŘICHYSTAL, M. 2003: Pohřebiště kultury lužických popelnicových polí na "Nivkách" u Slatinek (rkp. diplomové práce uložené na ÚAM FF MU). Brno.
- QUIT, E. 1971: Klimatické oblasti Československa. Brno.
- RZEHAČ, A. 1905: Prähistorische Funde aus Eisgrub und Umgebung, ČMMZ V, 34-82.
- ŘÍHOVSKÝ, J. 1958: Problém expanse lidu s lužickou kulturou do středního Podunají, AR X, 203-232.
- ŘÍHOVSKÝ, J. 1979: Die Nadeln in Mähren und im Ostalpengebiet. PBF XIII/5. München.
- ŘÍHOVSKÝ, J. 1982: Základy středodunajských popelnicových polí. Studie AÚB X/1.
- SALAŠ, M. 1993: Kultura středodunajských popelnicových polí. In: Podborský, V. a kol., Pravěké dějiny Moravy. Brno, 286-301.
- SEDLÁČEK, R. 2001: Pohřebiště lidu popelnicových polí v Domamyslicích (rkp. diplomové práce uložené na ÚAM FF MU). Brno.
- SCHRÁNIL, J. 1928: Die Vorgeschichte Böhmens und Mährens. Berlin - Leipzig.
- SKLENÁŘ, K. a kol. 1992: Archeologický slovník 1, 2. Praha.
- SMRŽ, Z. 1975: Enkláva lužického osídlení v oblasti Boskovické brázdy. Studie AÚB III/3.
- SMUTNÝ, J. 1997: Databázové systémy. In: Macháček, J. (ed.), Počítačová podpora v archeologii. Brno, 15-32.
- SPURNÝ, V. 1982: K časovému a kulturnímu postavení protolužického horizontu na Moravě. In: Południowa strefa kultury lużyckiej i powiązania tej kultury z południem. Kraków - Przemysł, 121-132.

- STUDENÍKOVÁ, E. - PAULÍK, J. 1983: Osada z doby bronzové v Pobedime. Bratislava.
- STUHLÍK, S. 1993: Chronologie a periodizace doby bronzové. In: Podborský, V. a kol., Pravěké dějiny Moravy. Brno, 236-237.
- SVOBODA, J. a kol. 1984: Atlas ČSSR. Praha.
- ŠABATOVÁ, K. - VITULA, P. 2002: Přáslavice, Díly pod dědinou, Kousky a kuličky (II). Pohřebiště a sídliště z doby bronzové (katalog), Archaeologiae Regionalis Fontes 4. Olomouc.
- ŠIMEK, E. 1935: Problémy moravské prehistorie, Časopis Matice moravské LIX, 1-66.
- ŠTROF, A. 1990: Vznik a vývoj lužické kultury v prostoru SZ Moravy (rkp. kandidátské práce uložené na ÚAM FF MU). Brno.
- ŠTROF, A. 1993: Kultura lužických popelnicových polí. In: Podborský, V. a kol., Pravěké dějiny Moravy. Brno, 301-328.
- TOMSKÝ, J. 1950: K studiu styků lužické a slezské kultury v severovýchodních Čechách. In: Filipův sborník. Praha, 65 ad.
- TRŇÁČKOVÁ, Z. 1958: Zachraňovací výzkum na lužickém pohřebišti v Uhřicích, PV 1958, 36-39.
- TRŇÁČKOVÁ, Z. 1970: Lužické hroby ze Senice na Hané, PV 1968, 24.
- UNSET, J. 1883: Das erste Auftreten des Eisens in Nord-Europa. Hamburg.
- VELIAČIK, L. 1983: Die Lausitzer Kultur in der Slowakei. Nitra.
- VELIAČIK, L. 1988: Gegenwärtiger Forschungsstand der Lausitzer Kultur in der Slowakei. In: Forschungen zur Problematik der Lausitzer Kultur. Wrocław - Warszawa - Kraków - Gdańsk - Łódź.
- VENCLOVÁ, N. 1989: Sklo mladší a pozdní doby bronzové a doby halštatské a interregionální kontakty v Evropě. In: Problemy kultury lużyckie na Pomorzu, 227-237. Słupsk.
- VOKOLEK, V. 1962: Příspěvek k poznání východočeské lužické kultury. Pohřebiště v Pouchově. Práce musea v Hradci Králové, série B, IV, 3-89.
- VOKOLEK, V. - RATAJ, J. 1964: Lužický mohylník v Jeřicích, AR XVI, 20-27.
- VOKOLEK, V. 1966: Pohřebiště a sídliště lidu popelnicových polí v Třebešově. Hradec Králové.
- VOKOLEK, V. 1992: Slezskoplatěnické pohřebiště v Kuněticích, VSH II, 1-32. Pardubice.
- VOKOLEK, V. 1993: Pohřebiště lidu popelnicových polí v Platěnicích, VSH III, 1-53. Pardubice.
- VOKOLEK, V. 1994: Pohřebiště lidu popelnicových polí v Rosicích nad Labem, VSH IV, 1-32. Pardubice.
- VOKOLEK, V. 1996a: Pohřebiště lužické kultury v Srchu, VSH V, 1-14. Pardubice.
- VOKOLEK, V. 1996b: Výzkum pohřebiště lidu popelnicových polí v Koldíně, Zpravodaj Musea v Hradci Králové 22, 34-40.
- VOKOLEK, V. 1998: Sídlíště popelnicových polí v Libišanech, VSH VII, 3-18. Pardubice.
- VOKOLEK, V. 1999: Pohřebiště lidu popelnicových polí v Ostroměři. Hradec Králové.
- VOKOLEK, V. 2002: Gräberfelder der Urnenfelderkultur von Skalice/Ostböhmen, FAP 26. Praha.
- VOKOLEK, V. 2003: Gräberfelder der Lausitzer Kultur in Ostböhmen I., II. Pohřebiště lužické kultury ve východních Čechách I., II., FAP 27. Praha.
- VORÁČOVÁ, J. 1996: Jména polních tratí v katastrech obcí Prostějov - Domamyslice a Čechovice (rkp. diplomové práce uložené na Katedře Českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci). Olomouc.

Poznámka: V soupisu literatury a pramenů jsou zařazeny také práce, které v textu přímo necitujeme, avšak s problematikou bezprostředně souvisí a sloužily k jejímu podrobnějšímu poznání.

DOMAMYSLICE EIN URNENFELDERZEITLICHES GRÄBERFELD

Die Gemeinde Domamyslice liegt auf dem rechten Ufer des Flusses Hloučela und bildet heute die westliche Vorstadt von Prostějov. Die auf ihrem Kataster freigelegten Gräberkumulationen befinden sich in einer Seehöhe von 256 - 262 m. Archäologische Grabungen wurden in Domamyslice von den Lehrern A. Gottwald und K. Dobeš in der Zeitspanne 1924 - 39 durchgeführt, wo in vier Fluren ("Klínský", "Díly", "Pod hájem" und Loukovský") insgesamt 319 Gräber entdeckt wurden.

In der vorliegenden Arbeit wird das chronologische System V. Vokoleks verwendet, das anhand der Analyse ostböhmischen Materials erarbeitet wurde. Die Anwendung dieses Systems für eine mährische Fundstelle kann daher als ein wenig untraditionell erscheinen, aber prinzipiell gibt es keine objektiven Gründe für die Anwendung unterschiedlicher Systeme für Mähren und Böhmen. Die beträchtliche Ähnlichkeit nordmährischen und ostböhmischen Materials sowie enge gegenseitige Beziehungen zwischen den beiden Regionen wurden schon mehrmals betont. Die Anwendung des chronologischen Schemas V. Vokoleks halten wir für eine Art Experiment mit dem Ziel, die gegenseitige Verwandtschaft der betreffenden Regionen zu überprüfen. Für die Klassifizierung des Materials aus Domamyslice hat sich das System vollständig bewährt.

Die umfangreichste Gruppe des Fundmaterials aus dem Gräberfeld stellte natürlich Keramik dar. Es wurden insgesamt 748 Keramikformen entdeckt, die zuverlässig konkreten Grabkomplexen zugeteilt werden konnten. Das keramische Material wurde in die in der Urnenfelderzeit geläufigen Klassen gegliedert; am zahlreichsten davon sind große und kleine Amphoren und Tassen, es folgen Schüsseln und Blumentöpfe. Interessant ist eine vogelförmige Rassel aus Grab H 152, ein keramisches Rad aus Grab H 12, das ursprünglich in zwei Exemplaren gefunden wurde, ein Trinkhorn aus demselben Grab oder ein Hängegefäß aus Grab H 85. Sehr ungewöhnlich ist das walzenförmige Gefäß aus Grab D21.

Das keramische Material wurde makroskopisch bewertet und eine ausgewählte repräsentative Probe wurde der Messung magnetischer Suszeptibilität unterworfen, die durch M. Hložek durchgeführt wurde. Die ganze Keramikkollektion aus Domamyslice ist aus Löß mit Magerstoff (Glimmerschiefer und Quarzit) hergestellt, der besonders bei Blumentöpfen ohne Oberflächenherrichtung deutlich zu sehen ist. Die Oberfläche der meisten Gefäße war poliert und bei dem Großteil ist die Graphitisierung des Kohlenstoffs im Reduktionsmilieu des Brennofens zu beobachten. Die meisten Gefäße wurden wahrscheinlich in Reduktionstemperaturen um 400° - 600°C gebrannt. Blumentöpfe wurden oxydierend bei höheren Temperaturen gebrannt. Die Messung der magnetischen Suszeptibilität wies einen gewissen Unterschied zwischen zwei verfolgten Kollektionen aus den Fluren "Díly" und "Klínský" auf, woraus sich ergibt, daß die Keramik wahrscheinlich nicht aus einer und derselben Rohstoffquelle stammte.

Die keramische Klasse der Rasseln wurde ebenfalls röntgeniert. Die Röntgenaufnahmen zeigten, daß birnenförmige Rasseln mit keramischen Kugeln gefüllt sind, während Spülenrasseln kleine Steine beinhalten.

Das Gräberfeld war sehr reich an Bronzegegenstände - Schmuck und Beiwerk, Militaria und weitere Gegenstände. Die zahlreichste Gruppe bildeten Bronzenadeln. Neben geläufigen oder bekannten Typen kamen drei Nadeln mit Kopf ganz neuer Form zum Vorschein (H 28, 41 und 140). Bisher waren zeichnerische Darstellungen von Nadeln in der Fachliteratur nur ungenau und daher entgingen diese Gegenstände der Aufmerksamkeit der Forscher. Für Nadeln mit Kopf dieses Typs wurde die Bezeichnung Typ Domamyslice vorgeschlagen. Anhand von zwei datierbaren Kontexten aus den drei, in welchen eine Nadel zum Vorschein kam, kann sie in R HB2 datiert werden. Die kleinere Gruppe der Militaria bilden zwei Bronzepfeile und eine bronzene Speerspitze.

Artefakte aus anderen Materialien sind bescheiden. Auf dem Gräberfeld wurde eine Glasperle, eine geschliffene Hammeraxt aus Sandstein und ein Graphiträdchen entdeckt. Zahlreicher waren Knochengegenstände, nämlich verschiedene Typen von Perlen und Anhängern.

Infolge der durch die Autoren der archäologischen Grabung durchgeführten Skartierung und wahrscheinlich der pietätvollen Niederlegung von Knochenüberresten in den Boden erhielten sich bis heute aus dem ganzen Gräberfeld nur Überreste von vier Individuen. Bei ihrer Analyse, die von M. Dočkalová durchgeführt wurde, wurden Knochenüberreste determiniert, die zwei Erwachsenen und zwei Kindern angehört hatten. Interessant ist der gute Erhaltungsstand der Knochenüberreste der Kinder im Vergleich mit Überresten von Erwachsenen aus derselben Fundstelle. Die Autorin der Analyse formulierte die Hypothese, es handele sich um einen Beleg der sekundären Verlegung dieser Überreste.

Aus 319 auf dem Gräberfeld entdeckten Gräbern konnten 61 der Lausitzer Kultur und 125 der schlesisch-Platēnicher Kultur zugeschrieben werden. Ein neues Erkenntnis stellt das Vorkommen von 12 Gräbern der II. Lausitzer Stufe (R BD - HA2) und im Vergleich mit älteren Studien eine beträchtliche Zahl von Gräbern der II. schlesisch-Platēnicher Stufe (R HB3) dar. Die ältesten Gräber der Phase IIa konzentrierten sich auf dem Gräberfeld besonders in der Flur "Díly", wo sie gemeinsam mit anderen Gräbern der II. und III. Lausitzer Stufe vorkamen. Die III. Lausitzer Stufe mit typischer kannellierter Keramik ist in der Flur "Klínky" besonders reich vertreten, wo sich die Gräber im Südwestteil der freigelegten Fläche kumulierten. Nördlich und östlich davon befanden sich in dieser Flur sehr zahlreiche Gräber der I. schlesisch-Platēnicher Stufe und in einem größeren, gleich orientierten Halbring Gräber der II. Stufe. Die Flur "Pod hájem" verbarg die jüngsten Grabkomplexe aus dem ganzen Gräberfeld. Das Einzelgrab aus der Flur "Loukovsky" gehört der II. Lausitzer Stufe an. Chronologisch wird das Gräberfeld durch die Stufen Reineckes BD - HB3 abgegrenzt.

Auf Domamyslice richteten ihre Aufmerksamkeit die Verfechter der Lausitzer-schlesischer Kontinuität in Mähren, denn gerade dort sollen sog. Übergangsgrabkomplexe (H 84, 128, 196 und D2) vorgekommen sein. Bei der Analyse des keramischen Materials stellten wir jedoch fest, daß diese Gräber entweder ganz geläufige Komplexe darstellen, die ohne Weiteres der Lausitzer oder schlesisch-Platēnicher Kultur zugeschrieben werden können (H 96 und 128) oder das Ergebnis der unerkannten Superposition mehrerer Grabkomplexe sind (H 84 und 196). Das Grab mit deutlich heterogenem keramischem Material und zwei Urnen, eventuell Grabbeigaben in zwei Gruppen, kann sicherlich nicht für ein Übergangsgrab gehalten werden. Als direkten Beweis der Richtigkeit dieser Überlegungen führen wir das Grab H 196 an, wo sogar die Lausitzer Komponente (Tab. 70:196/3, 7, 11) und gleichzeitig die II. schlesisch-Platēnicher Stufe (Tab. 70:196/8, 12, 13) vertreten war, was als Grab der sog. Übergangsperiode wirklich nicht interpretiert werden kann. Grab D2, das ursprünglich in der Literatur als Übergangsgrab angeführt wurde, stellt wieder zwei Grabkomplexe dar, deren Vereinigung erst bei der Vorbereitung der älteren Publikation einiger ausgewählter Grabkomplexe aus Domamyslice erfolgte. Bei einer neuen kompletten Bearbeitung des Materials konnte keine Andeutung jedweden gemeinsamen Vorkommens der Lausitzer und der schlesisch-Platēnicher Keramik in einem und demselben Grab gefunden werden. Das Vorkommen der sog. Übergangsgräber, die die schlesisch-Lausitzer Kontinuität in Domamyslice belegen würden, muß daher völlig abgelehnt werden. Da Domamyslice die einzige Fundstelle darstellt, wo diese Gräber zum Vorschein kommen sollten, werden die Ansichten auf die sog. schlesisch-Lausitzer Kontinuität wahrscheinlich stark umgewertet werden müssen.

Anhand der vorläufigen chronologischen Auswertung anderer mährischer Fundstellen kann festgestellt werden, daß die chronologische Spannweite von Domamyslice gleich oder sehr ähnlich ist, wie auf Nekropolen in Domažlice, Hlušovice, Krumsín, Postoupky und Vlachovice. Dann gibt es eine weitere Gruppe von Gräberfeldern, deren Entwicklung - gleich wie die der vorherigen - vor der junglausitzer Stufe beginnt, aber dann bis in die Platēnicher Periode der schlesisch-Platēnicher Kultur weiterführt, wie z.B. Horka n. Moravou, Mohelnice und Slatinky. Ein sehr geeignetes Vergleichsmaterial, das sowohl chronologisch, als auch bei der Endauswertung gut paßt, bietet Ostböhmen, das übrigens in der Urnenfelderzeit dem mährischen Milieu kulturell sehr nah stand. Viele Berührungspunkte können auf den neu publizierten ostböhmisches Gräberfeldern in Ostroměř und Skalice beobachtet werden.

Trotz der Tatsache, daß das erhaltene anthropologische Material nur ein Fragment des ursprünglichen darstellt, konnten besonders dank den Informationen in Gottwalds Publikation des Gräberfelds

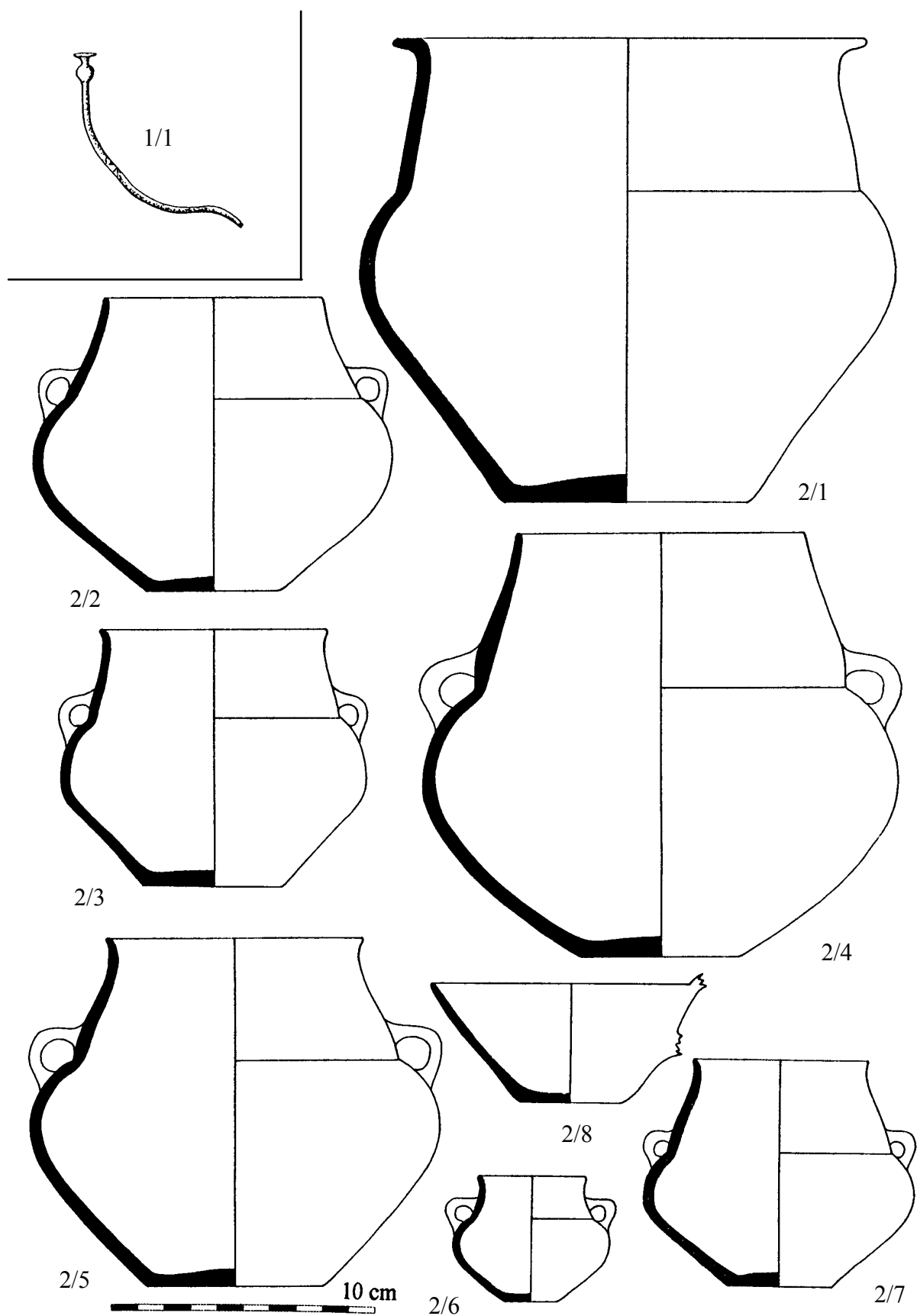
und in ursprünglichen Grabungstagebüchern zahlreiche Erscheinungen verfolgt werden, die mit dem Bestattungsritus zusammenhängen. Wohl am wichtigsten davon ist die neue Interpretation des Objekts zwischen den Gräbern H 138, 140, 141 und 142 als Grabhügel. Auf die Möglichkeit dieser Interpretation machte im Zusammeng mit Domamyslice bereits V. Vokolek aufmerksam. In Gottwalds Publikation wird die Situation falsch als Brandstätte interpretiert, die jedoch anders aussehen müßte.

Wegen der geringen Menge von erhaltenen Überresten kommen keine tieferen demographischen Überlegungen in Frage. Nur die reiche Ausstattung einiger Gräber deutet an, daß in Domamyslice in einigen Fällen die sonst stark nivellierte soziale Struktur des urnenfelderzeitlichen Volkes gestört wurde. Es handelt sich um Grab H 13 mit reicher Kollektion junglausitzer kannelierter Keramik und weiter um Grab H 12, das in die schlesisch-Platēnicher Phase Ib datiert wird. Das letztgenannte Grab beinhaltete mehr als 50 Gefäße und Gegenstände, wie Trinkhorn, Keramikrädchen und -rasseln, die oft mit kultischen Aktivitäten verknüpft werden.

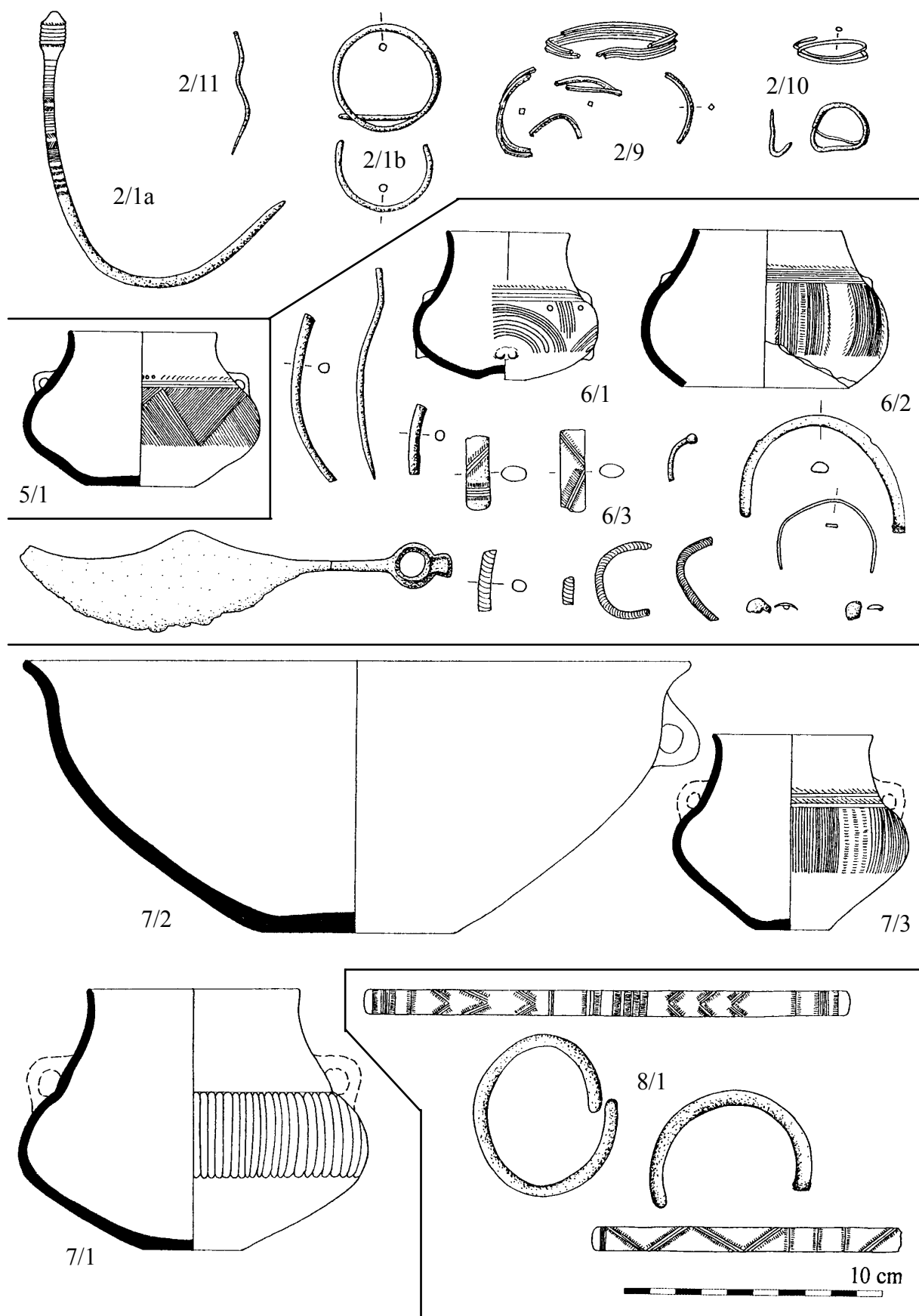
Auf dem Gräberfeld in Domamyslice können insgesamt drei freigelegte Gräberkonzentrationen beobachtet werden. Die Flur "Díly" ist von "Klíny" ca 100 m und die Flur "Pod hájem" von "Klíny" ca 500 m entfernt. Wegen der unterschiedlichen Flurnamen war der Zusammenhang der Einzelteile des Gräberfelds nicht immer ganz offensichtlich. Die in allen drei Kumulationen freigelegten Gräber können für Bestandteile eines einzigen großen Gräberfelds gehalten werden, und dies trotz der auffallend großen Abgelegenheit der Kumulation in der Flur "Pod hájem". Ein weiteres Gräberfeld Lausitzer Komplexes in der Nähe von Domamyslice befindet sich an dem Nordrand der Gemeinde Seloutky. Seine Mitte liegt nördlich der Gemeinde in der Flur "Na Štátných" und von den Fluren "Klíny" und "Díly" ist sie ca 1300 m südlich entfernt. Das Gräberfeld von Seloutky wurde in der I. und II. Lausitzer Stufe gebraucht und nach einer Pause kam der zweite Höhepunkt seiner Nutzung in der III. schlesisch-Platēnicher Phase. Die Chronologie der Bestattung in Domamyslice zeigt, daß die Domamyslicer Gräber gerade jene Entwicklungsetappen erfüllen, die in Seloutky nur sporadisch vertreten sind. Es ist daher wahrscheinlich, daß nicht nur die Fluren "Klíny", "Díly" und "Pod hájem" bei Domamyslice, sondern auch die Flur "Na Štátných" bei Seloutky Bestandteile einer großen, völlig funktionellen funerals Mikregion bilden, die aus Teilbereichen (und ganzen Gräberfeldern) aus den jeweiligen Entwicklungsphasen des Lausitzer Kulturkomplexes besteht. Die Bestattung wurde in dieser Region bereits am Anfang der Lausitzer Periode in Seloutky aufgenommen, kurz vor dem Anfang der junglausitzer Phase wurde der Friedhof aus unbekannten Gründen in die Flur "Díly" bei Domamyslice versetzt und ab der junglausitzer Periode wurden die Fluren "Klíny" und "Pod hájem" benutzt. In der II. schlesisch-Platēnicher Stufe wurde das Gräberfeld wieder aus unbekannten Gründen zurück in die Flur "Na Štátných" bei Seloutky verlegt, wo weiter bis zum Anfang der jüngsten schlesisch-Platēnicher Stufe bestattet wurde. Die zum Gräberfeld angehörende Siedlung, oder wenigstens eine der Siedlungen, dehnt sich ca 500 m südwestlich von den Gräbern in den Fluren "Klíny" und "Díly" aus.

Die neue Bearbeitung des Gräberfelds in Domamyslice brachte zahlreiche neue Erkenntnisse. Gleichzeitig stoß man jedoch auf Grenzen, die jede neue Bearbeitung älterer Grabungen wesentlich einschränken. Es handelt sich besonders um ungenügende Terraininformationen, die sowohl im Fall von Domamyslice, als auch weiteren mährischen früher erforschten Fundstellen einen deutlicheren Fortschritt in der Lösung dringender historischer Fragen im Prinzip verhindern.

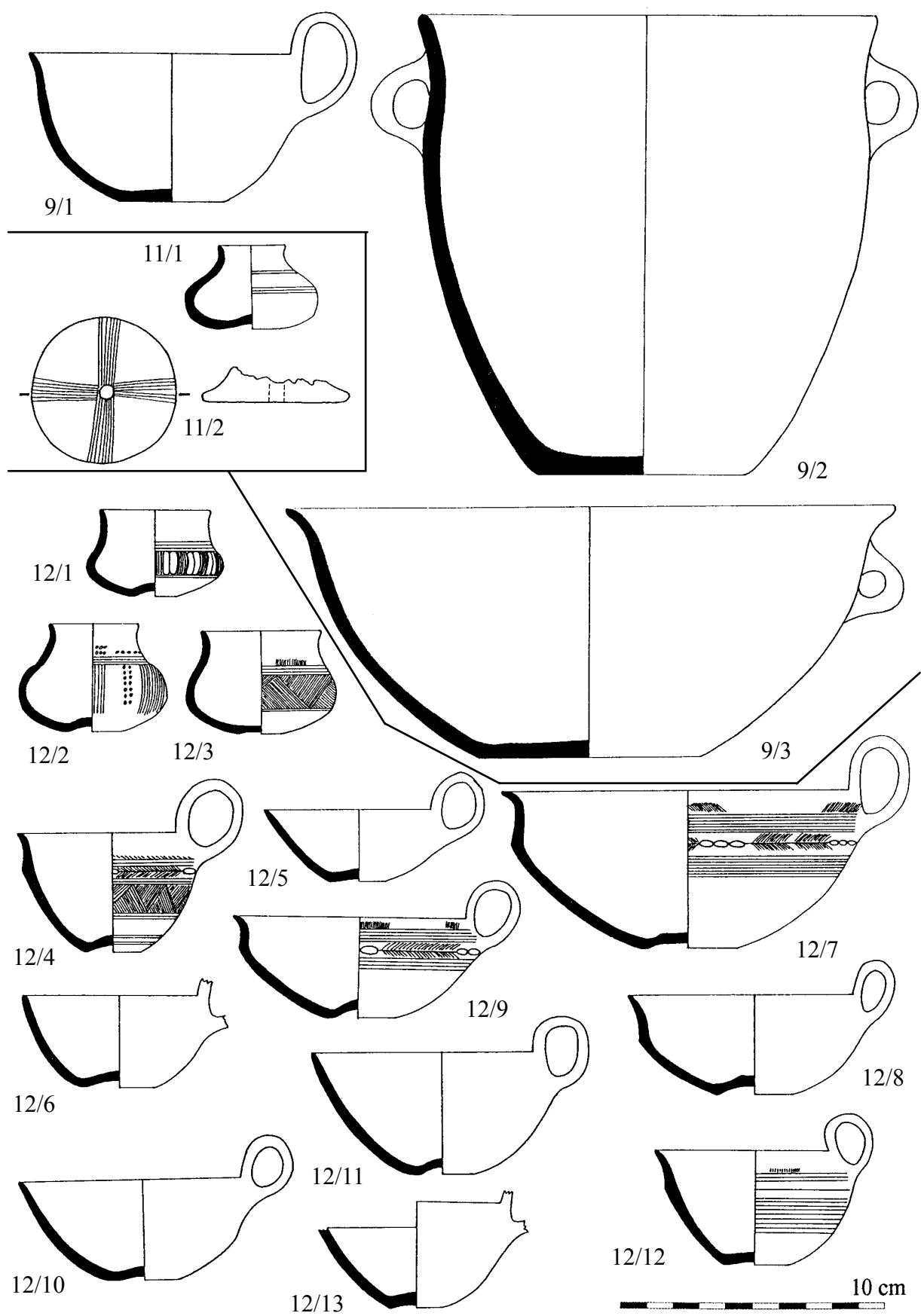
TABULKY - TAFELN

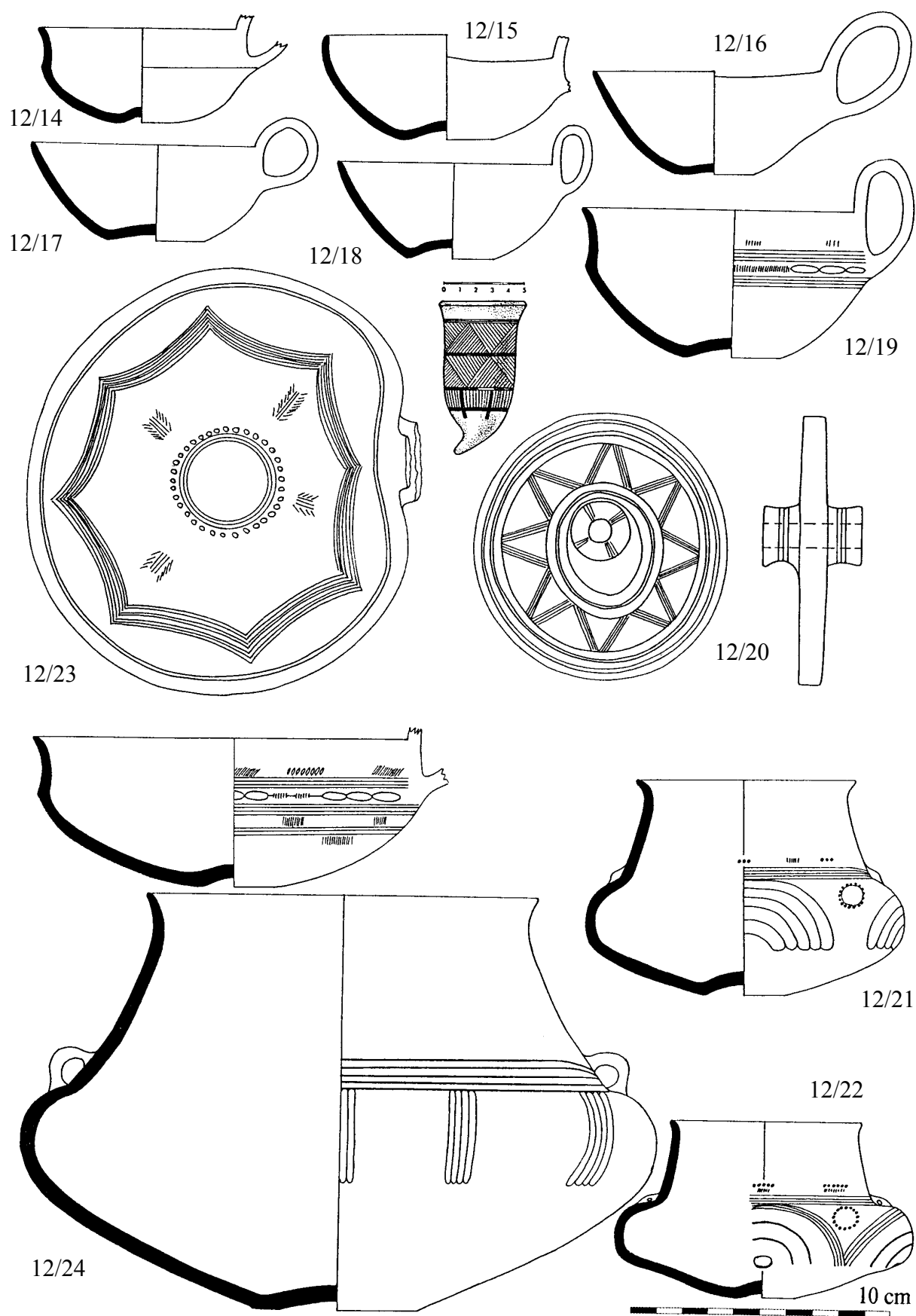
Tab. 1. Domamyslice - „Klinky“.

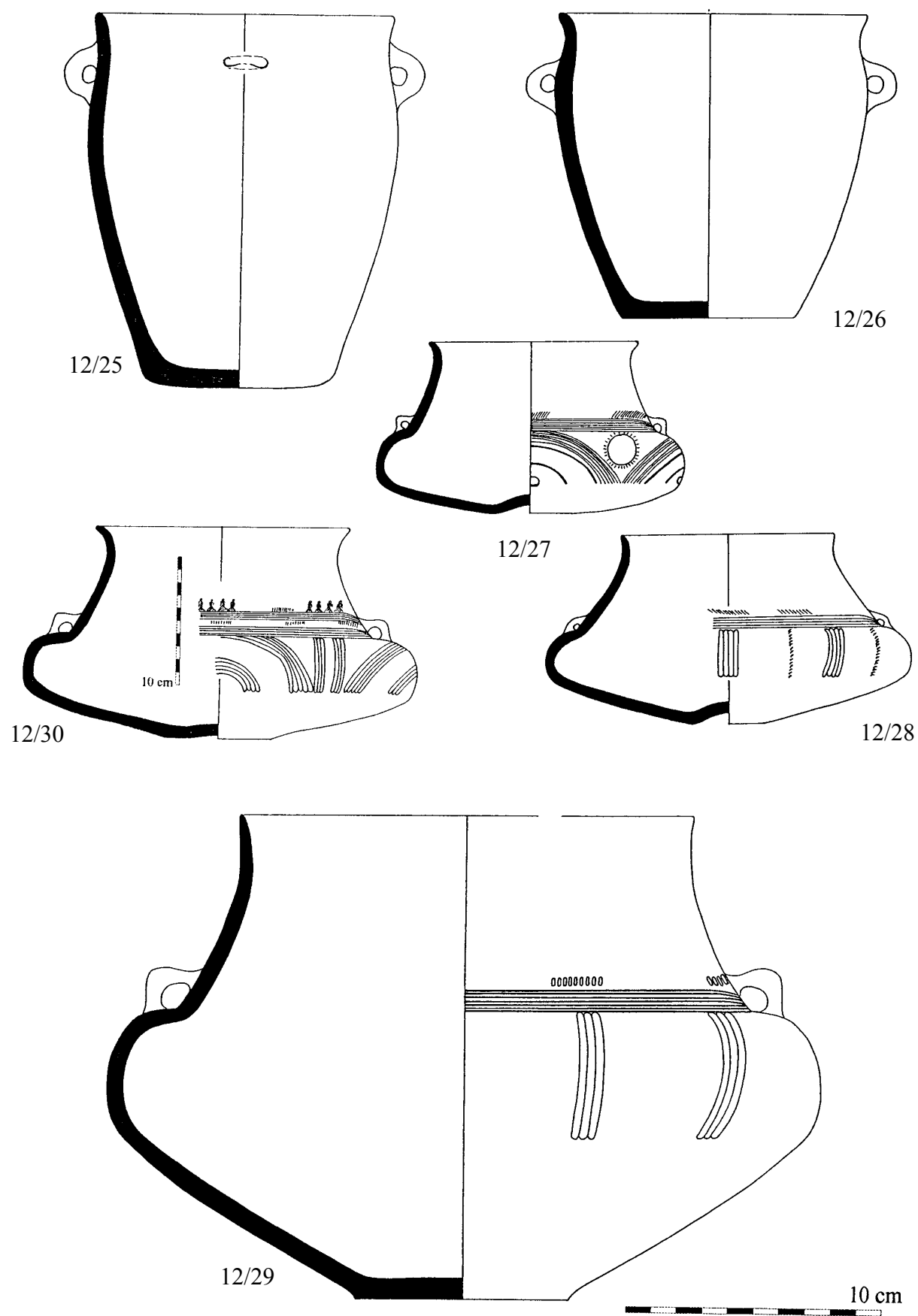
Tab. 2. Domamyslice - „Klínky“.

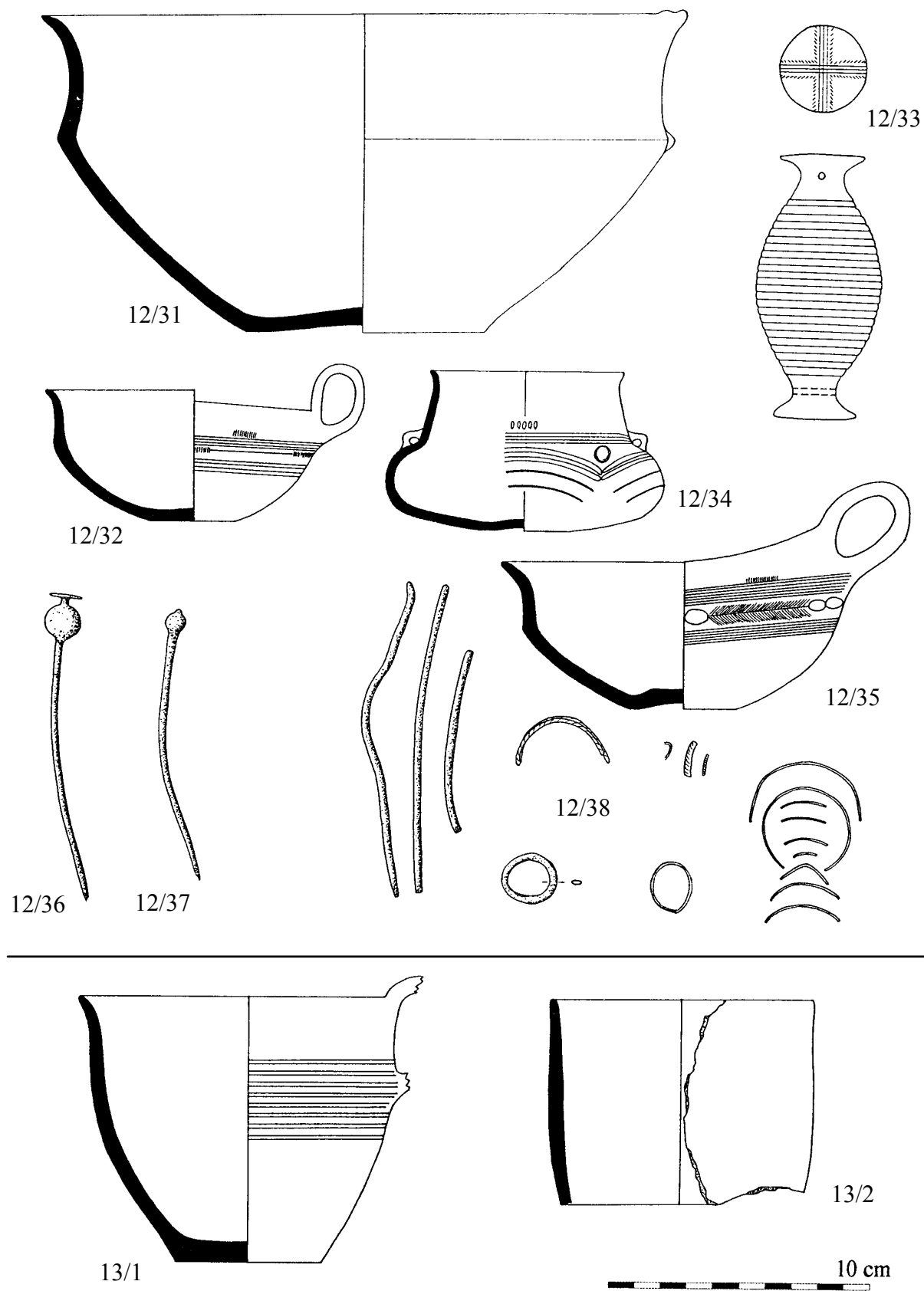
Tab. 3. Domamyslice - „Klínky“.

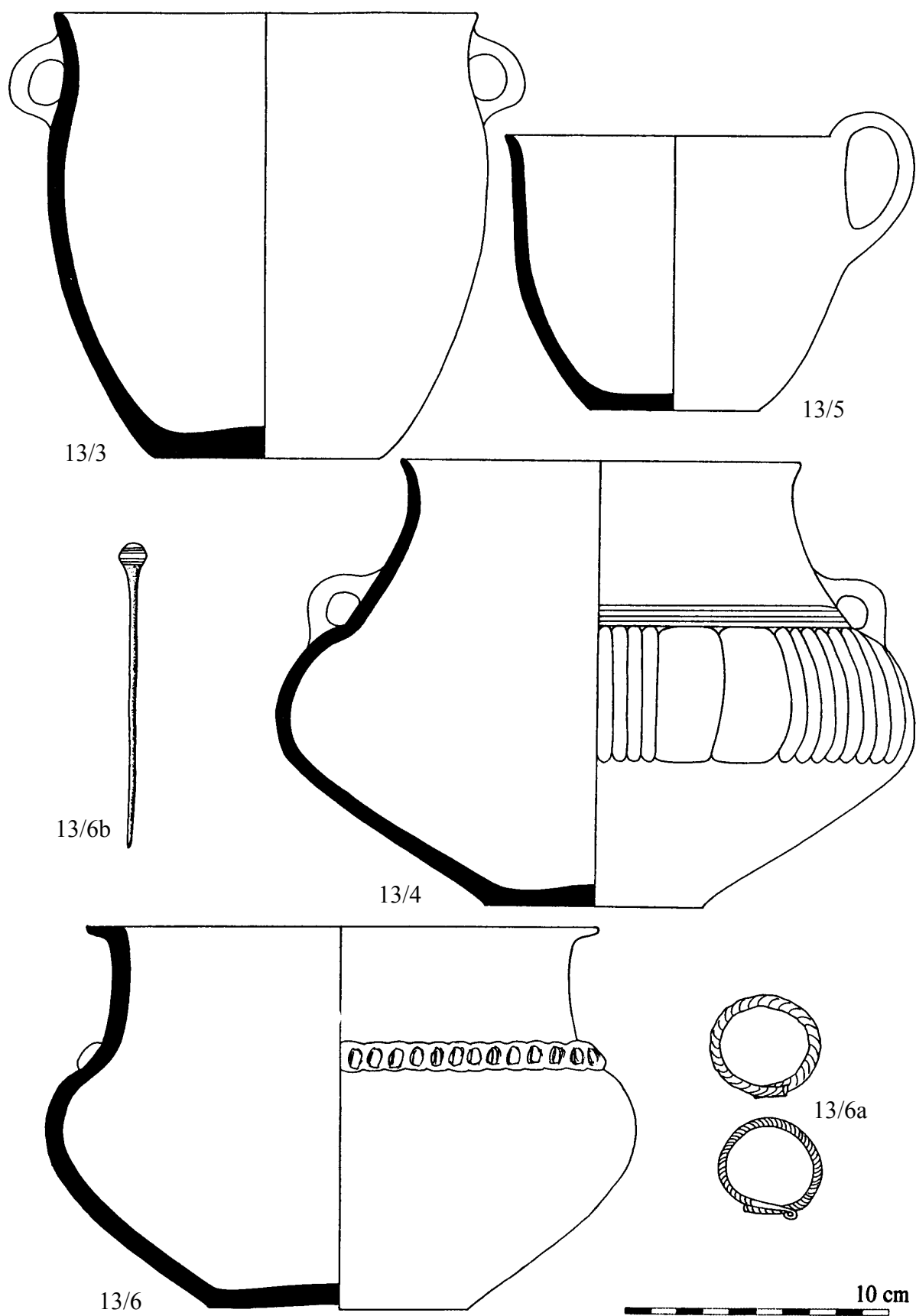
Tab. 4. Domamyslice - „Klínky“.

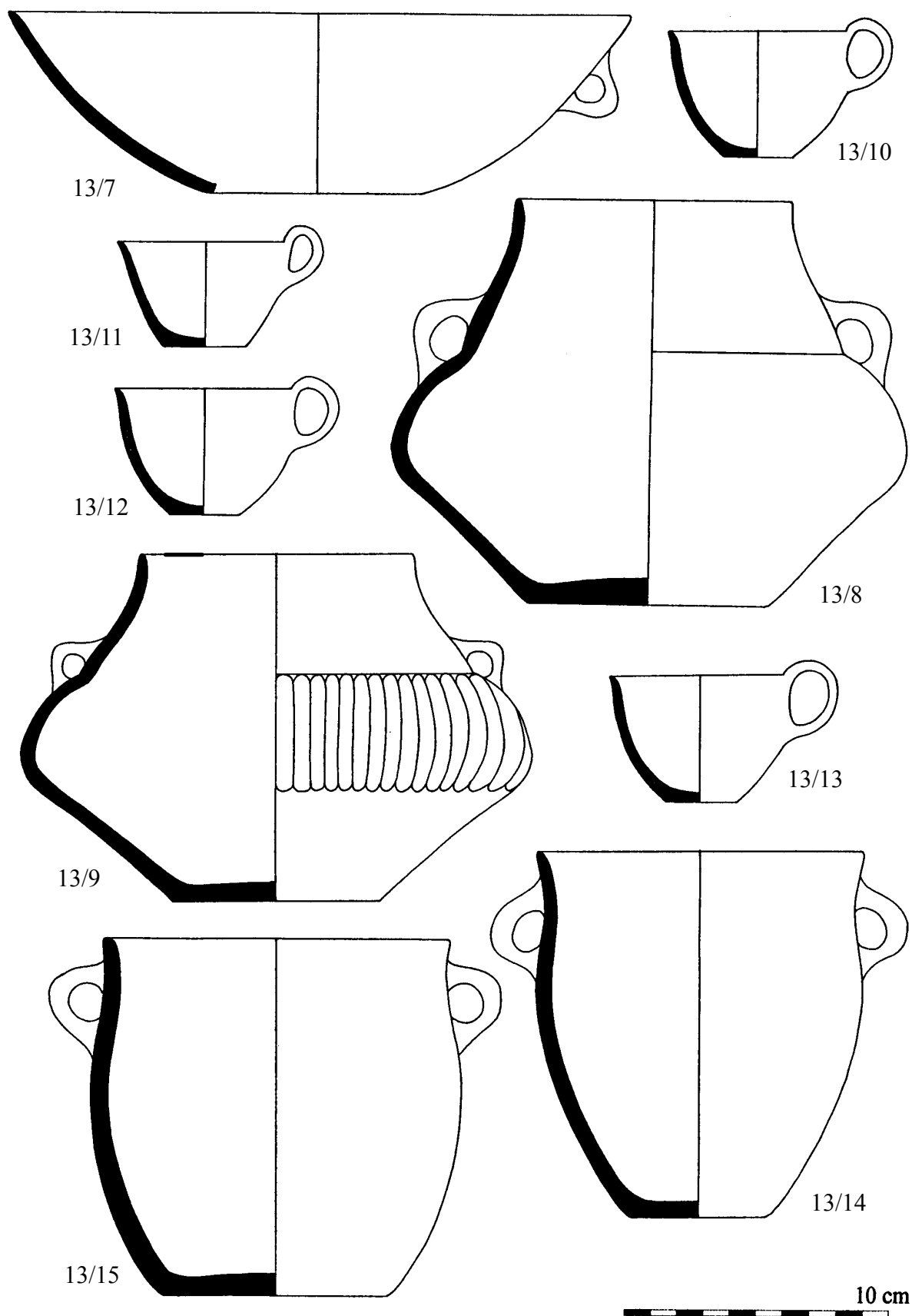
Tab. 5. Domamyslice - „Klínský“.

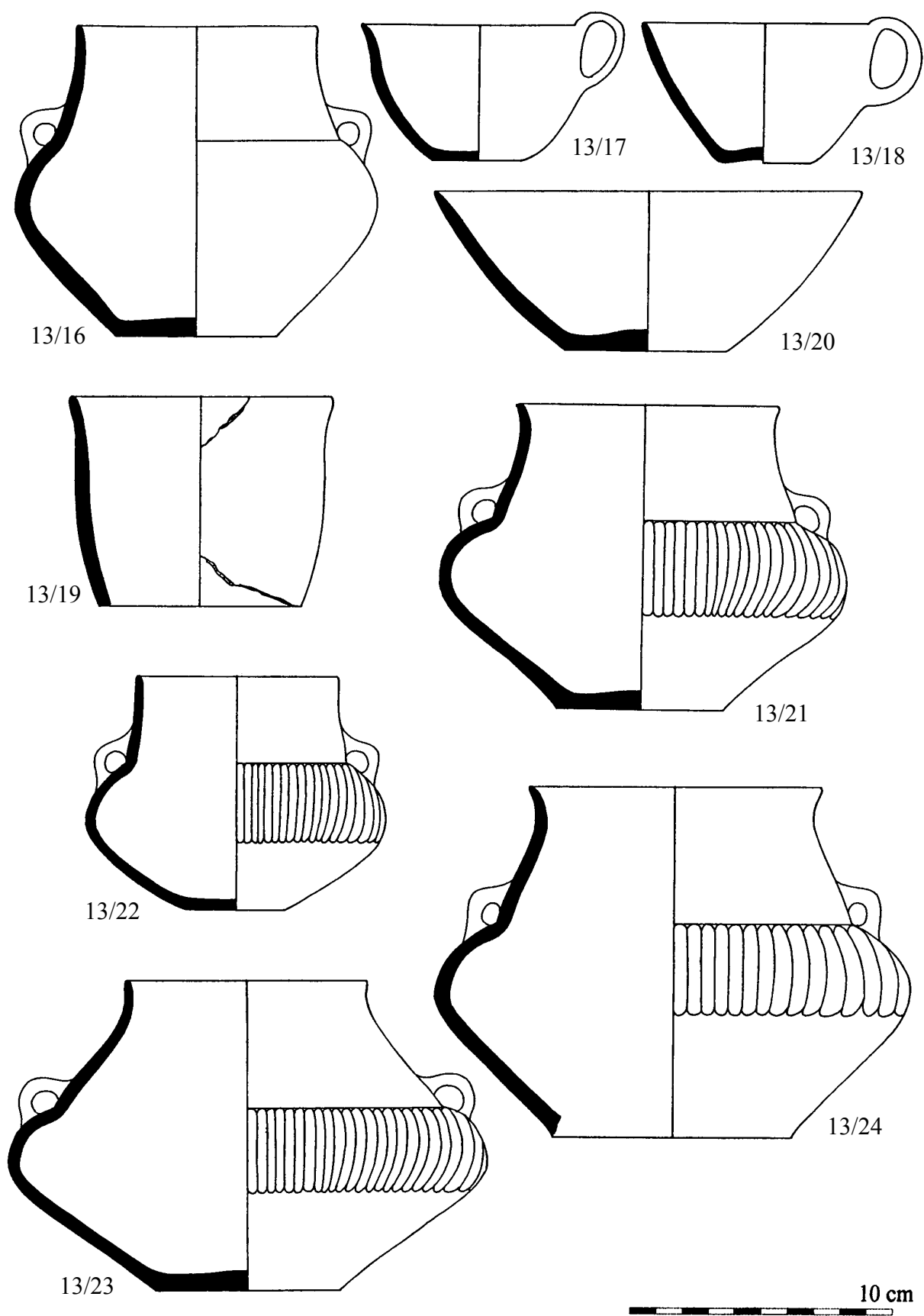
Tab. 6. Domamyslice - „Klínky“.

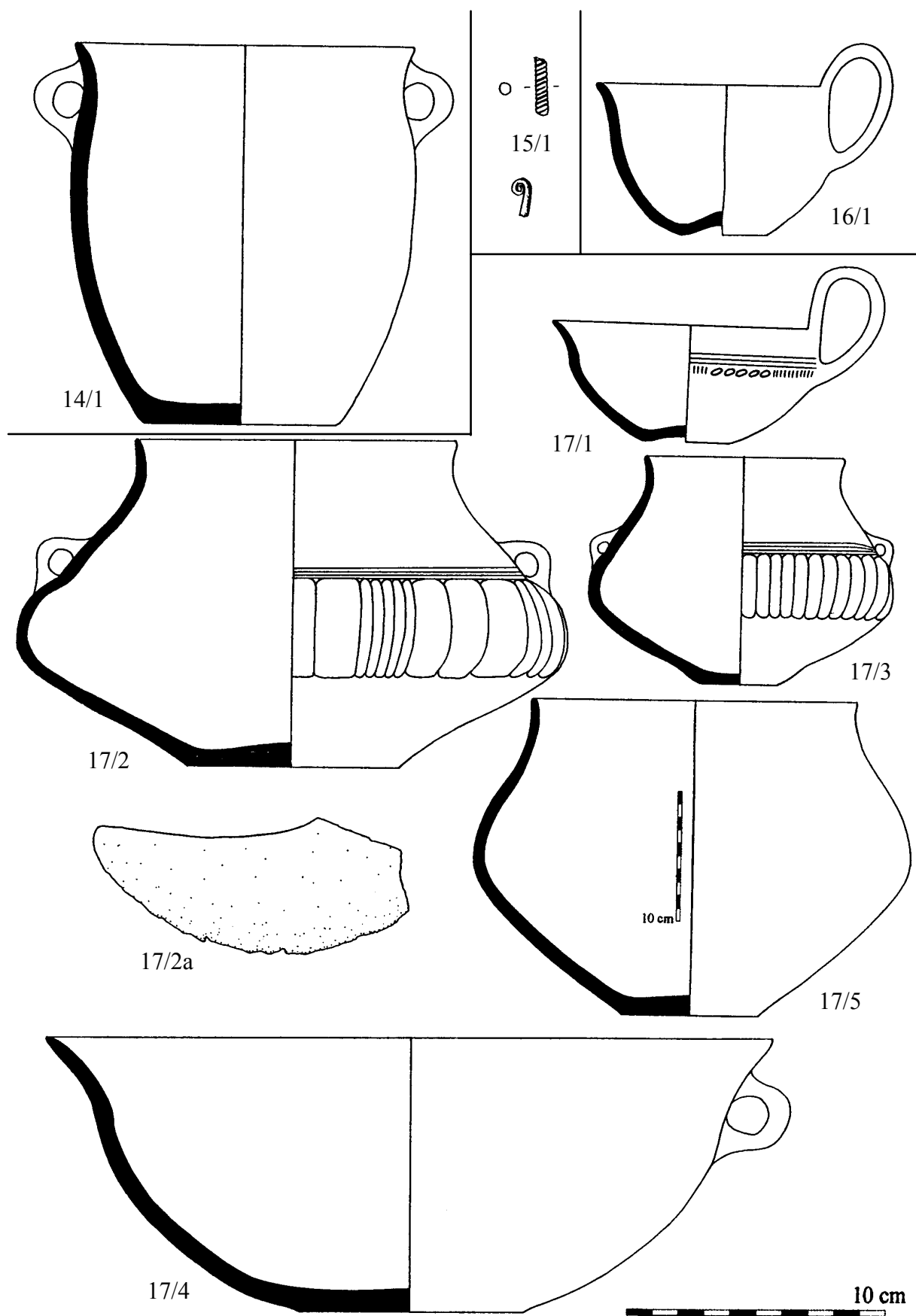
Tab. 7. Domamyslice - „Klínky“.

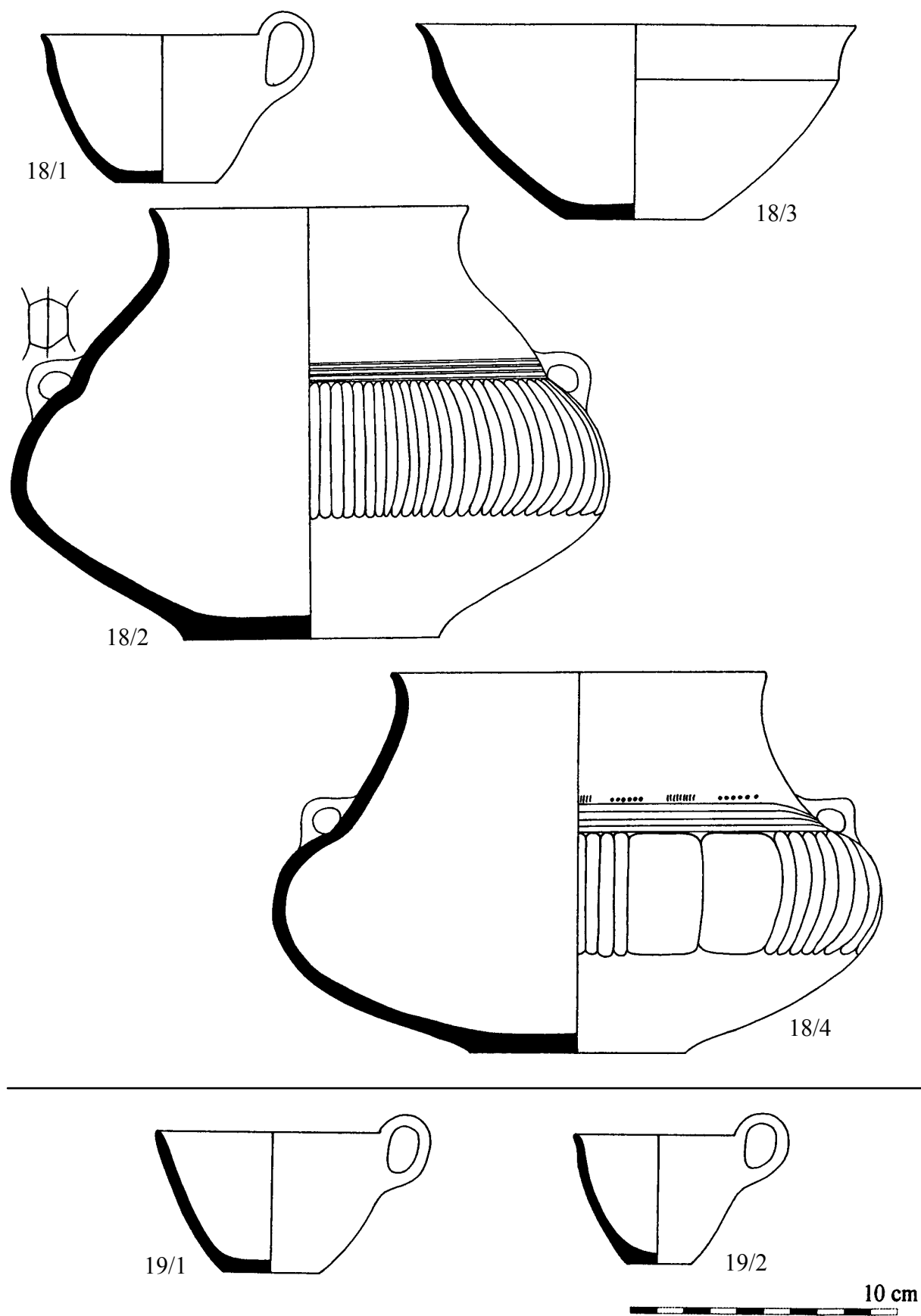
Tab. 8. Domamyslice - „Klínky“.

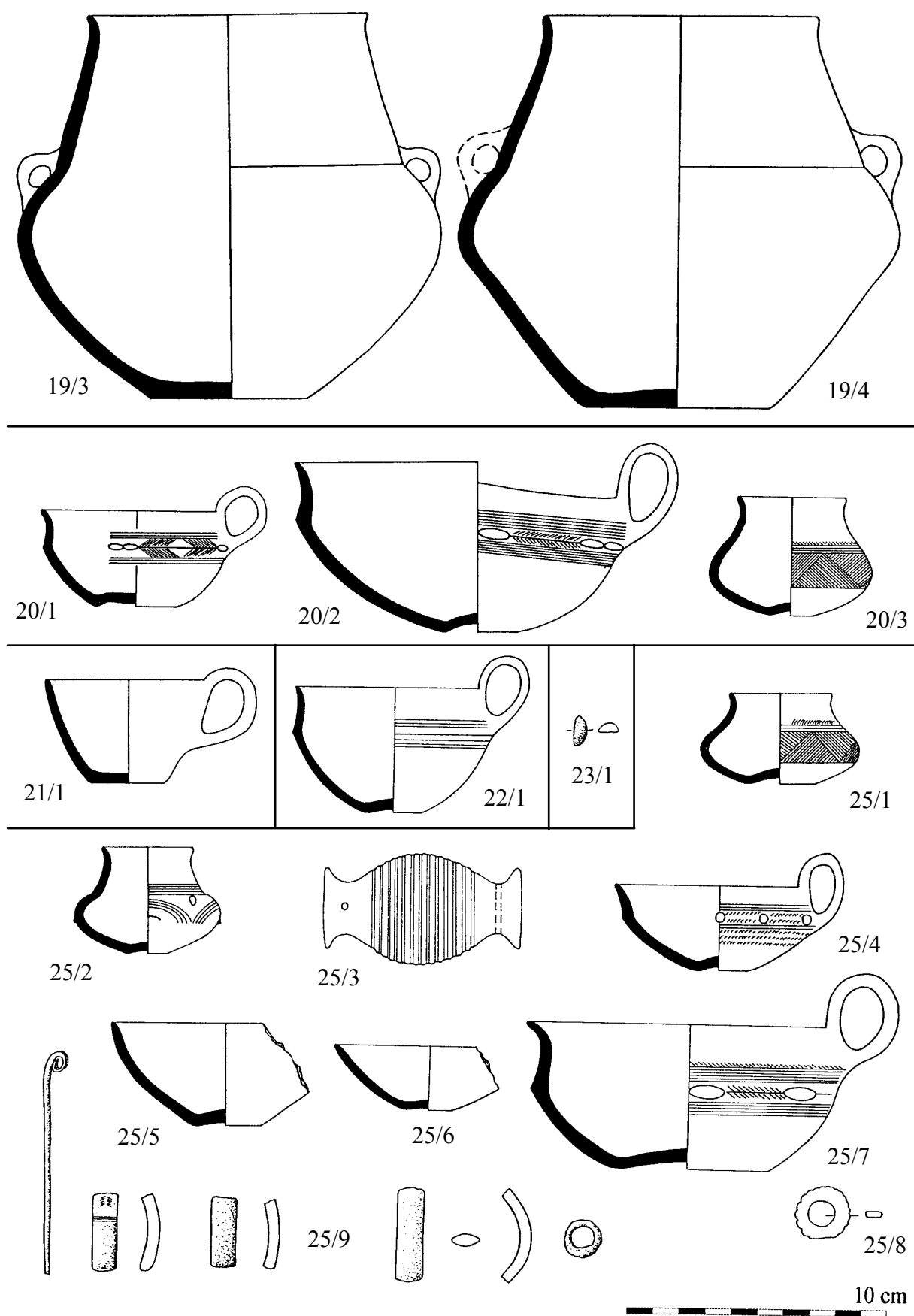
Tab. 9. Domamyslice - „Klínky“.

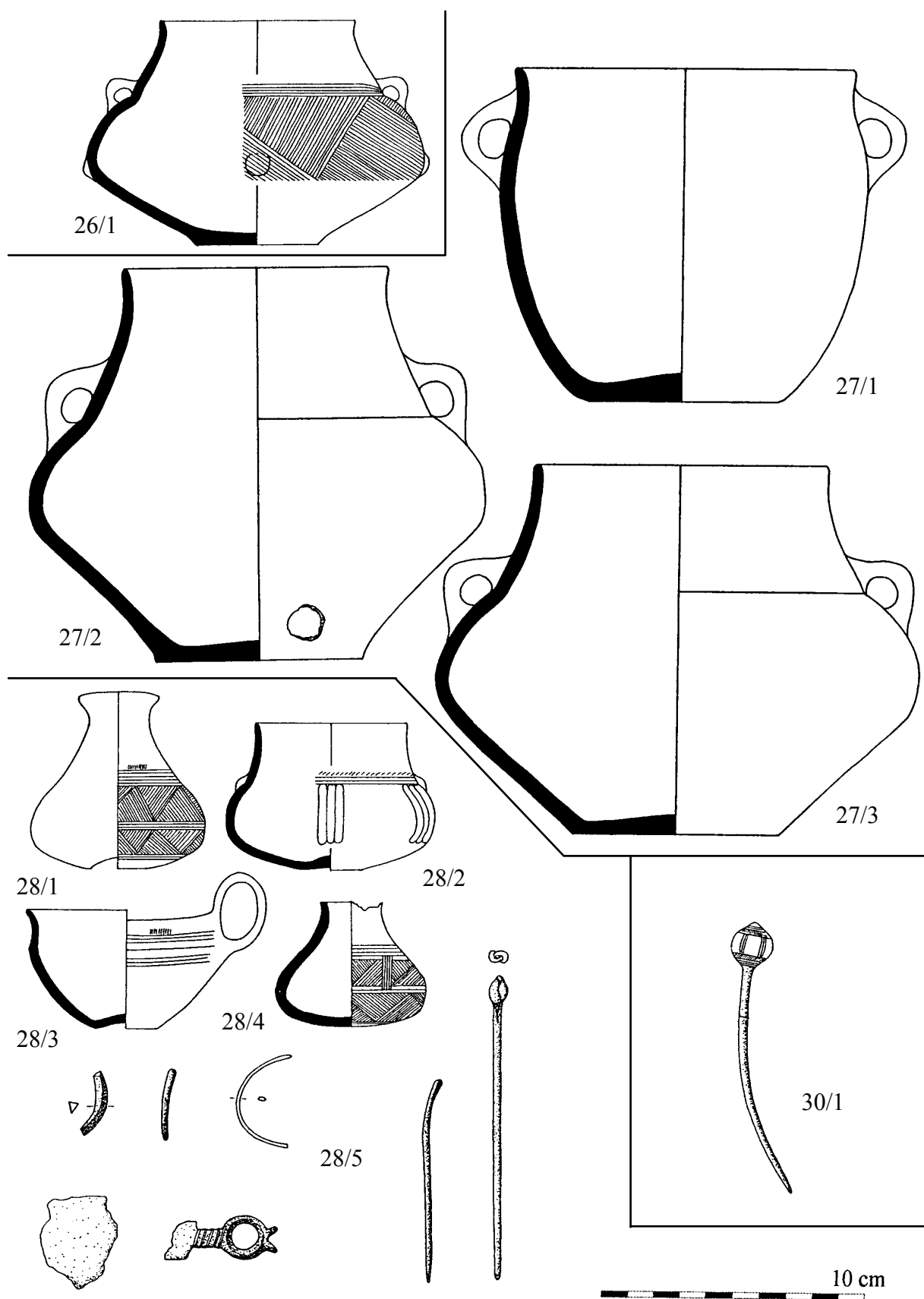
Tab. 10. Domamyslice - „Klínský“.

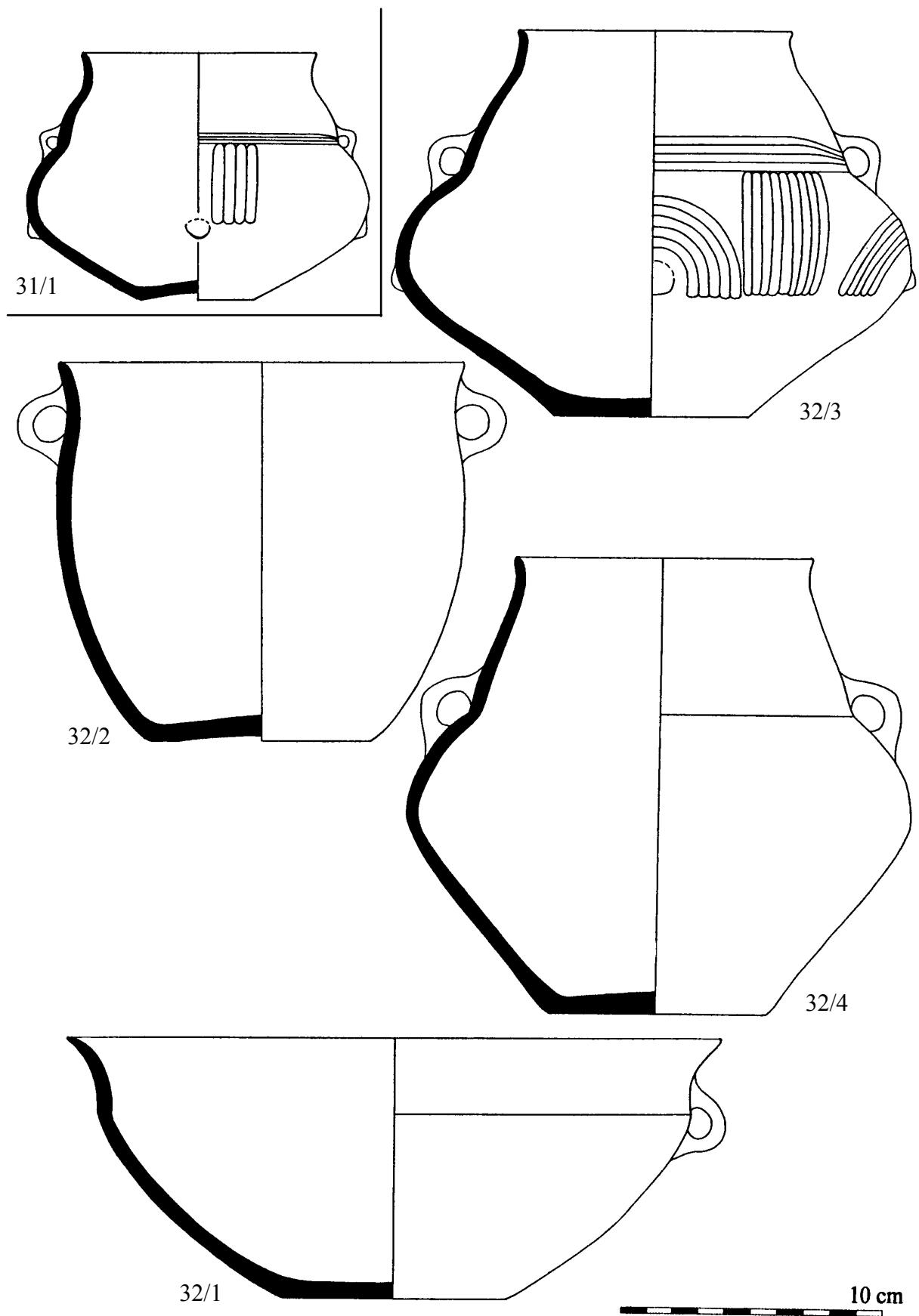
Tab. 11. Domamyslice - „Klínky“.

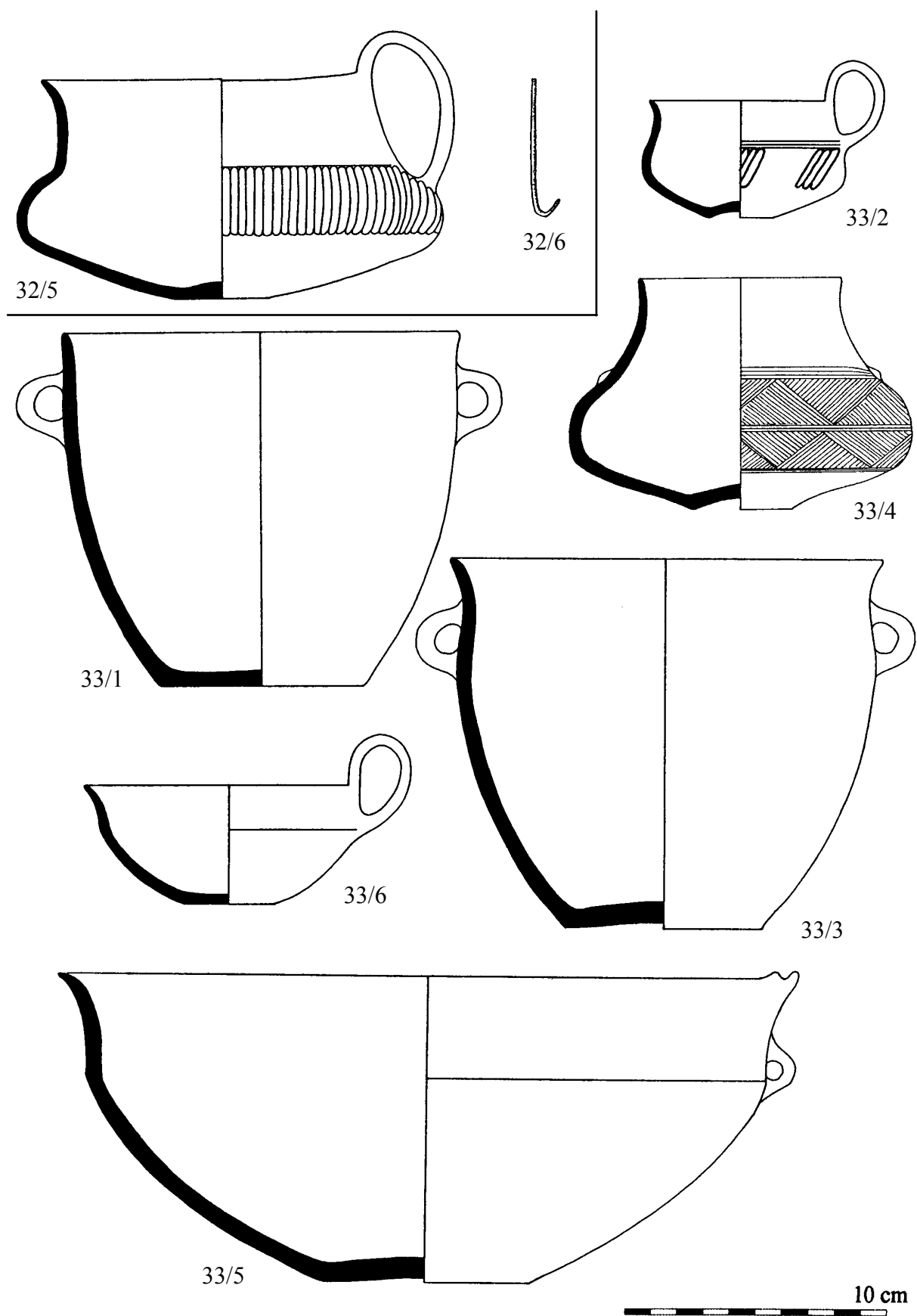
Tab. 12. Domamyslice - „Klínky“.

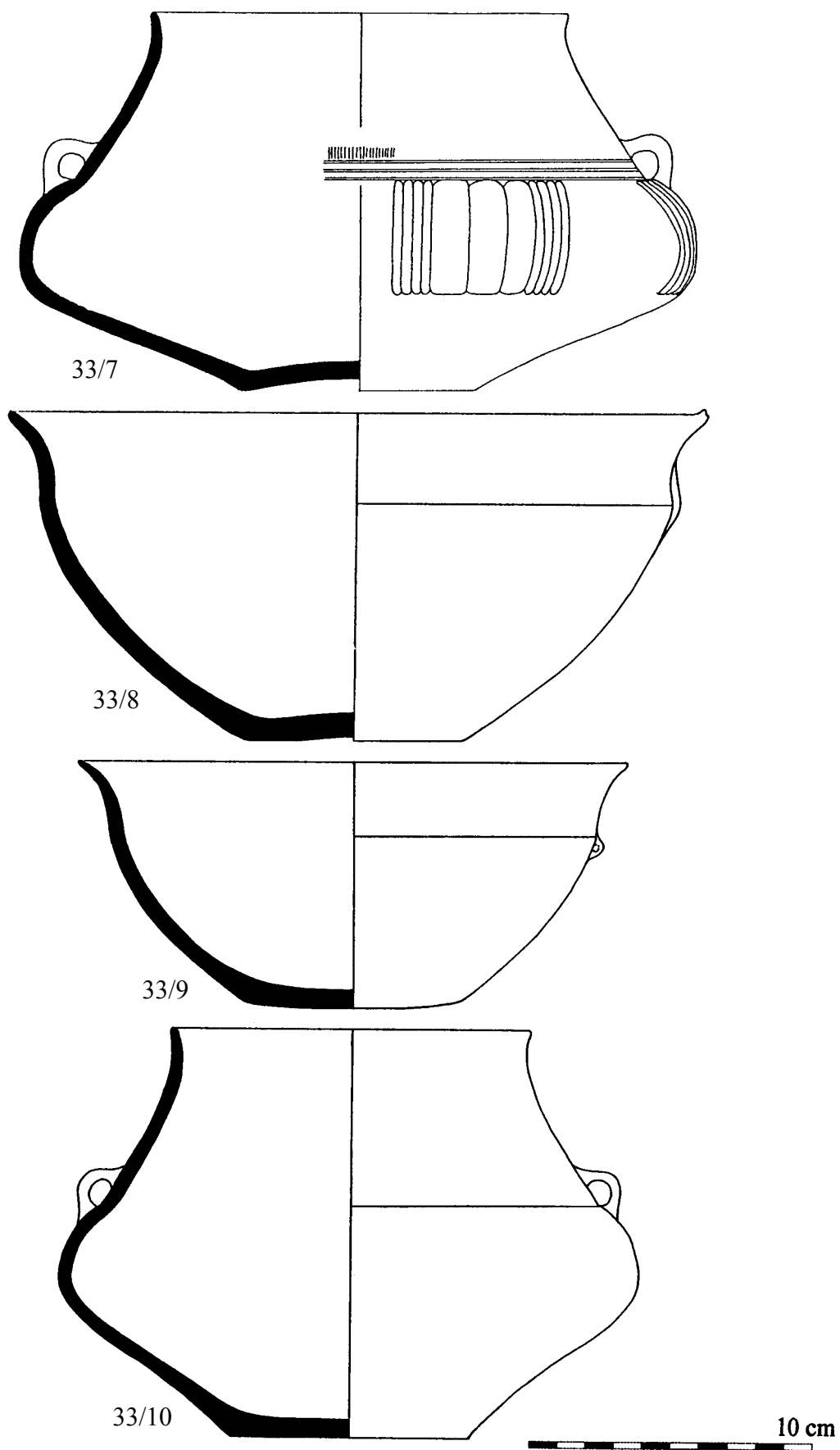
Tab. 13. Domamyslice - „Klínky“.

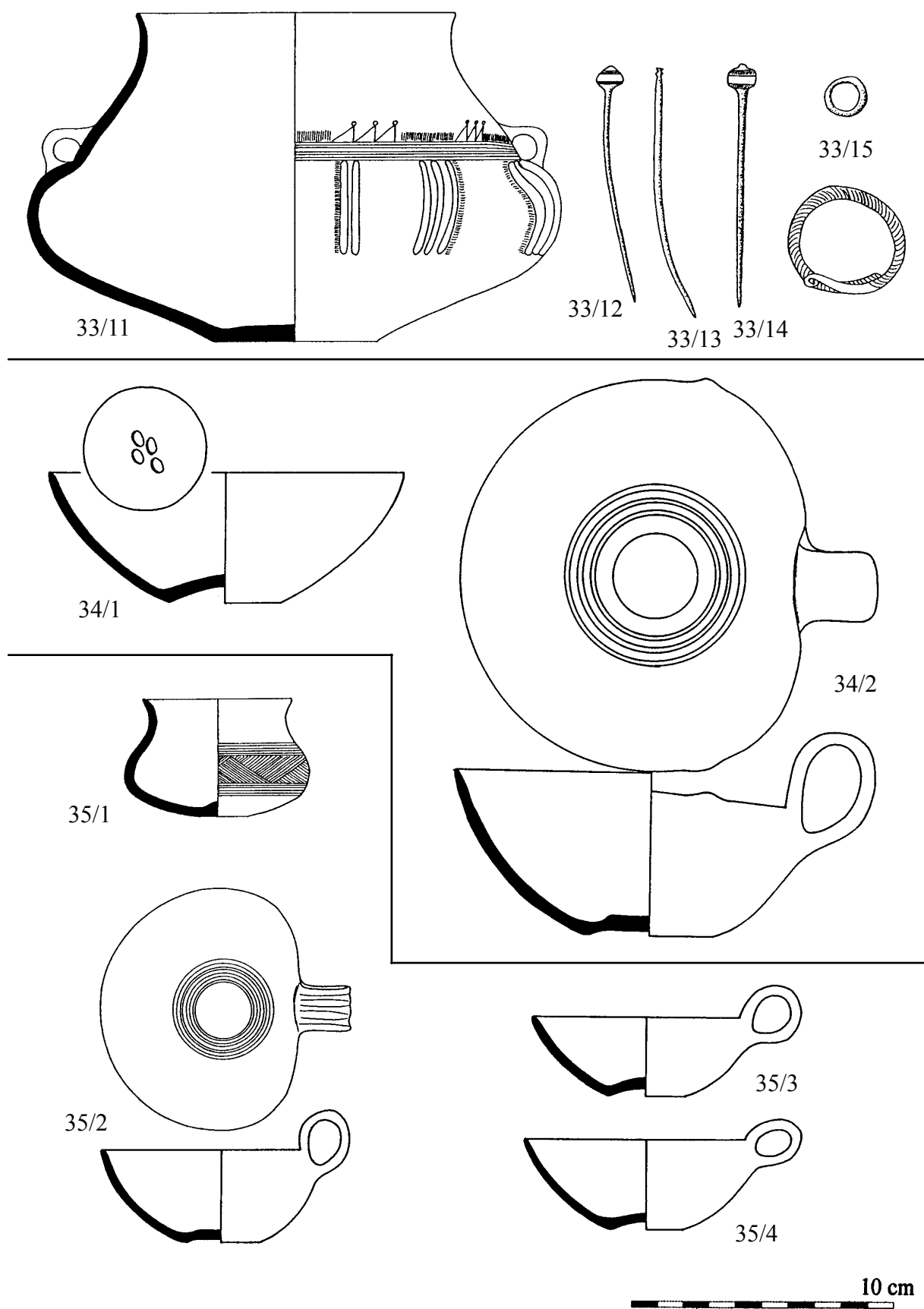
Tab. 14. Domamyslice - „Klínky“.

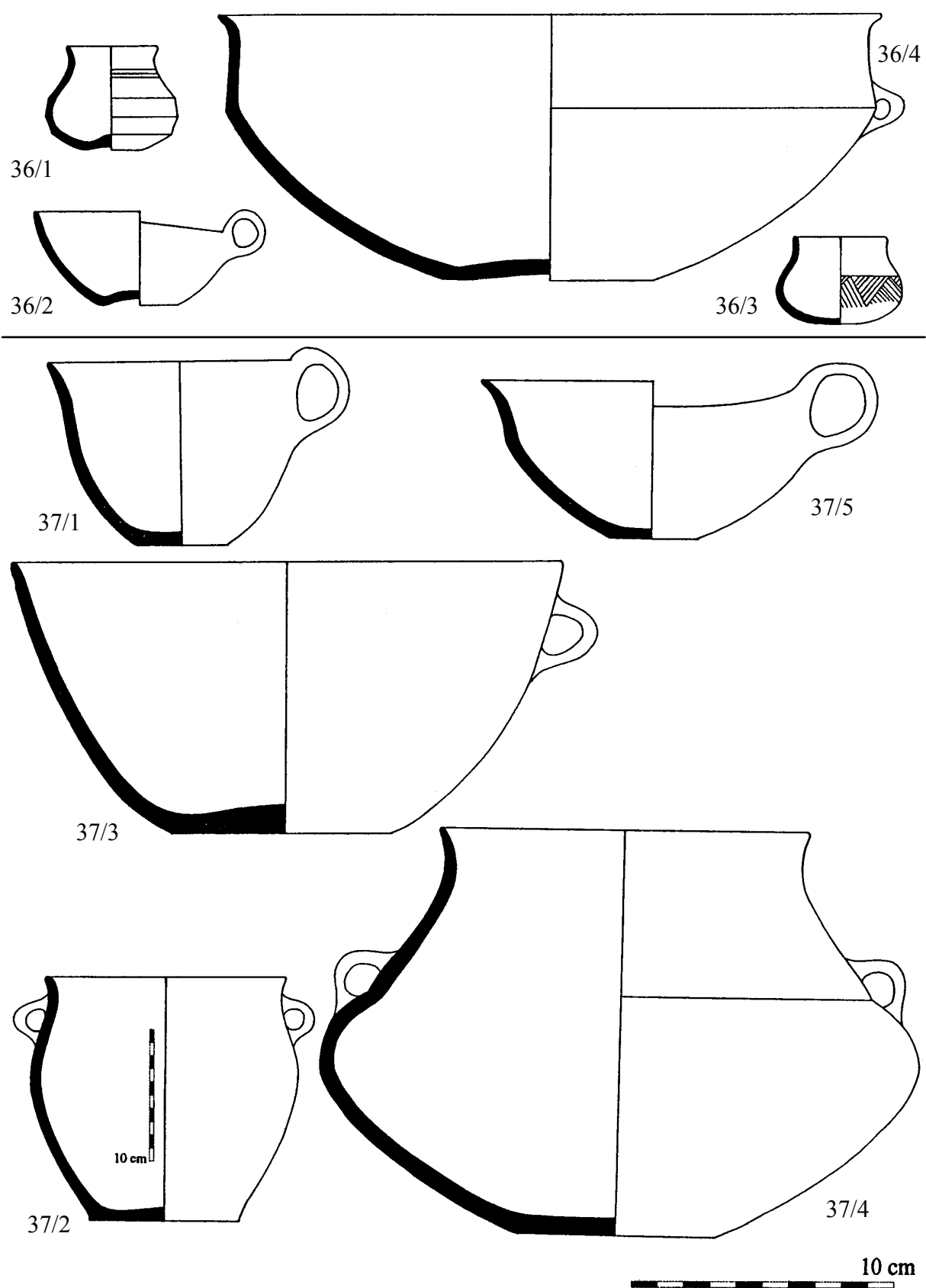
Tab. 15. Domamyslice - „Klínský“.

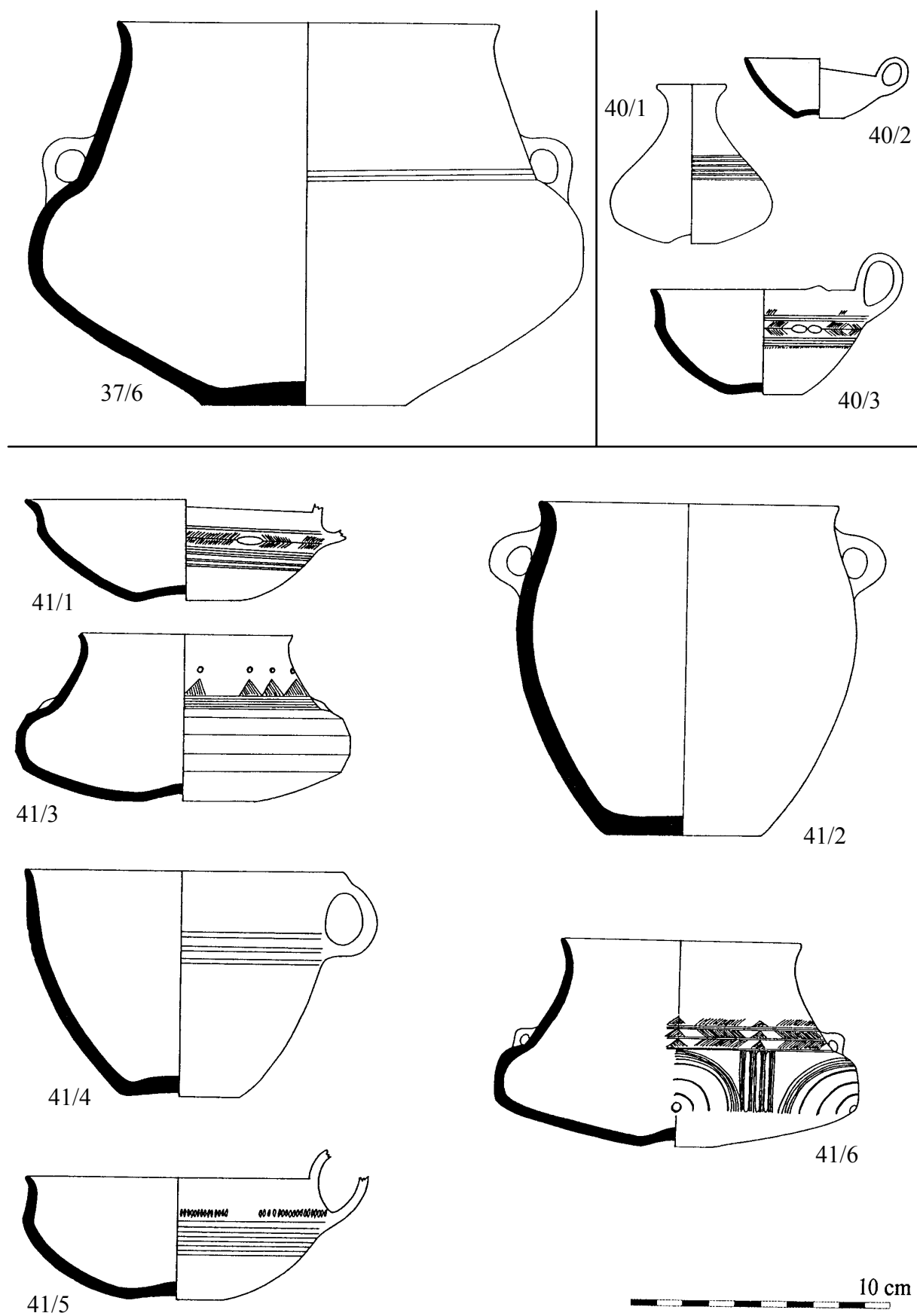
Tab. 16. Domamyslice - „Klínky“.

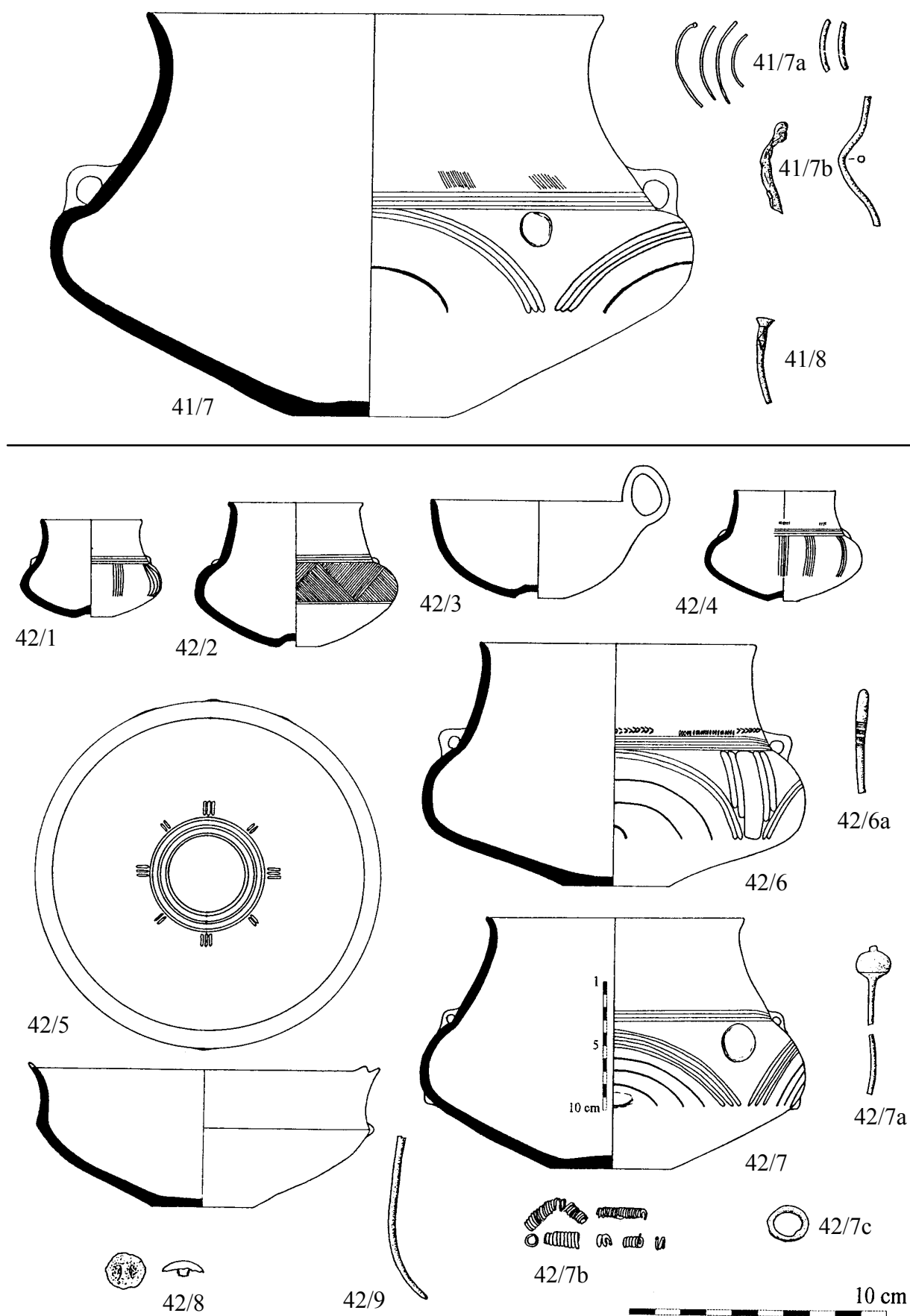
Tab. 17. Domamyslice - „Klínky“.

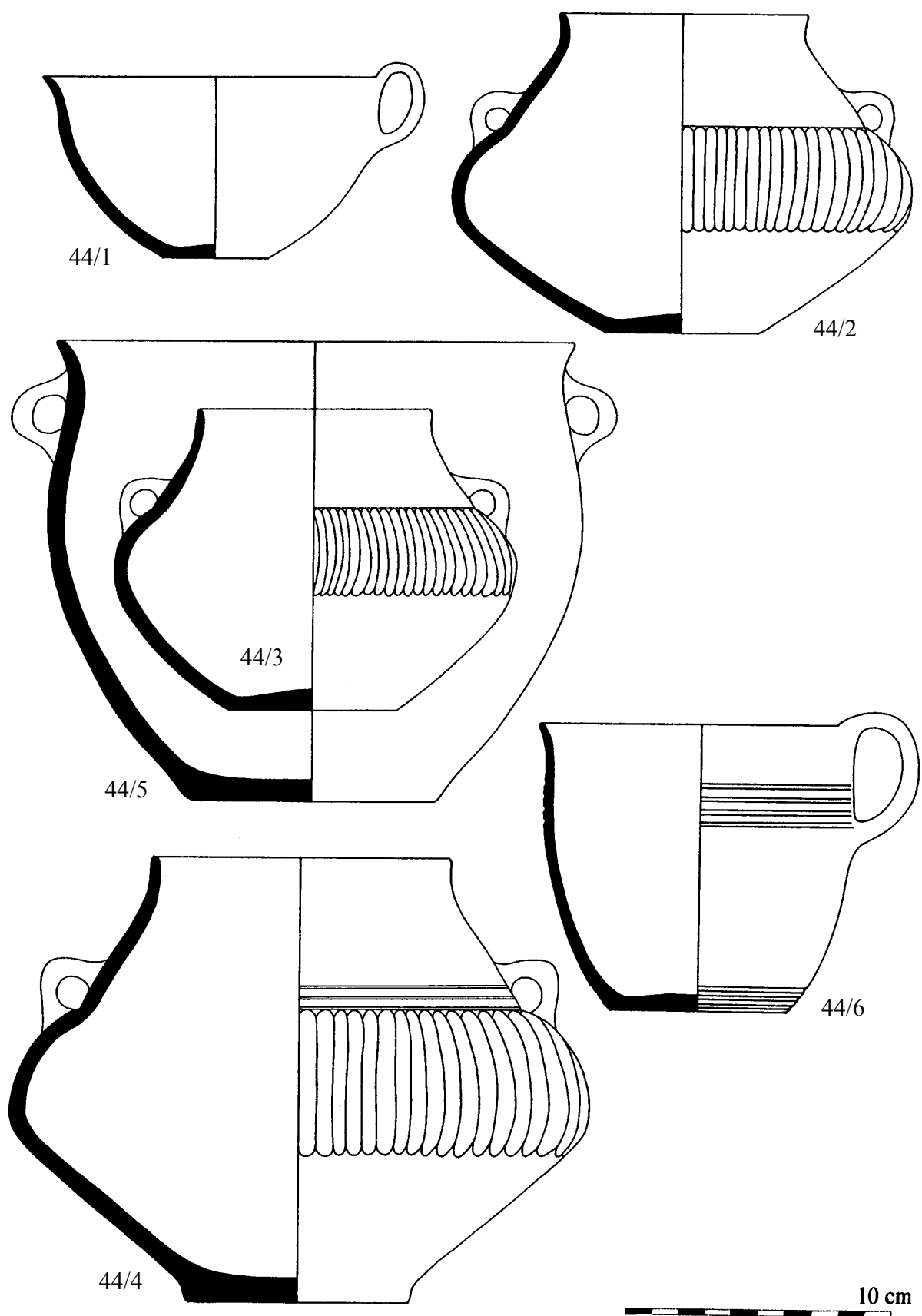
Tab. 18. Domamyslice - „Klínky“.

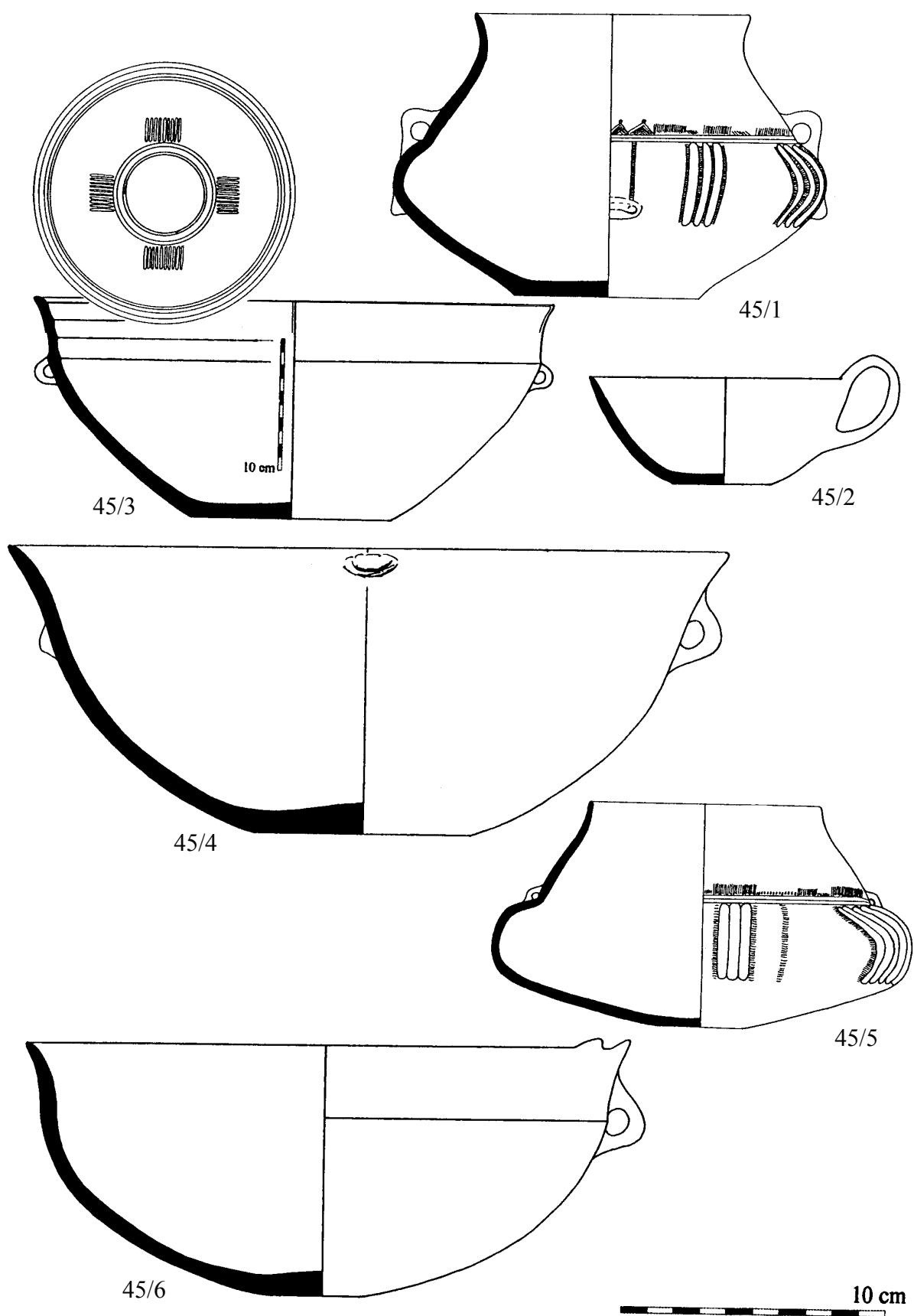
Tab. 19. Domamyslice - „Klínský“.

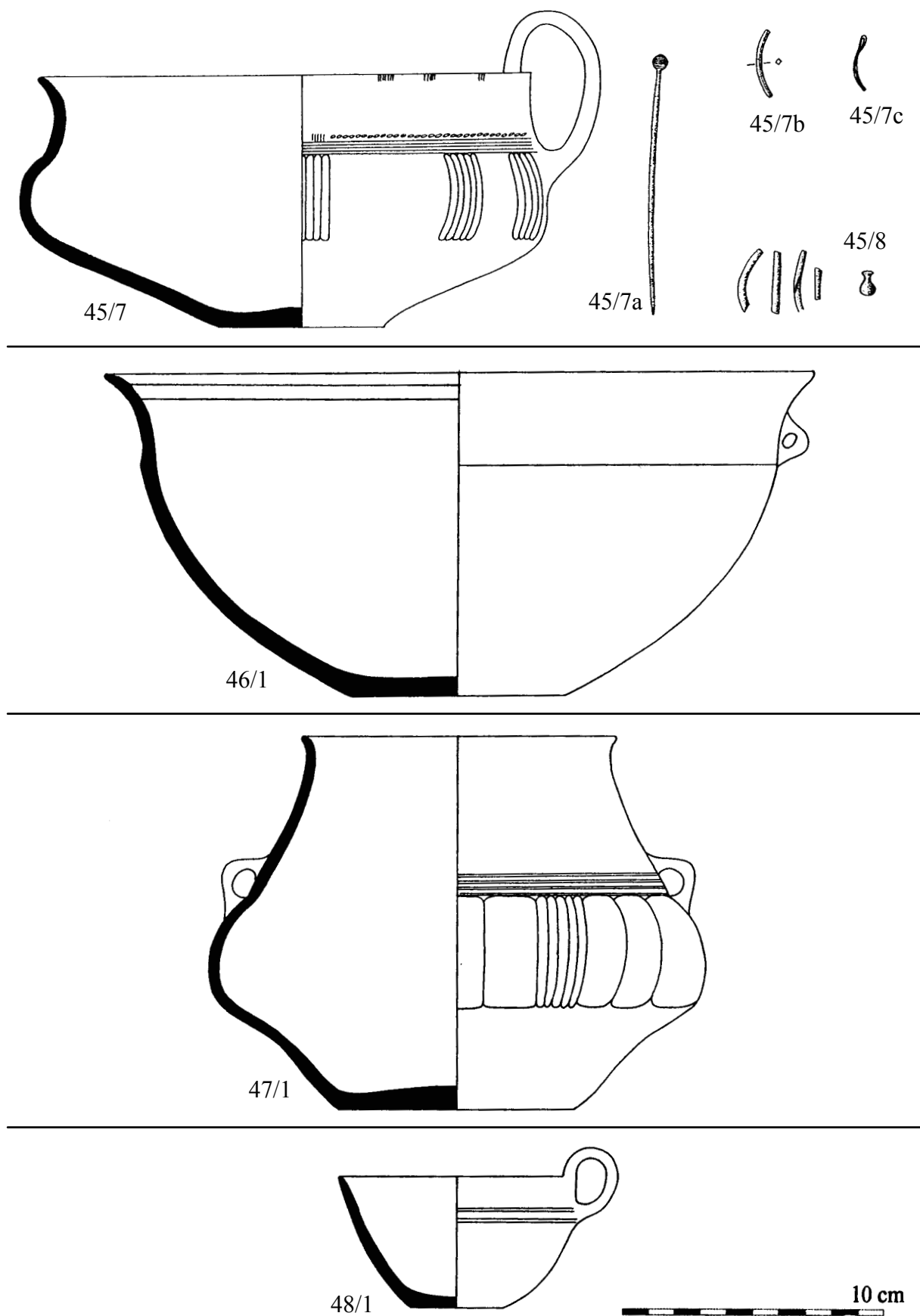
Tab. 20. Domamyslice - „Klínský“.

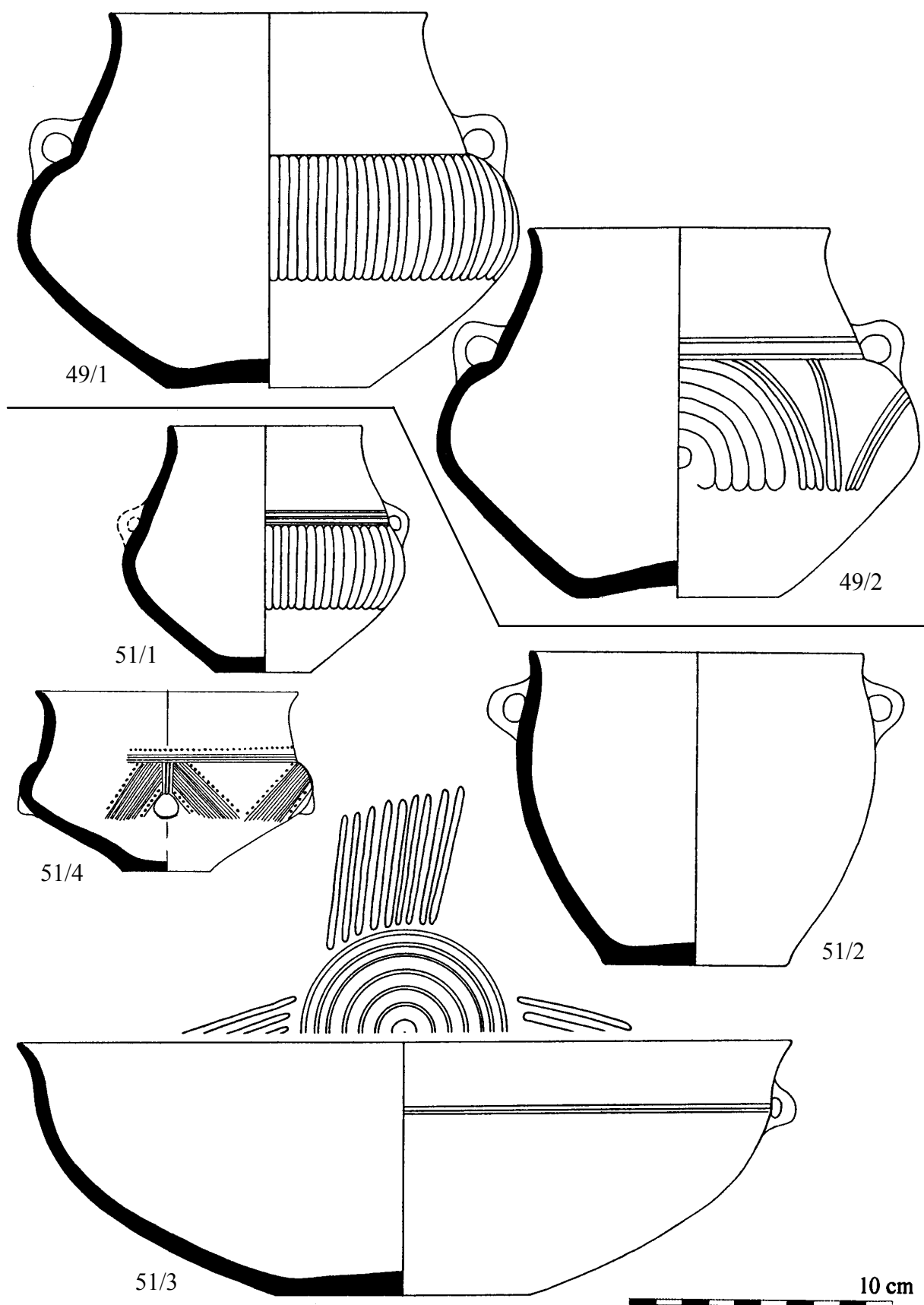
Tab. 21. Domamyslice - „Klínky“.

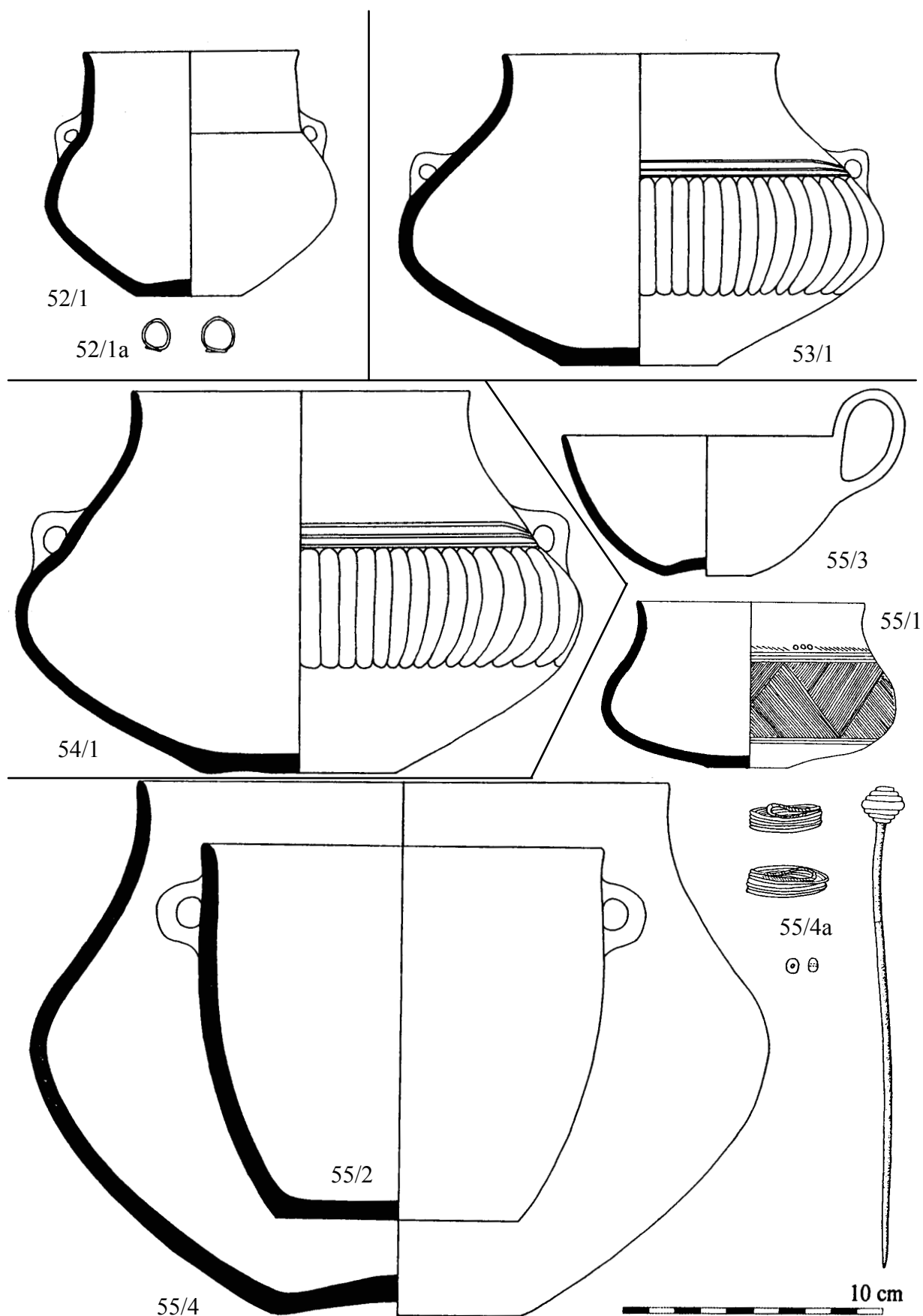
Tab. 22. Domamyslice - „Klínský“.

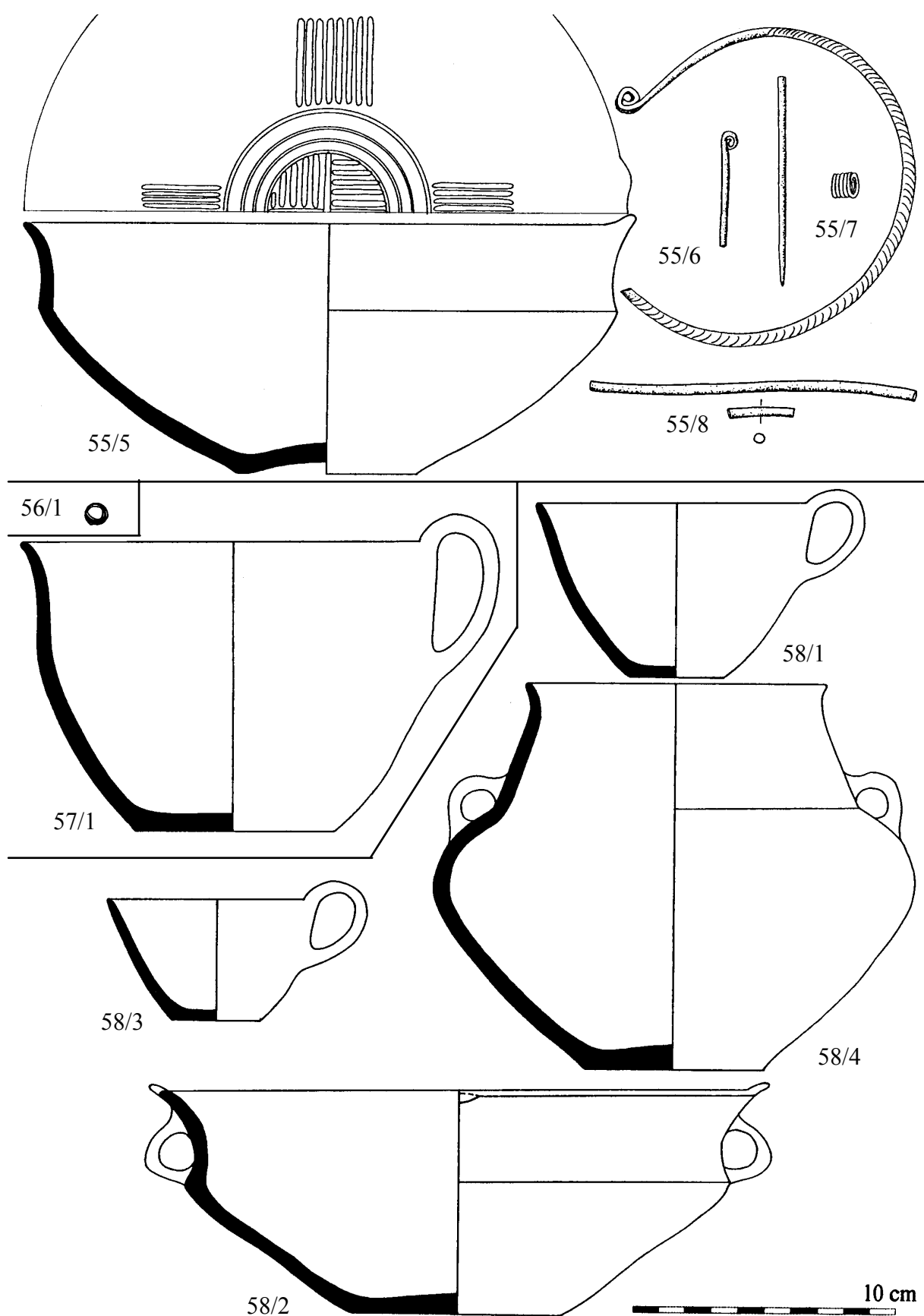
Tab. 23. Domamyslice - „Klínky“.

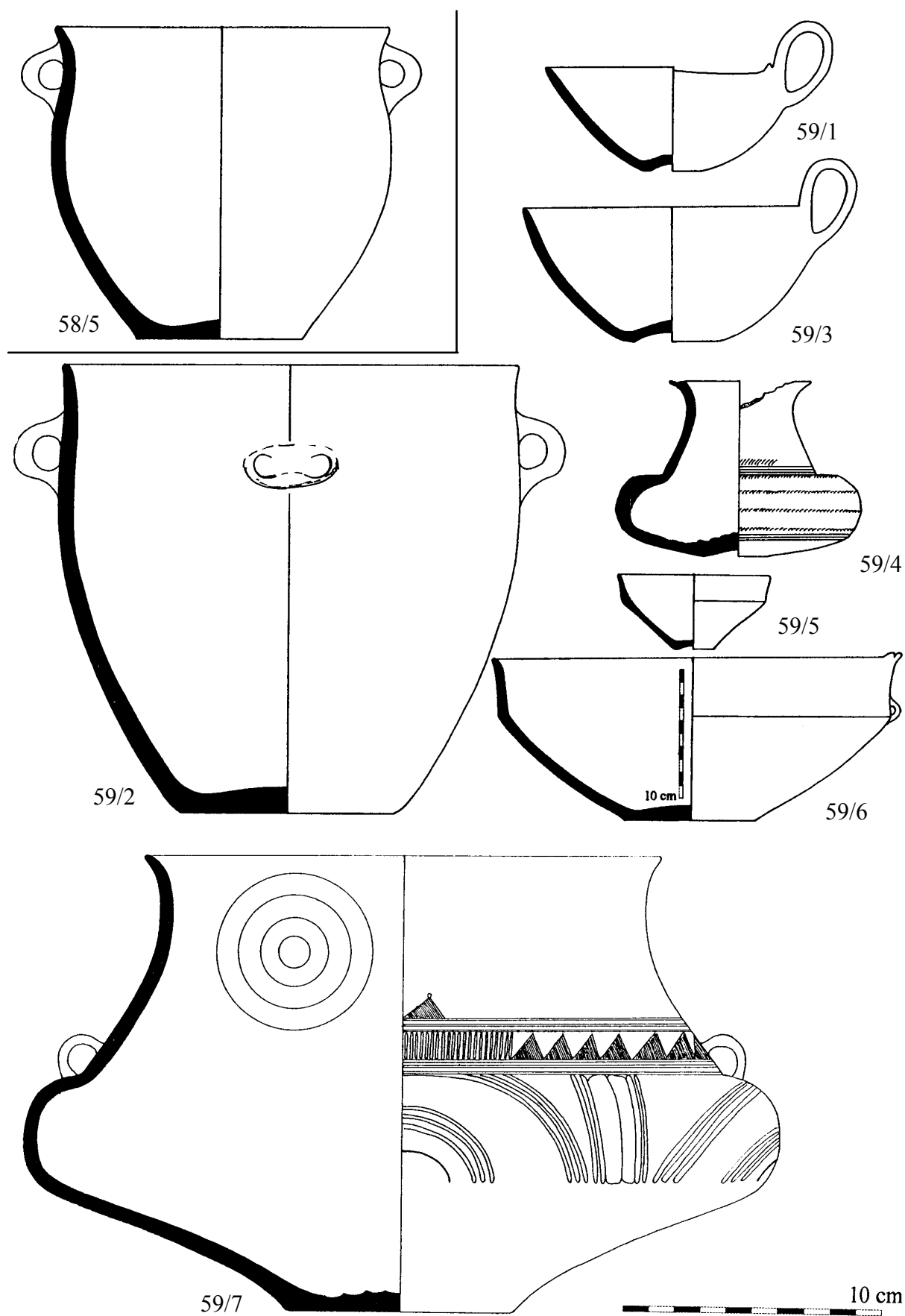
Tab. 24. Domamyslice - „Klínský“.

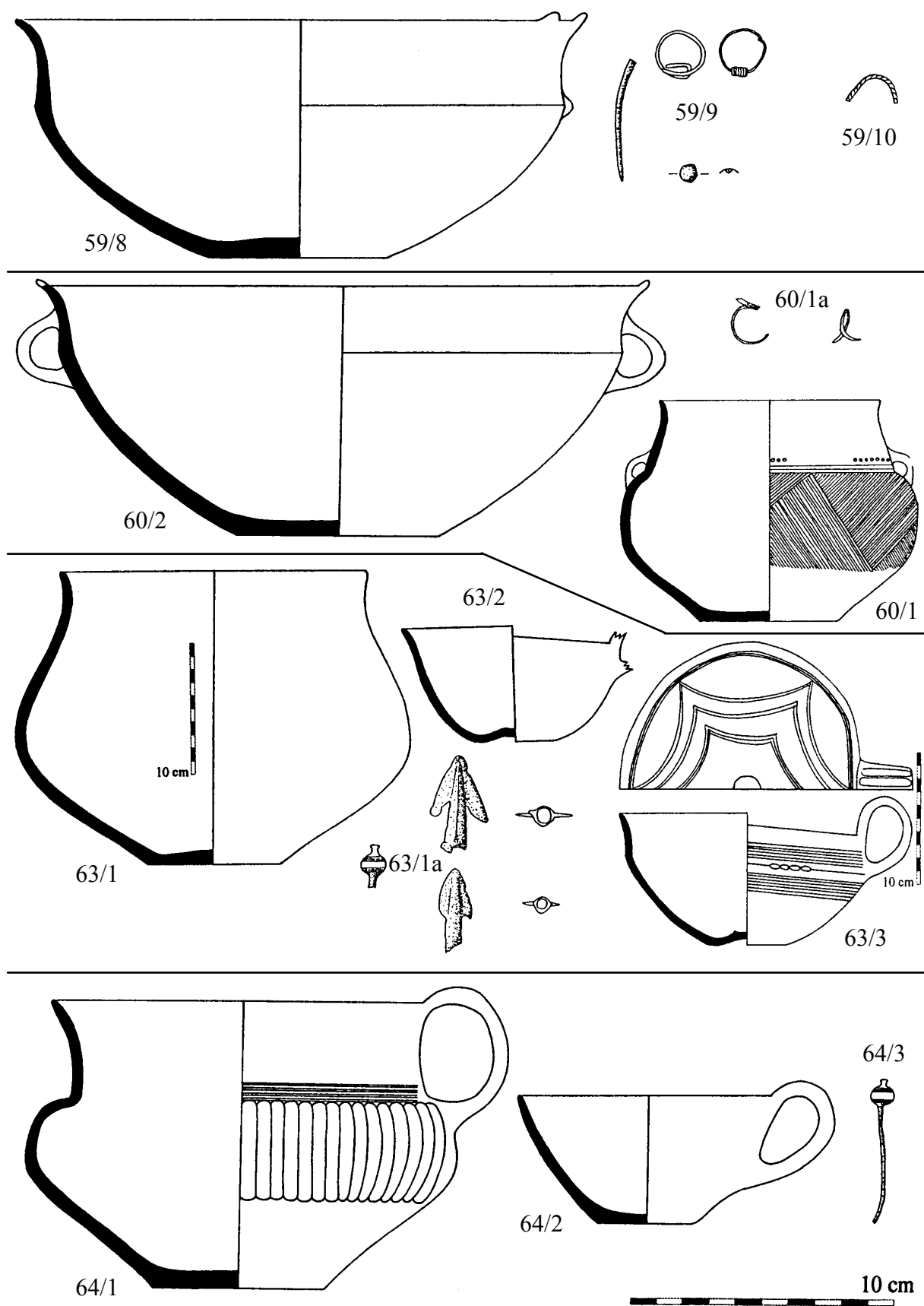
Tab. 25. Domamyslice - „Klínky“.

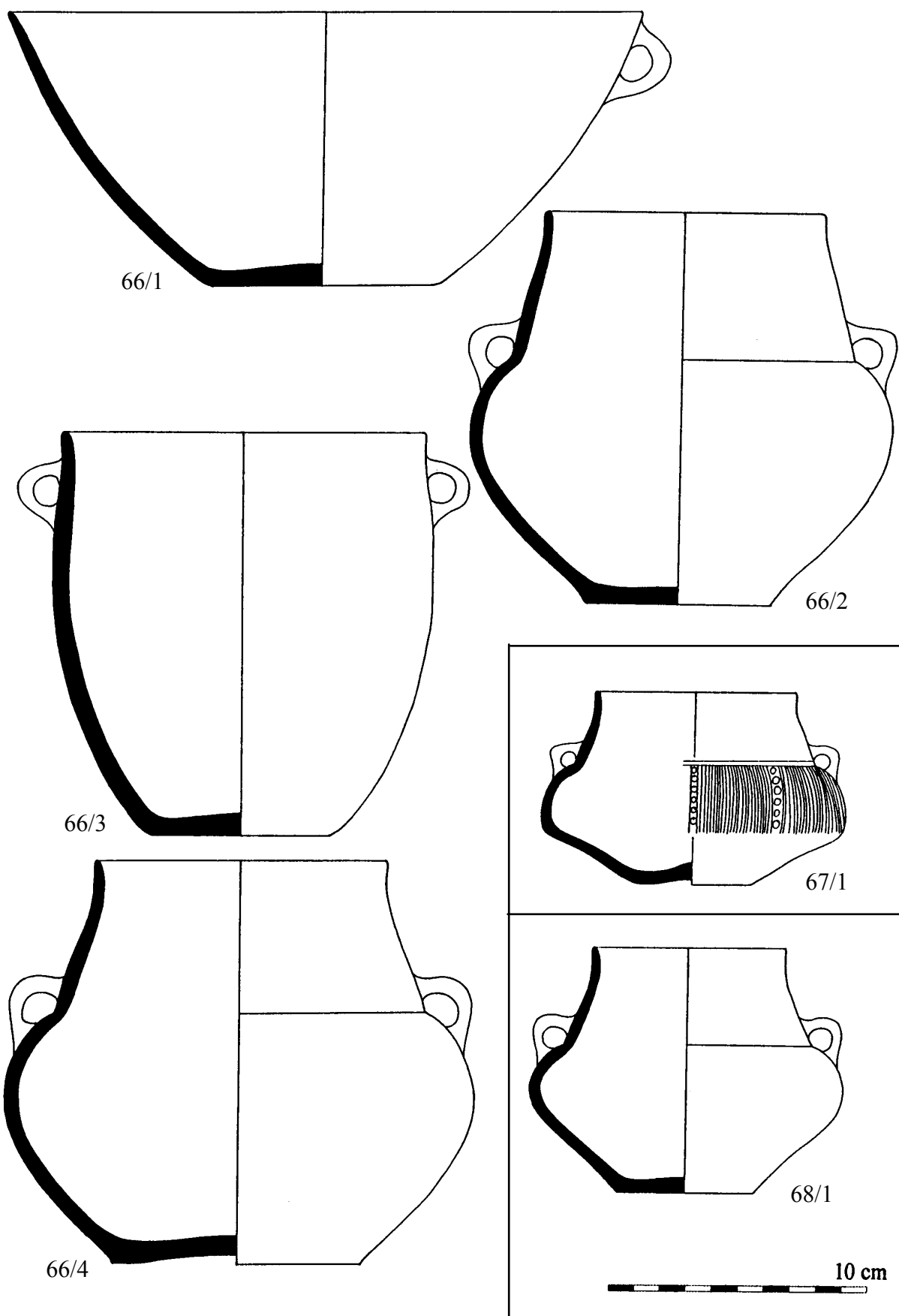
Tab. 26. Domamyslice - „Klínky“.

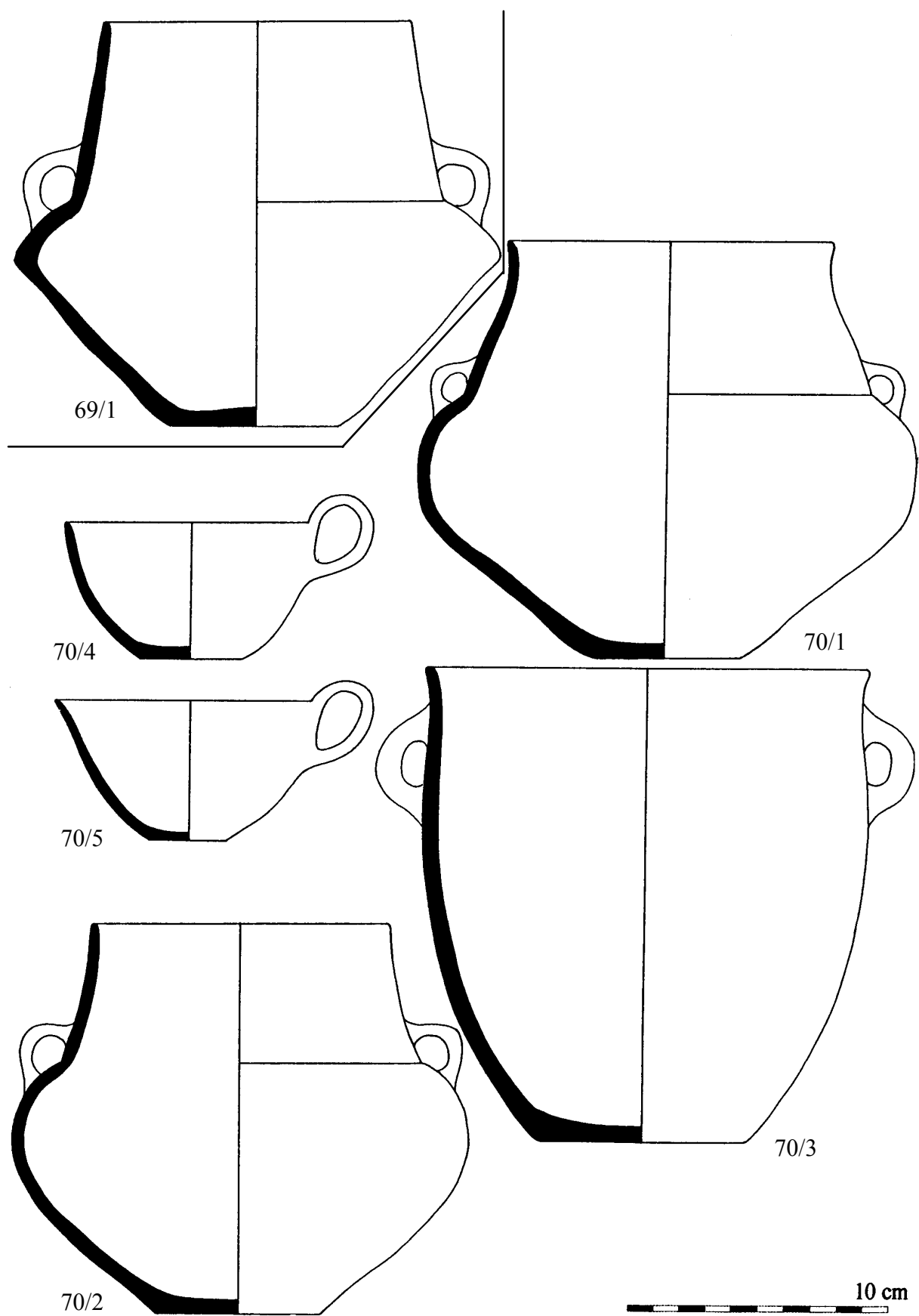
Tab. 27. Domamyslice - „Klínky“.

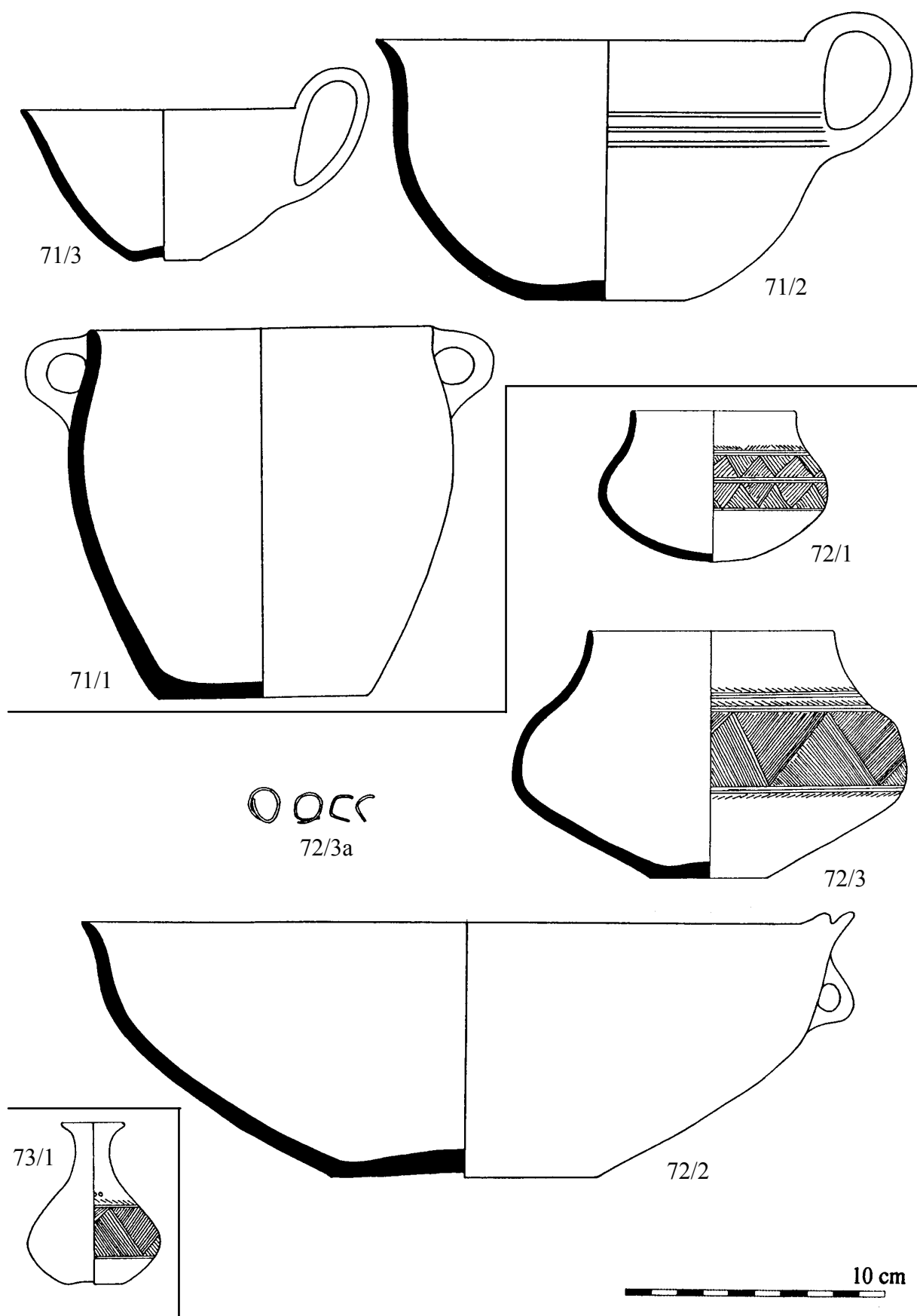
Tab. 28. Domamyslice - „Klínky“.

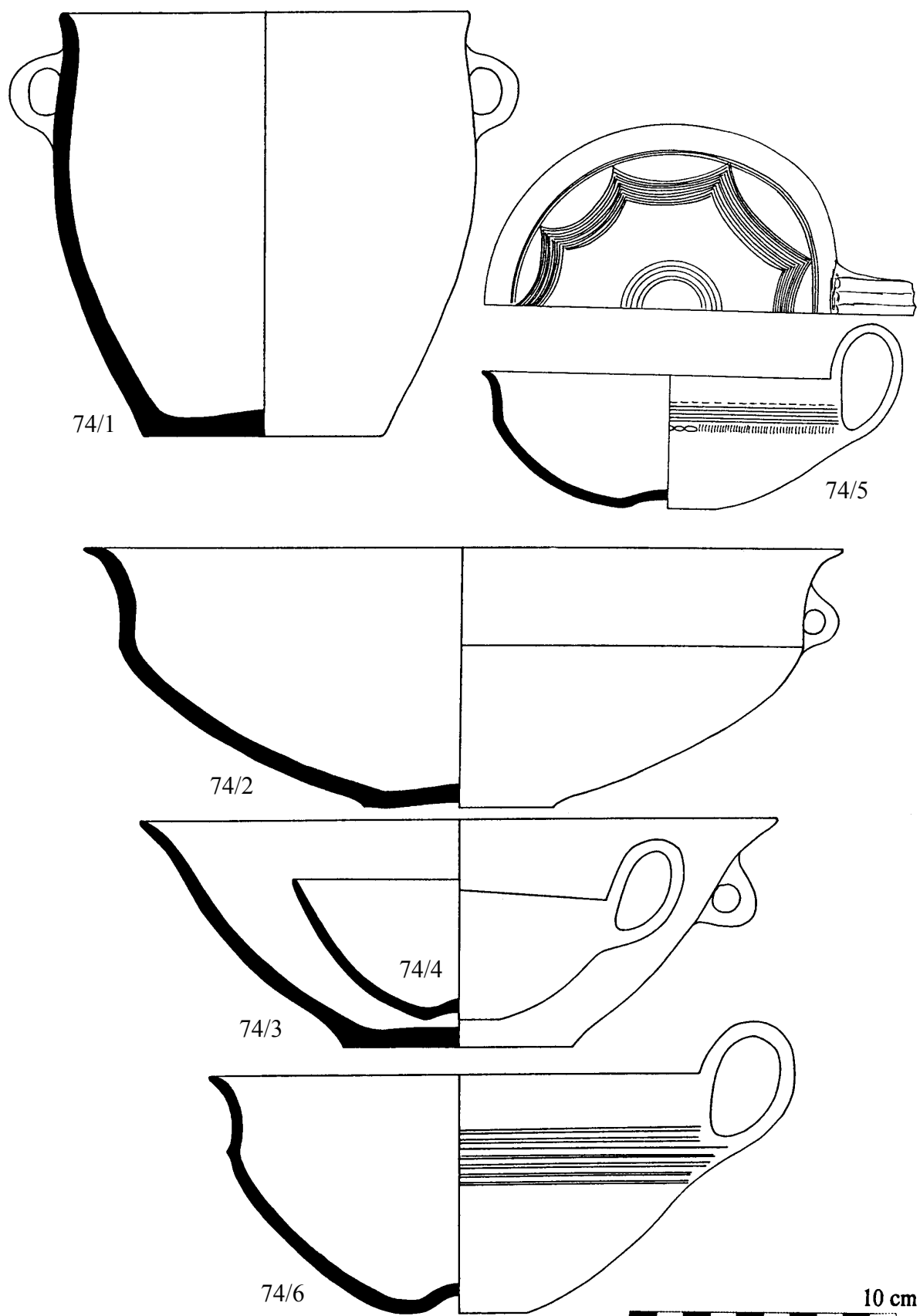
Tab. 29. Domamyslice - „Klínský“.

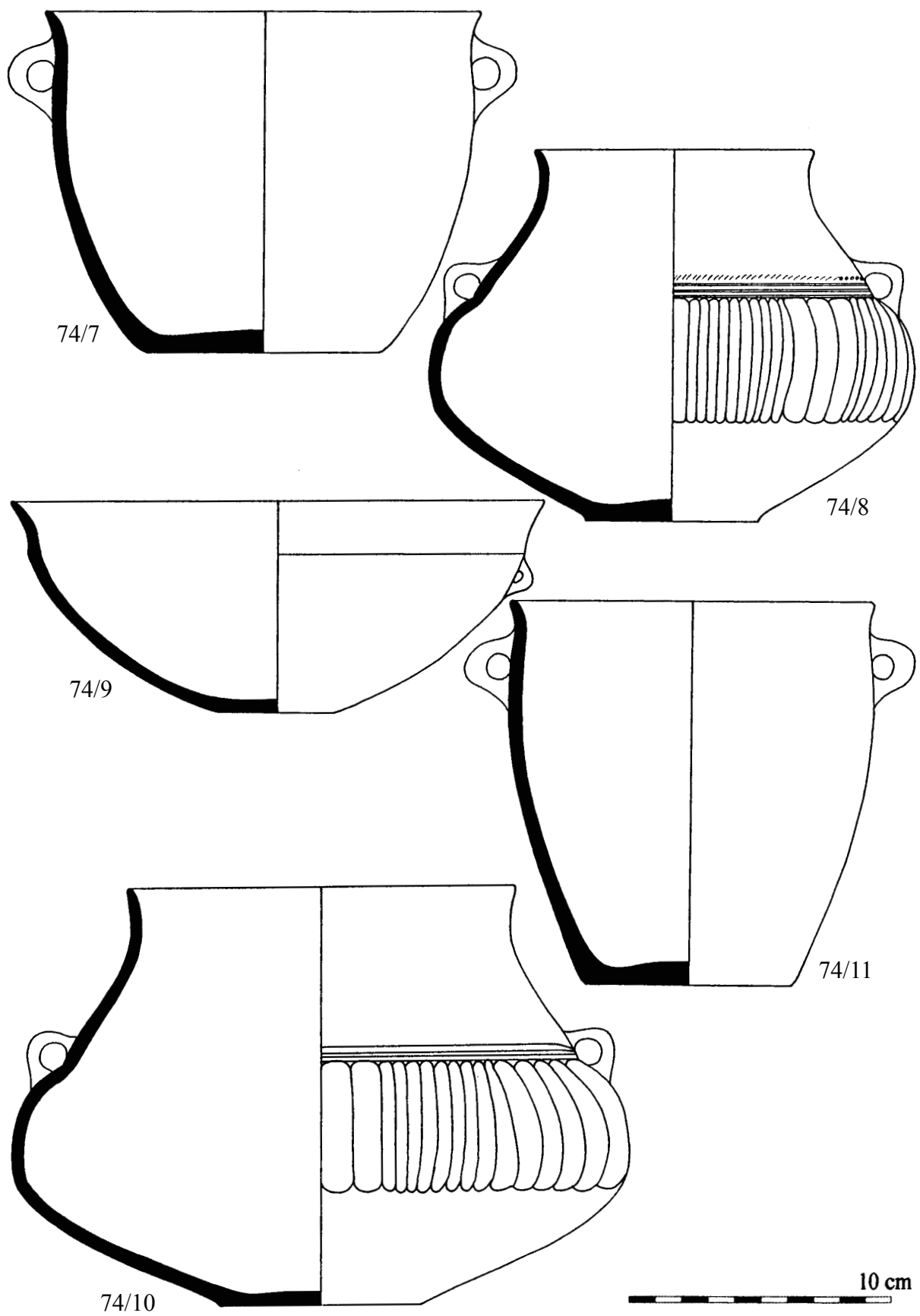
Tab. 30. Domamyslice - „Klínky“.

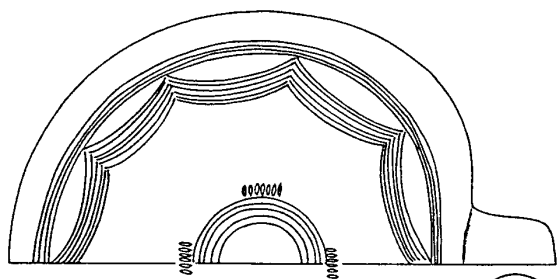
Tab. 31. Domamyslice - „Klínky“.

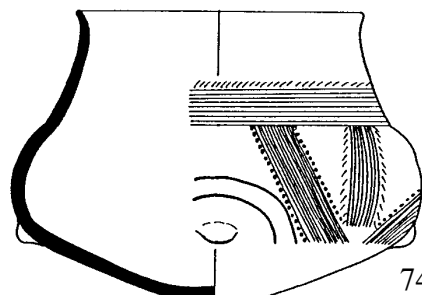
Tab. 32. Domamyslice - „Klínský“.

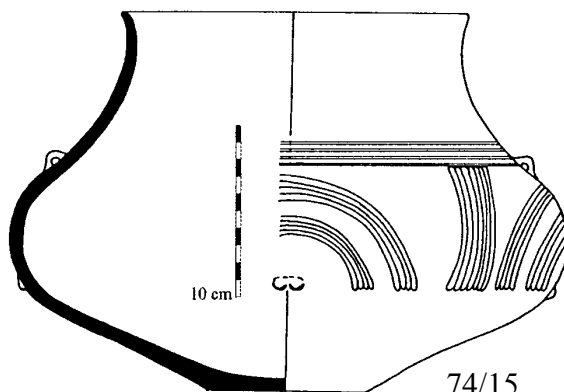
Tab. 33. Domamyslice - „Klínky“.

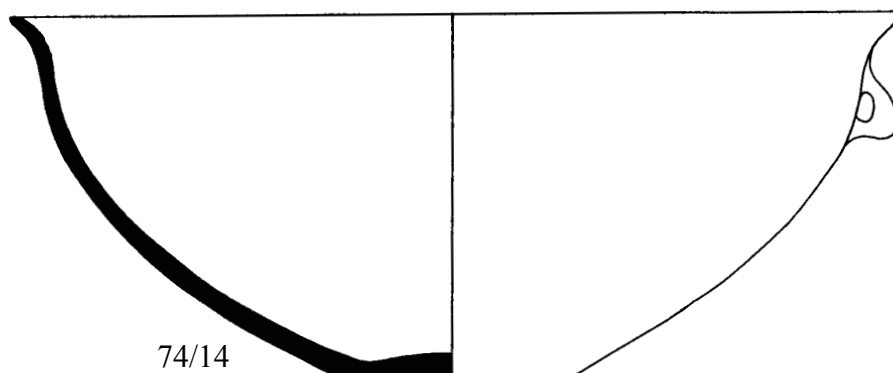
74/12

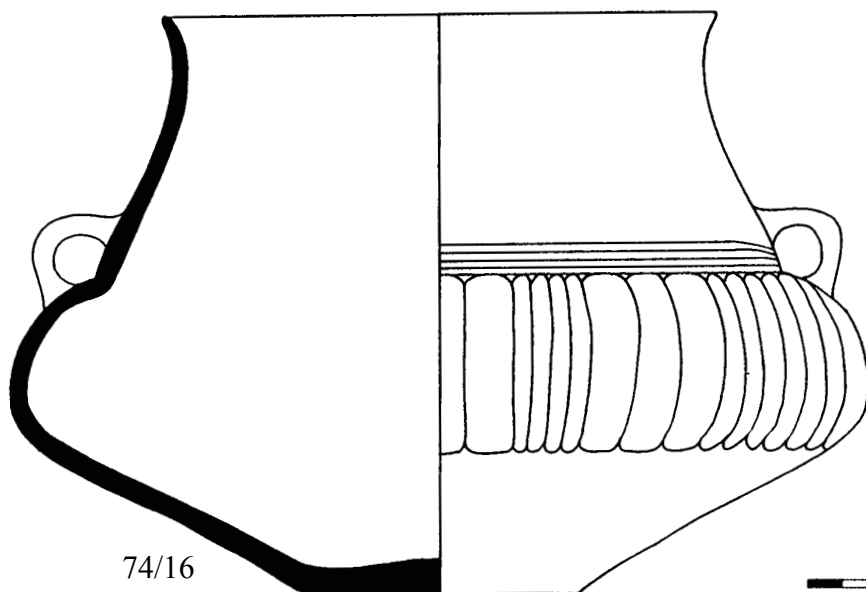
74/13

74/15

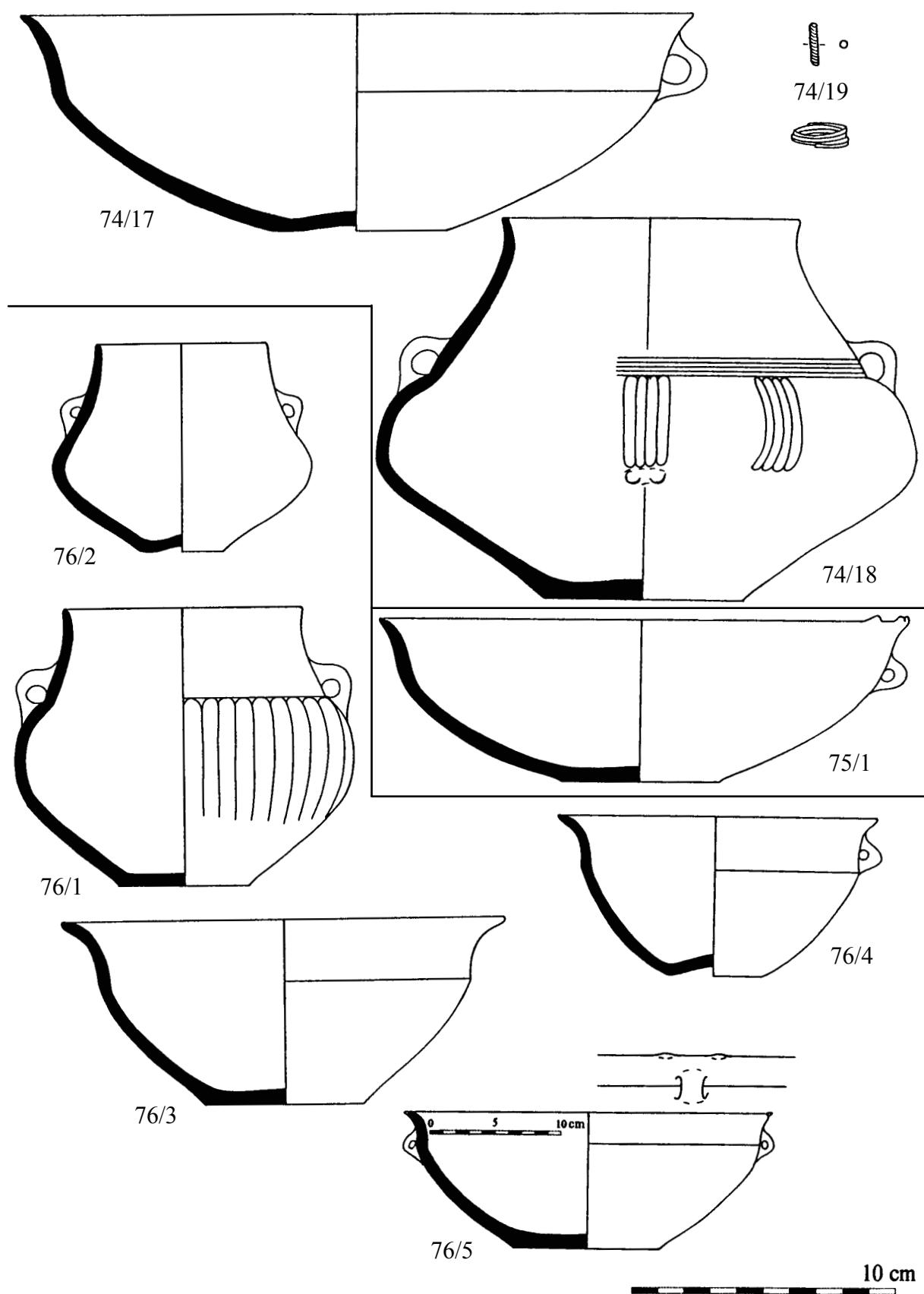
74/14

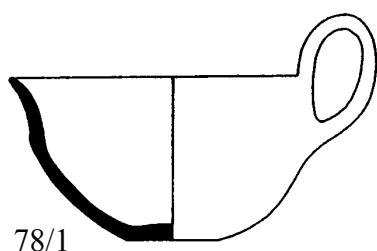
74/16

10 cm

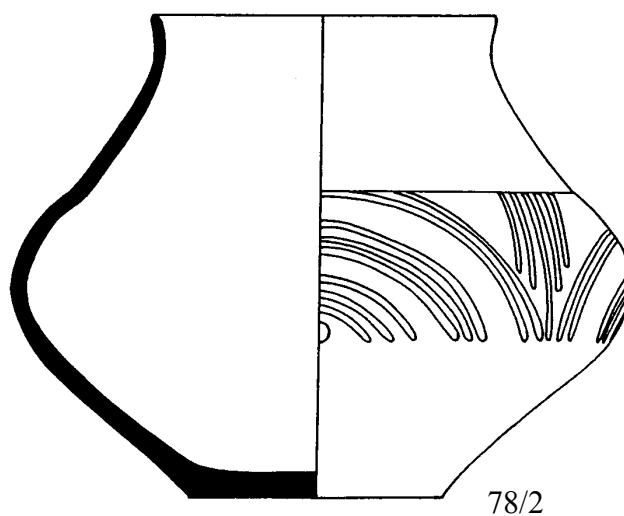
Tab. 34. Domamyslice - „Klínky“.

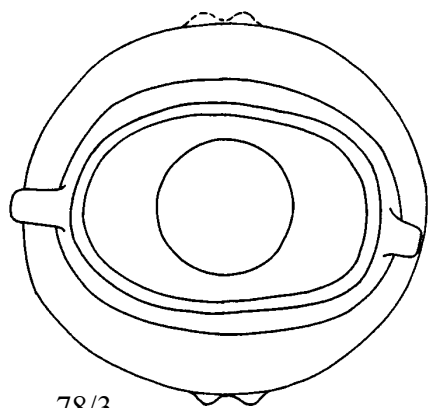
Tab. 35. Domamyslice - „Klínský“.

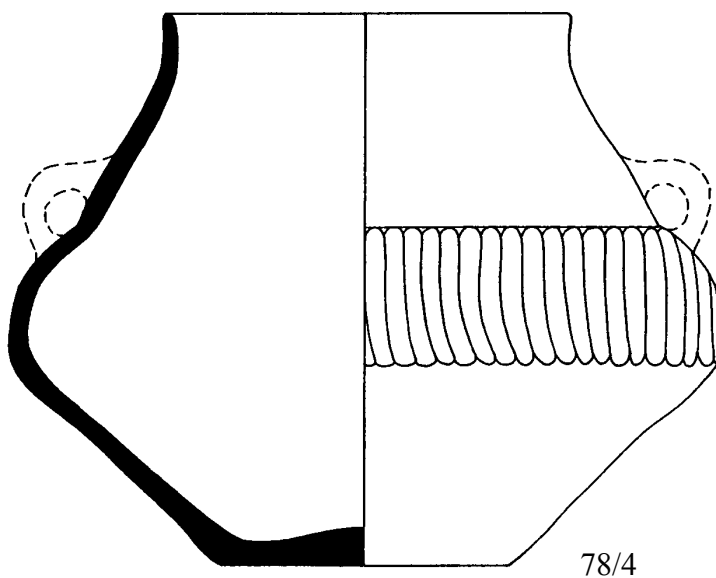
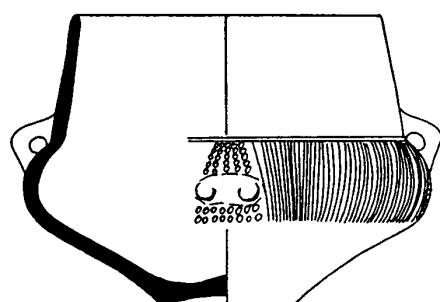
78/1

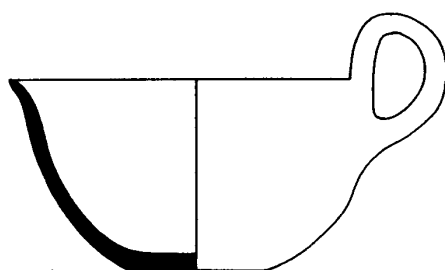
78/2

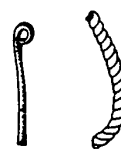
78/3

78/4

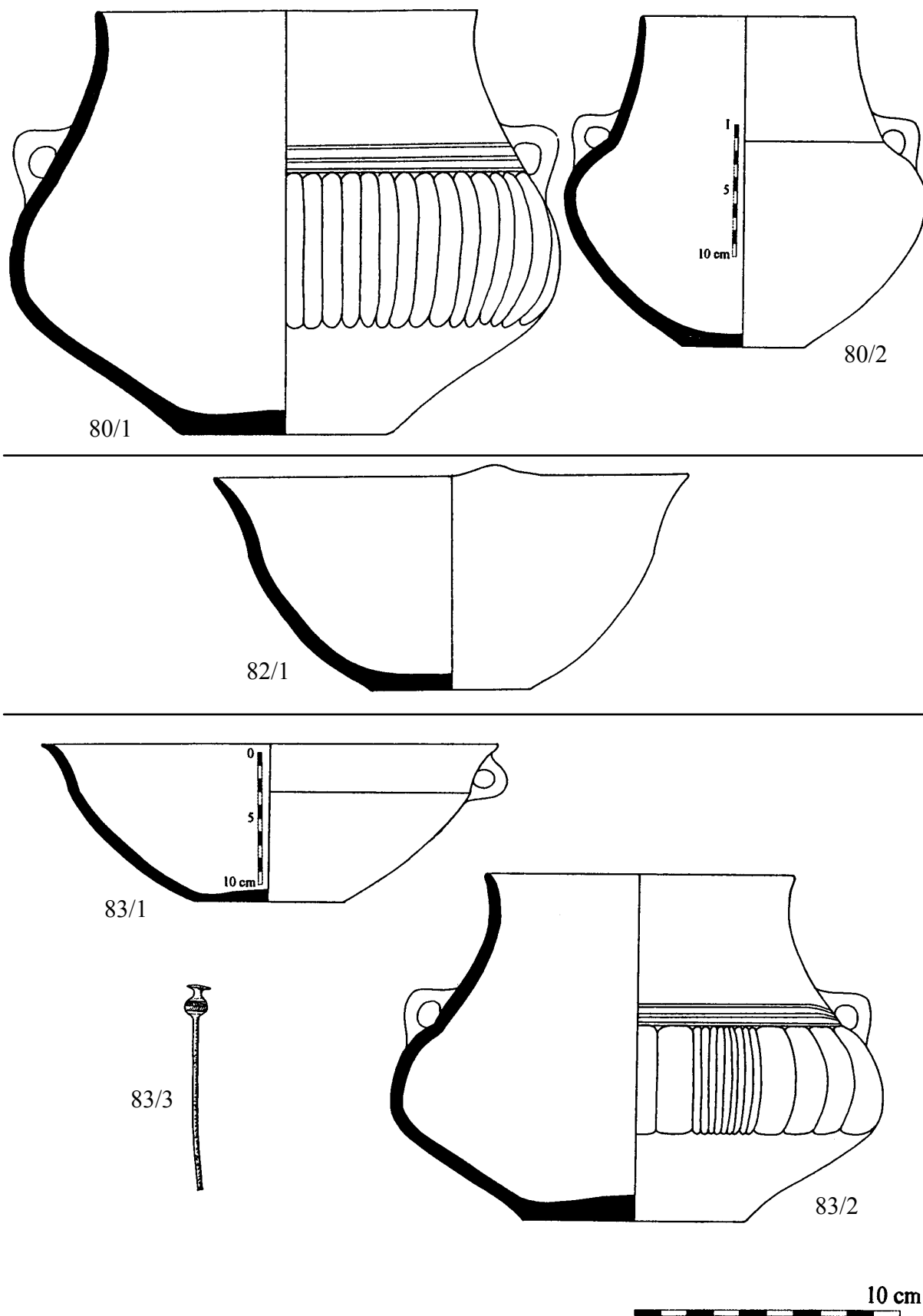
79/1

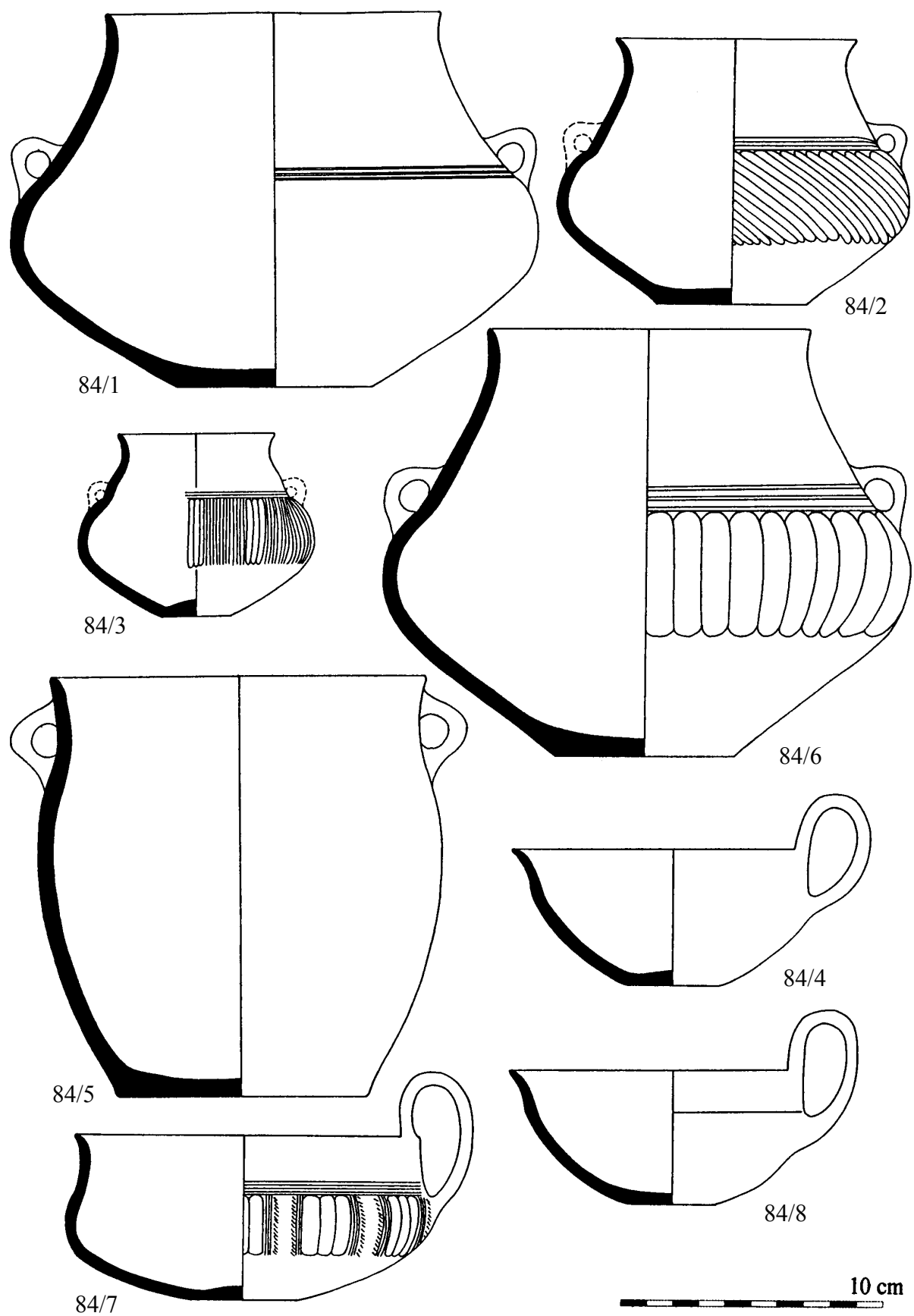
78/5

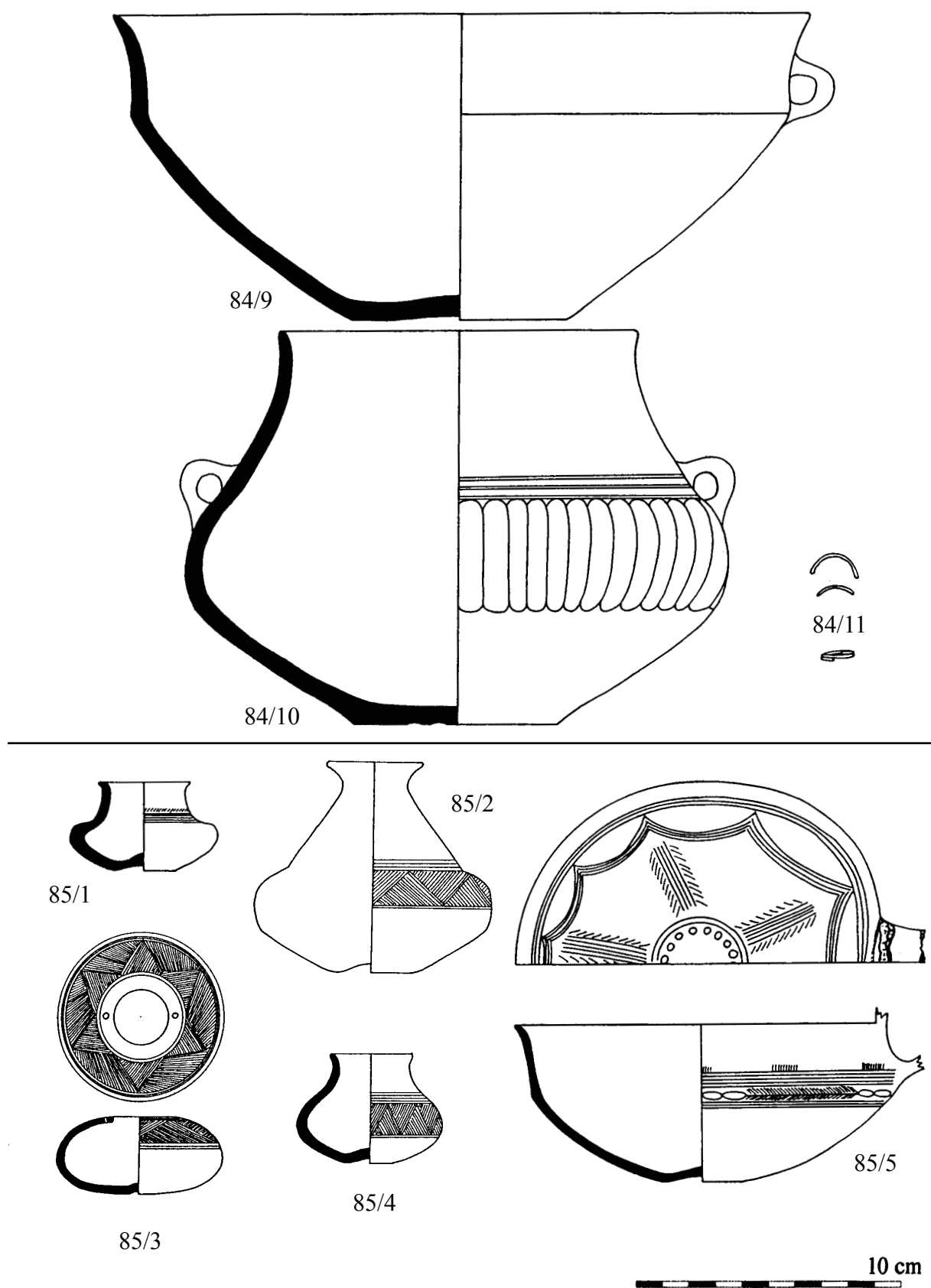
Tab. 36. Domamyslice - „Klínky“.

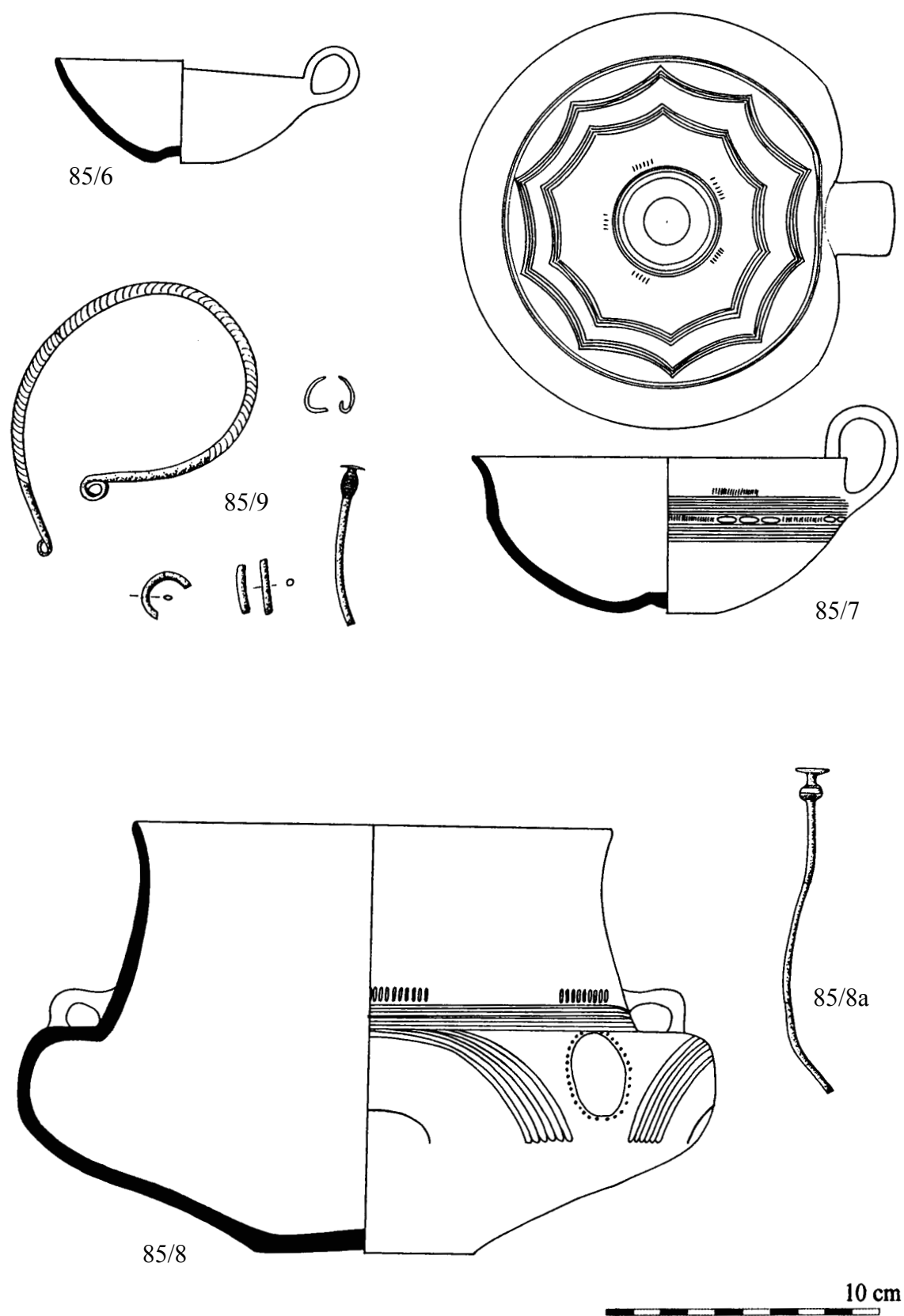
Tab. 37. Domamyslice - „Klínský“.

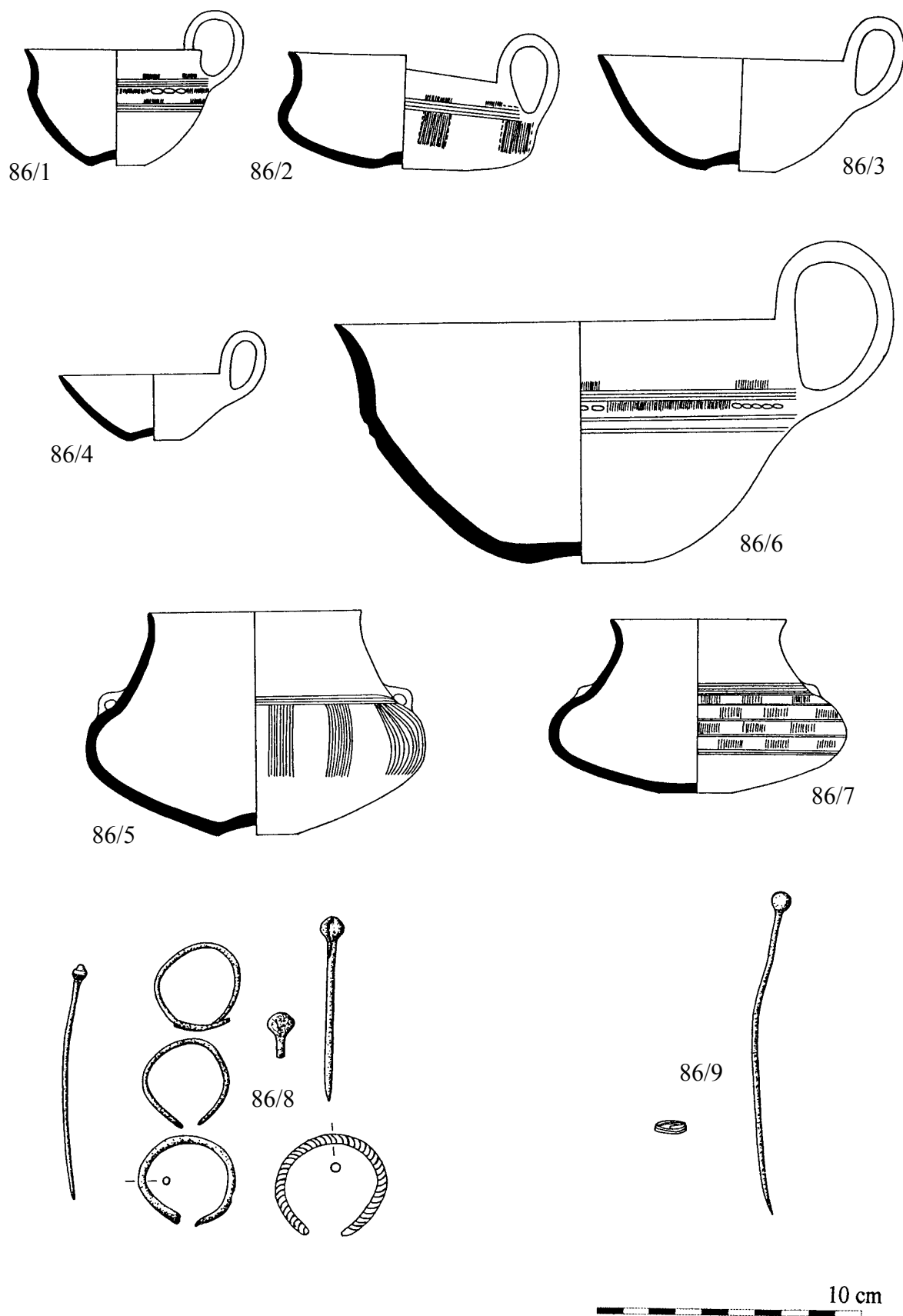
Tab. 38. Domamyslice - „Klínky“.

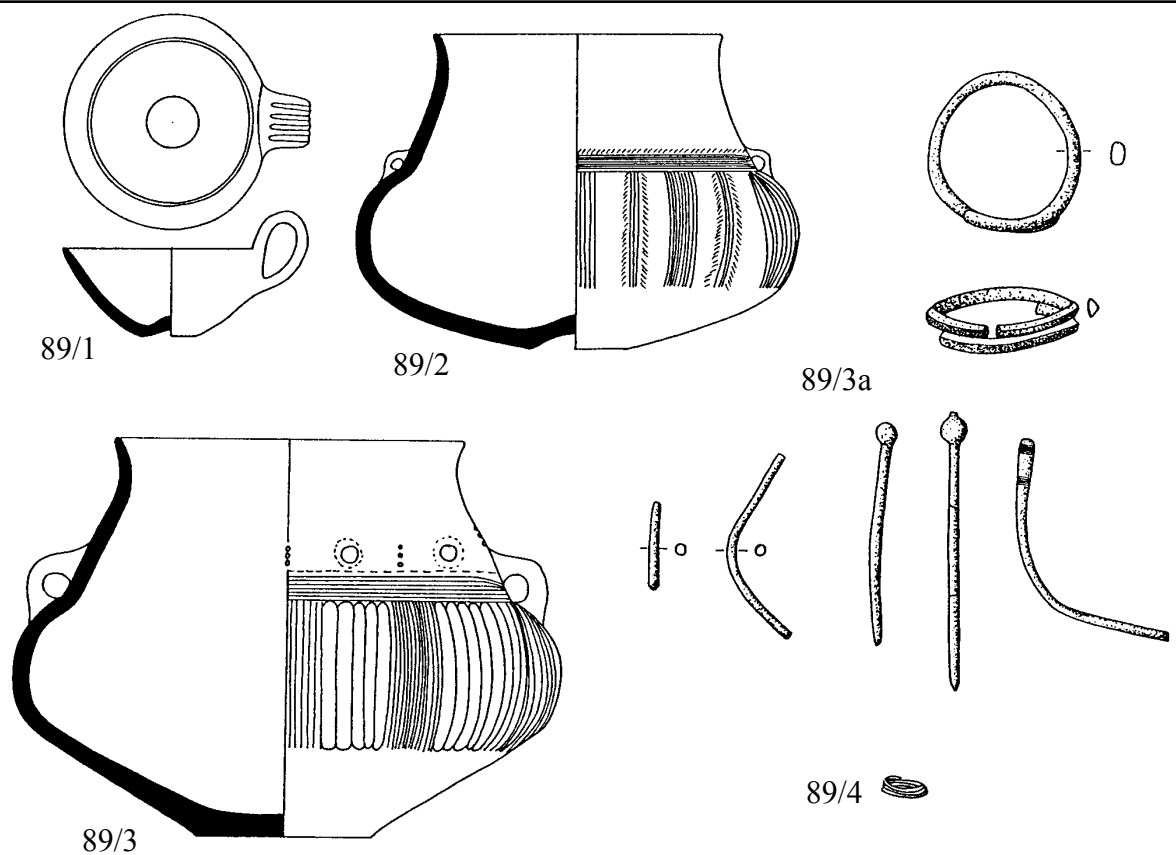
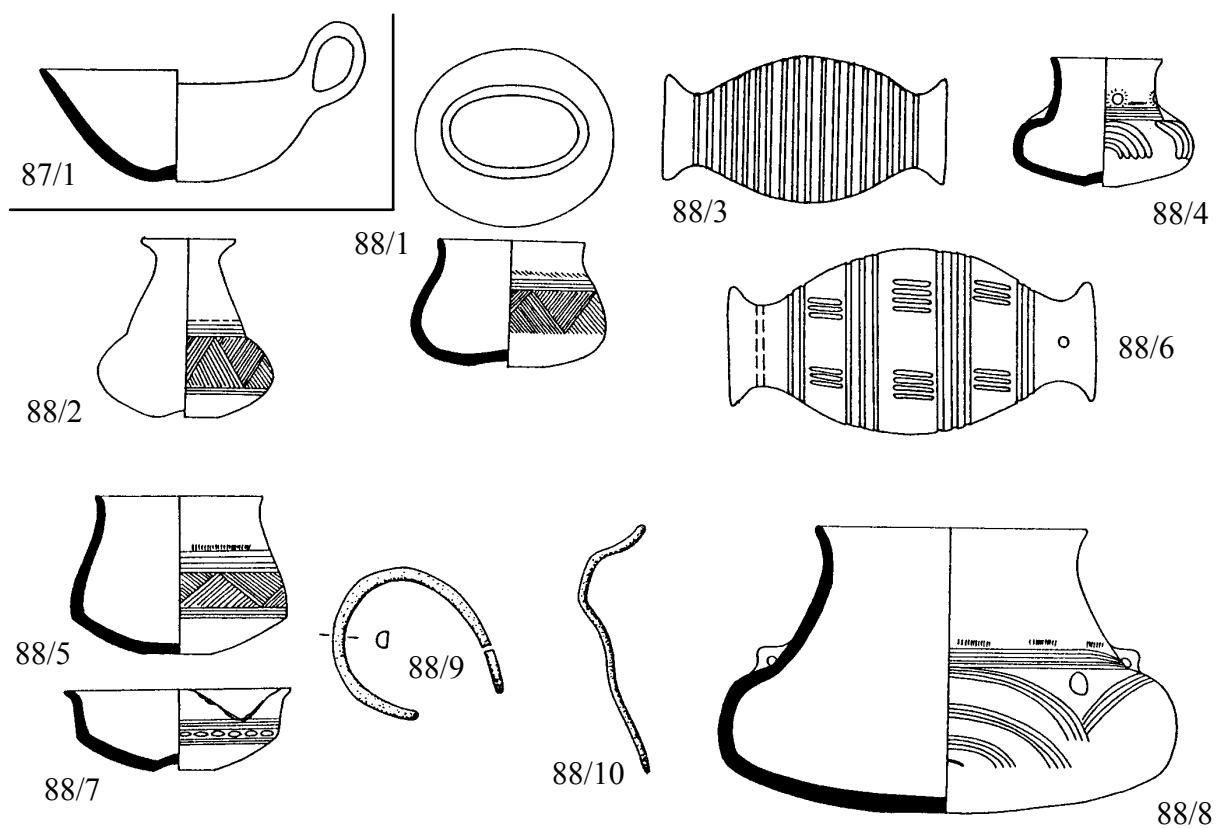
Tab. 39. Domamyslice - „Klínky“.

Tab. 40. Domamyslice - „Klínky“.

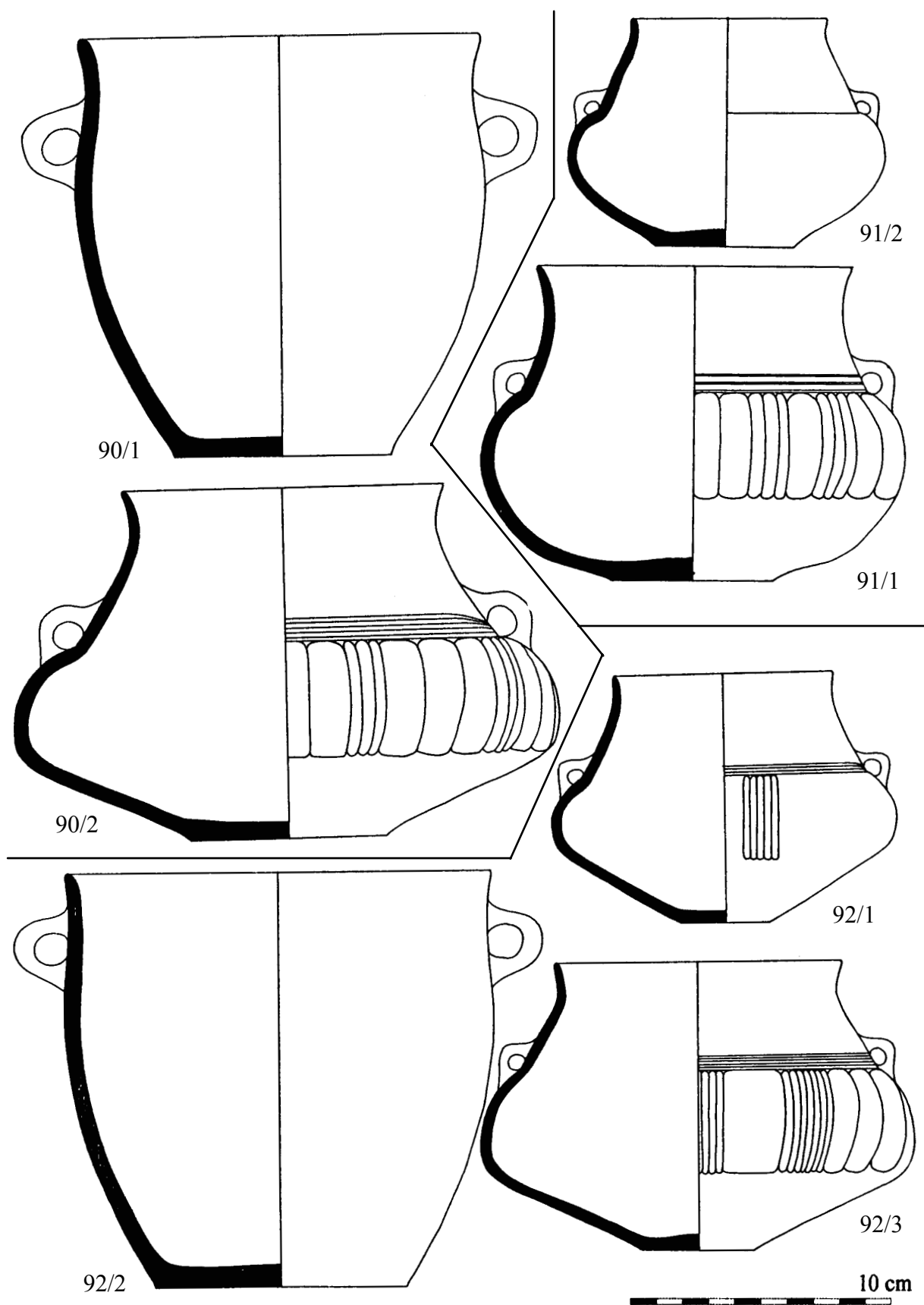

Tab. 41. Domamyslice - „Klínky“.

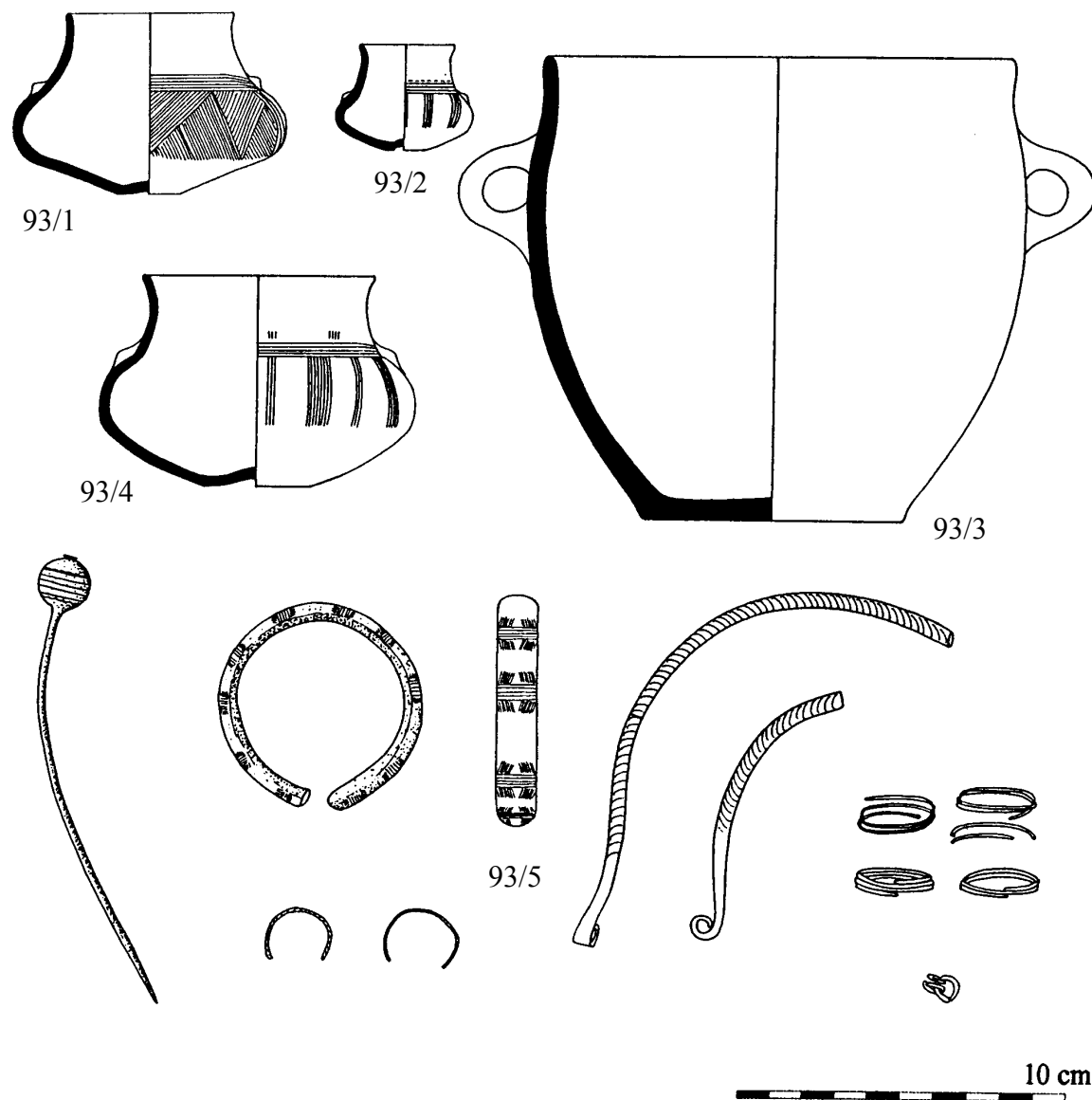
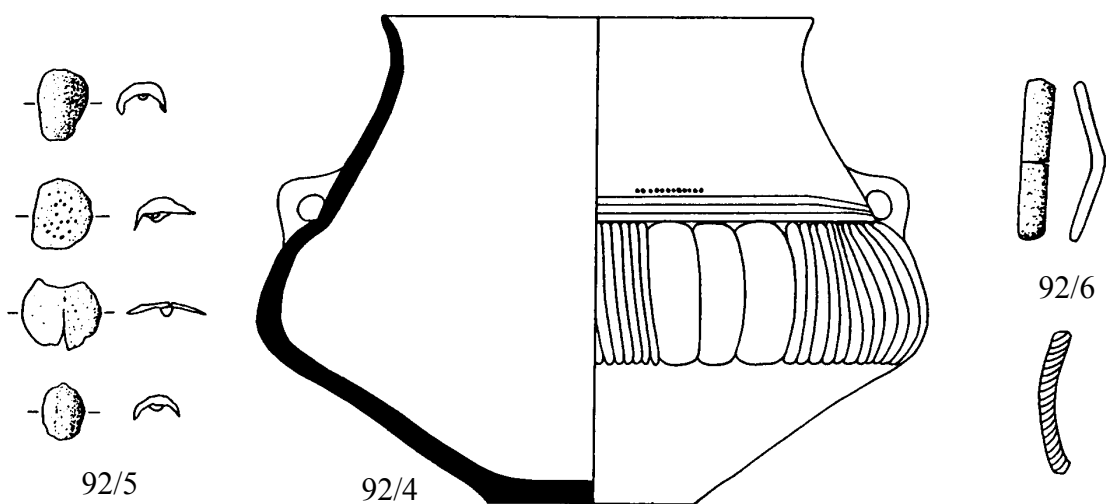

10 cm

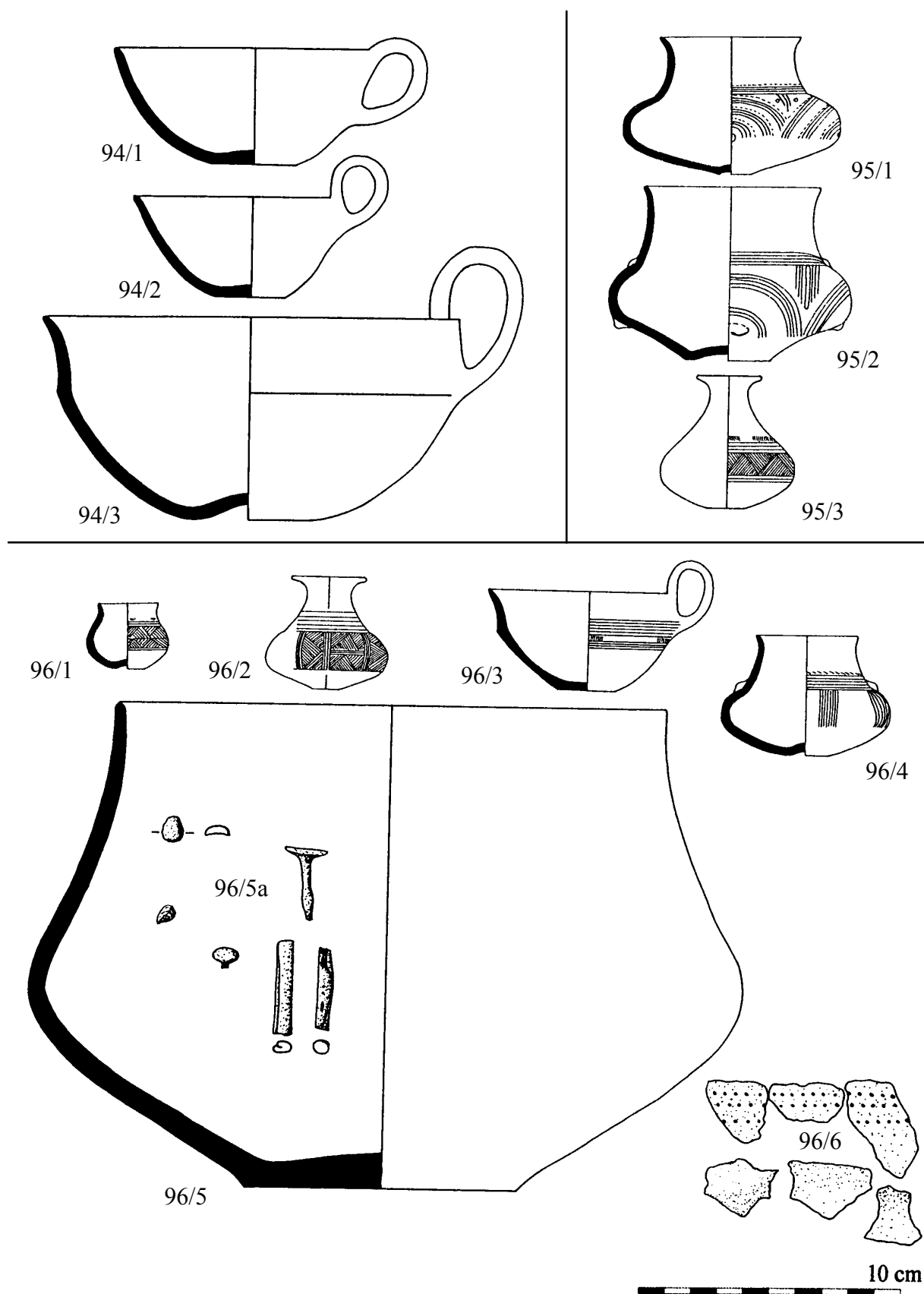
Tab. 42. Domamyslice - „Klínky“.

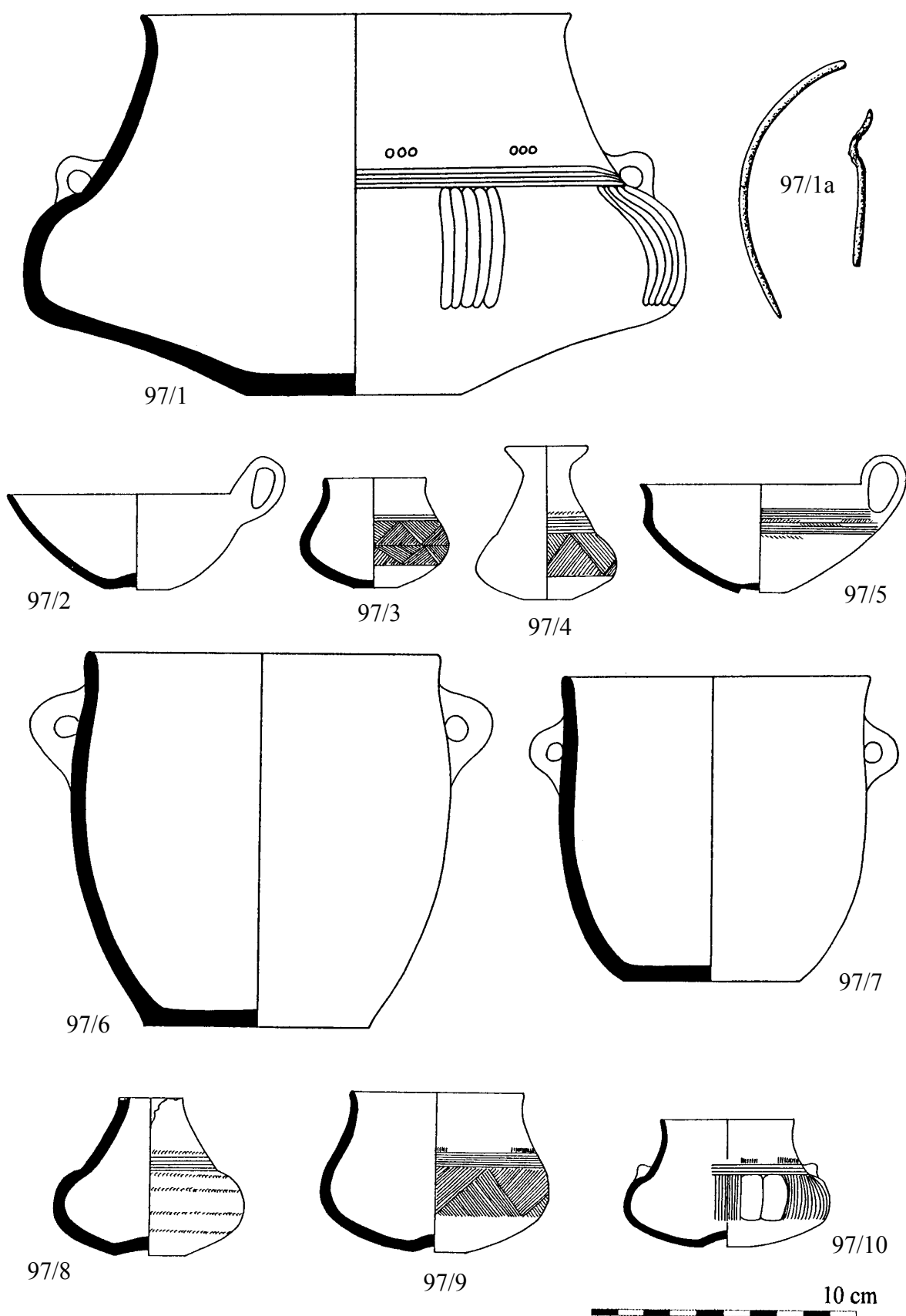
Tab. 43. Domamyslice - „Klínky“.

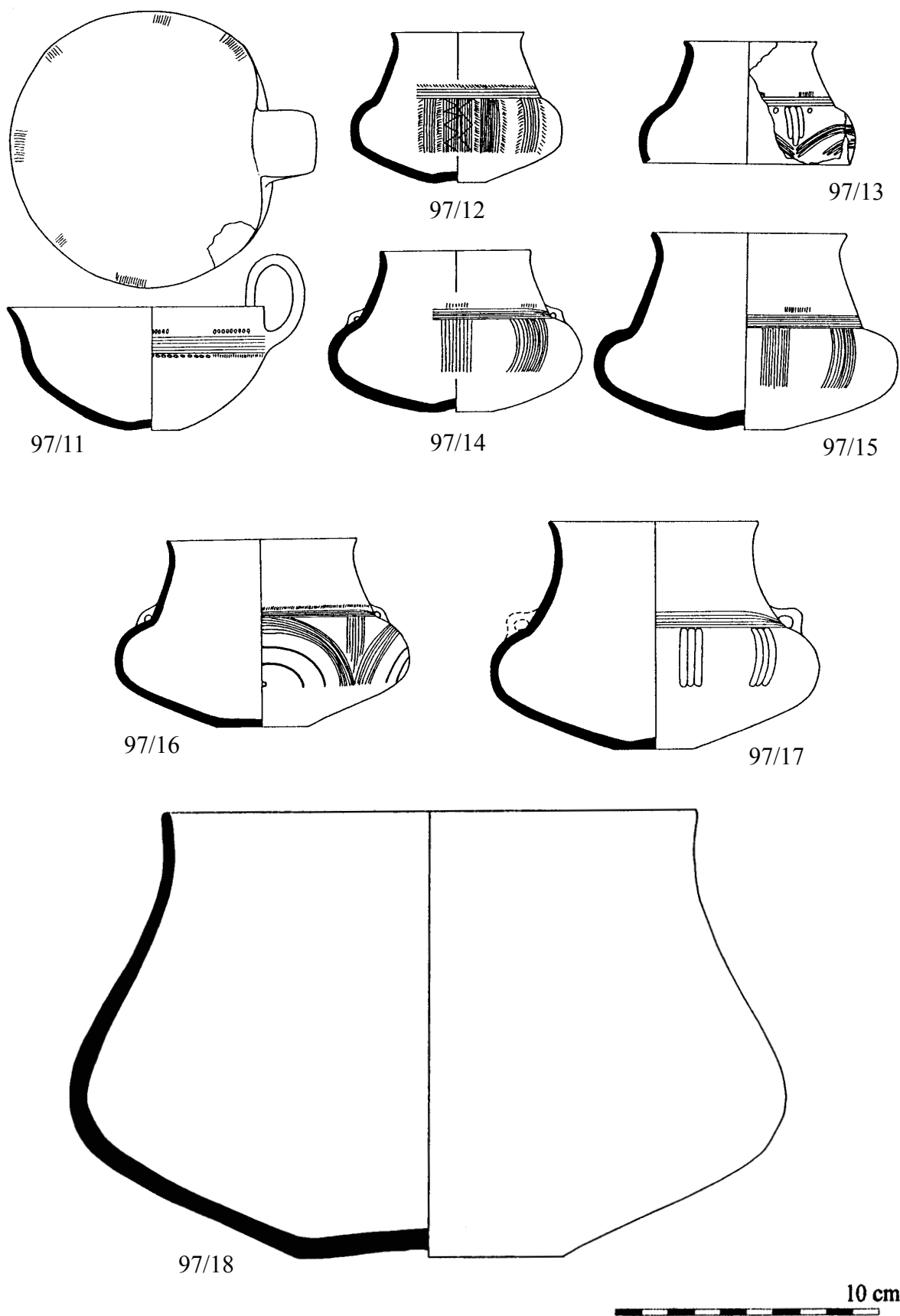
Tab. 44. Domamyslice - „Klínky“.

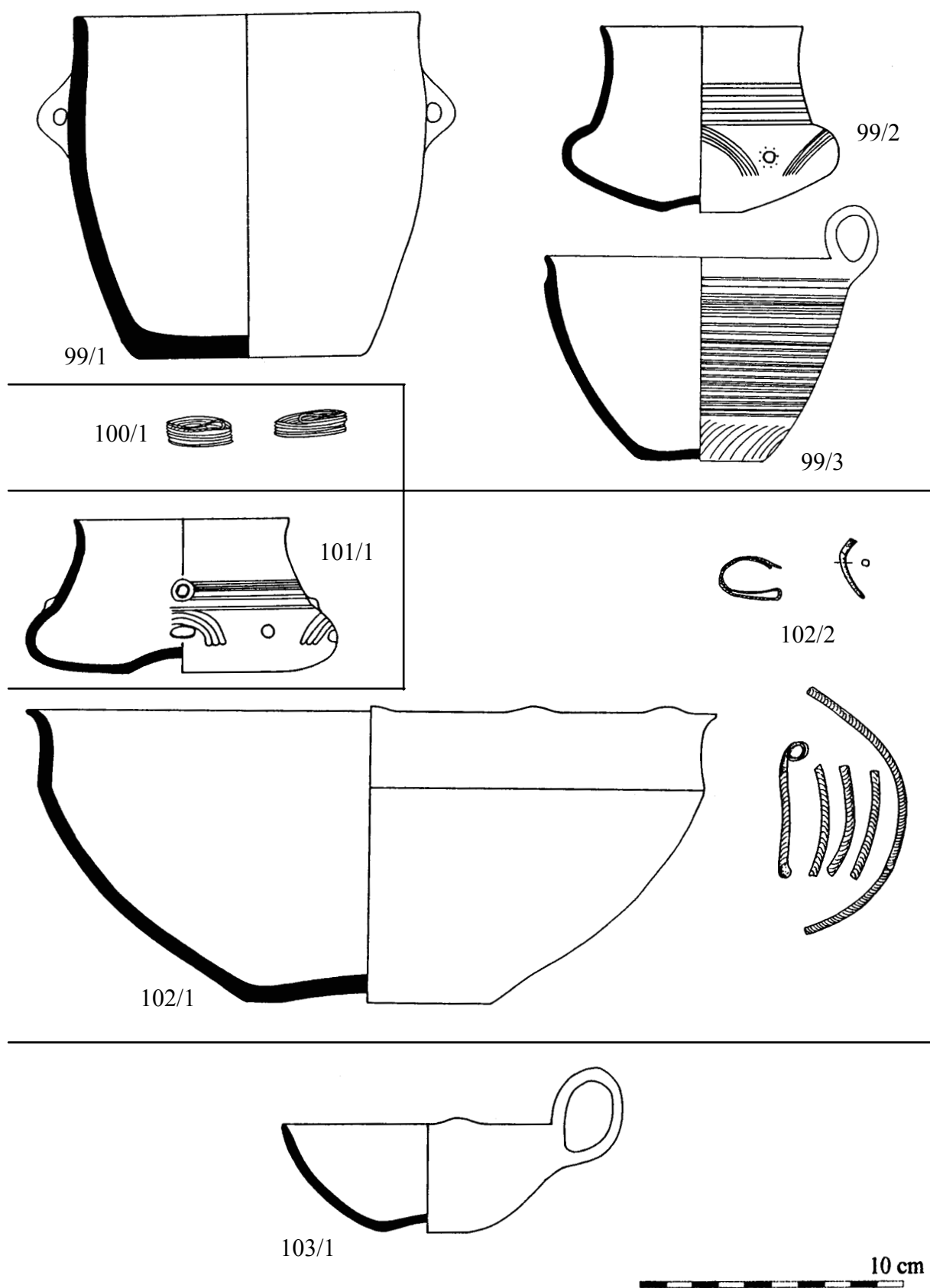
Tab. 45. Domamyslice - „Klínky“.

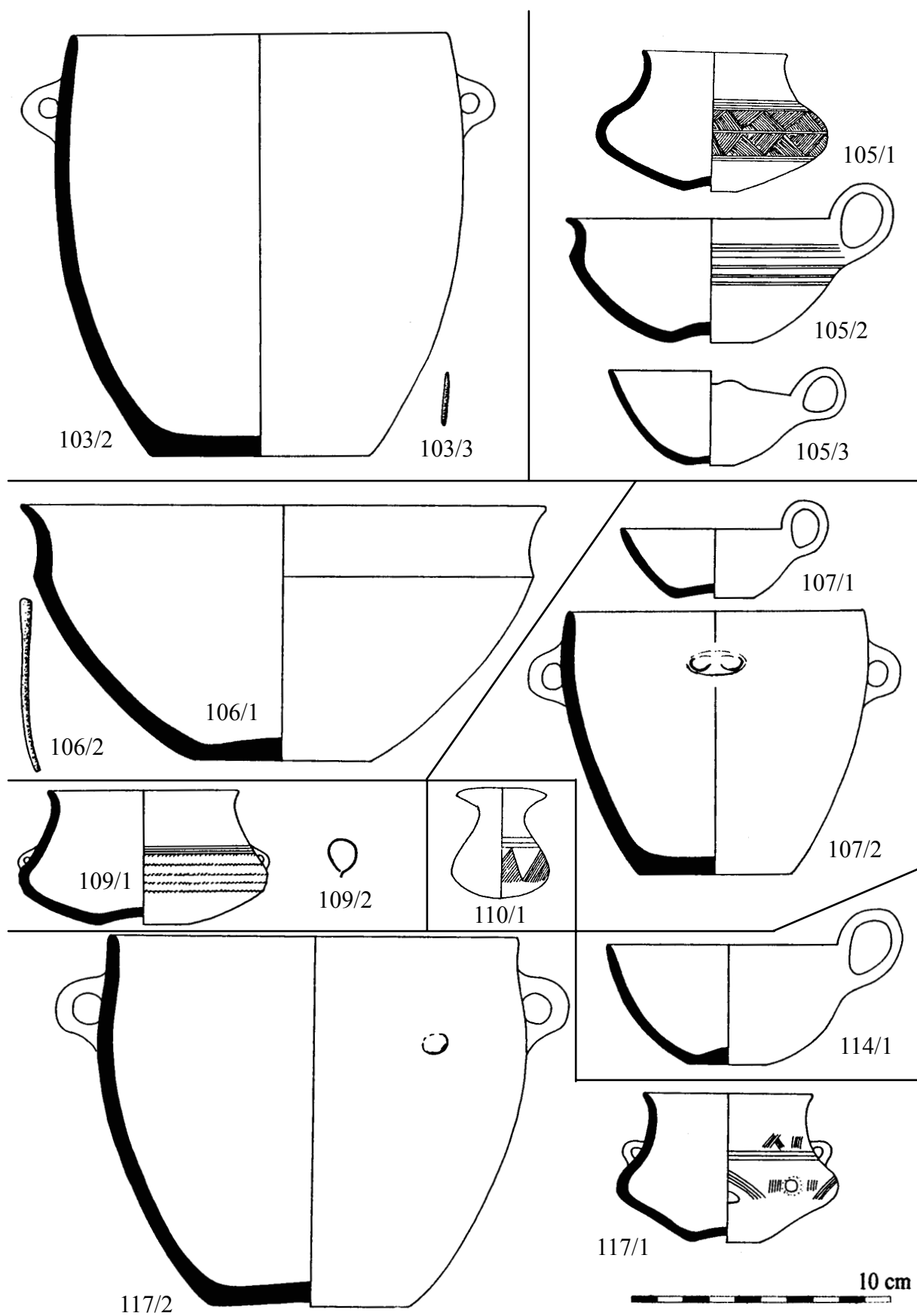
Tab. 46. Domamyslice - „Klínky“.

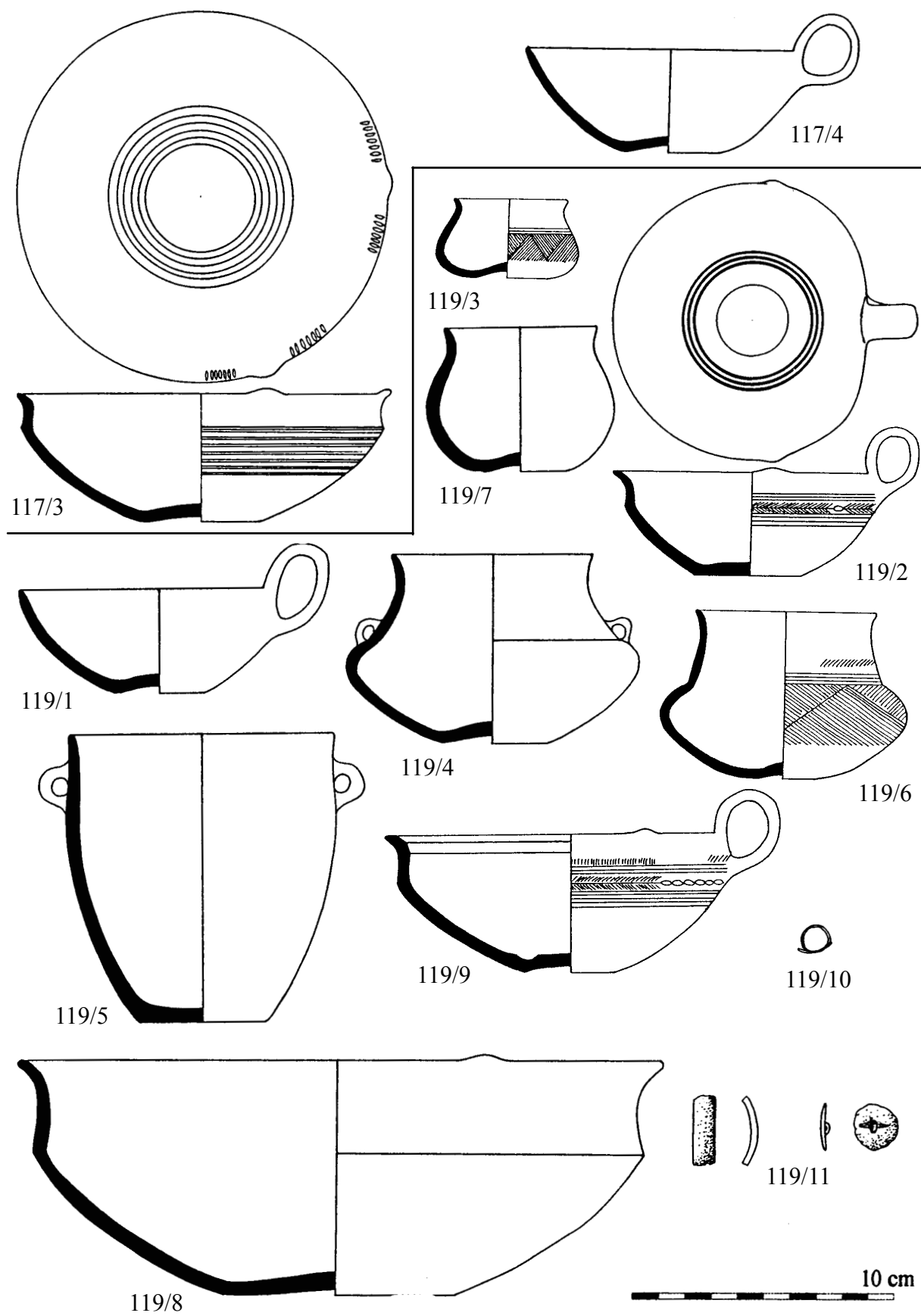
Tab. 47. Domamyslice - „Klínky“.

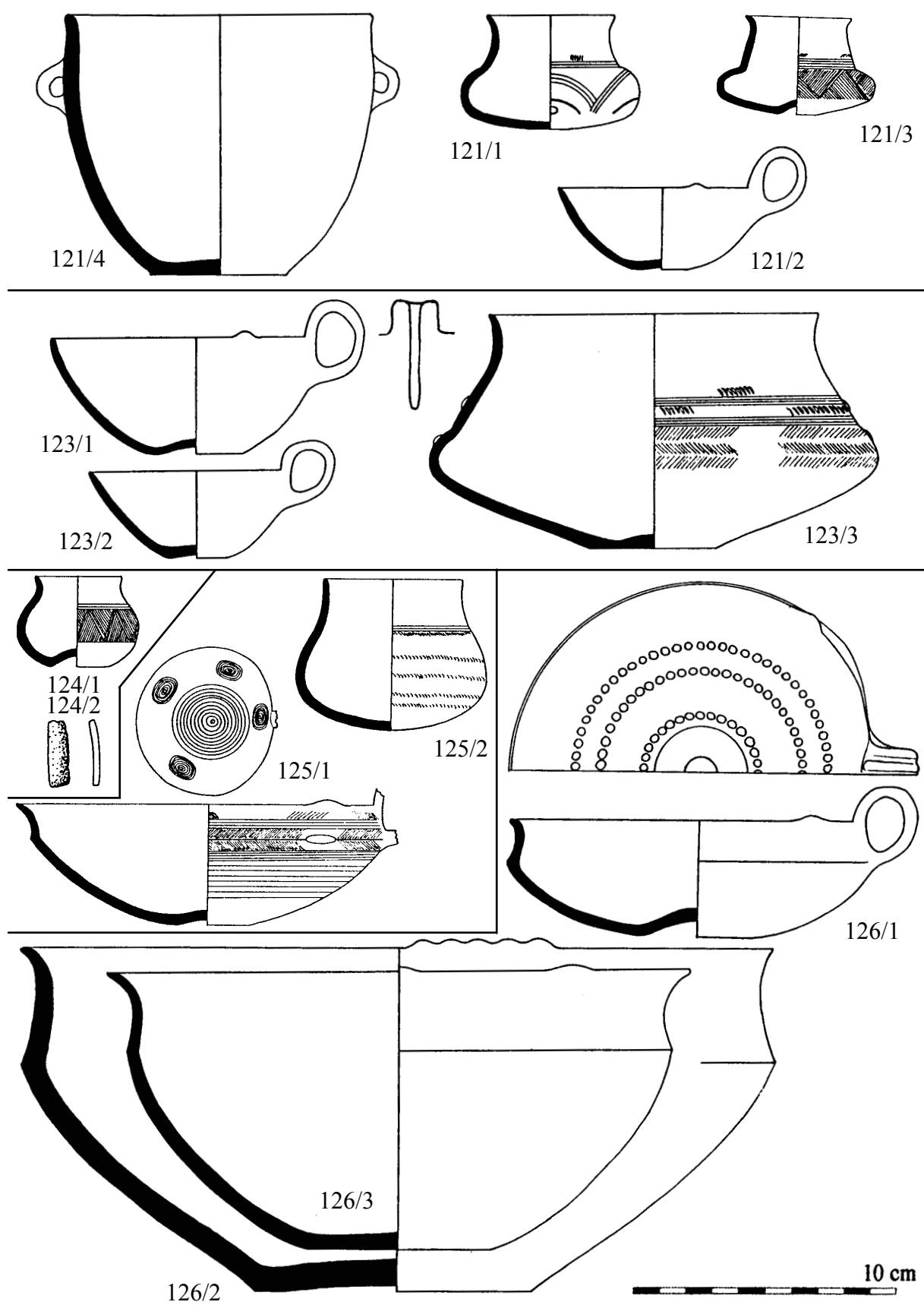
Tab. 49. Domamyslice - „Klínky“.

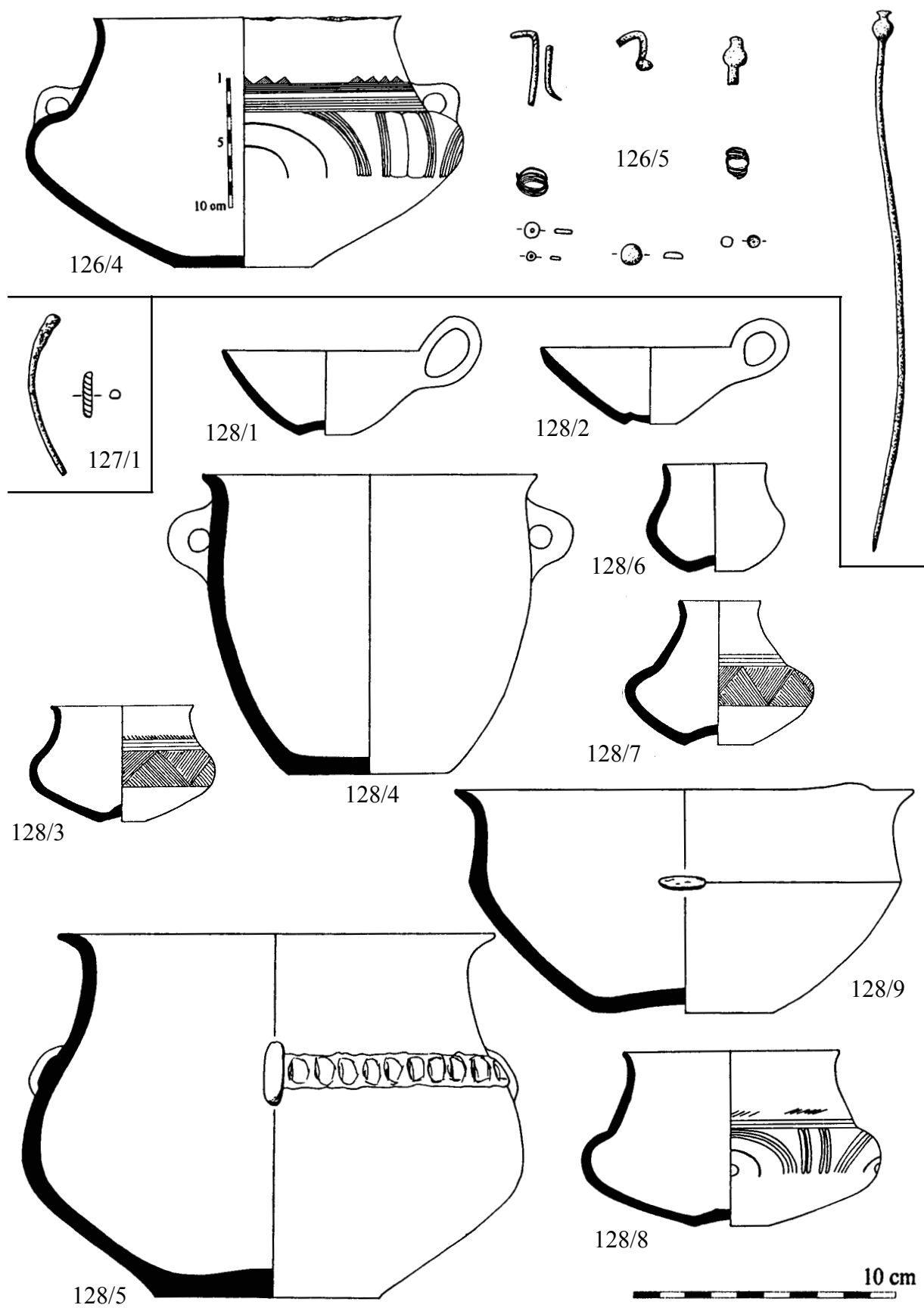
Tab. 50. Domamyslice - „Klínský“.

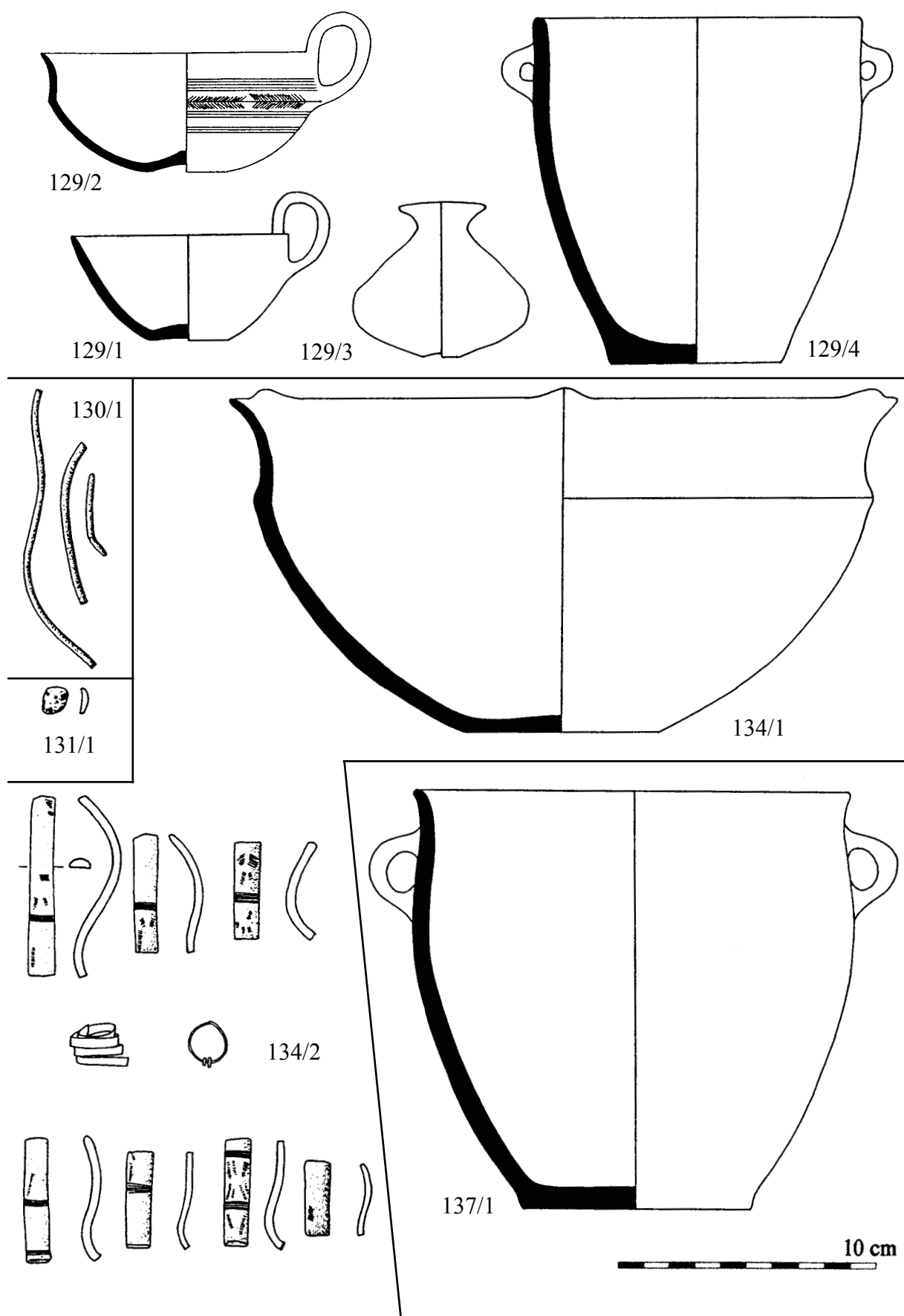
Tab. 51. Domamyslice - „Klínky“.

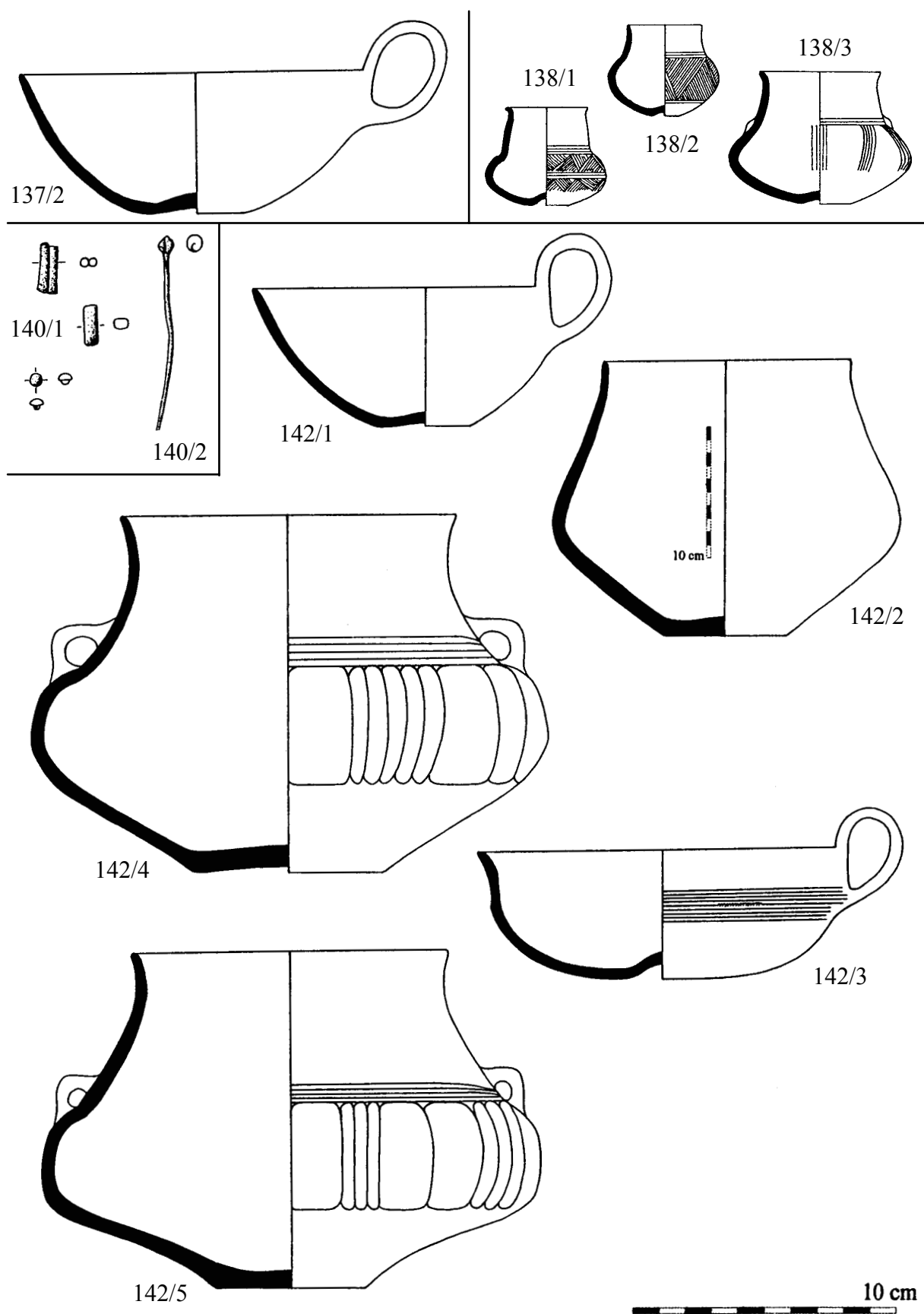
Tab. 52. Domamyslice - „Klínky“.

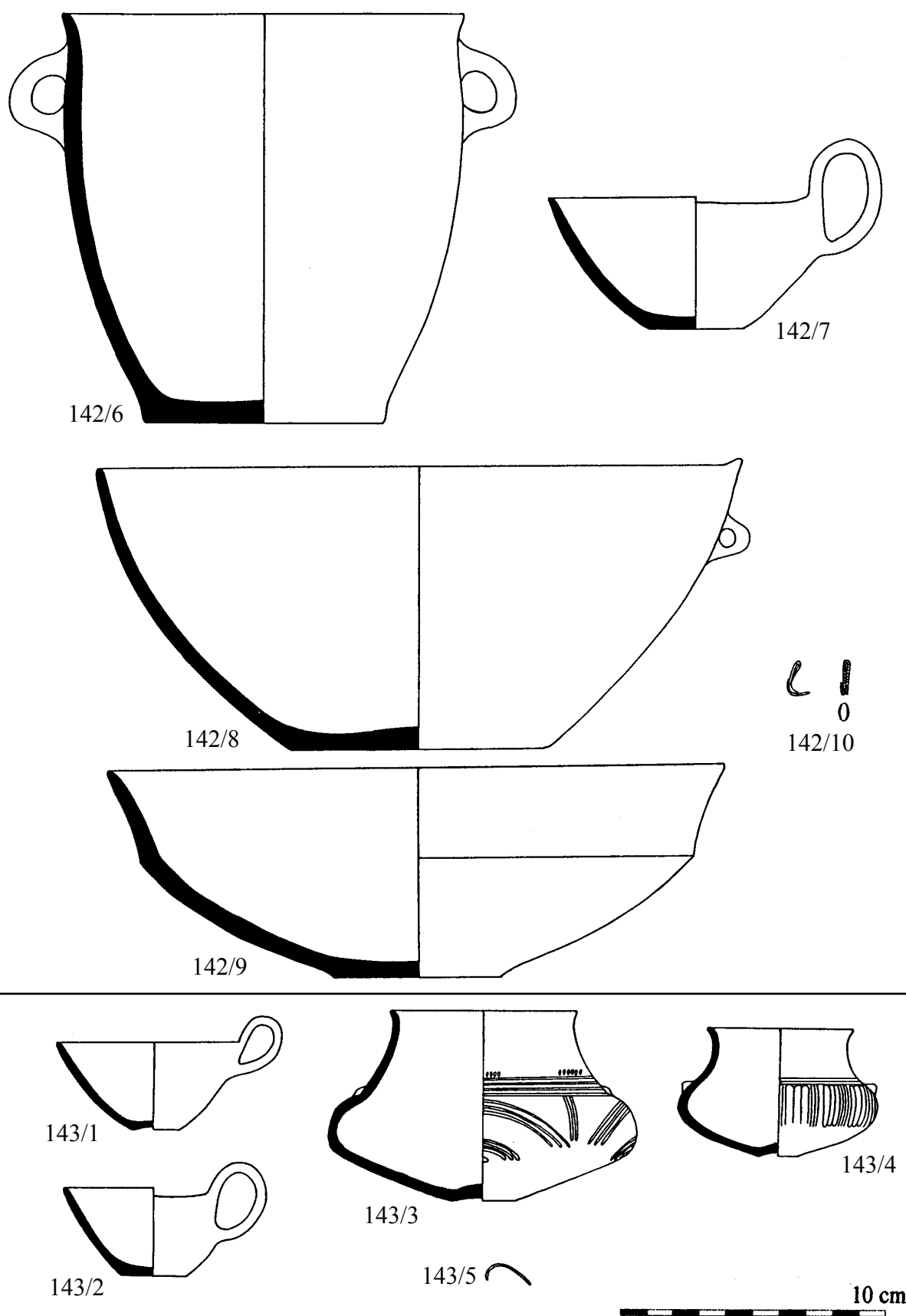
Tab. 53. Domamyslice - „Klínský“.

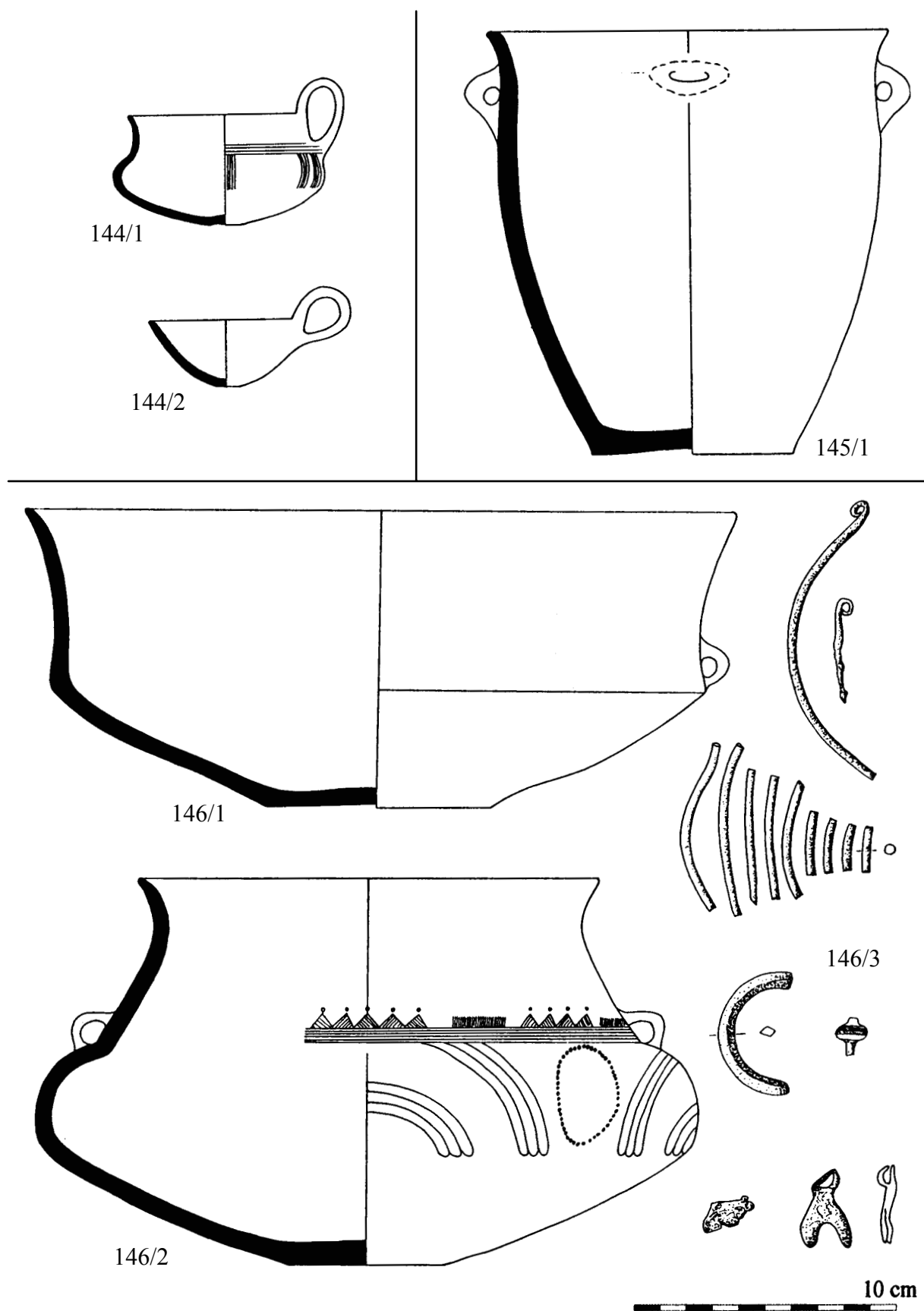
Tab. 54. Domamyslice - „Klínský“.

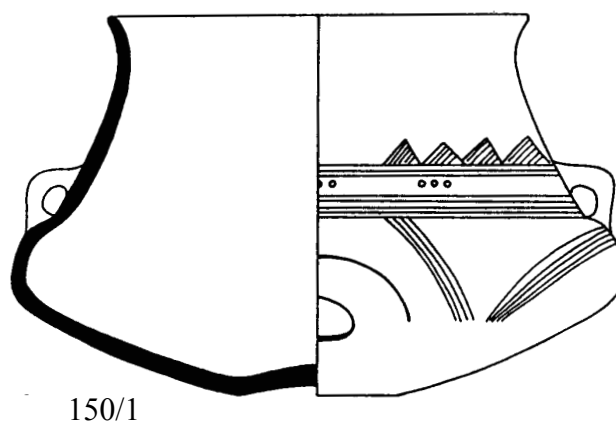
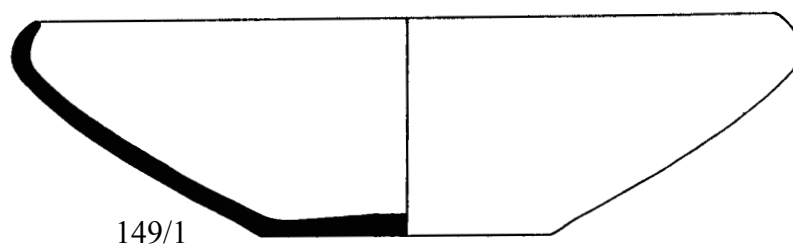
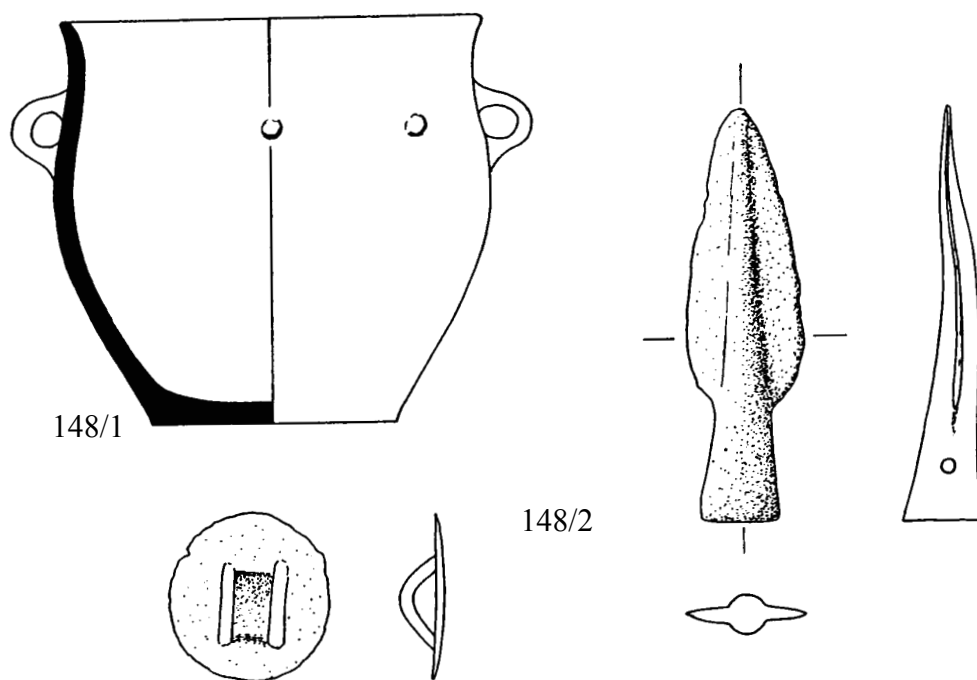
Tab. 55. Domamyslice - „Klínky“.

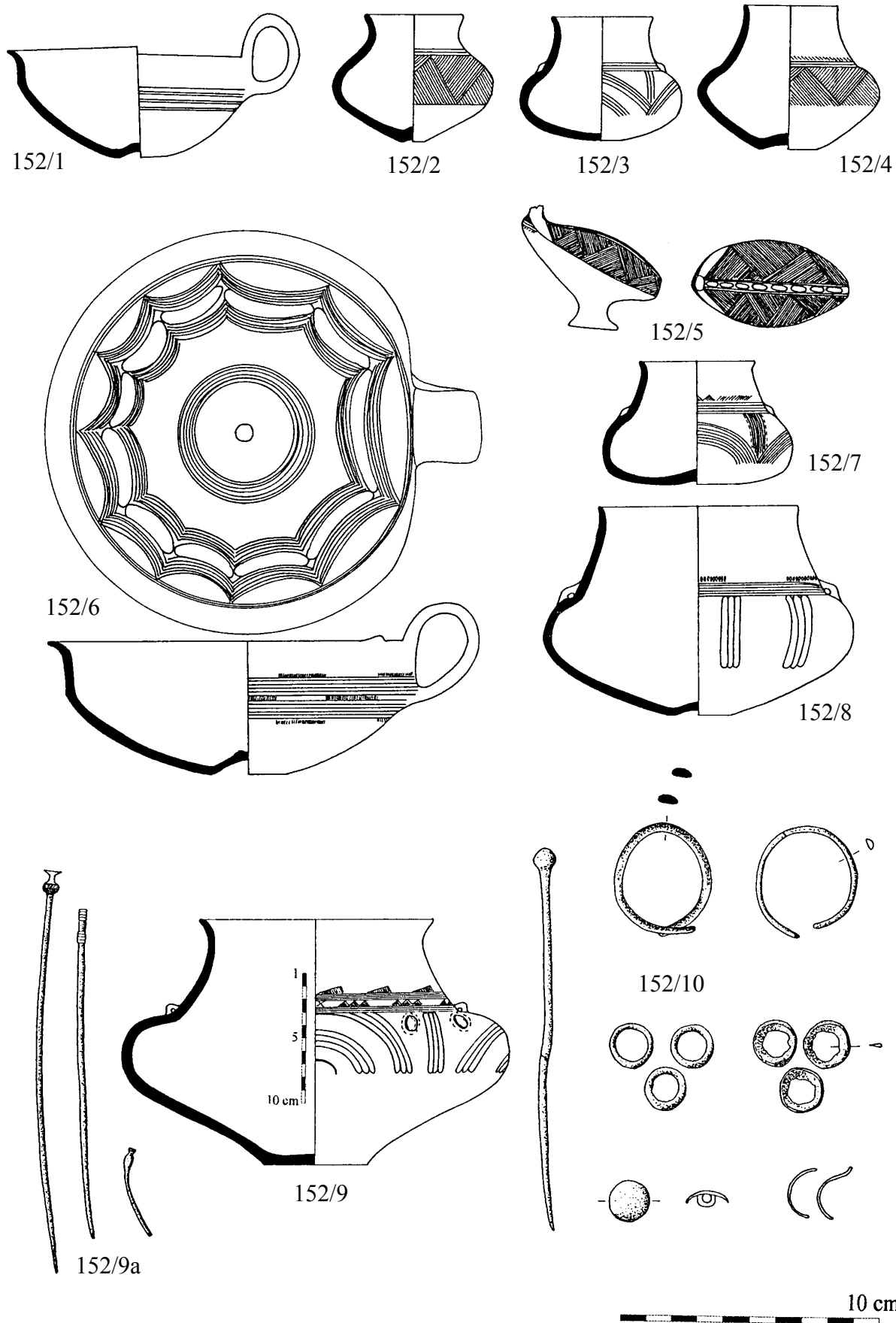
Tab. 56. Domamyslice - „Klínky“.

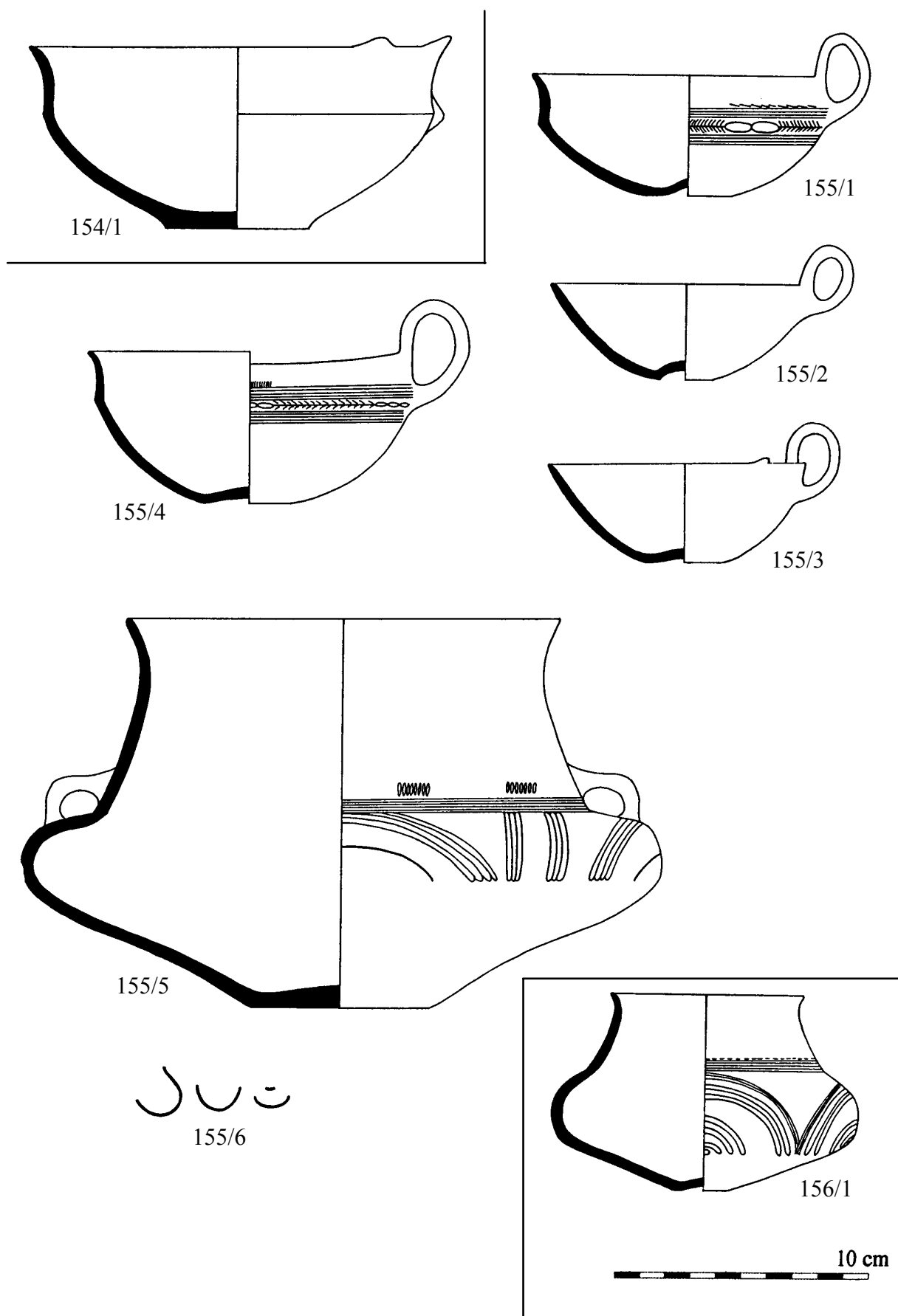
Tab. 57. Domamyslice - „Klínky“.

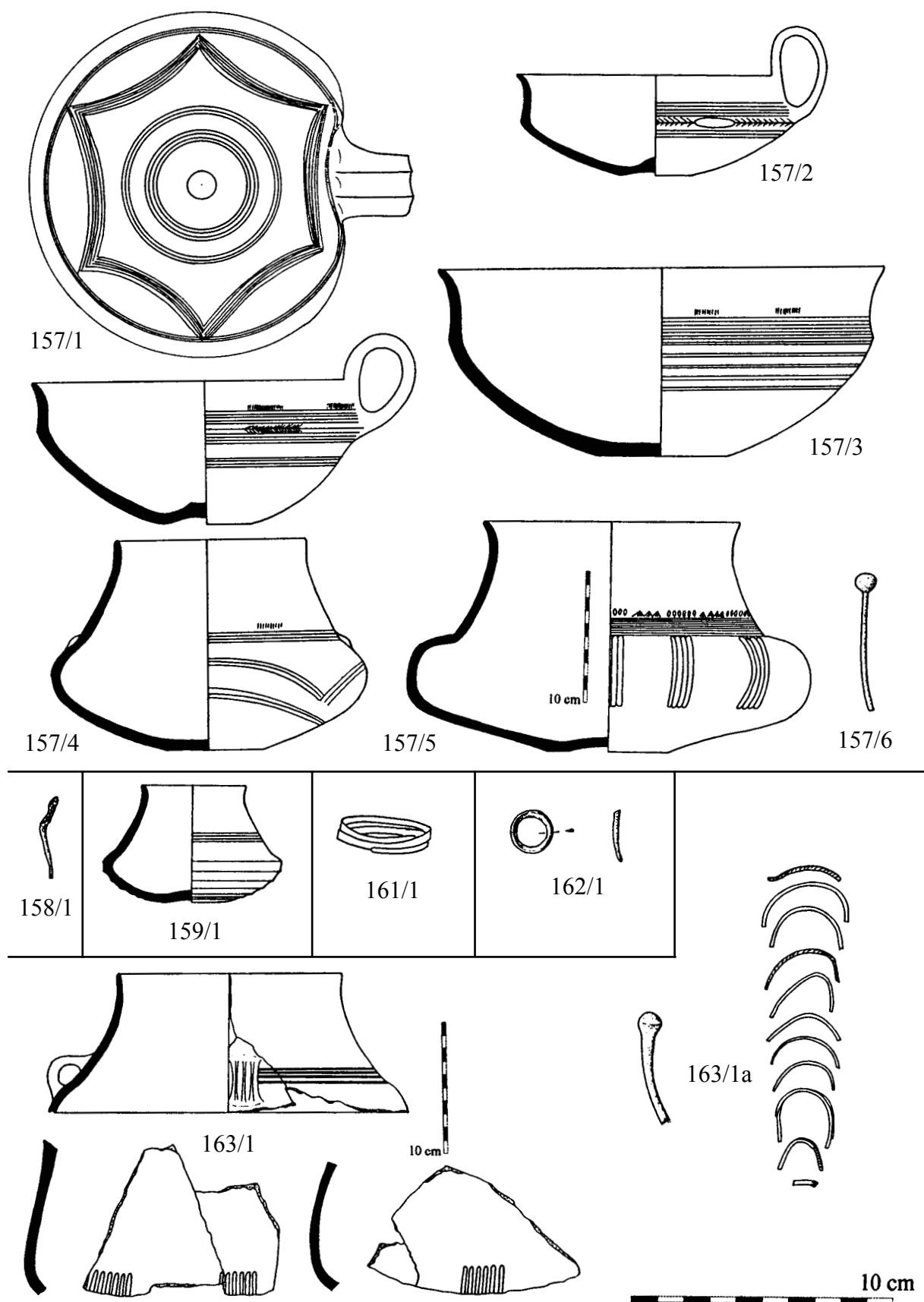
Tab. 58. Domamyslice - „Klínky“.

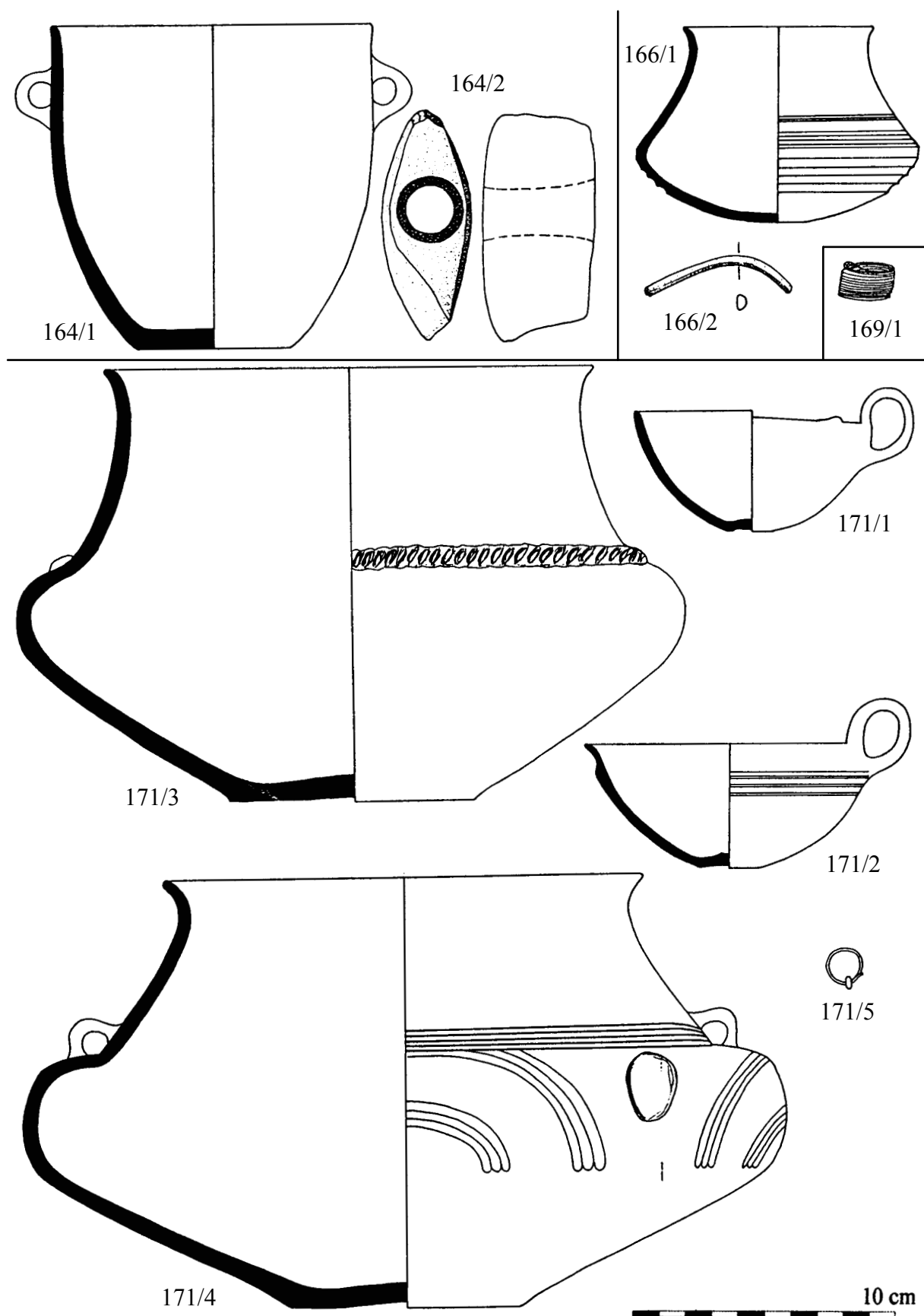
Tab. 59. Domamyslice - „Klínky“.

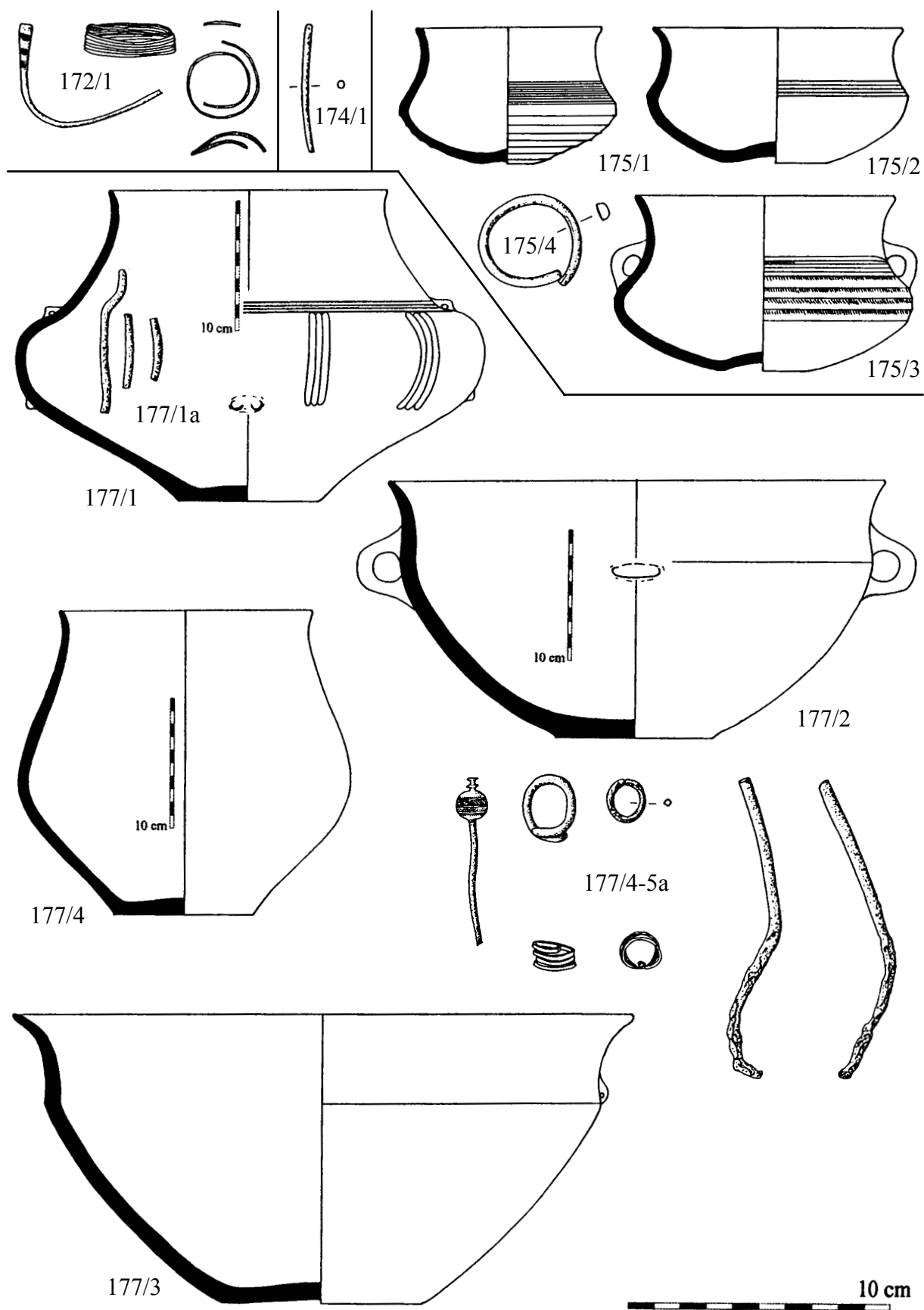
Tab. 60. Domamyslice - „Klínky“.

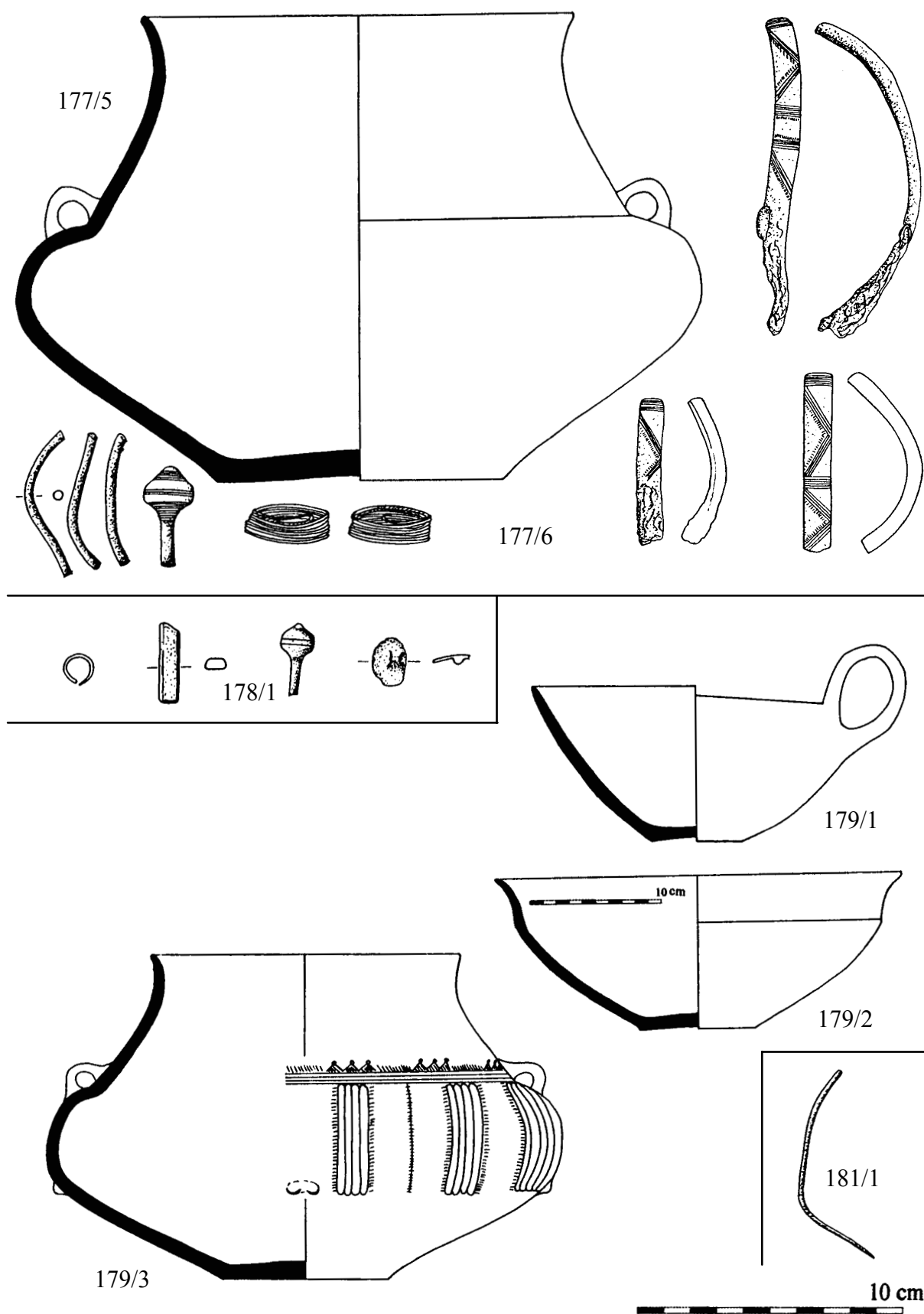
Tab. 61. Domamyslice - „Klínky“.

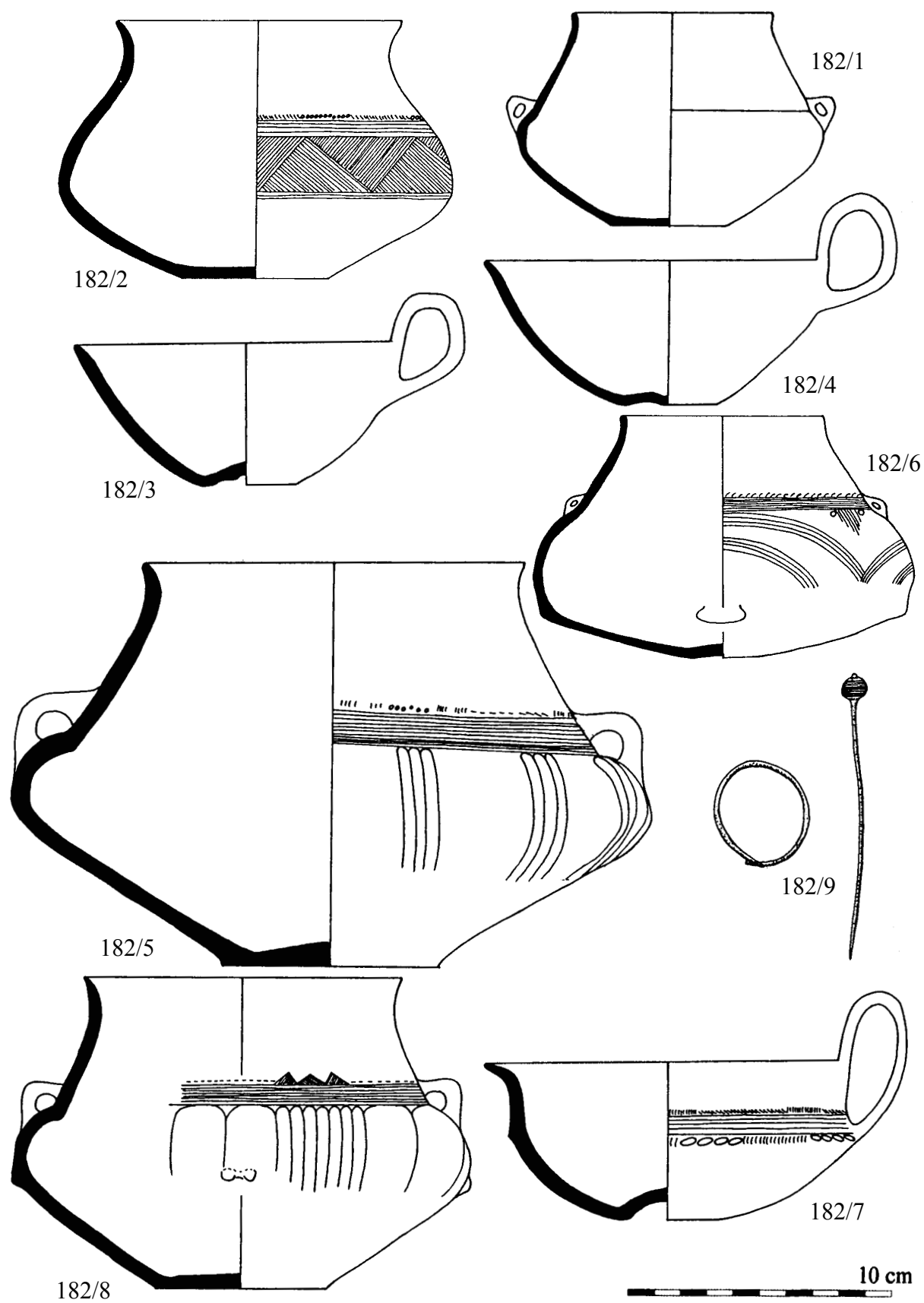
Tab. 62. Domamyslice - „Klínky“.

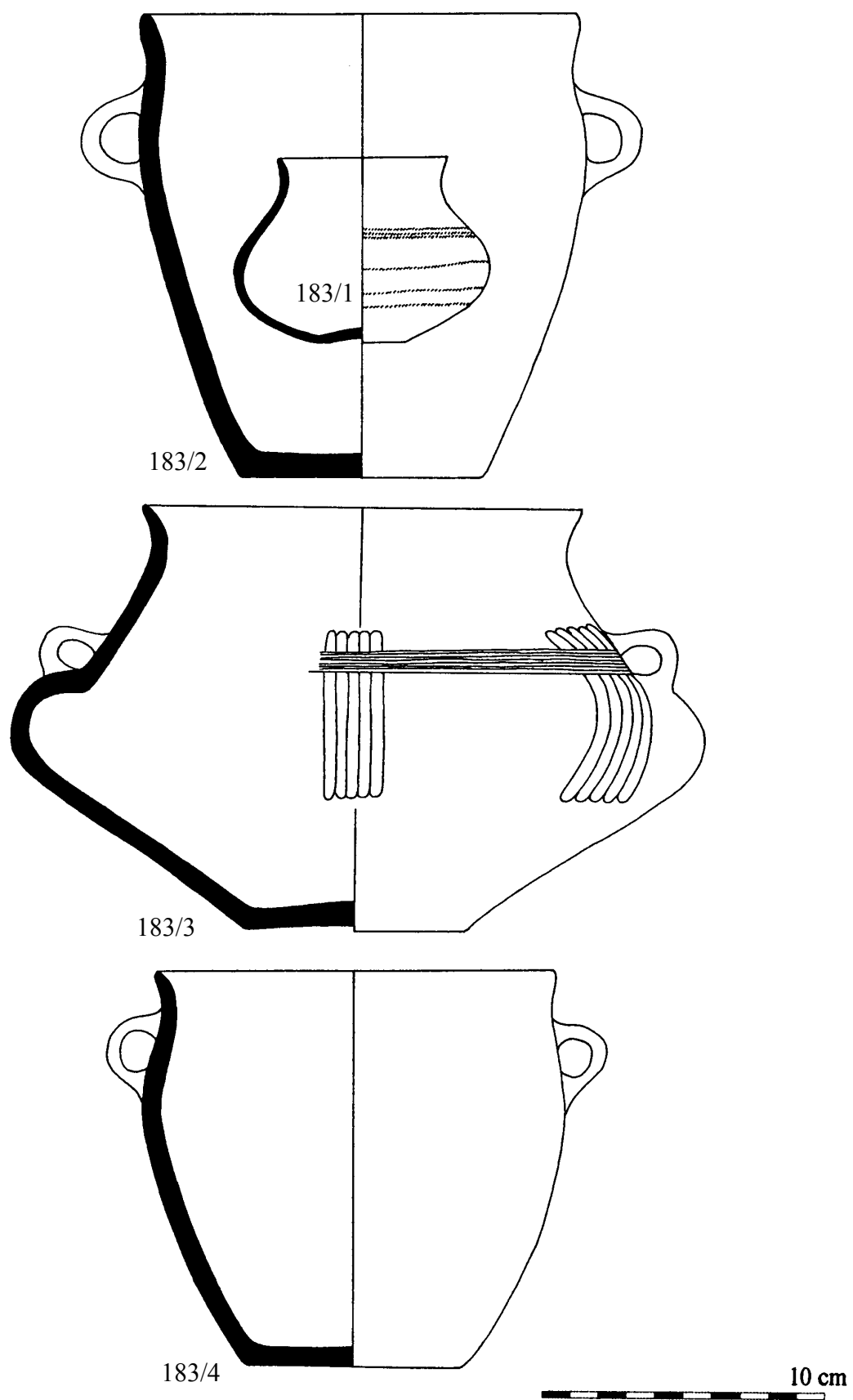
Tab. 63. Domamyslice - „Klínky“.

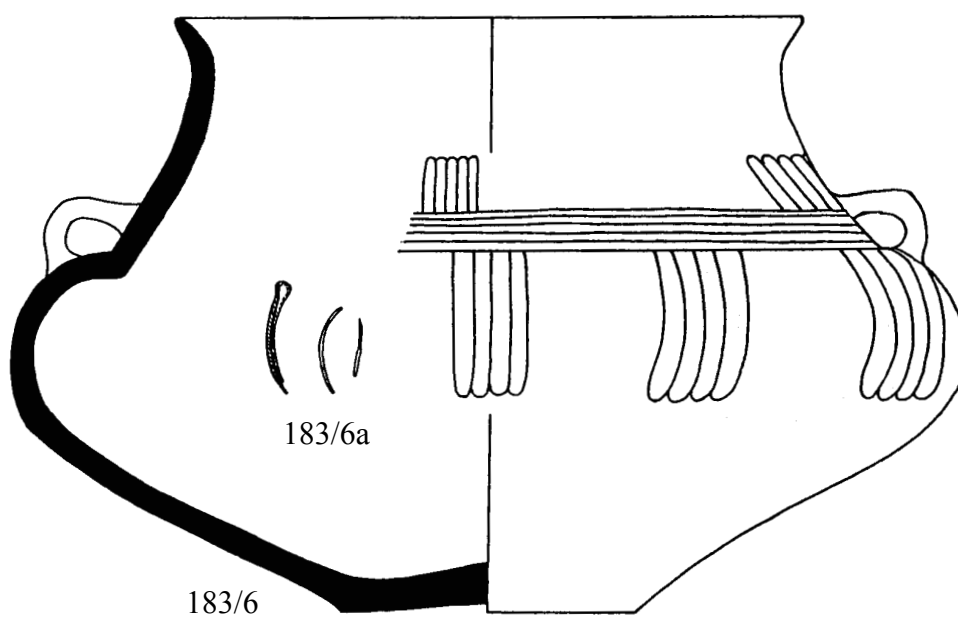
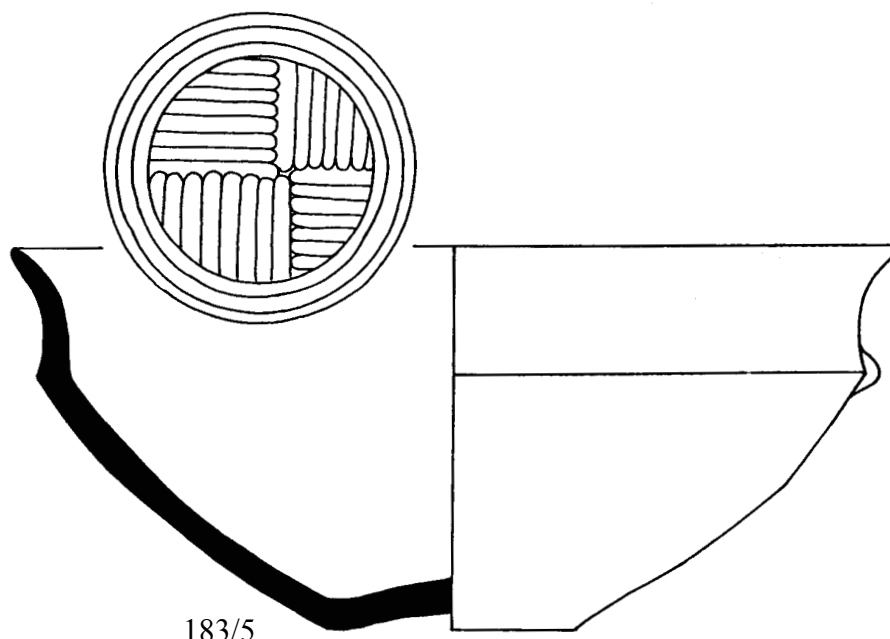
Tab. 64. Domamyslice - „Klínky“.

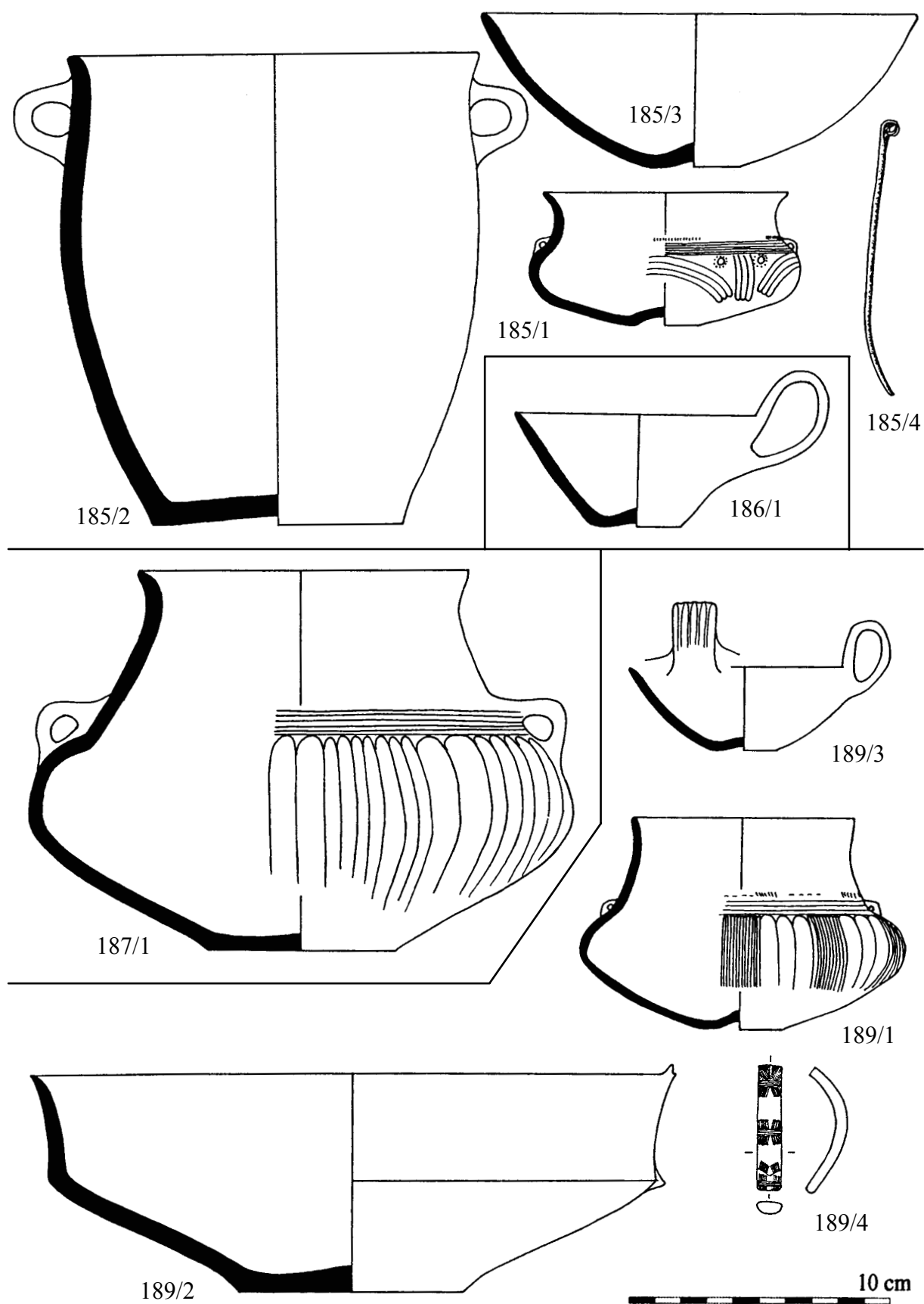
Tab. 65. Domamyslice - „Klínky“.

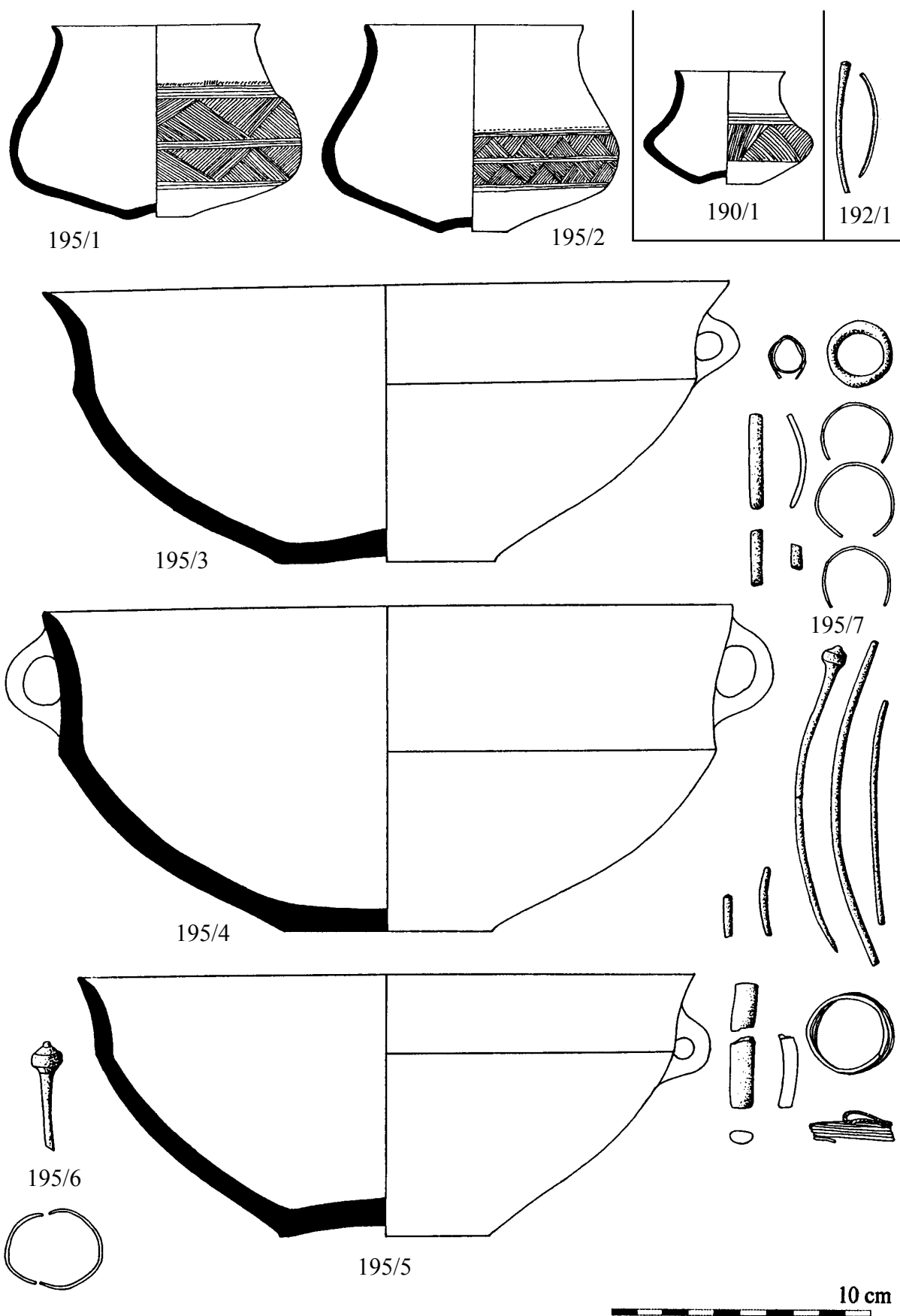
Tab. 66. Domamyslice - „Klínky“.

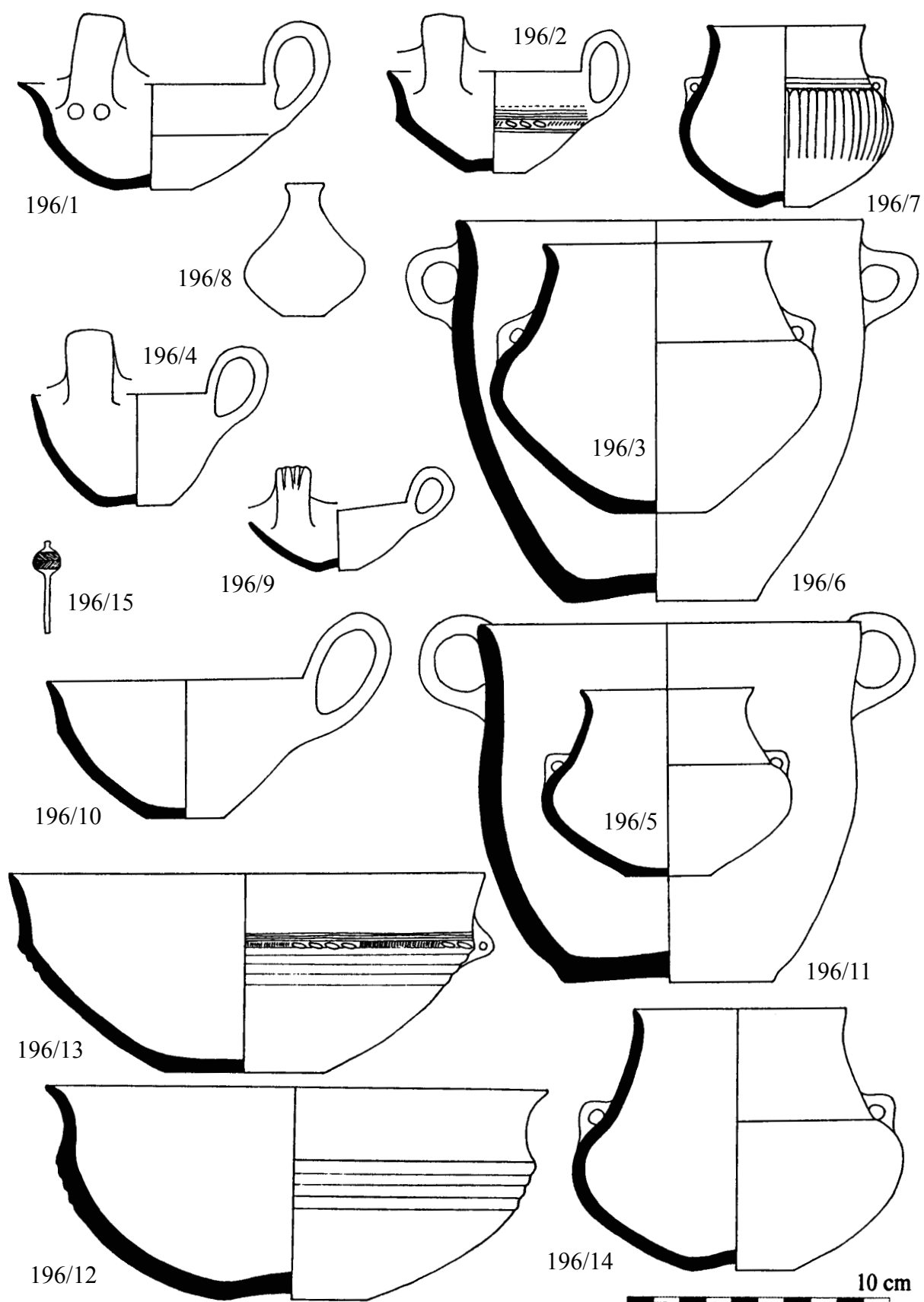
Tab. 67. Domamyslice - „Klínky“.

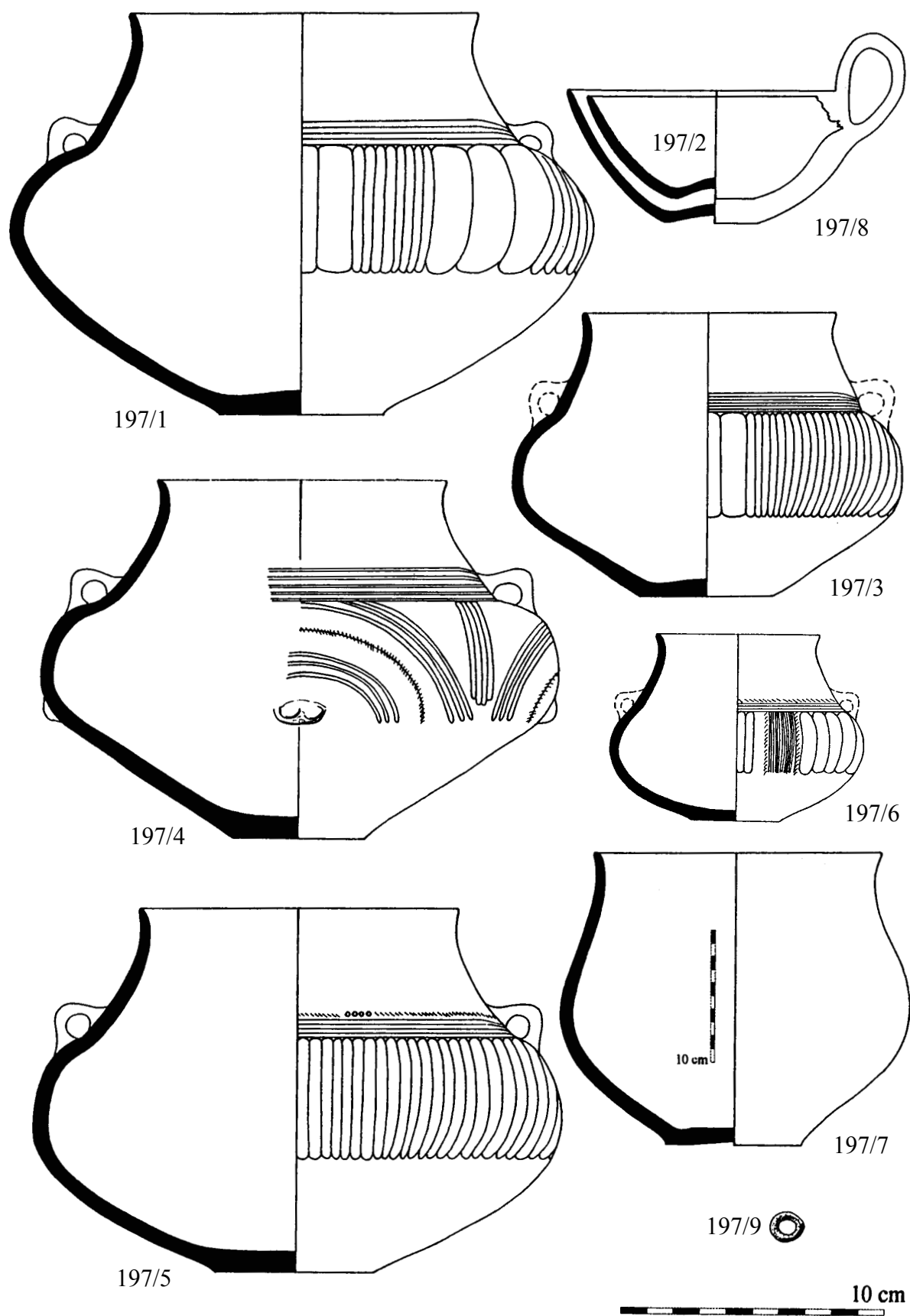
Tab. 68. Domamyslice - „Klínský“.

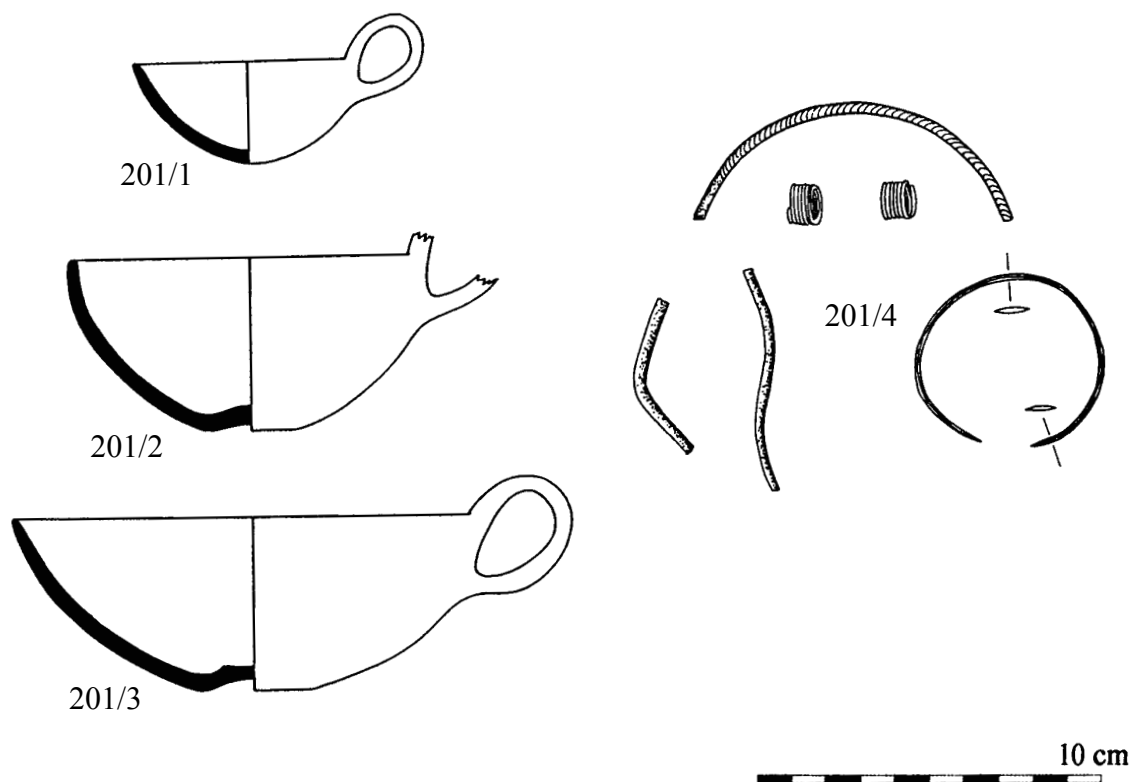
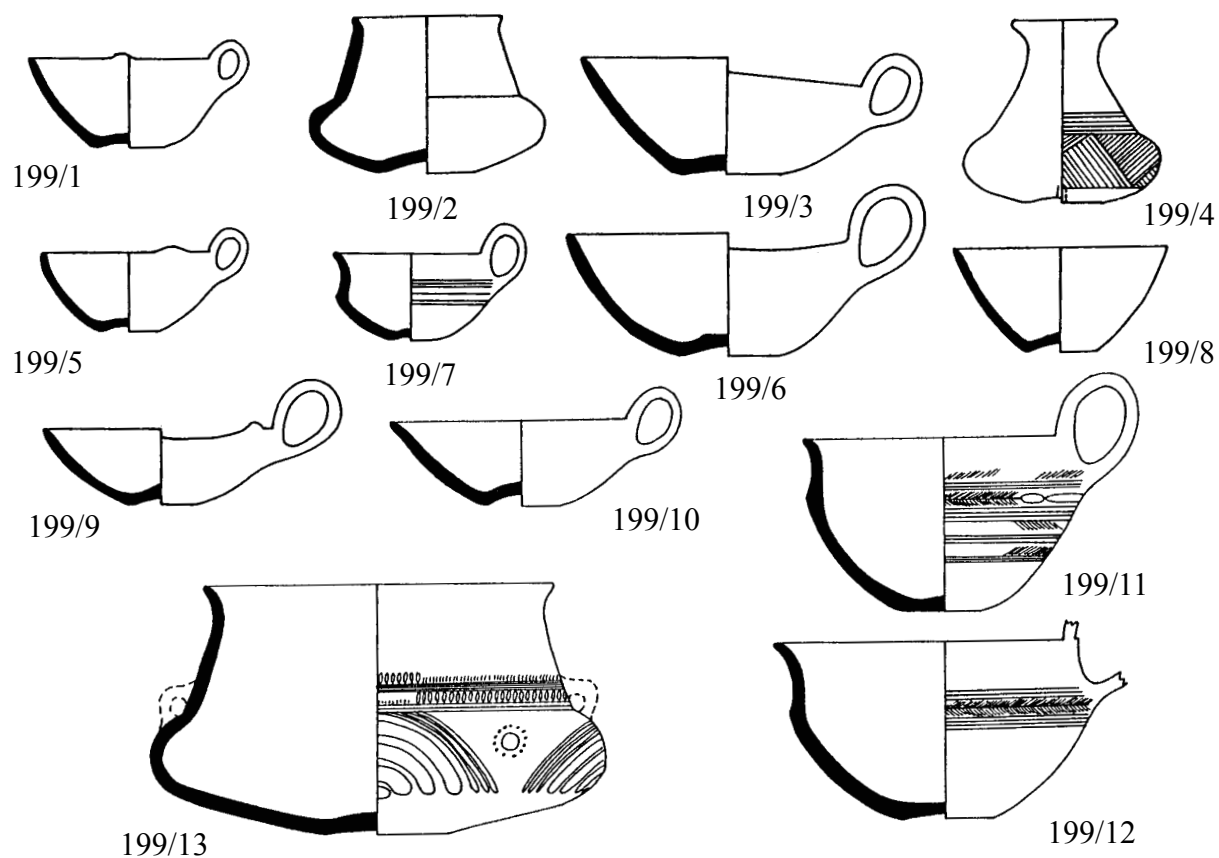
Tab. 69. Domamyslice - „Klínky“.

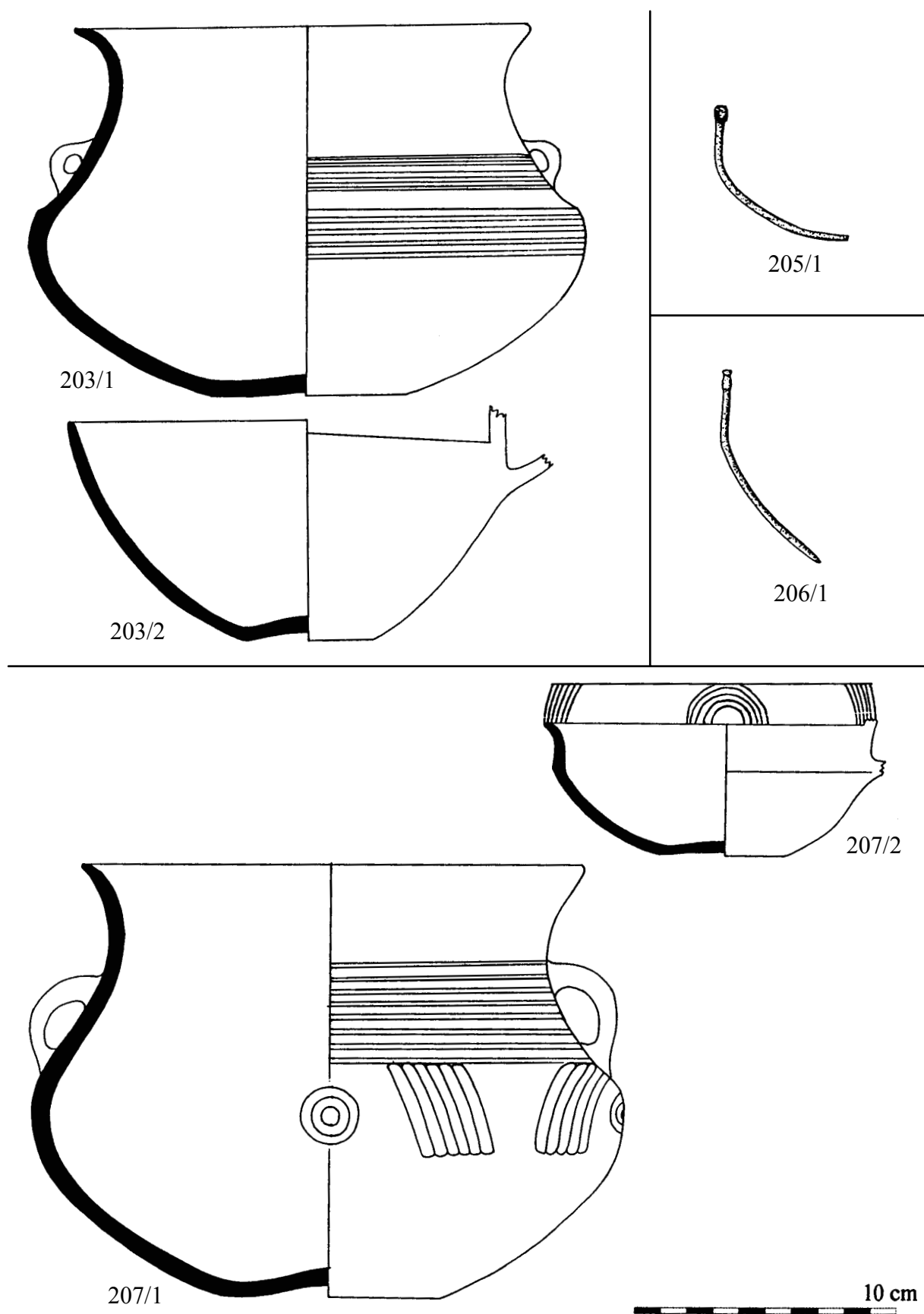
Tab. 70. Domamyslice - „Klínky“.

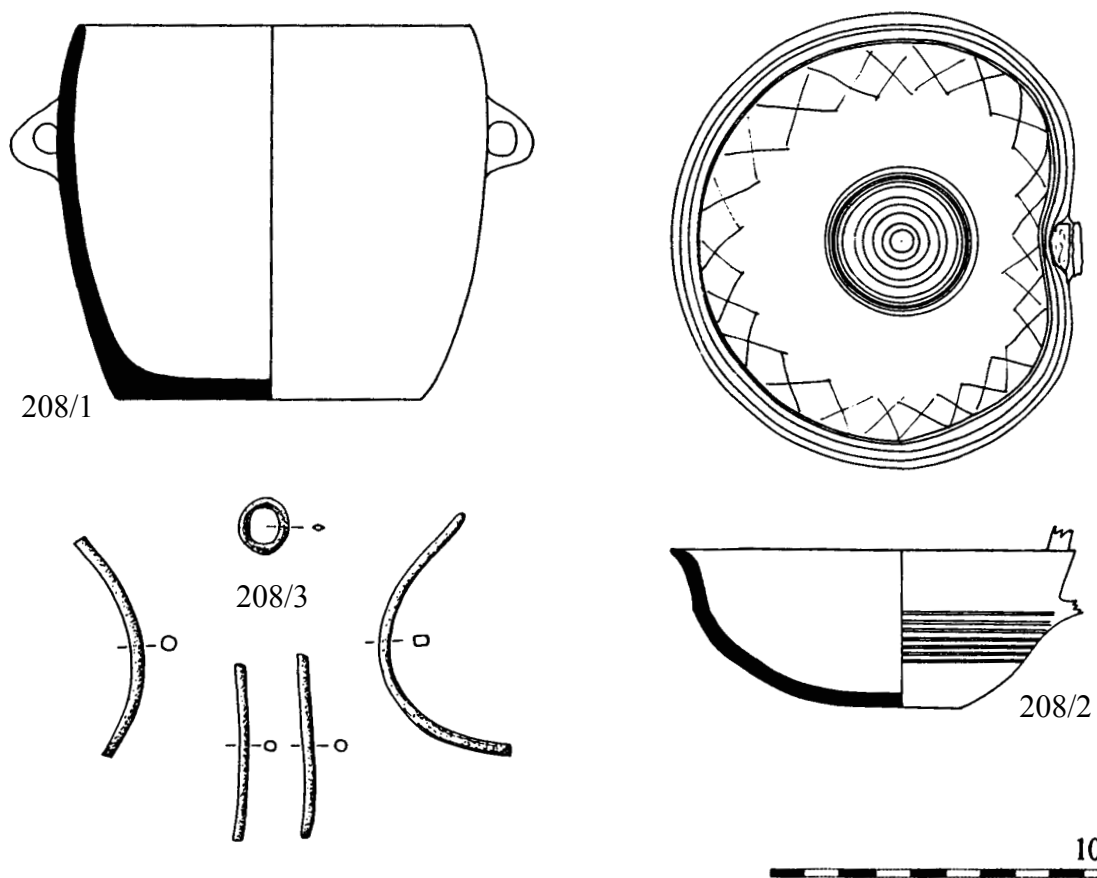
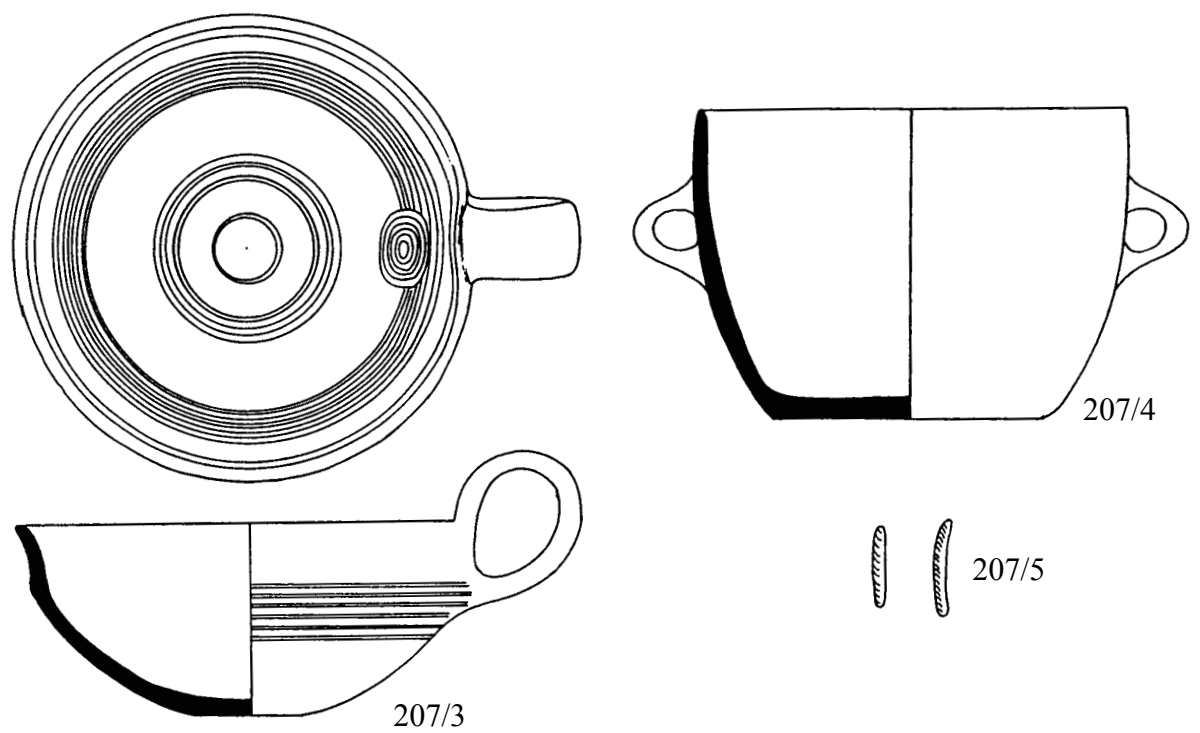
Tab. 71. Domamyslice - „Klínky“.

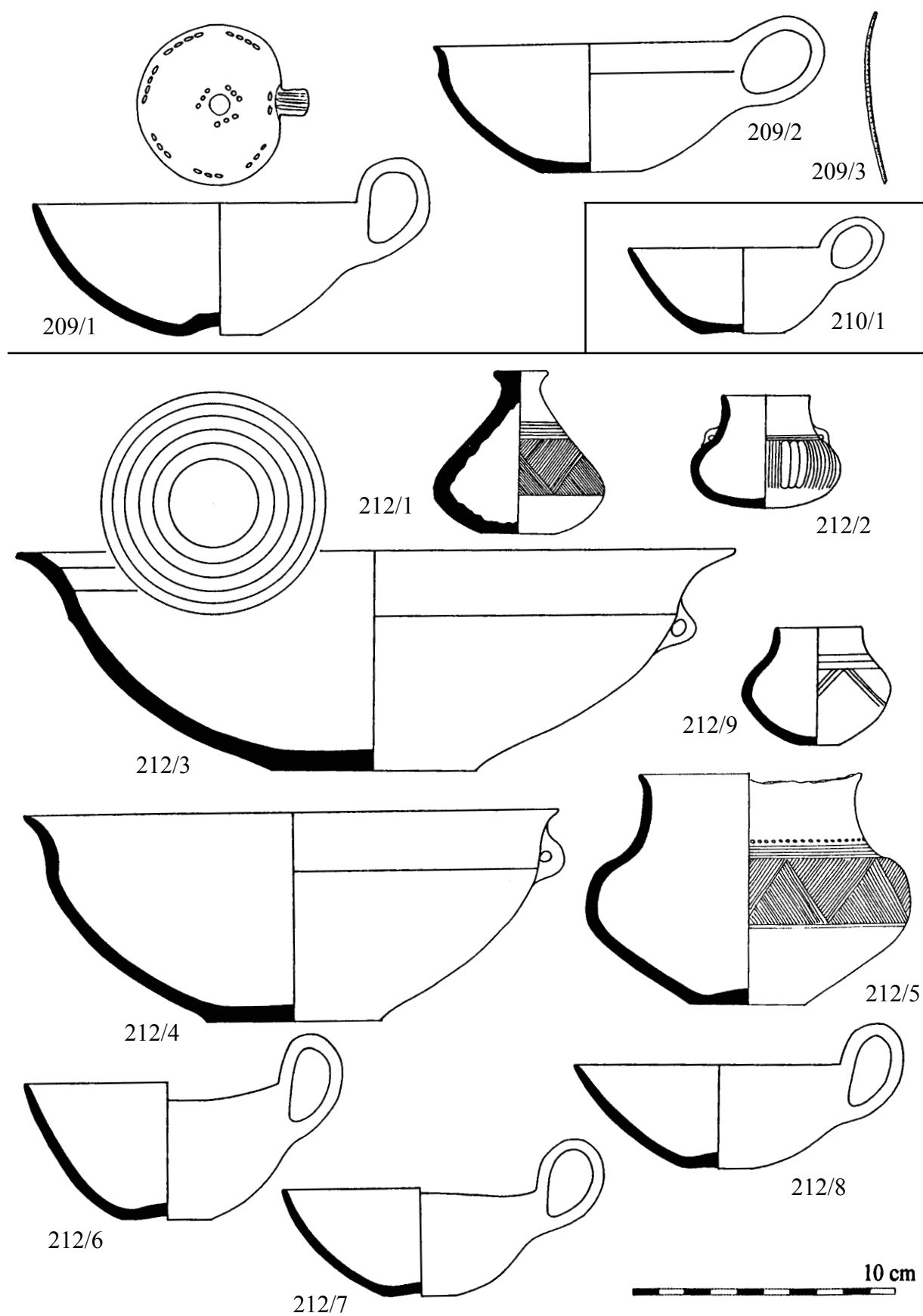
Tab. 72. Domamyslice - „Klínky“.

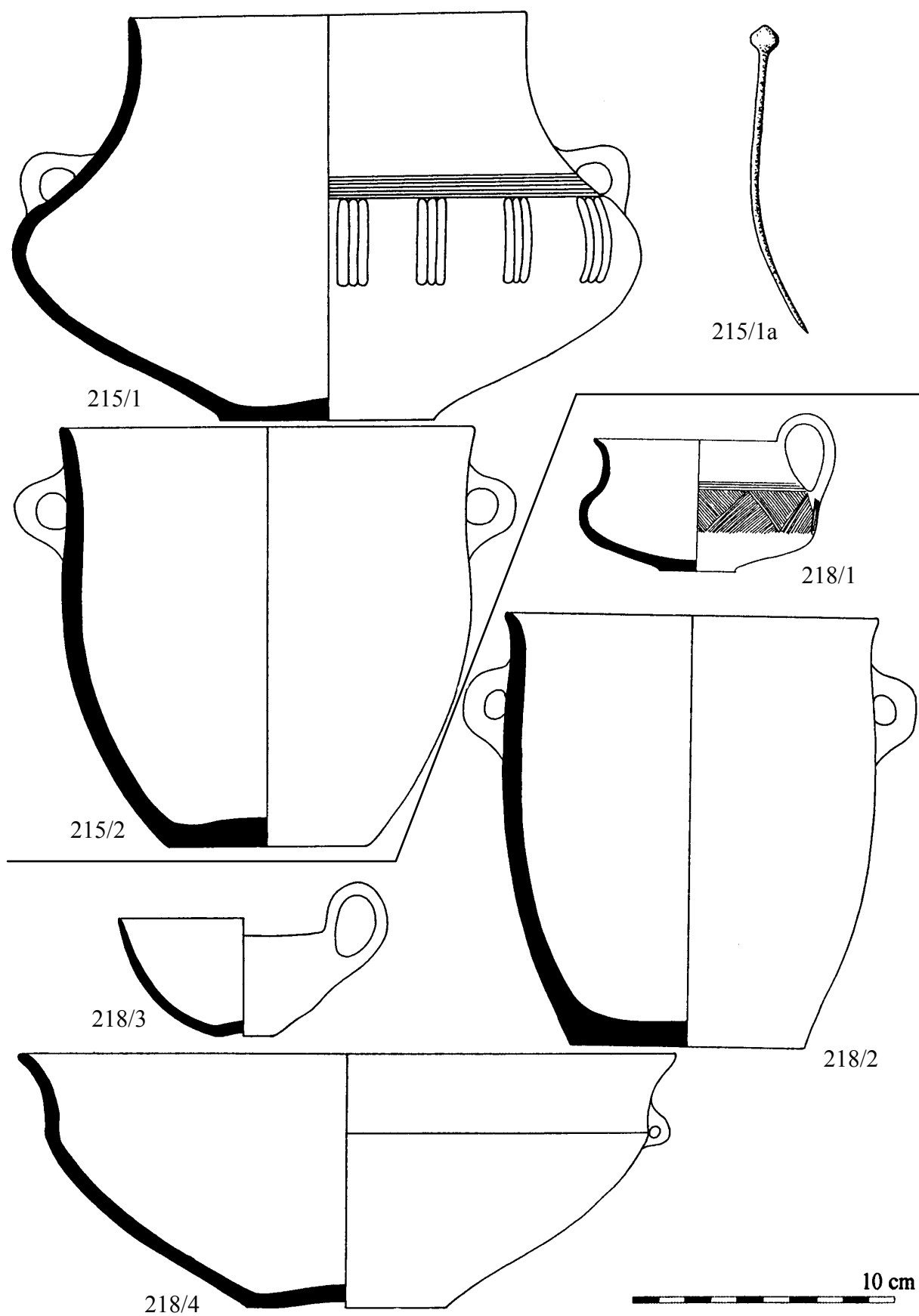
Tab. 73. Domamyslice - „Klínky“.

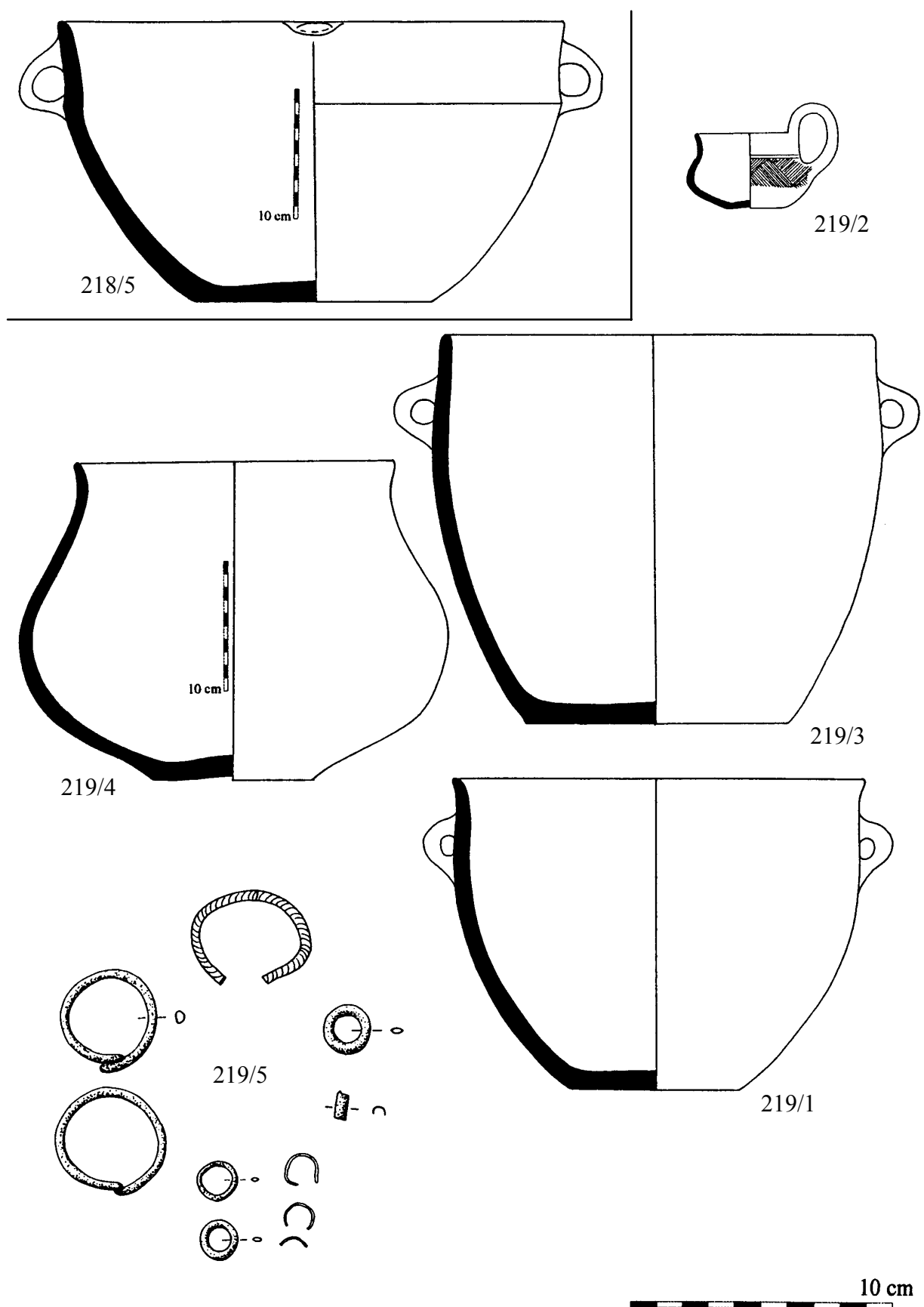
Tab. 74. Domamyslice - „Klínky“.

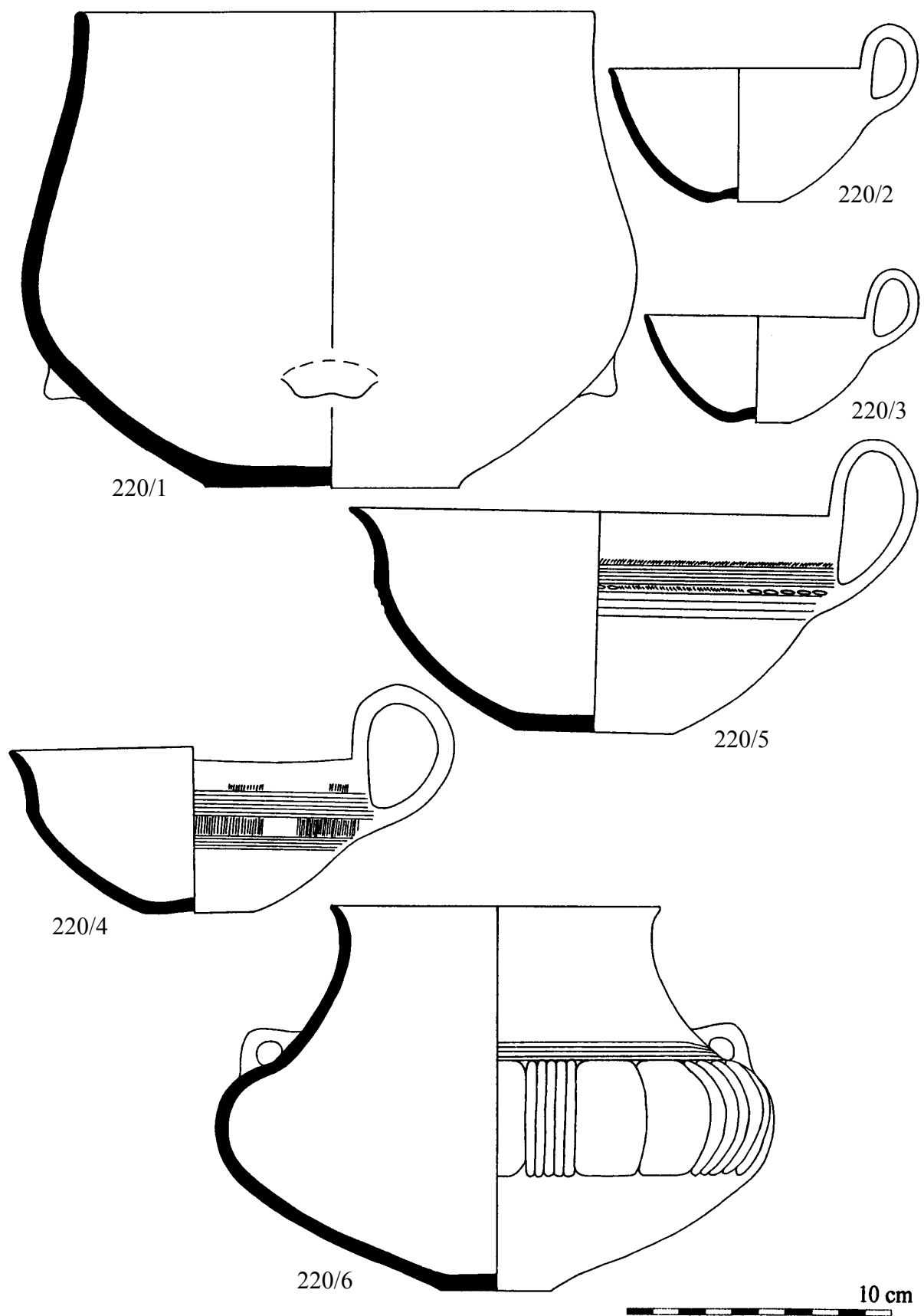
Tab. 75. Domamyslice - „Klínky“.

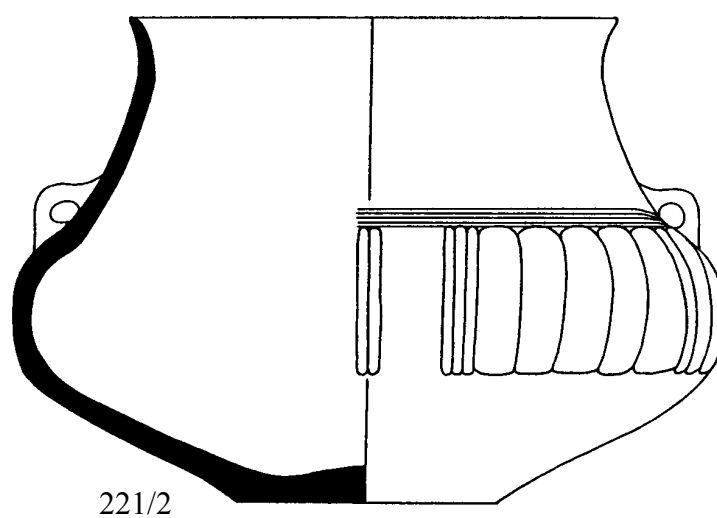
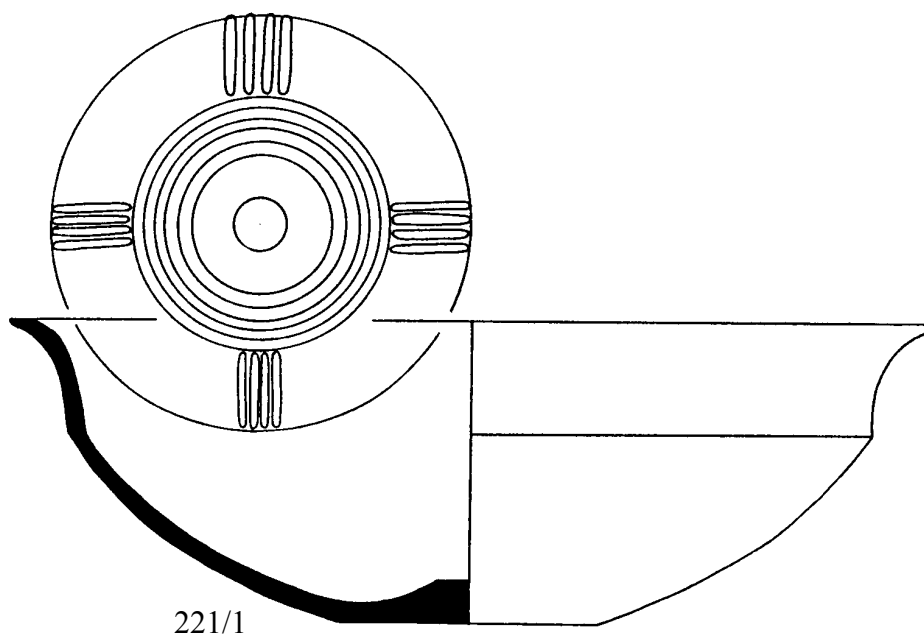
Tab. 76. Domamyslice - „Klínky“.

Tab. 77. Domamyslice - „Klínský“.

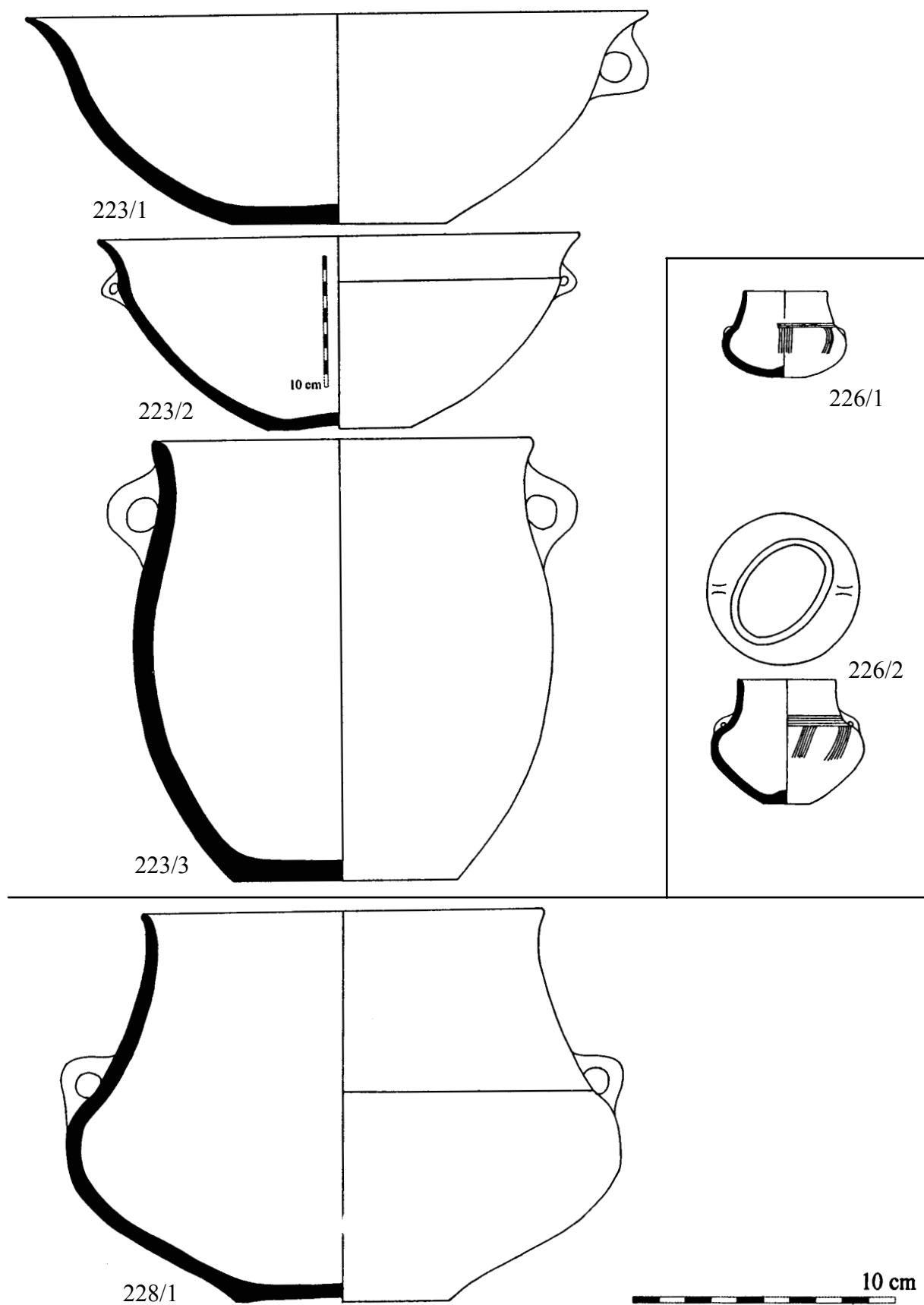
Tab. 78. Domamyslice - „Klínky“.

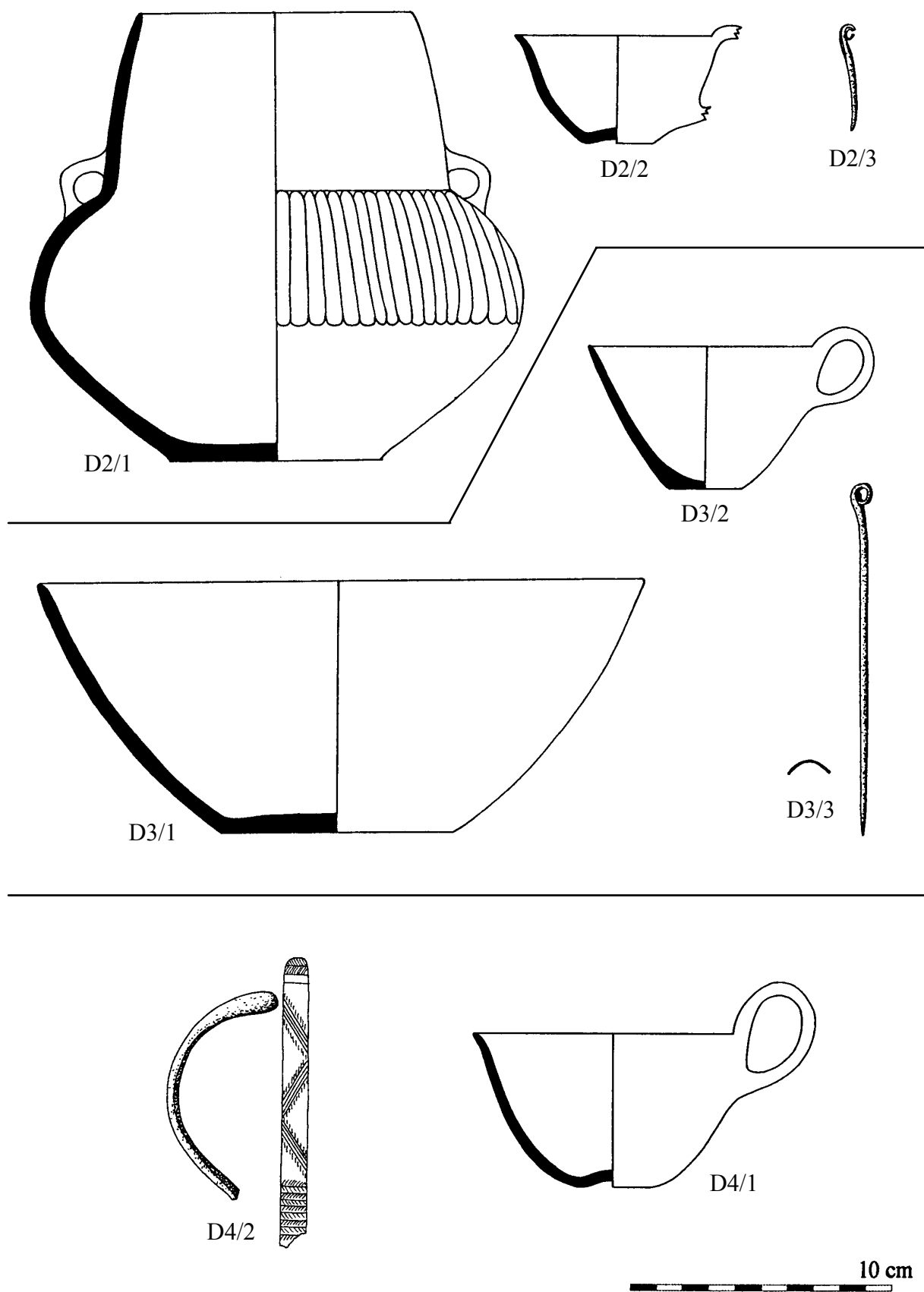
10 cm

A scale bar consisting of a series of alternating black and white segments, used to indicate the size of the fragments.

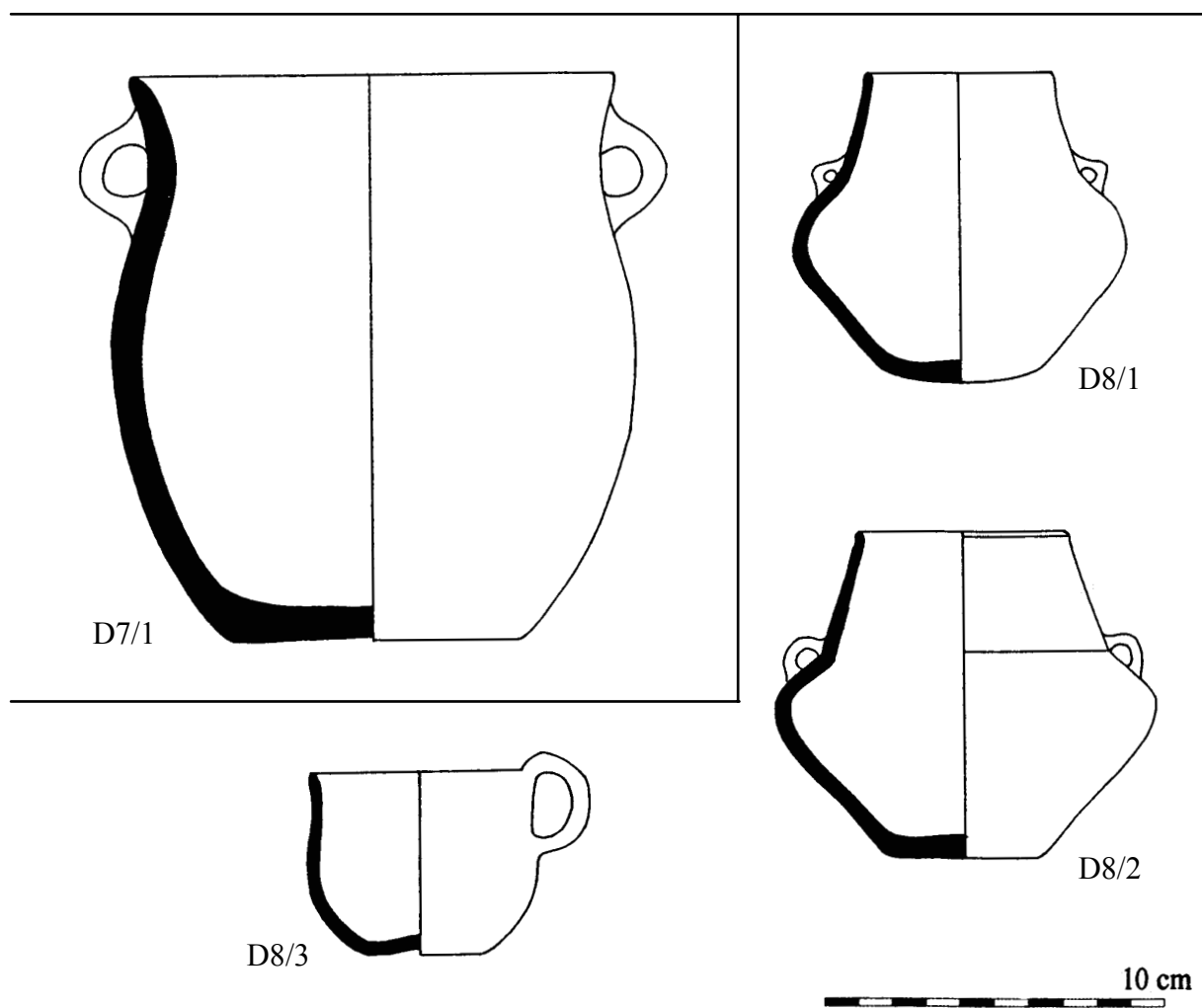
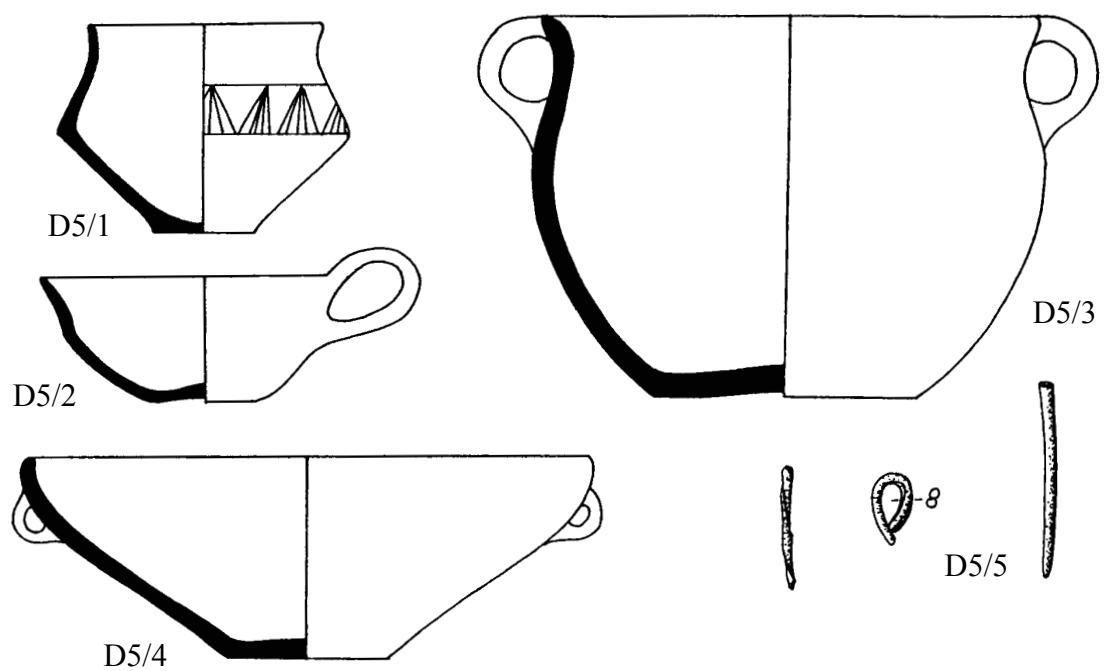
Tab. 79. Domamyslice - „Klínky“.

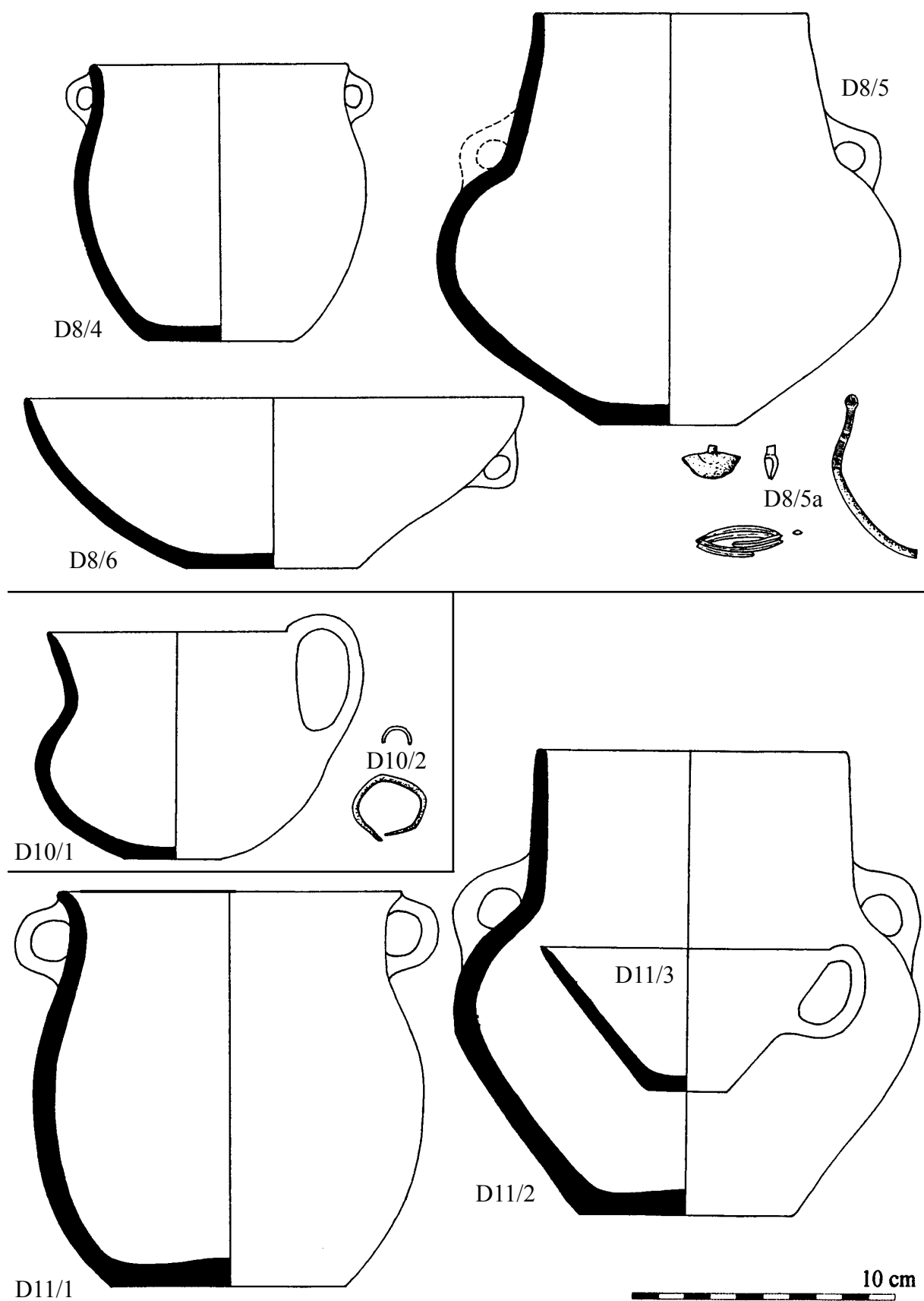
Tab. 80. Domamyslice - „Klínky“.

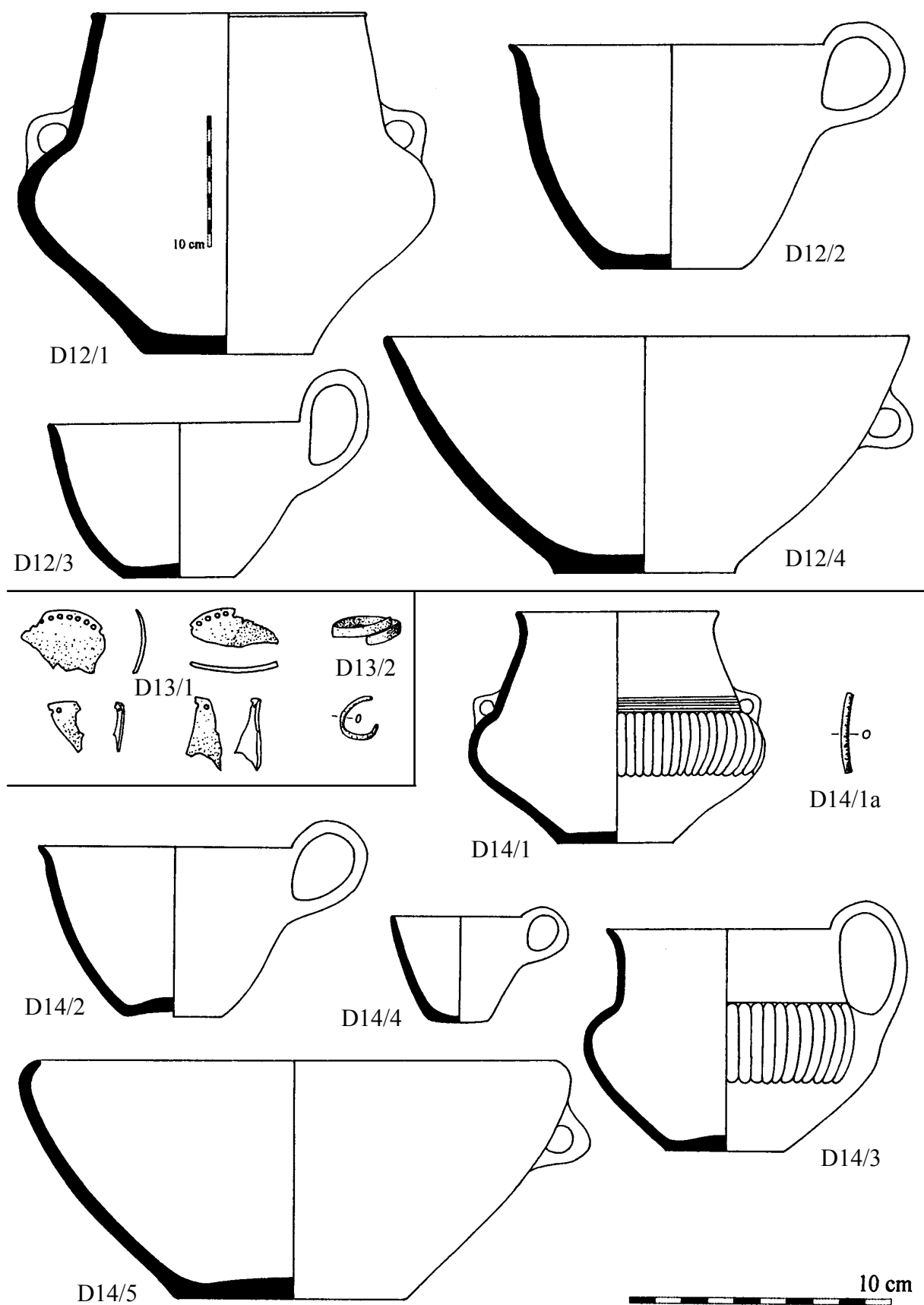
Tab. 81. Domamyslice - „Dily“.

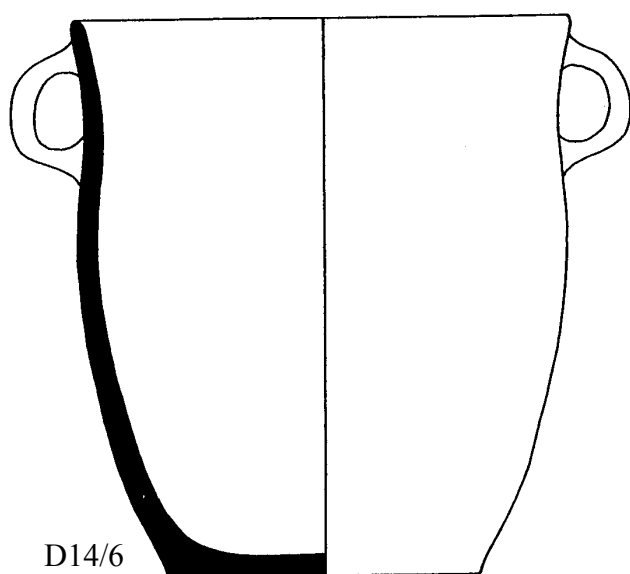
Tab. 82. Domamyslice - „Dily“.

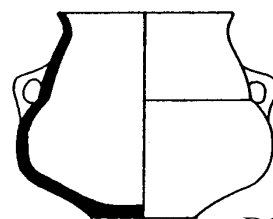
Tab. 83. Domamyslice - „Dily“.

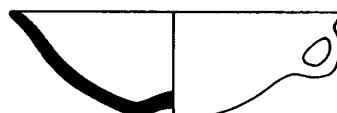
Tab. 84. Domamyslice - „Dily“.

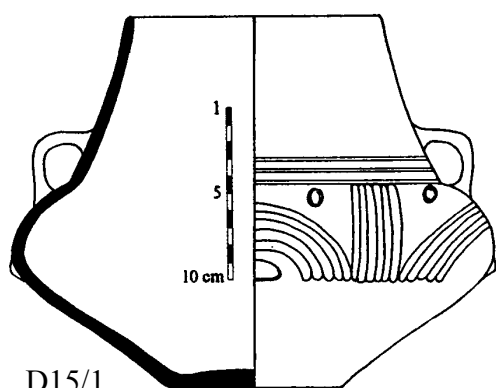
D14/6

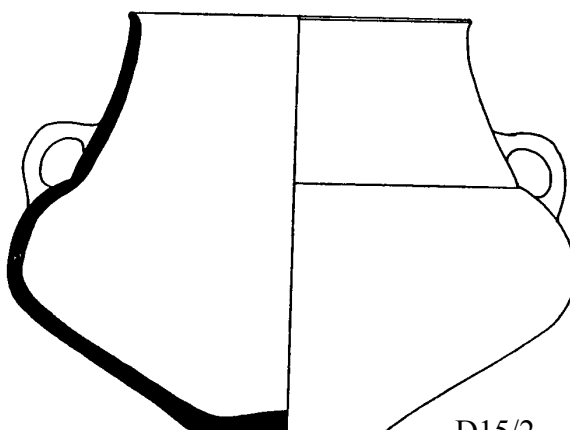
D14/7

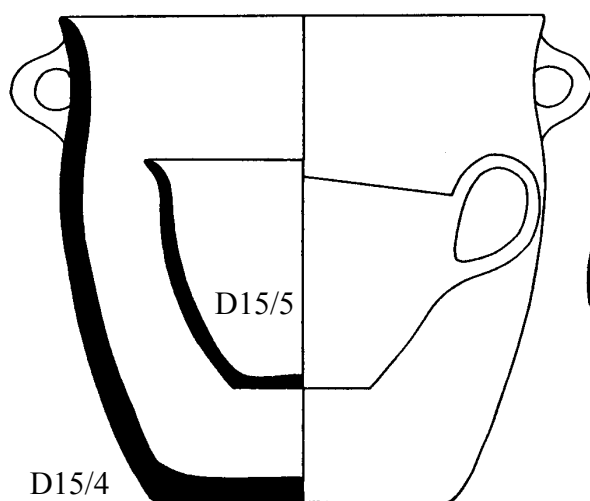
D14/8

D15/1

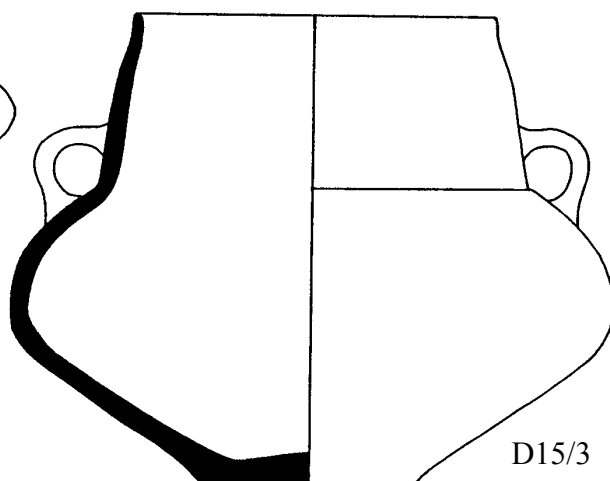

D15/2

D15/4

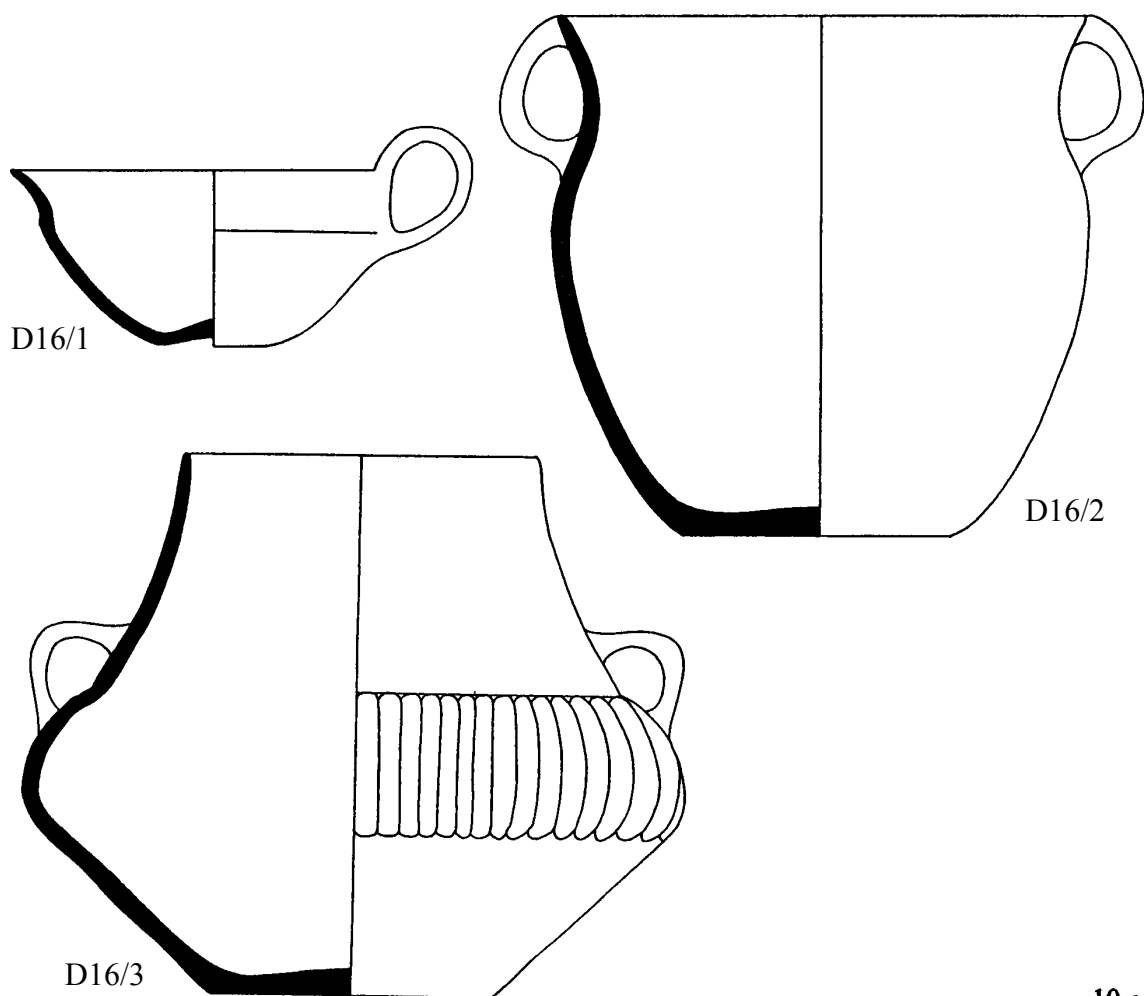
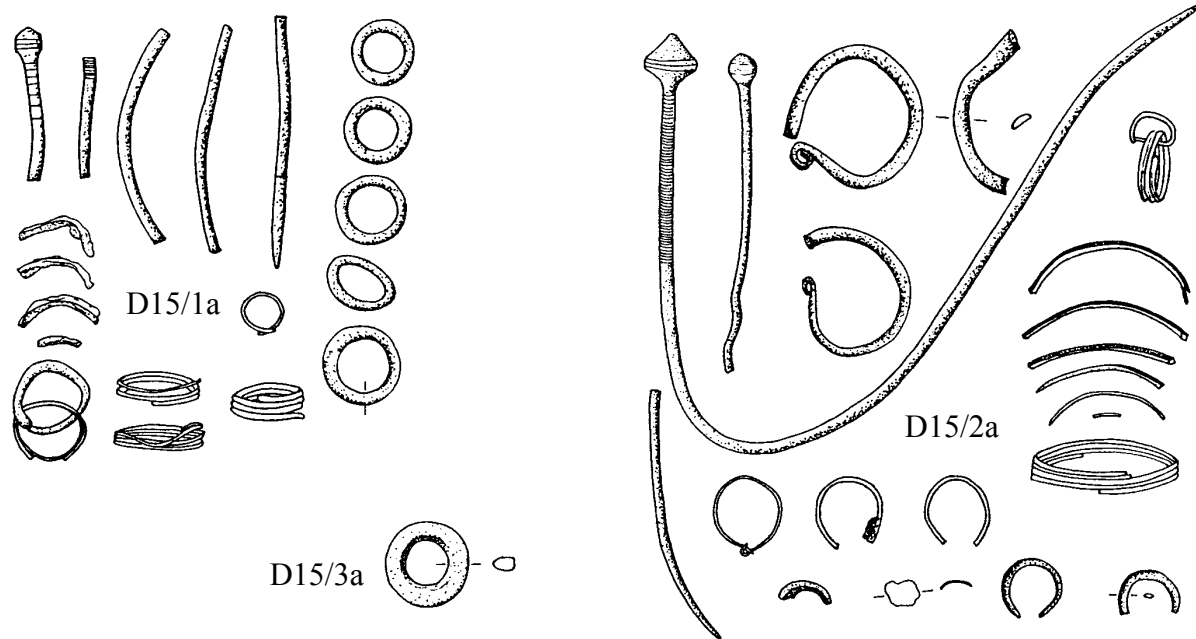
D15/5

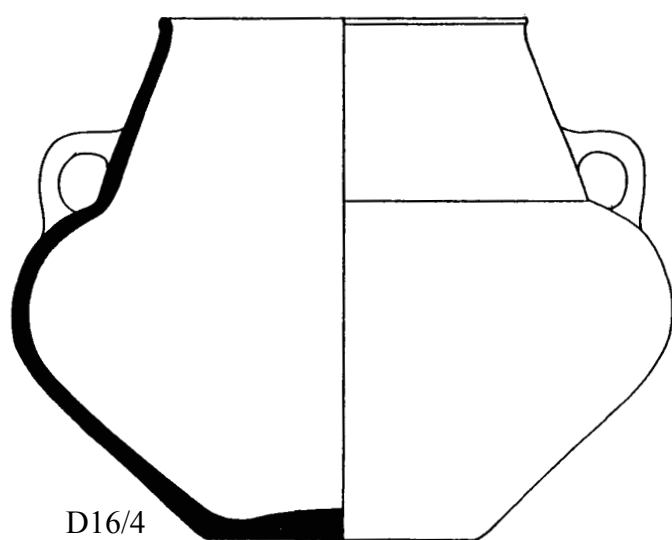
D15/3

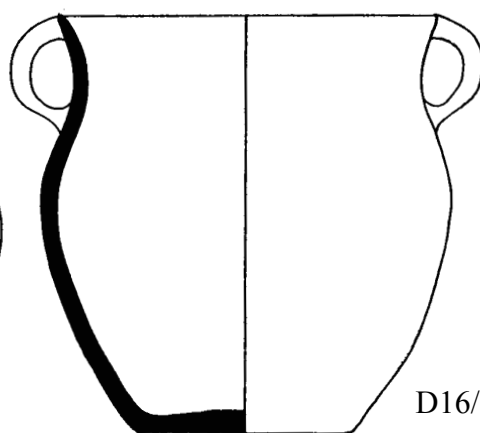
Tab. 85. Domamyslice - „Dily“.

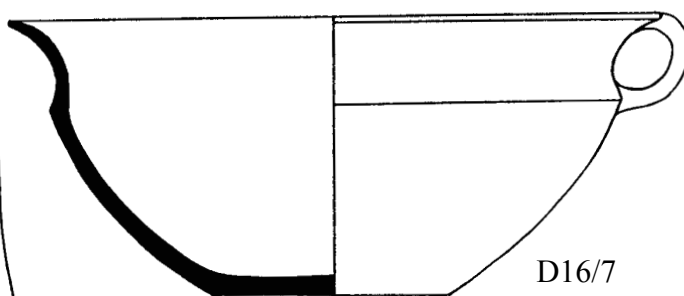
Tab. 86. Domamyslice - „Dily“.

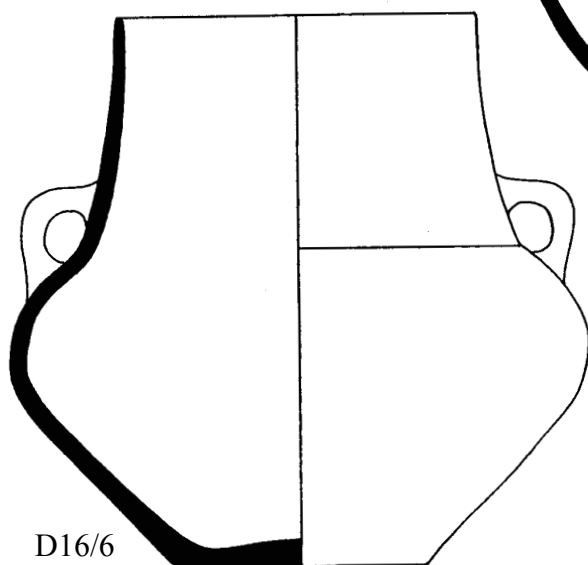
D16/4

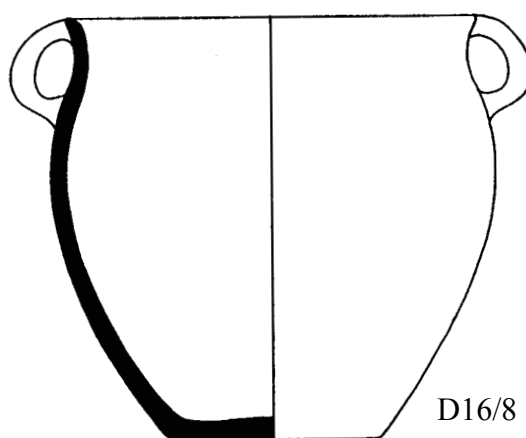
D16/5

D16/7

D16/6

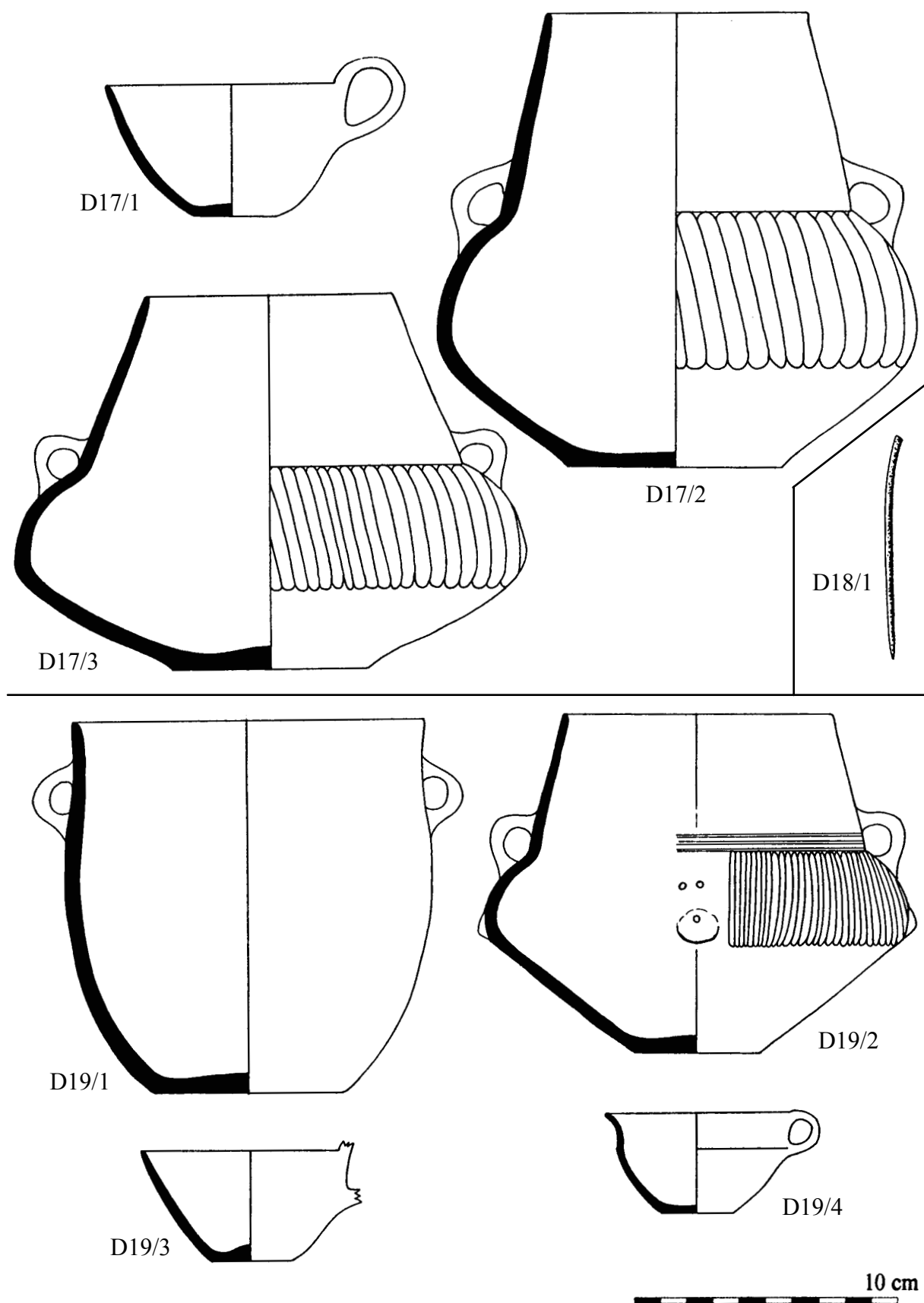
D16/8

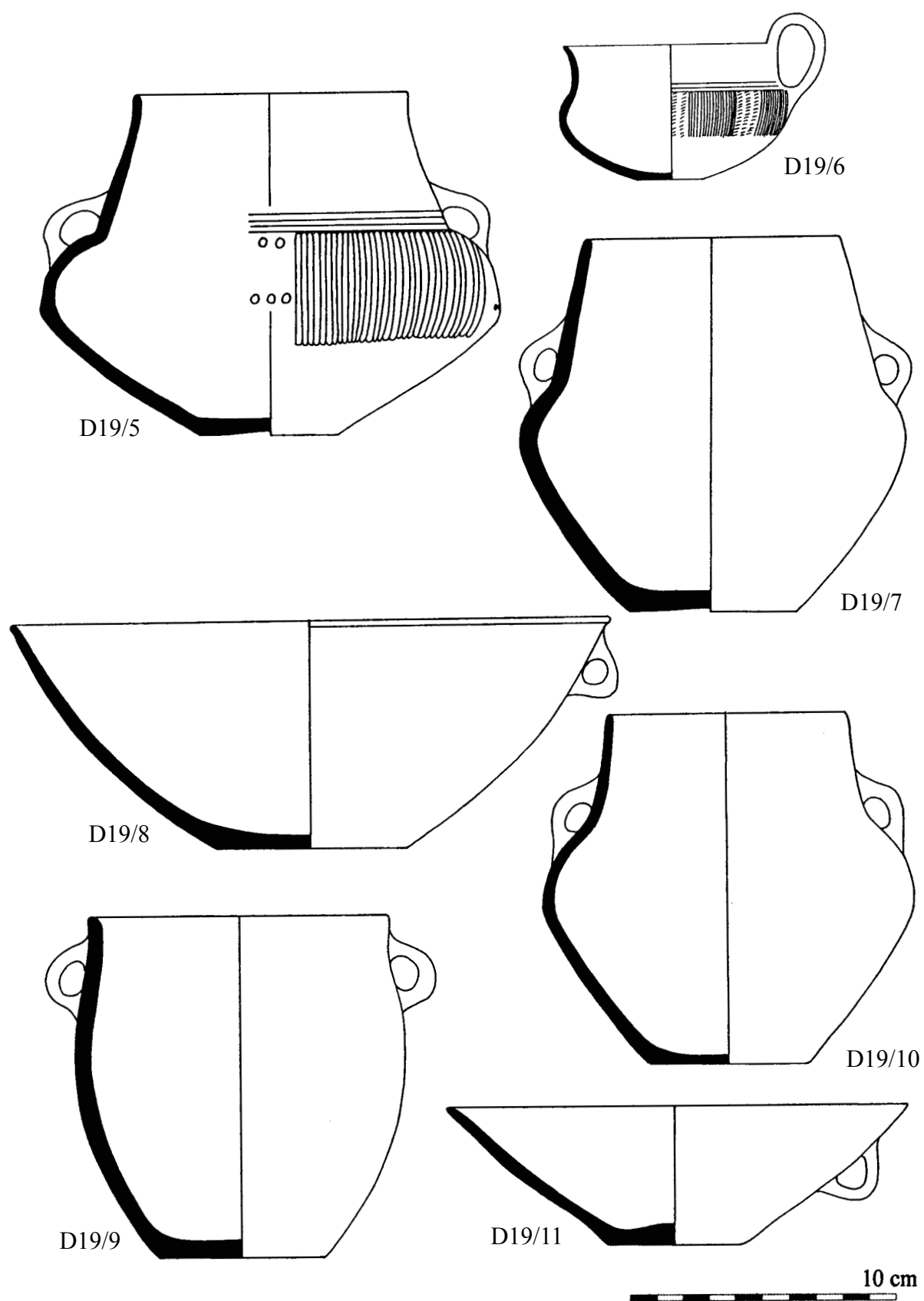
D16/9

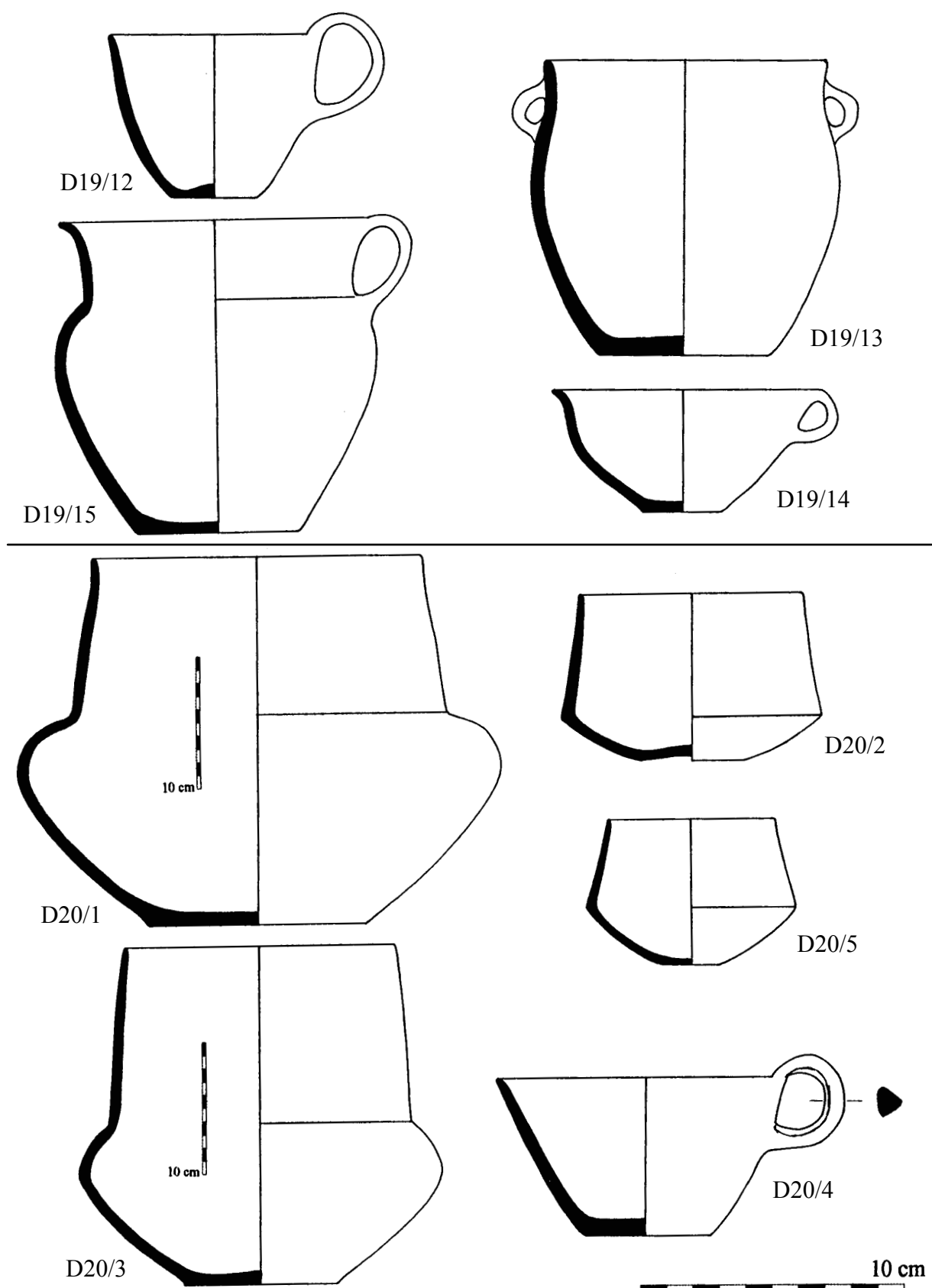
Tab. 87. Domamyslice - „Dily“.

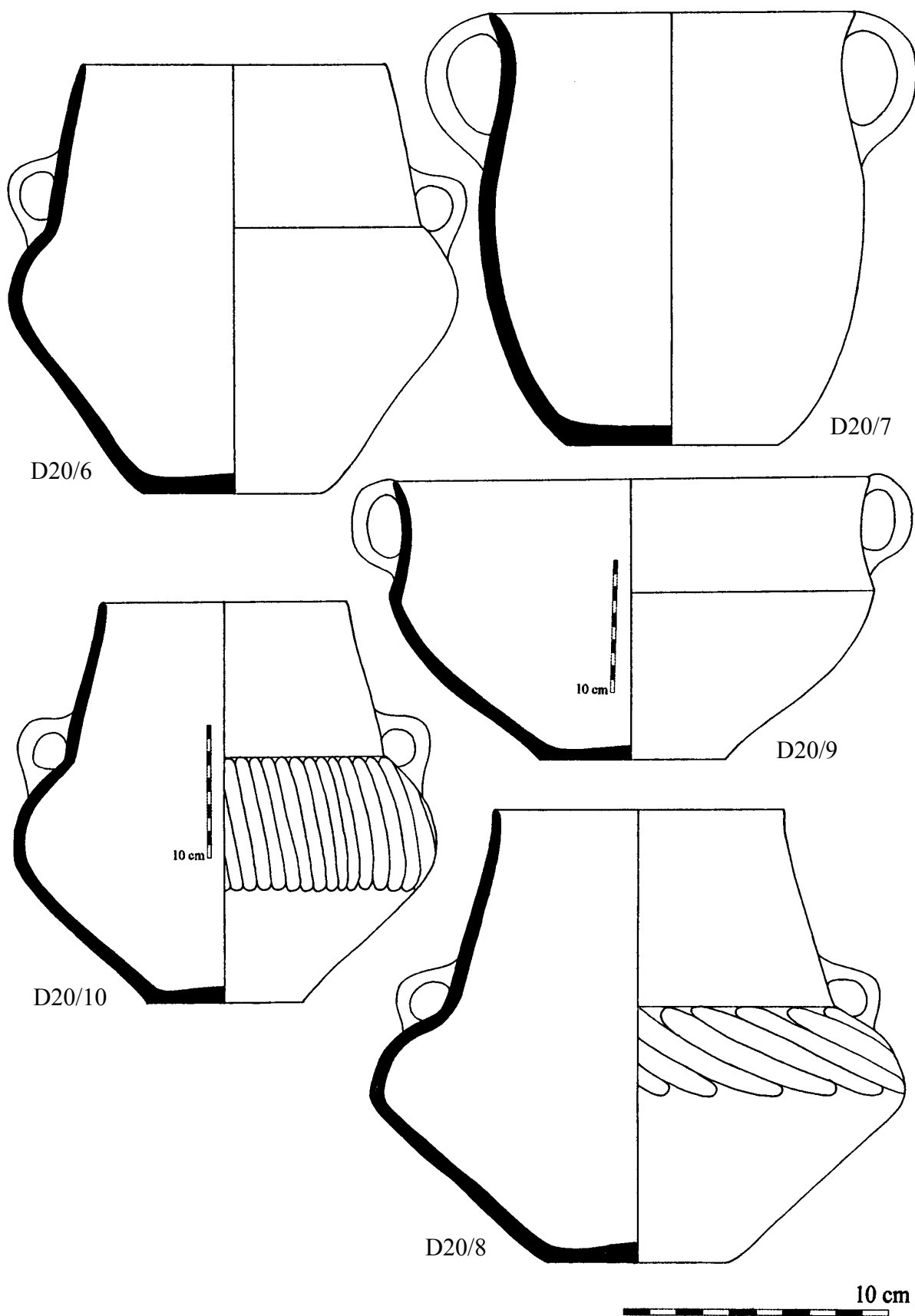
Tab. 88. Domamyslice - „Dily“.

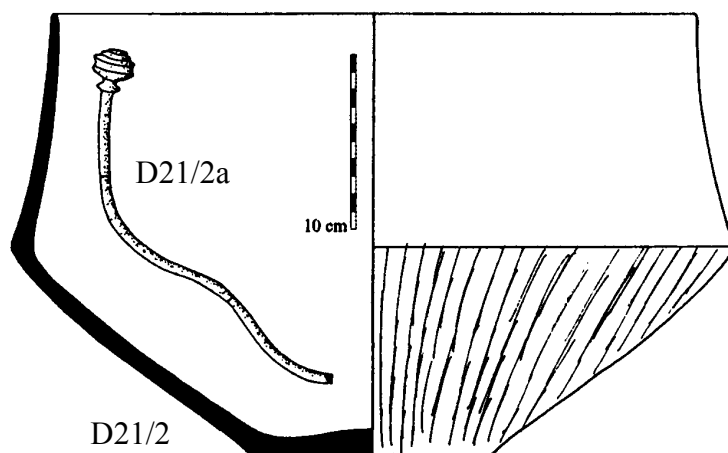
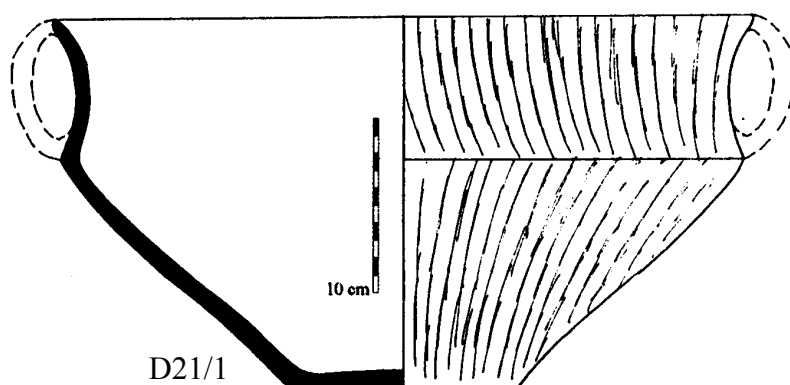
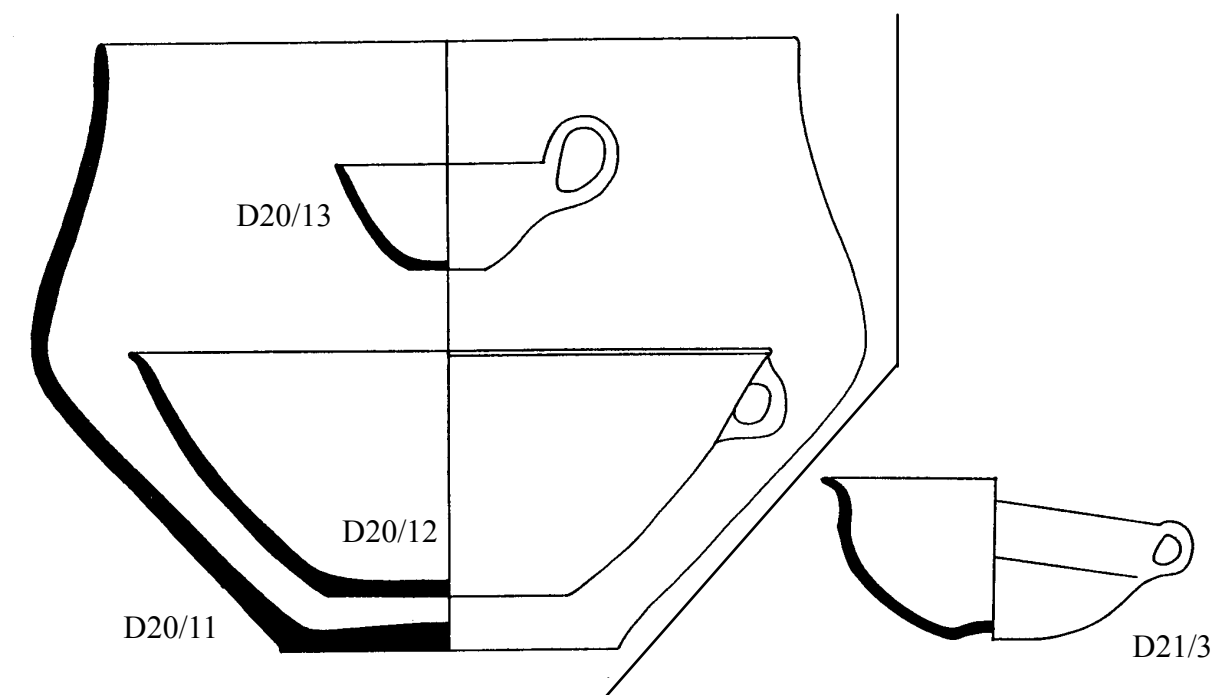
Tab. 89. Domamyslice - „Dily“.

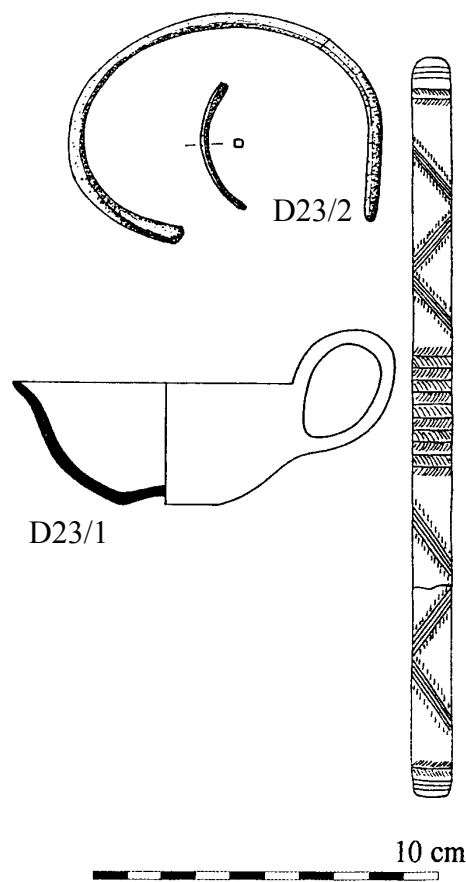
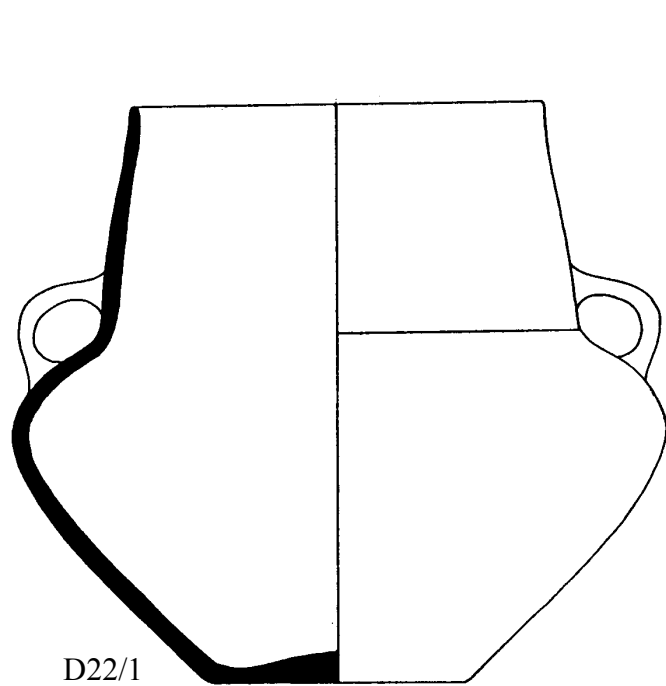
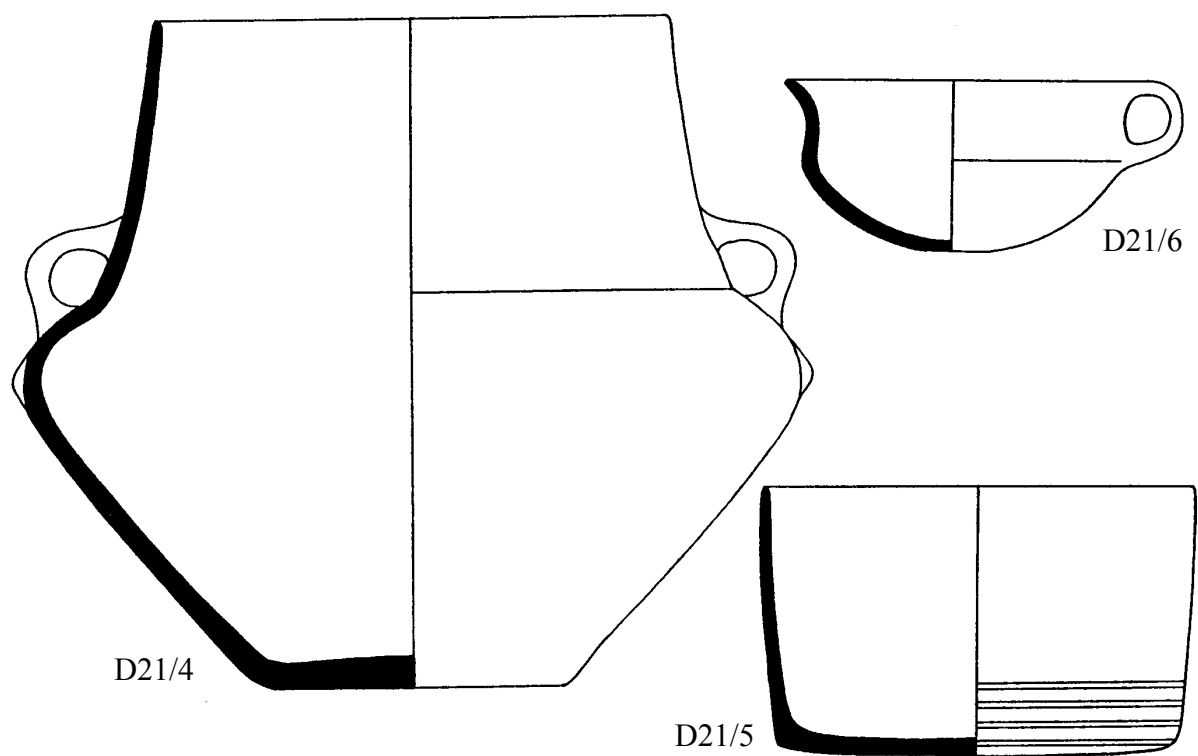
Tab. 90. Domamyslice - „Dily“.

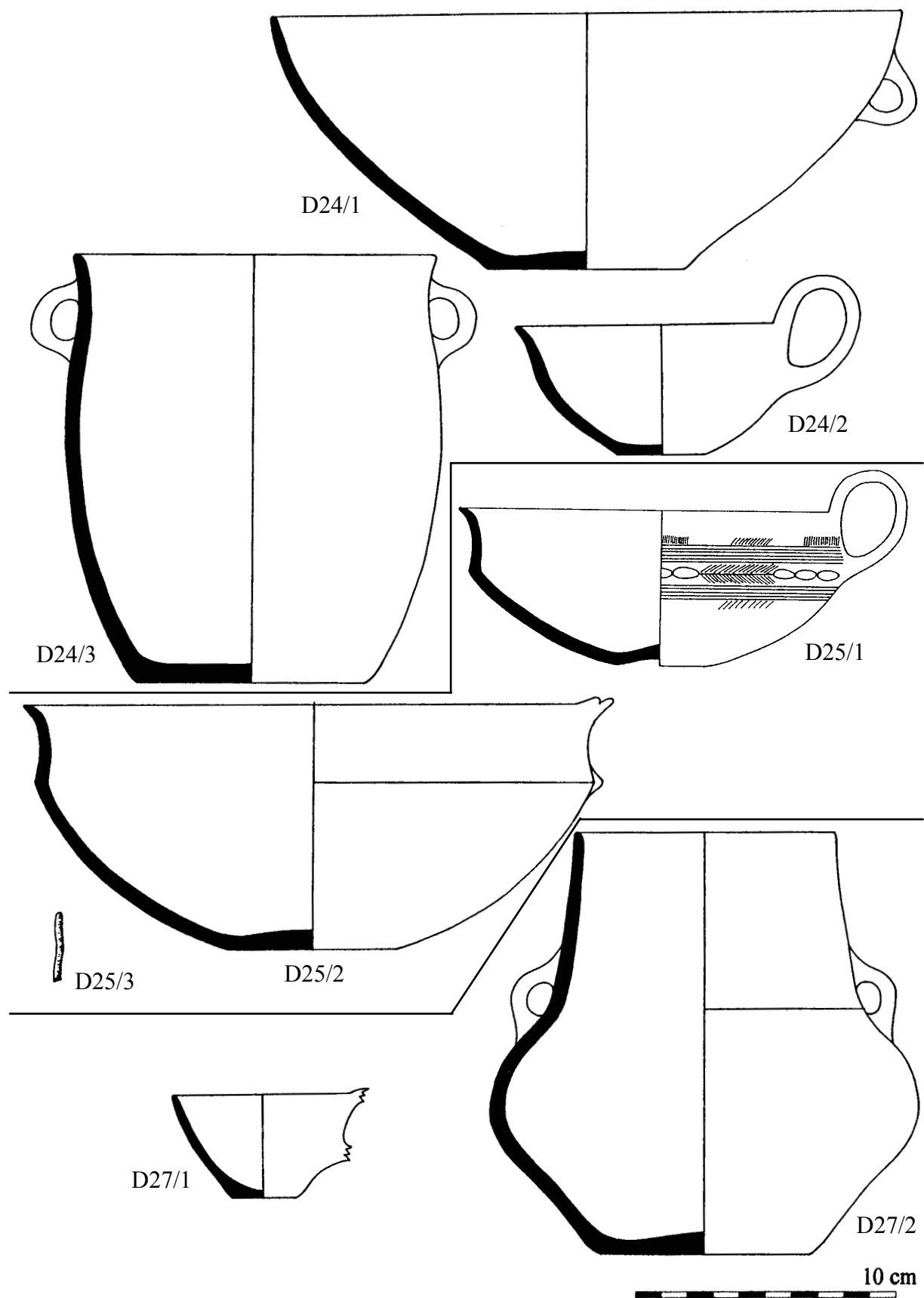
Tab. 91. Domamyslice - „Dily“.

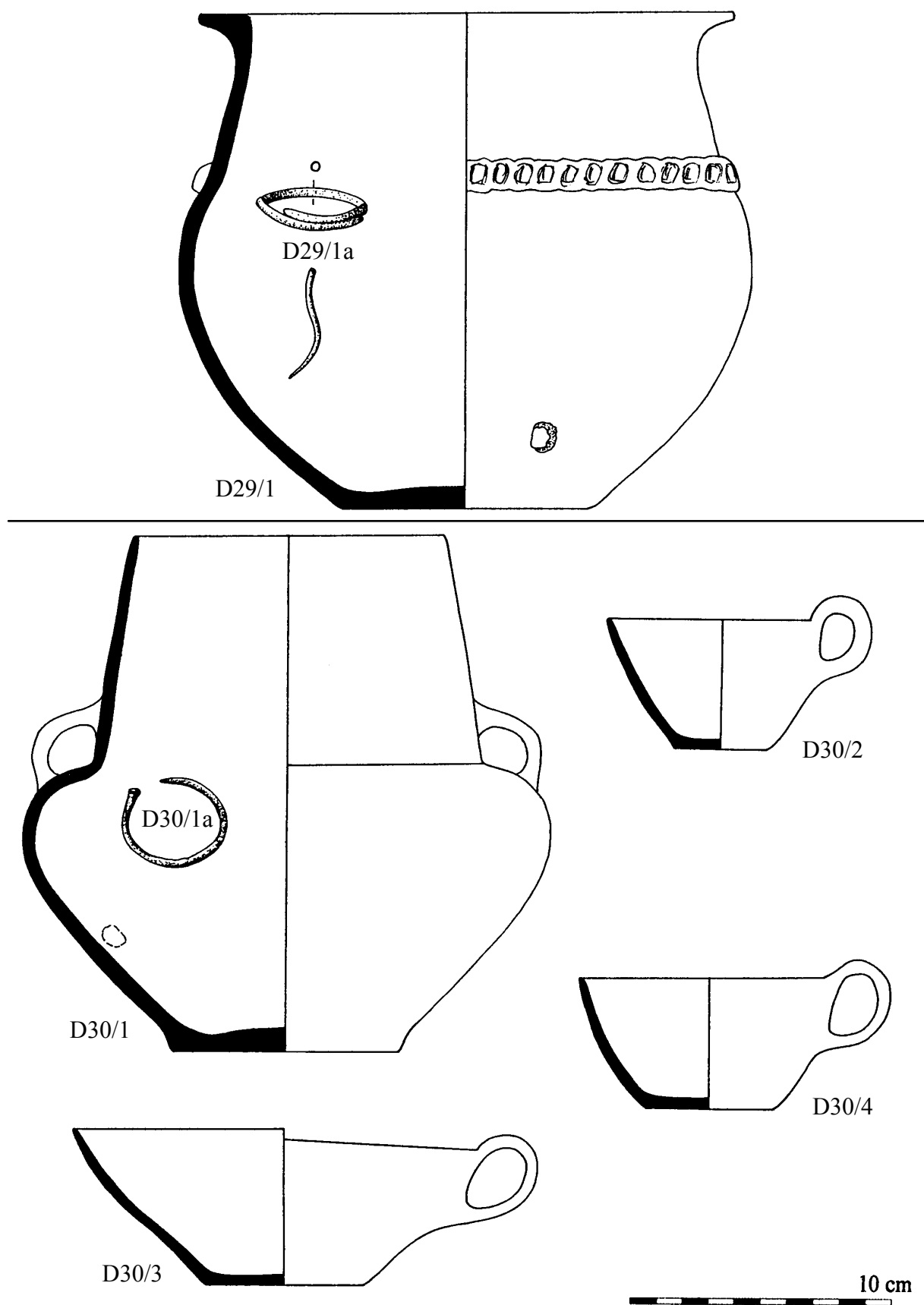
Tab. 92. Domamyslice - „Dily“.

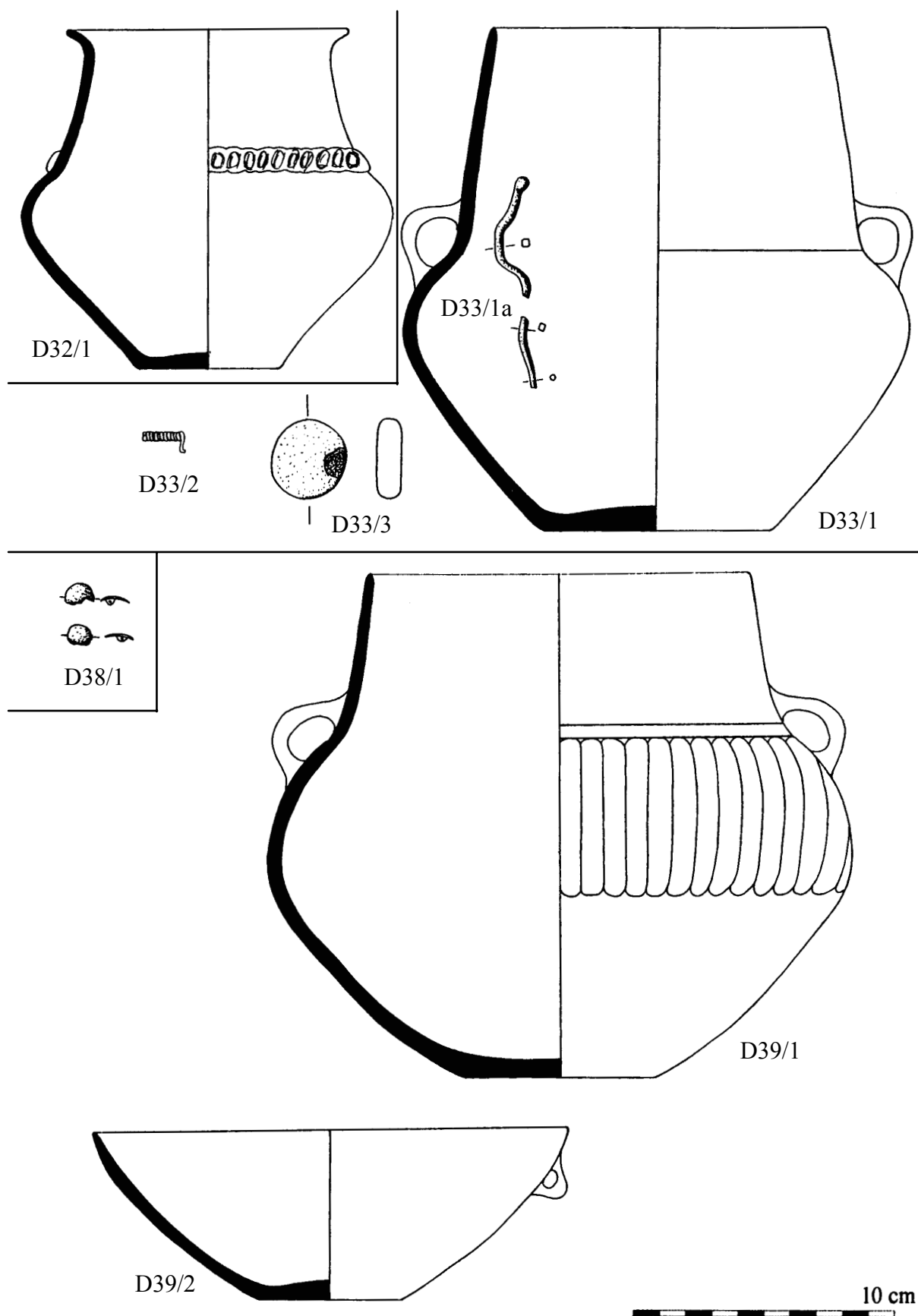
Tab. 93. Domamyslice - „Dily“.

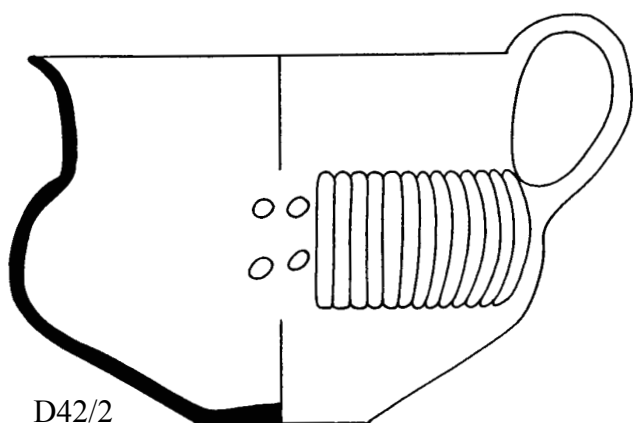
Tab. 94. Domamyslice - „Dily“.

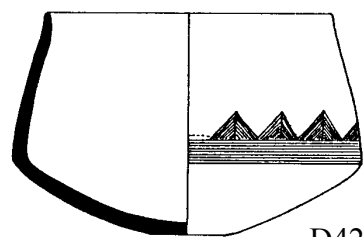
Tab. 95. Domamyslice - „Dily“.

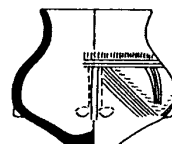
Tab. 96. Domamyslice - „Dily“.

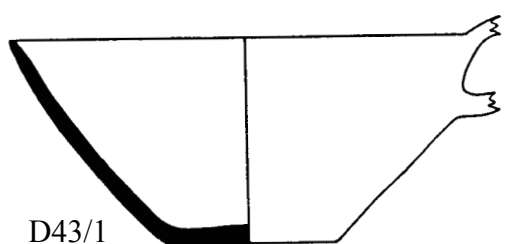
D42/2

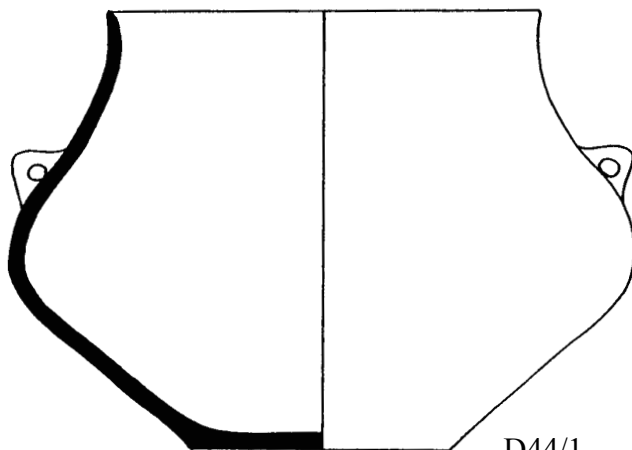
D42/1

D42/3

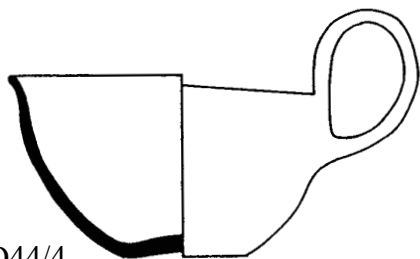
D43/1

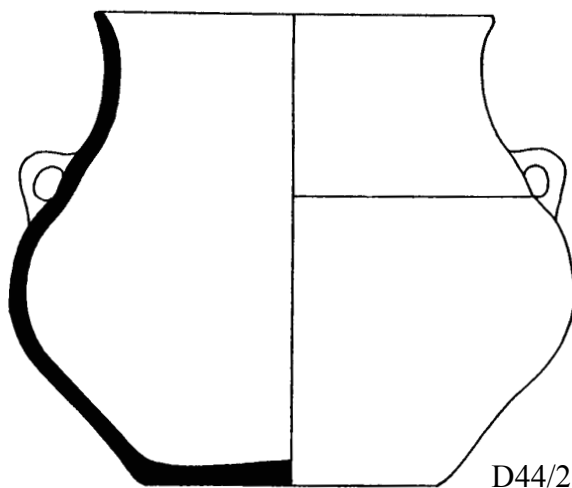
D44/1

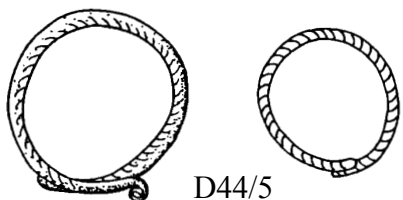
D44/3

D44/4

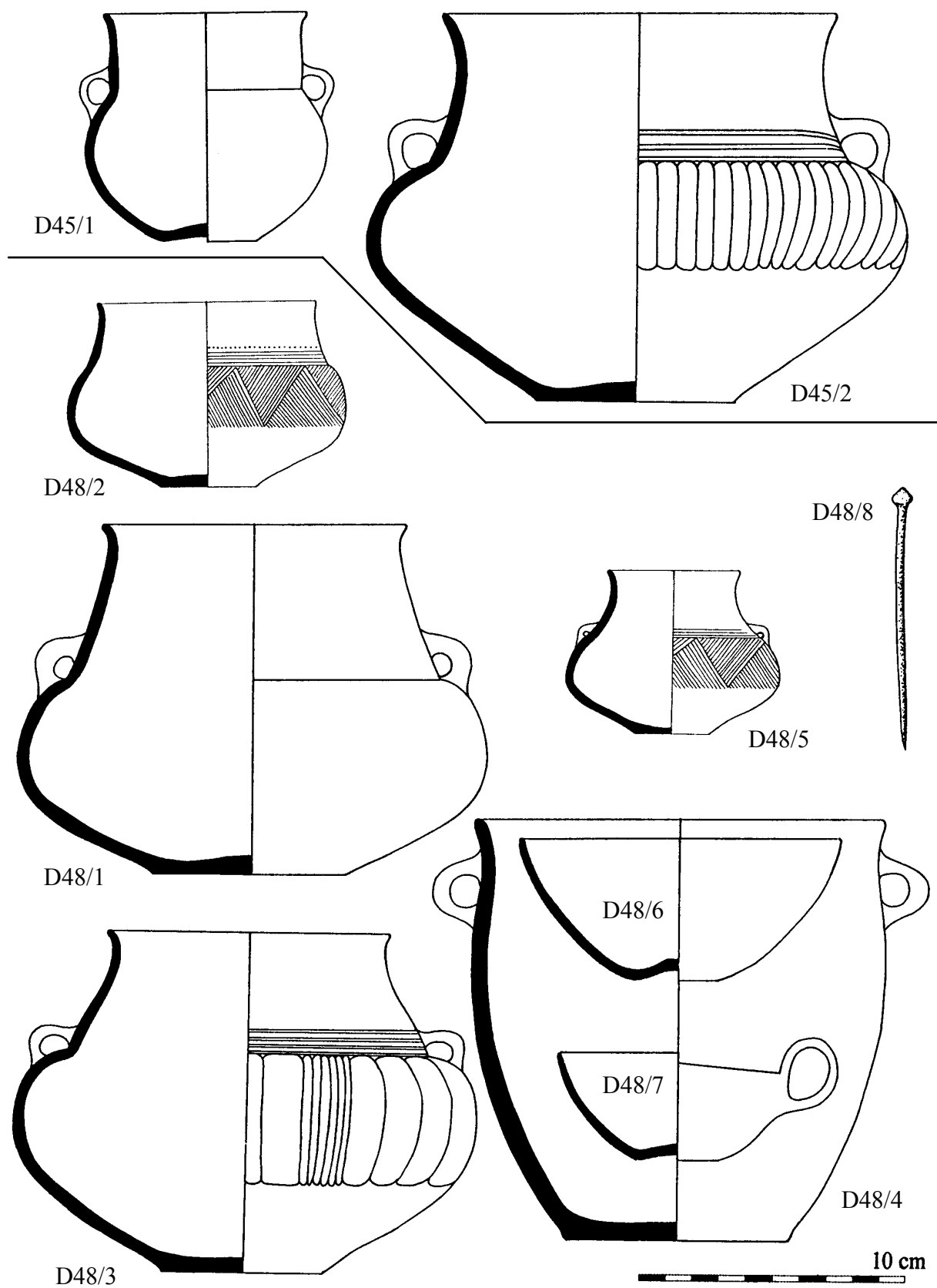
D44/2

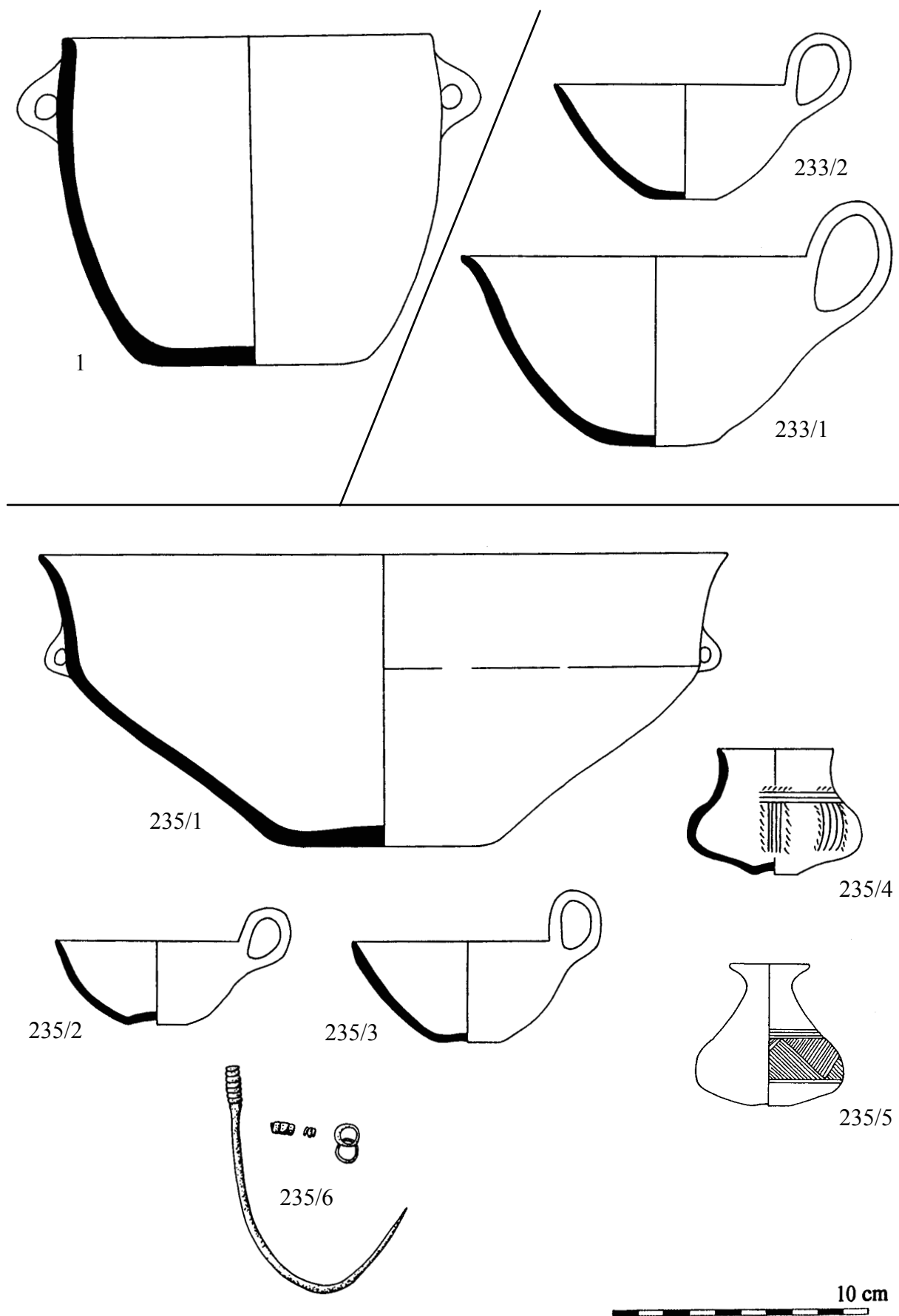
D44/5

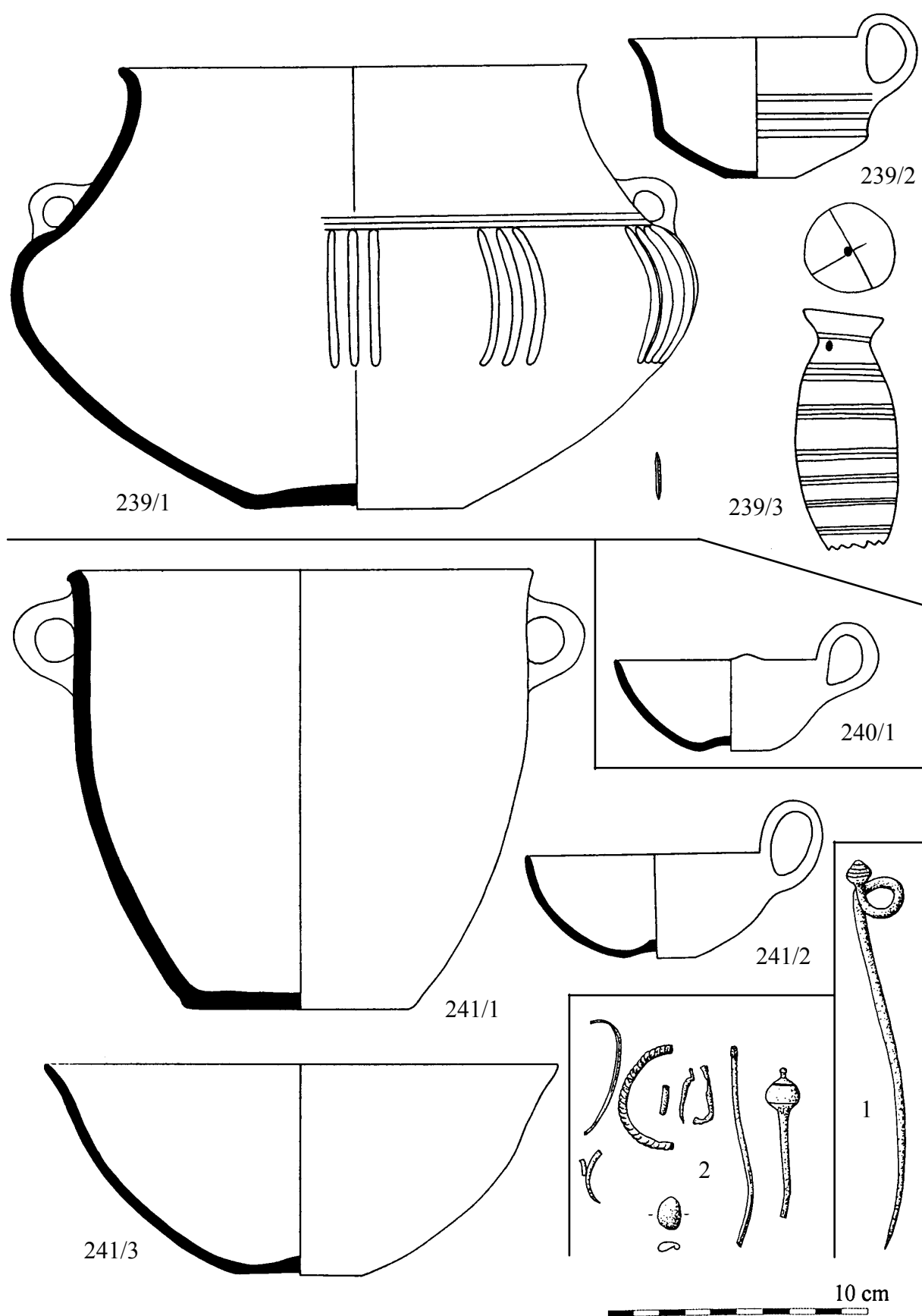
Tab. 97. Domamyslice - „Dily“.

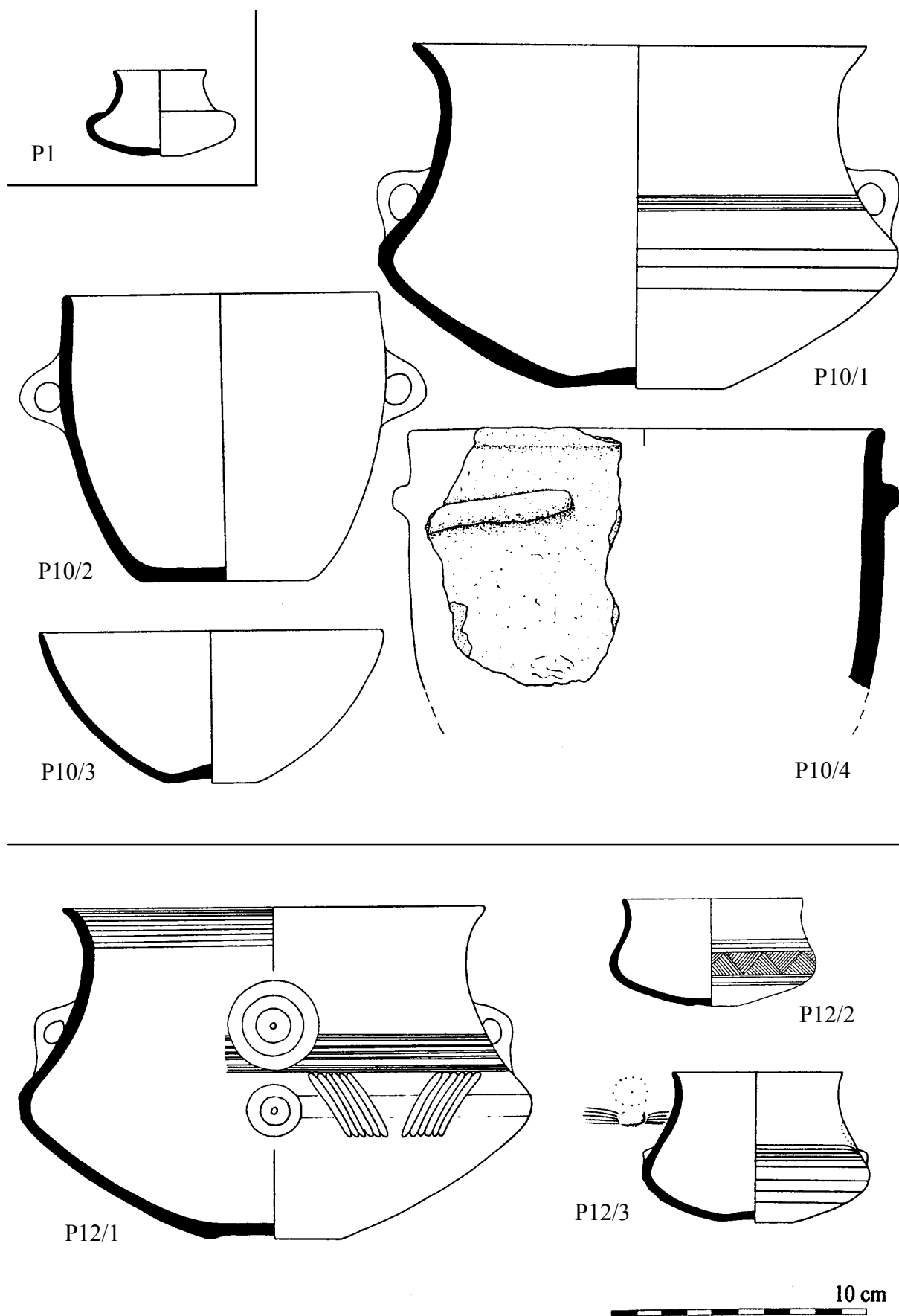
Tab. 98. Domamyslice - „Dily“.

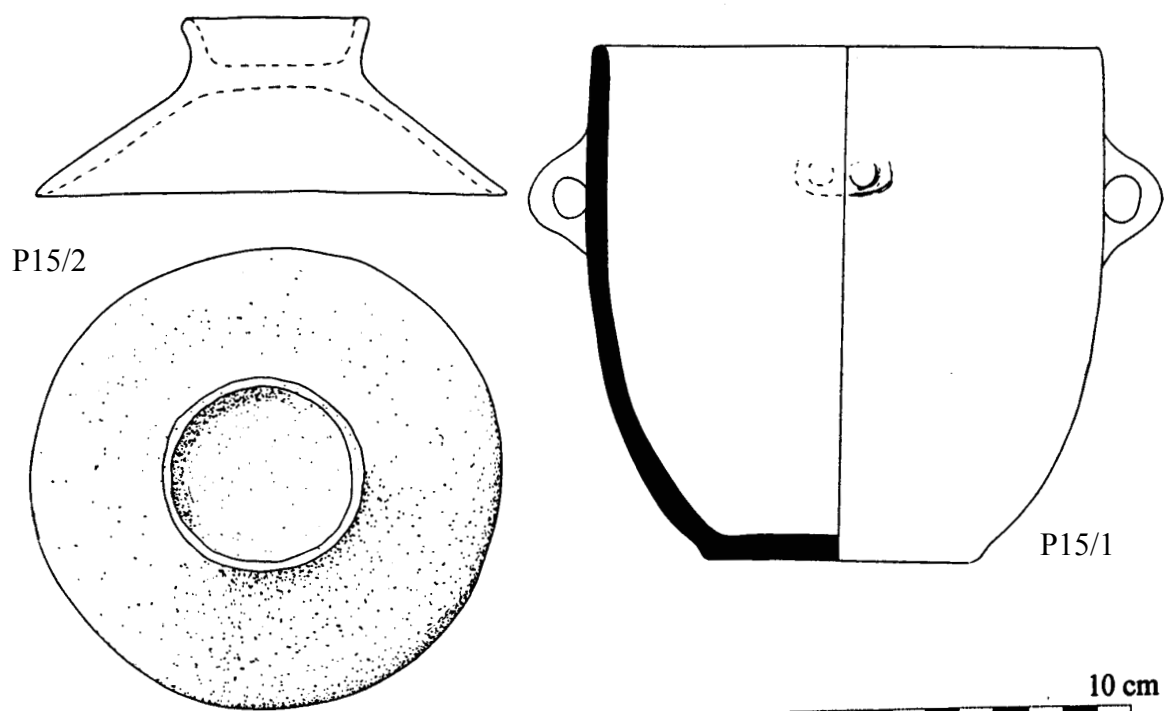
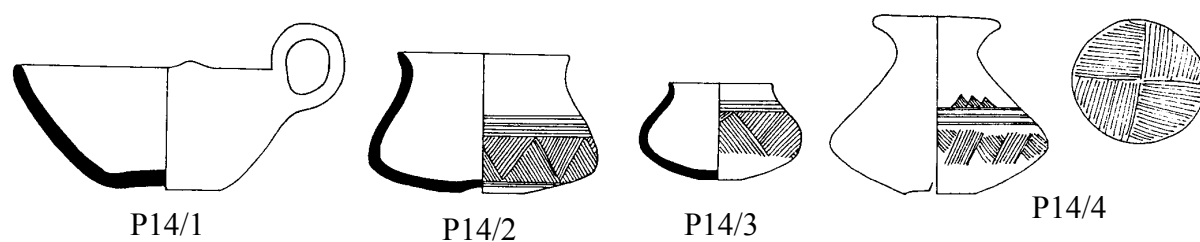
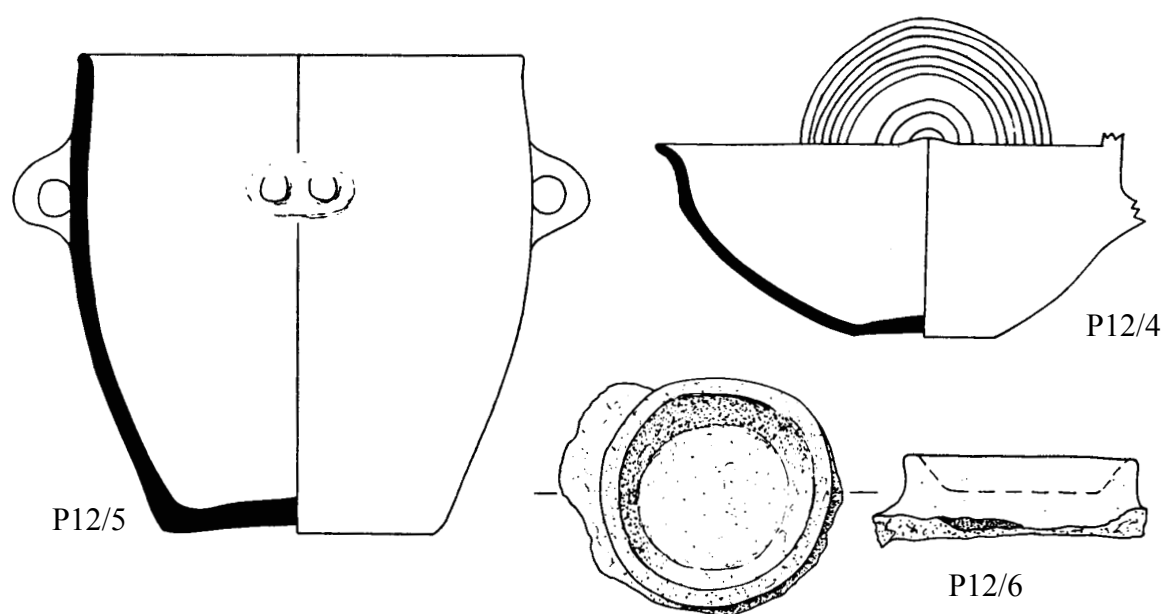
Tab. 99. Domamyslice - „Klínky“.

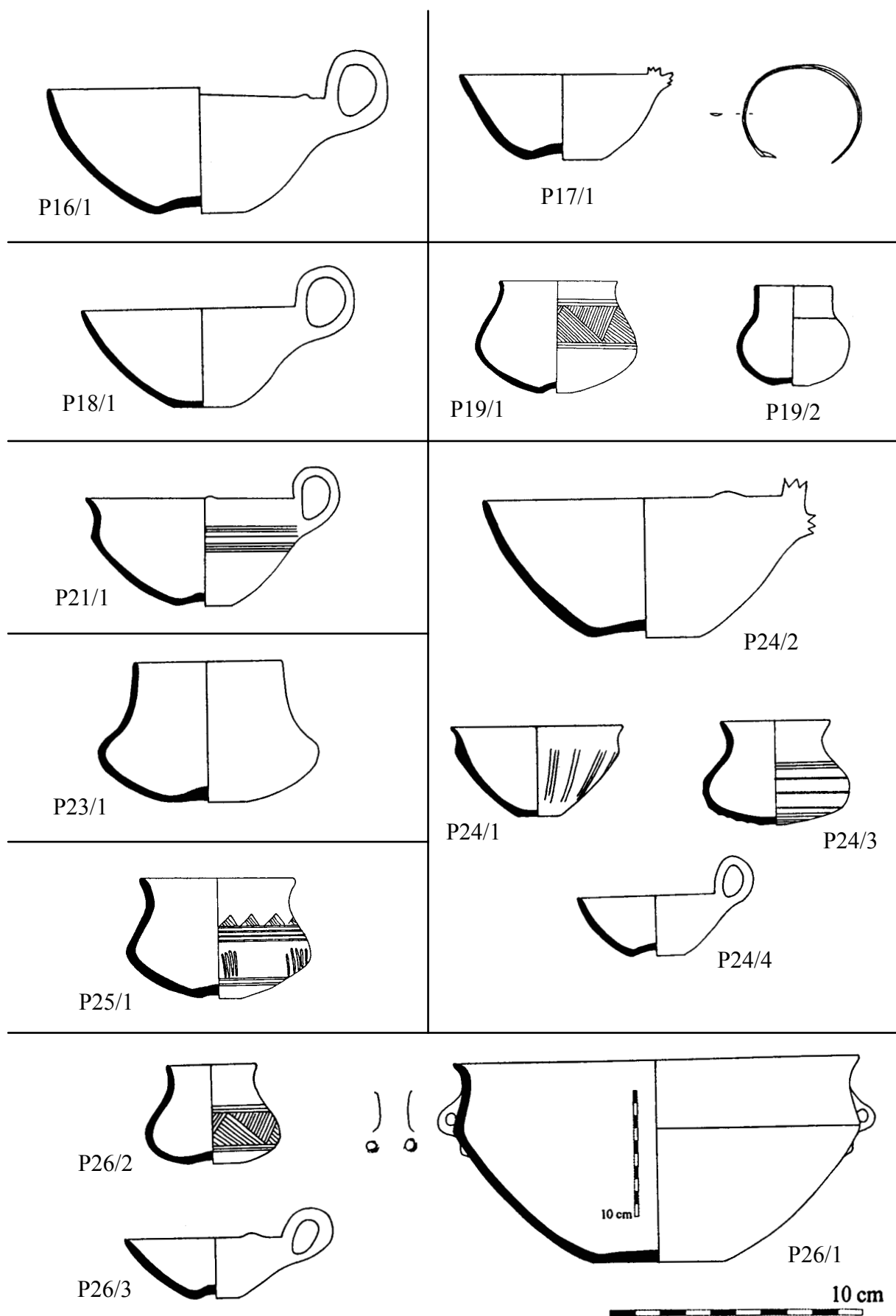
Tab. 100. Domamyslice - „Klínský“.

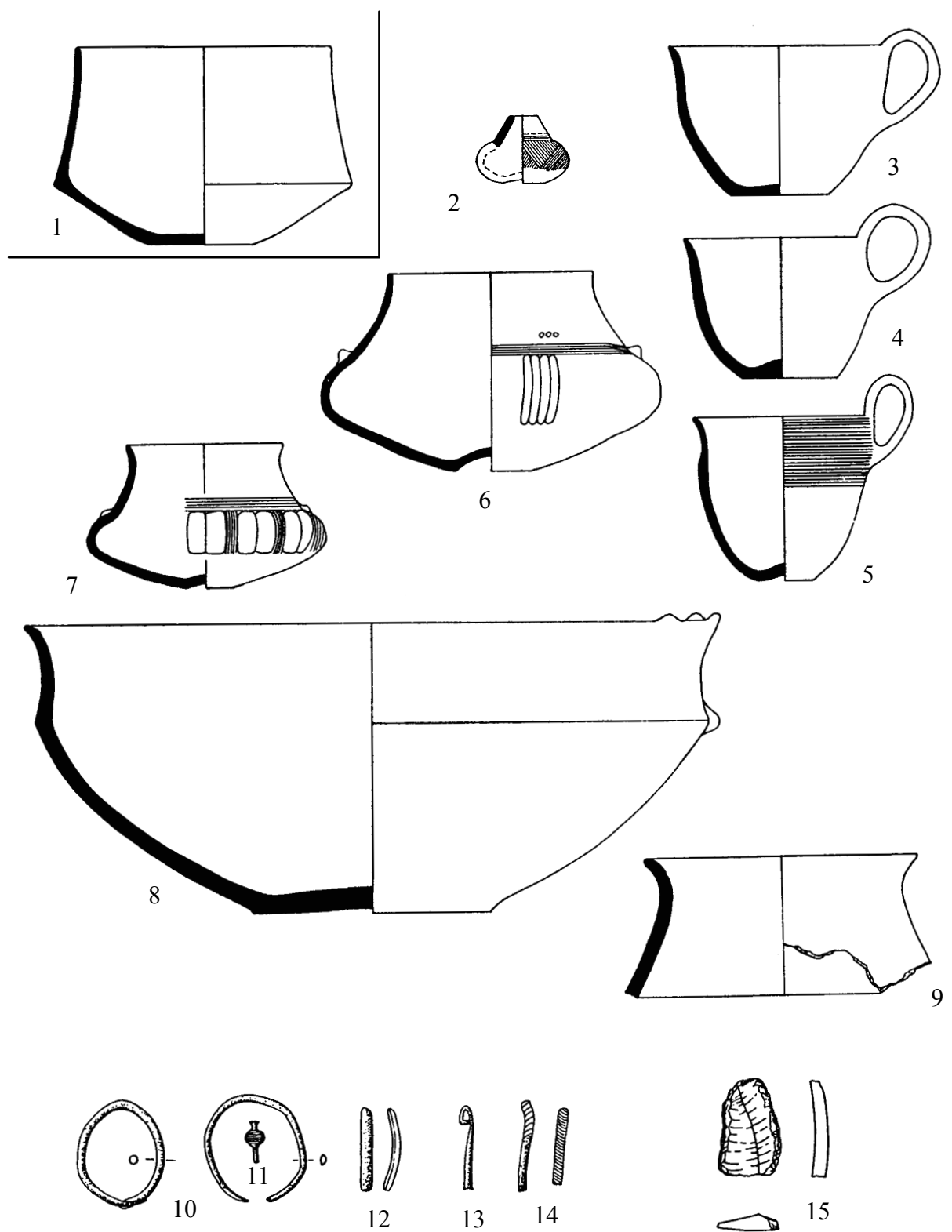
Tab. 101. Domamyslice - „Pod hájem“.

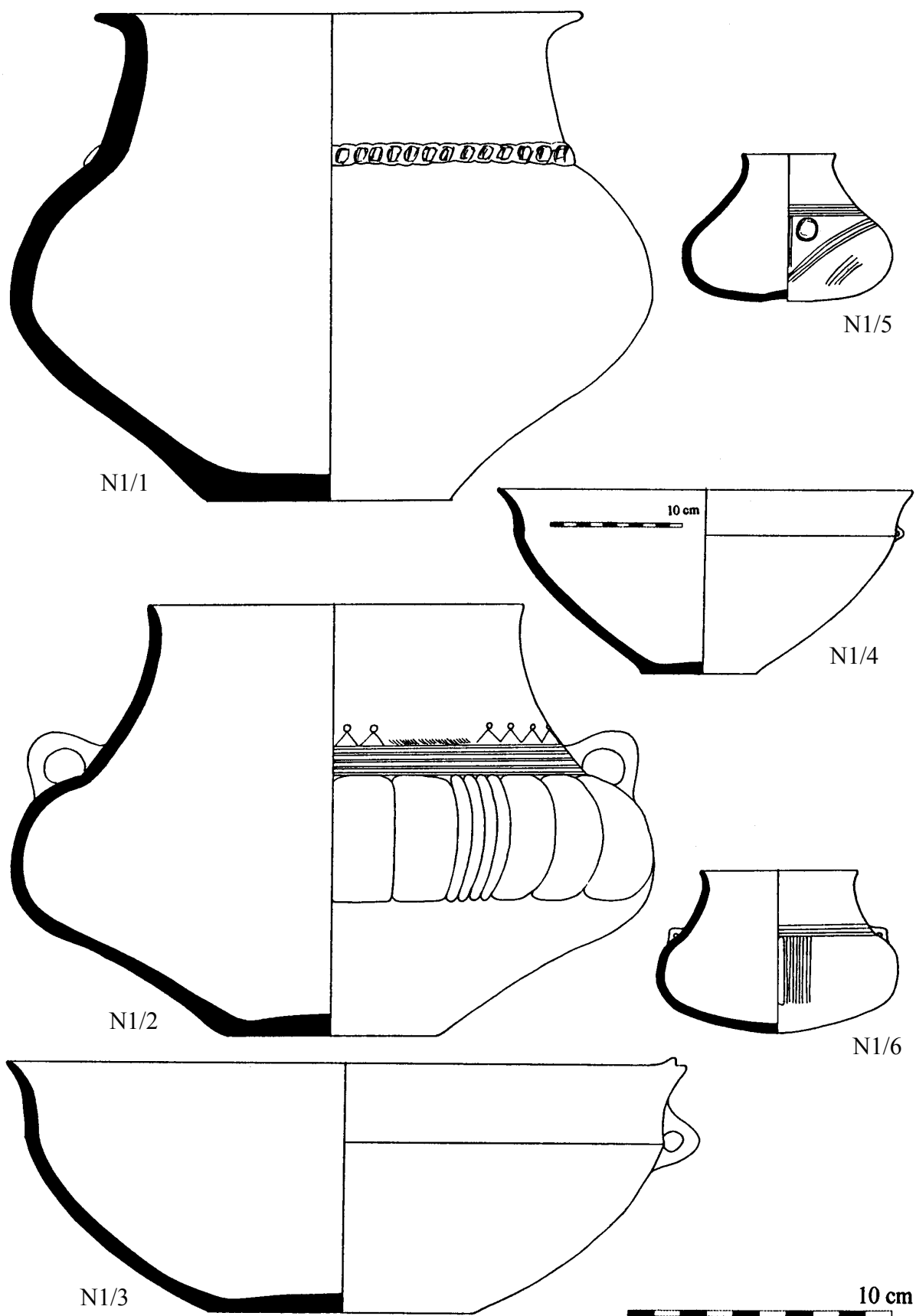
Tab. 102. Domamyslice - „Pod hájem“.

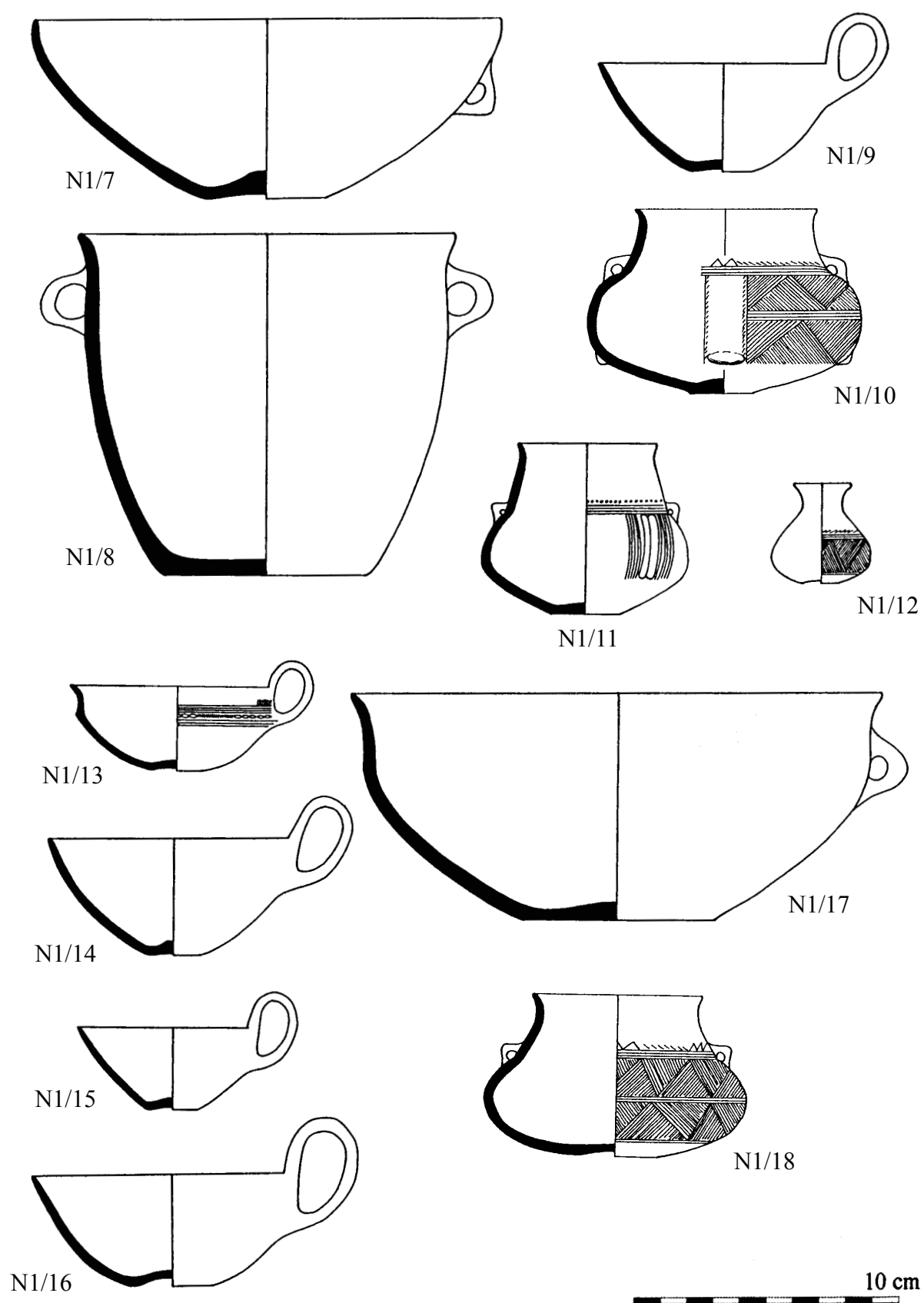
Tab. 103. Domamyslice - „Pod hájem“.

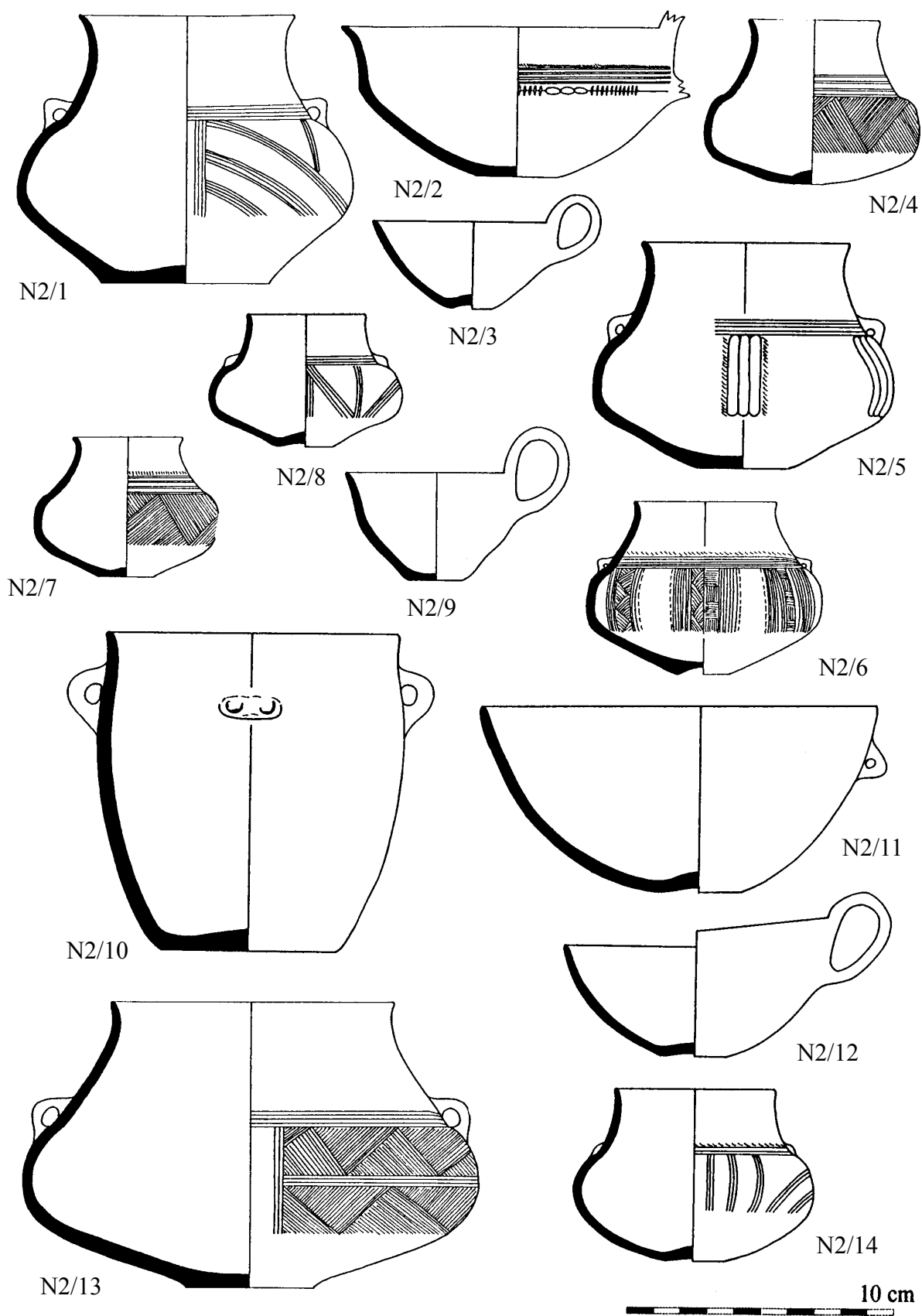
Tab. 104. Domamyslice, nerozlišený materiál.

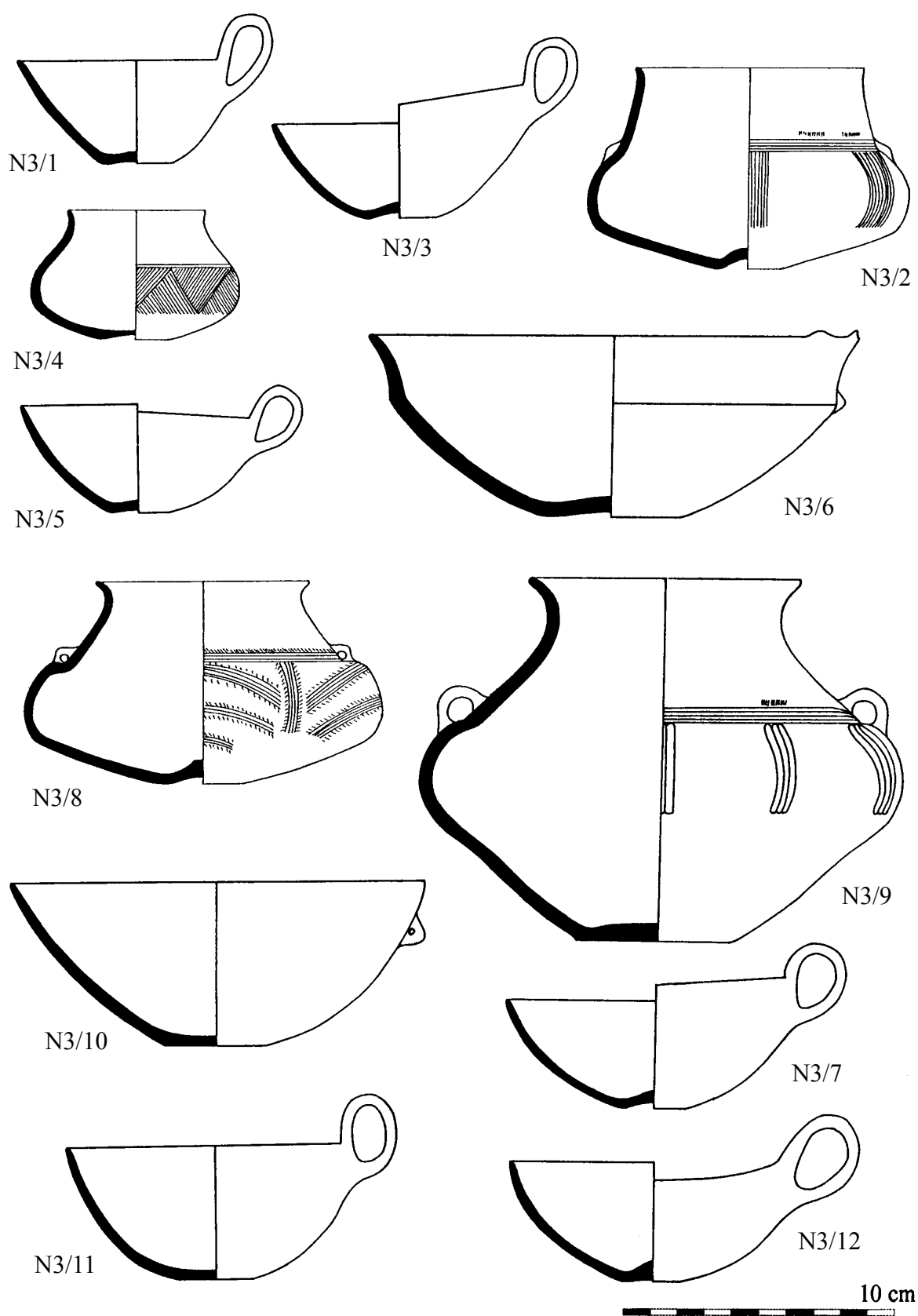
Tab. 105. Domamyslice, hrobové celky bez lokalizace.

Tab. 106. Domamyslice, hrobové celky bez lokalizace.

Tab. 107. Domamyslice, hrobové celky bez lokalizace.

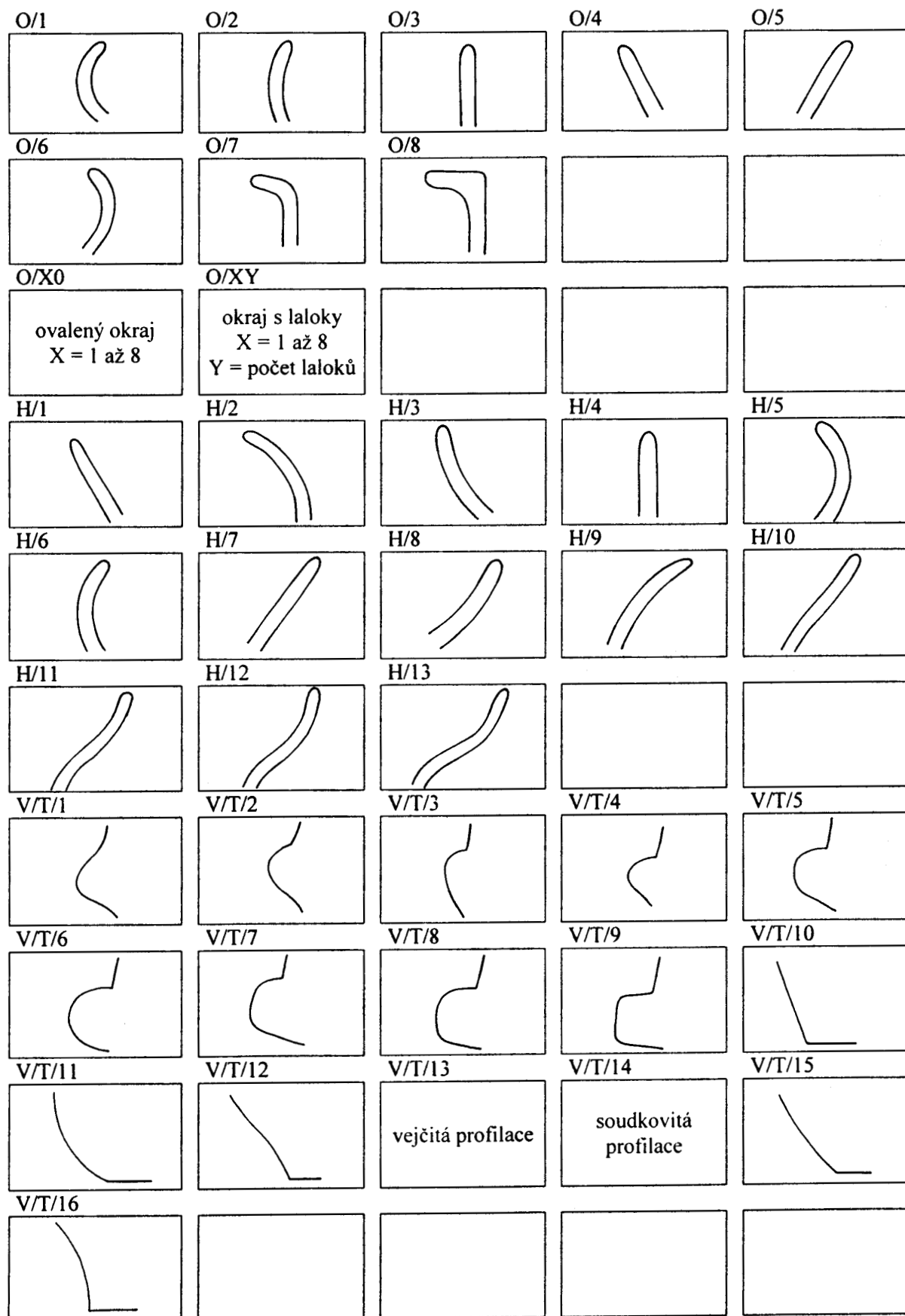

Tab. 108. Domamyslice, hrobové celky bez lokalizace.

KERAMICKÝ KÓD

VYSVĚTLIVKY KE KERAMICKÉMU KÓDU

PČ	pořadové číslo
IČ	inventární číslo předmětu
ČH	číslo hrobu
ČN	číslo nádoby
KT	keramická třída
	1 dvojuchá amfora
	2 bezuchá amfora
	3 dvojuchá amforka
	4 bezuchá amforka
	5 okřín
	6 okřínovitá nádobka
	7 džbánek
	8 koflík
	81 kónický koflík
	82 polokulovitý koflík
	83 členěný koflík
	84 esovitý koflík
	85 hrnkovitý koflík
	9 mísa
	91 členěná mísa
	92 kónická mísa
	93 polokulovitá mísa
	94 mísa se zataženým okrajem
	10 květináč
	11 amforovitá zásobnice
	12 chřestítko
	13 keramické kolo
	14 závěsná nádobka
	15 válcovitá nádoba
	16 plochá poklička
	17 kónická poklička
O	okraj
H	hrdlo
V/T	výdu□/tělo
DV	dno vně
DU	dno uvnitř
PV	povrch vně
PU	povrch uvnitř
VH	výzdoba hrdla
VV	výzdoba výdutě
VU	výzdoba uvnitř
PrO	průměr okraje
PrV	průměr výduti
PrD	průměr dna
V	výška

DV/1...	DV/2...	DV/3...	DV/4...	DV/5...
DV/6...	DV/7...			
DV/...1	DV/...2	DV/...3	DV/...4	DV/...5
DV/...6	DV/...7	DV/...8	DV/...9	
DU/1	DU/2	DU/3	DU/4	DU/5
DU/6	DU/7	DU/8		
PV/PU/1...	PV/PU/2...	PV/PU/3...	PV/PU/4...	PV/PU/5...
PV-povrch vně PU-povrch uvnitř přirozený	hlazený	leštěný	tuhovaný, černý pastózní nátěr	tuhovaný, černý pastózní nátěr u hrdla
PV/PU/6...	PV/PU/7...	PV/PU/8...	PV/PU/9...	
hrubý	drsněný	engoba	engoba v kombinaci s tuhováním, příp. černým pastózním nátěrem	
PV/PU/...1	PV/PU/...2	PV/PU/...3	PV/PU/...4	PV/PU/...5
barva oranžová	barva cihlová	barva okrová	barva hnědá	barva šedá
PV/PU/...6	PV/PU/...7	PV/PU/...8	PV/PU/...9	
barva černá	nepravidelná barevná oka	barva žlutá	barva bílá	

